

เอกสารองค์ความรู้ชุด

“การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

รูปแบบและกลไก

การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สิ่งพิมพ์ สกศ.อันดับที่ 24/2561
ISBN 978-616-270-168-9

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารองค์ความรู้ชุด

“การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย

รูปแบบและกลไก

การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สิ่งพิมพ์ สกศ.อันดับที่ 24/2561

ISBN 978-616-270-168-9

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารองค์ความรู้ชุด
“การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

371.2 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส 691 ร รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี / กรุงเทพฯ : 2561.
250 หน้า
ISBN : 978-616-270-168-9
1. วินัยสถานศึกษา 2. วินัยเยอรมนี 3. ชื่อเรื่อง

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 24/2561

พิมพ์ครั้งที่ 1 กันยายน 2561

จำนวน 1,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่ กลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเรียนรู้
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ถนนสุขุขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0-2668-7974 หรือ 0-2668-07123 ต่อ 2516, 2560
โทรสาร 0-2243-1129
Web site: <http://www.onec.go.th>

พิมพ์ที่ บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
90/6 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 34/1
ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงอรุณอมรินทร์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700
โทรศัพท์ 0-2424-3249 0-2424-3252
โทรสาร 0-2424-3249 0-2424-3252

คำนำ

การเสริมสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับคนในชาติ จำเป็นต้องเริ่มต้นตั้งแต่วัยเยาว์ ซึ่งเป็นวัยที่กำลังสร้างลักษณะนิสัยและต่อเนื่องถึงวัยเรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ คิดอย่างมีเหตุผล ตามลำดับของการพัฒนาการของแต่ละ ช่วงวัย ทุกสถาบันในสังคมจึงมีบทบาทในการปลูกฝัง การมีวินัยแก่คนในชาติ เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการเมืองและการปกครอง สื่อมวลชน องค์กรอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาที่มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้าง วินัยให้เกิดขึ้นกับคนทุกวัยที่จะต้องปลูกฝังเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนให้เกิดคุณลักษณะนิสัยที่ พึงประสงค์ มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย เคารพกติกาของสังคม โดยไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนโยบายการศึกษา เห็นความสำคัญของการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้สนับสนุน ให้มหาวิทยาลัยนครพนม โดย รศ.ดร.มนตรี แยมกสิกร และคณะ ทำการศึกษาวิจัยองค์ความรู้ ชุด “การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ทำให้ได้รายงานเอกสาร ชุดองค์ความรู้ จำนวน 8 เล่ม ประกอบด้วย 1. บทสรุปสำหรับผู้บริหารในเอกสารองค์ความรู้ “การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” 2. รายงานผลการสังเคราะห์ ผลการวิจัยและพัฒนา รูปแบบกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. สภาพและปัจจัยในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในบริบทของ ประเทศไทย 4. รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของประเทศญี่ปุ่น 5. รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม 6. รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศเกาหลีใต้ 7. รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยใน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และ 8. ข้อเสนอ เิงนโยบายการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องเหมาะสม กับบริบทสังคมไทย

สำหรับเอกสาร เรื่อง รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นการศึกษาระดับประเทศที่เชื่อว่าพลเมืองเป็นต้นแบบของความมีวินัย เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาความมีวินัยของคนในชาติ ทั้งในด้านความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลา ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ รู้จักกาลเทศะและเคารพสิทธิผู้อื่น และด้านการมีจิตอาสา เสียสละ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยนักวิจัยทำการศึกษาเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ คลิปวิดีโอที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ยูทูป รวมทั้งการสัมภาษณ์ชาวเยอรมันที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และผู้วิจัย ได้ถอดบทเรียนจากประสบการณ์ที่เคยศึกษาระดับปริญญาเอกและใช้ชีวิตในระหว่างที่ศึกษา อยู่ในประเทศเยอรมนี นักวิจัยได้สังเคราะห์จัดทำเป็นเอกสารและรายงานผลการศึกษา สำนักงานฯ คาดหวังว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานฯ ขอขอบคุณคณะนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนในการดำเนินการให้เอกสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วง จนสามารถเผยแพร่ไปยังสถานศึกษาและสาธารณชนในวงกว้าง

(นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์)

เลขาธิการสภาการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่องการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้ รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีวัตถุประสงค์ทั่วไป คือ เพื่อศึกษารูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยประกอบด้วย เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง คลิปวิดีโอที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ ยูทูป การสัมภาษณ์ชาวเยอรมันที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและตัวผู้วิจัยคนหนึ่งที่เคยศึกษาระดับปริญญาเอกในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นเวลา 5 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยมีการทดสอบความตรงของข้อมูลด้วยการใช้เทคนิควิเคราะห์สามเส้า ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย

1. นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 1, 2, 6, 7, 9, และ 12 ระบบประกันสังคมของเยอรมนี สิทธิและหน้าที่ของเด็ก กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม และมาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

2. มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ หลักสูตรระดับอนุบาลสำหรับเด็กที่มีอายุสามขวบถึงหกขวบในโรงเรียนอนุบาล หลักสูตรระดับประถมศึกษา หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และหลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาชีพ

3. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงดู ความร่วมมือในการปลูกฝังวินัยของชุมชน และสังคม การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ความร่วมมือของสภาหอการค้าอุตสาหกรรมและบริษัท โรงงาน และสถานประกอบการในการปลูกฝังวินัยในการทำงานในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

5. สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การประเมินผลเพื่อการเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการพัฒนาวินัยนักเรียน การแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และการปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน

6. กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีประกอบด้วยแนวคิดในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด 6 กลุ่ม ได้แก่ (1) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (Piaget) และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก(Kohlberg) (2) กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย (3) กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม (4) กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ (5) กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา และ (6) กลุ่มแนวคิดทางศาสนา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
บทคัดย่อ	(ค)
สารบัญ	(จ)
สารบัญตาราง	(ช)
บทที่	1
บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
กลุ่มเป้าหมาย	8
นิยามศัพท์	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	16
รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	16
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	14
แนวทางหลักการ กระบวนการ รูปแบบ กลยุทธ์ กลไก โครงการและกิจกรรม	25
การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	
ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	35
ระบบการศึกษาของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	41
นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับ	49
การศึกษาขั้นพื้นฐานของเยอรมนี	
รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	58
ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	95
ขั้นเตรียมการ	96
ขั้นดำเนินการ	97
วิธีดำเนินการวิจัย	98
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	99
การเก็บรวบรวมข้อมูล	99
การวิเคราะห์ข้อมูล	99
ขั้นนำเสนอผลการศึกษาวิจัย	100
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัย ช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	103
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลมาตรฐานการศึกษา หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีที่เป็นปัจจัย ช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	116
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางและกระบวนการเสริมสร้าง วินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมนี	121
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วน ของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีในการเสริมสร้างวินัย ในสถานศึกษา	129
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพระบบกลไกและความร่วมมือ ในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	140

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์รอบความคิด หลักการ ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	150
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	187
สรุปผลการวิจัย	188
การอภิปรายผล	189
ข้อเสนอแนะ	202
บทที่ 6 รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	204
นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	205
มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	206
แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	208
สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมในการเสริมสร้างวินัย ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	209
สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	209
กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็ง ให้บุคคลมีวินัย	212
บรรณานุกรม	227

สารบัญตาราง

รายละเอียดตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	103
ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม ต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	116
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัย ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี	121
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วน ของสังคมของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัย ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	129
ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพระบบกลไกและความร่วมมือ ในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี	140
ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี	150
ตารางที่ 7 รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี	213

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 บัญญัติความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, 52) แต่ผลที่เกิดจากการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาดังกล่าว เนื่องจากศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เผยผลสำรวจเรื่อง “สถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทย” ทำการสำรวจความคิดเห็นดังกล่าว ระหว่างวันที่ 1-20 สิงหาคม 2559 โดยสอบถามความคิดเห็นจากประชาชนทั่วประเทศ กระจายทุกระดับการศึกษา และอาชีพ รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,166 หน่วยตัวอย่าง ผลการสำรวจ เมื่อถามถึงปัญหาวิกฤตทางด้านคุณธรรมที่มีความรุนแรงในสังคมไทย พบว่า คุณธรรม 5 อันดับที่ยาวชนไทยควรได้รับการปลูกฝัง พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 76.59 เห็นว่า ด้านความมีระเบียบวินัยมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 75.35 ความซื่อสัตย์ สุจริต และร้อยละ 57.94 ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ/เผื่อแผ่ (นิด้าโพล, 2559) อีกทั้งผลการสำรวจของสำนักวิจัยซูเปอร์โพล เมื่อวันที่ 13-16 กันยายน พ.ศ.2559 เกี่ยวกับระดับปัญหาการทุจริต พบว่าส่วนใหญ่หรือร้อยละ 71.2 ระบุการทุจริตมากถึงมากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ 22.9 ระบุปานกลาง และร้อยละ 5.9 ระบุการทุจริตน้อยถึงไม่ติดเลย และเมื่อสอบถามถึงสาเหตุของทุจริต พบว่าสาเหตุ 10 สาเหตุที่ทำให้ทุจริต ได้แก่ ไม่มีวินัย ฝ่าฝืนกฎจราจร ไม่ต่อคิว ตัดหน้า ชอบเบียด ชอบแทรก ร้อยละ 96.5 รองลงมาคือร้อยละ 92.9ระบุนิสัยไม่ดีของคนขับรถ ทำตามกฎเฉพาะเวลามีตำรวจเฝ้าอยู่ ร้อยละ 91.9ระบุคนขับรถเล่นไลน์ สูบบุหรี่ ใช้อื้อถือ (นพดล กรรณิกา, 2559)

นอกจากผลการสำรวจความคิดเห็นของโพลต่างๆ จะพบว่าเยาวชนไทยมีปัญหาทางด้านความมีระเบียบวินัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว เพ็ญแข ประจวบปัจจนิก (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการยกระดับคุณธรรม จริยธรรมของสังคมไทยเพื่อการปฏิรูปสังคม : แนวทางและการปฏิบัติ พบข้อสรุปเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทย 5 ประเด็น ได้แก่ (1) สังคมไทยในปัจจุบันมีปัญหาจริยธรรมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และมีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับน้อย สาเหตุสำคัญที่สุดมาจากครอบครัวซึ่งมีการอบรมเลี้ยงดูที่ขาดประสิทธิภาพ ขาดตัวแบบที่ดี ทำให้เด็กและเยาวชนขาดจิตสำนึกที่ดี ขาดความรับผิดชอบและขาดคุณธรรม (2) ระบบการศึกษาขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถปลูกฝังเยาวชนให้มีจิตสำนึกที่ดีได้ ขาดผู้ที่เป็นตัวแบบที่ดี การเรียนการสอนไม่เน้นหนักด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่มีการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจังเพื่อพัฒนาจิตสำนึกและคุณธรรมจริยธรรม (3) สถาบันศาสนาไม่ได้ทำหน้าที่ในการปลูกฝัง ถ่ายทอด อบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคคลอย่างจริงจัง ขาดตัวแบบที่ดีทางด้านศาสนา และศาสนาไม่สามารถยึดเหนี่ยวจิตใจคนให้ทำความดีได้ (4) สังคมไทยโดยรวมมีความอ่อนแอ ไม่มีระบบป้องกันและควบคุมพฤติกรรมของคน ระบบกฎหมายและระบบการลงโทษไม่สามารถควบคุมและทำให้คนเกรงกลัวและหลาบจำ ระบบการบริหารคนของประเทศทุกส่วนตั้งแต่ระดับล่างถึงบนไม่โปร่งใส ผู้บริหารระดับสูงและนักการเมืองขาดคุณธรรม จริยธรรม และ (5) สังคมไทยขาดการรณรงค์เพื่อแก้ปัญหาคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจัง มีการแก้ไขปัญหาอย่างไม่ต่อเนื่อง ขาดระบบการบังคับและประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาคุณธรรมจริยธรรมขององค์กรที่เกี่ยวข้อง และยังขาดเป้าหมายและทิศทางที่ถูกต้องที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาคุณธรรมจริยธรรมของชาติ

จากประเด็นหลัก 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย ดังนั้น การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนไทยจึงเป็นเรื่องที่รัฐจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ซึ่งแนวทางหนึ่งของการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็คือ การศึกษารูปแบบและกลไกการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของประเทศที่มีความรู้ความสามารถ มีระเบียบวินัยเข้มแข็ง และเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า ประเทศหนึ่งในโลกที่มีลักษณะดังกล่าว คือ ประเทศเยอรมนี หรือมีชื่อเต็มว่า ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี หลังจากประเทศเยอรมนีพ่ายแพ้สงครามโลกทั้งสองครั้ง คนเยอรมันก็ไม่ได้ย่อท้อต่อความพ่ายแพ้แต่อย่างใด พลเมืองเยอรมันกลับมีขวัญและกำลังใจที่ตืออย่างมา สามารถสร้างชาติได้อย่างรวดเร็วเป็นที่น่ายกย่อง สามารถชำระเงินจากการที่พ่ายแพ้สงครามได้หมดในระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี เนื่องจากพลเมืองชาวเยอรมันเป็นคนที่มีความขยันในทุกอย่าง เป็นคนที่ขยันในการทำงาน เรียกว่าใช้เวลาทำงานน้อยกว่าชาติอื่น แต่มีวินัยและขยันในการทำงานจึงได้ผลงานที่ดีกว่า คนเยอรมันเป็นคนเอาจริงเอาจังกับการดำเนินชีวิตอย่างมาก ถ้าจะทำงานสักชิ้นก็ต้องทำอย่างดีที่สุด เพราะคนเยอรมันได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กให้มีระเบียบวินัย คนเยอรมันจึงมี

ระเบียบวินัยสูงกว่าชาติอื่น ๆ ในโลก คนเยอรมันสร้างกฎเกณฑ์และระเบียบวินัยขึ้นในชาติ และมีการปฏิบัติตัวอย่างเคร่งครัด (มันนี่ฮับ, MoneyHub, 2016)

การที่คนเยอรมันเป็นคนที่มิระเบียบวินัยจึงส่งผลให้ประเทศเยอรมนีกลายเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก อาจเนื่องมาจากวินัยช่วยให้มนุษย์มีความรับผิดชอบ มีระเบียบแบบแผน และวินัยมีความสำคัญต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมมนุษย์ ดังที่ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (อ้างถึงใน พินโย พรหมเมือง, ปราณี คิมยะราช และทองคำ เกษจันทร์, 2559 หน้า 1) ได้กล่าวไว้ว่า “วินัยช่วยจัดทำให้เกิดระบบระเบียบในชีวิตและสังคมขึ้น ทำให้เกิดความคล่องตัว จะทำอะไรต่อมิอะไรก็ได้ผล” นอกจากนี้ ปราณี วิรุรวาณิชย์ (2542 หน้า 145) ก็ได้กล่าวว่า “การมีวินัยเป็นมงคลกับชีวิต ผู้มีวินัยดีย่อมเกิดสิริมงคลเป็นประโยชน์ ได้แก่ (1) สามารถดำเนินชีวิตไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทั้งทางโลกและทางธรรม (2) สังคมอยู่ร่วมกันด้วยความสุขความเจริญอย่างอารยประเทศทั้งหลาย และ (3) ก่อให้เกิดสามัคคีในหมู่คณะ ทั้งนี้ เพราะปฏิบัติตามวินัยอย่างเดียวกัน” และประหยัด ยางกลาง (2546, หน้า 12-13) ได้กล่าวว่า “วินัย คือ ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ คำสั่ง กฎหมาย กฎ กติกา ที่วางไว้เป็นหลักให้ประพฤติ ปฏิบัติ หรือความสามารถในการบังคับตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบ เป็นการฝึกฝนจิตใจ กิริยา ท่าทาง เจตคติ สัญชาติญาณ เพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยที่ดี อันก่อให้เกิดความสงบสุขในชีวิตของตนเองและความเรียบร้อยของสังคม” จึงอาจกล่าวได้ว่า ความมีวินัยเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ประเทศไทยมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นผู้มีวินัยมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่สมัยรัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงครามซึ่งได้มีการออกพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2483 และพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2485 ต่อมาในปี พ.ศ.2525 ก็มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติและมีการประกาศใช้ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่ (1) การพึ่งพาตนเอง (2) การประหยัดอดออม (3) การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย (4) การปฏิบัติตามคุณธรรมศาสนา และ (5) มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ นอกจากนี้แผนการศึกษาแห่งชาติทุกฉบับก็ล้วนเน้นการปลูกฝังระเบียบวินัยให้แก่คนไทย โดยเน้นการปลูกฝังวินัยที่บ้าน ที่โรงเรียน ในสังคม และในระดับประเทศ ทุกรัฐบาลจะมีการกำหนดคำขวัญวันเด็กแห่งชาติที่เน้นเกี่ยวกับความมีวินัย (กระปุกดอตคอม, 2017)

คำขวัญวันเด็ก พ.ศ. 2511 คือ “ความเจริญและความมั่นคงของชาติไทยในอนาคต ขึ้นอยู่กับเด็กที่มีวินัย เฉลียวฉลาด และรักชาติยิ่ง

คำขวัญวันเด็ก พ.ศ. 2531 คือ “นิยมไทย มีวินัย ใจประหยัด ชื่อสัตย์ชื่อ ถือคุณธรรม”

คำขวัญวันเด็ก พ.ศ. 2541 คือ “ขยัน ประหยัด ชื่อสัตย์ มีวินัย”

คำขวัญวันเด็ก พ.ศ. 2551 คือ “สามัคคี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ เชิดชูคุณธรรม”

แต่แม้ว่าจะมีการส่งเสริมความมีวินัยอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ปรากฏว่า คนไทยยังคงขาดวินัย ซึ่งเป็นปัญหาที่คนไทยทุกคนตระหนักถึงปัญหานี้ ผลจากความไม่มีวินัยของคนไทยส่งผลต่อปัญหาการจราจร ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาทางการทิ้งขยะมูลฝอย และปัญหาทางด้านคุณธรรมของคนในสังคมแล้ว ความไม่มีวินัยยังส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย ดังที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ (2558 หน้า 212) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้ระบบโรงเรียนประสบความสำเร็จโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานจากโครงการ PISA 2012 โดยพบปัญหาทางด้านระเบียบวินัยของนักเรียนไทย คือ (1) โรงเรียนที่มีบรรยากาศทางระเบียบวินัยเชิงลบ นักเรียนมักมีผลการประเมินต่ำ นักเรียนไทยมีค่าดัชนีบรรยากาศทางระเบียบวินัยอยู่ในระดับเกือบจะต่ำที่สุดเมื่อเทียบประเทศในเอเชียด้วยกัน (2) โรงเรียนที่มีบรรยากาศทางระเบียบวินัยต่ำ นักเรียนมักมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียนบางชั่วโมงหรือทั้งวัน (3) ข้อมูลชี้แนะว่า ถ้านักเรียนไทยมีบรรยากาศทางระเบียบวินัยดีขึ้น ความเป็นไปได้ที่จะมีผลการประเมินสูงขึ้น และ (4) เรื่องระเบียบวินัยเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สะท้อนภาพการเรียนรู้ได้ชัดเจนพอสมควร จึงเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญในการยกระดับการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะจำเป็นกว่าการเปลี่ยนหลักสูตร

จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาความมีวินัยของเด็กและเยาวชนไทย อย่างไรก็ตาม วิธีการพัฒนาความมีวินัยของเด็กและเยาวชนก็สามารถทำได้หลากหลายวิธีการ อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ (2554) กล่าวว่าแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญมี 6 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด (2) กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย (3) กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม (4) กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ (5) กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา และ (6) กลุ่มแนวคิดทางศาสนา แต่ละแนวคิดจะมีความเชื่อพื้นฐานและมีวิธีการพัฒนาที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ได้มีนักวิชาการได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความมีวินัยของเด็กและเยาวชนและพบว่าแนวทาง หลักการ กระบวนการ รูปแบบ กลยุทธ์ กลไก โครงการ และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการหนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ถึง 14 แนวทาง ได้แก่ (1) กระบวนการ KIT MODEL (2) แนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียนประถมศึกษา (3) รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย (4) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา (5) แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา (6) กิจกรรมการจัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน (7) โครงการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน (8) รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มเด็กเยาวชนและข้าราชการภาครัฐ (9) หลักการในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (10) แนวทางการพัฒนา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ The Six E's of Character Education (11) กลยุทธ์การปฏิบัติ ที่เป็นเลิศของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียน (12) แนวคิดและหลักการ สำหรับการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (13) แนวทางการสร้างวินัยนักเรียน และ (14) แนวทาง เพื่อการเสริมสร้างวินัยแก่นักเรียน

แม้จะเคยมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยให้แก่เด็กนักเรียนมาบ้าง แต่ประเทศไทย ก็ยังคงประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดระเบียบวินัยอย่างมาก และการขาดวินัยดังกล่าวก็ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในวงกว้าง และนับวันปัญหาการขาดวินัยของคนไทยก็เพิ่มมากขึ้นทุกที คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อค้นหาวิธีการพัฒนาการขาดวินัยของคนไทยโดยใช้วิธีการศึกษาแนวทางการพัฒนาความมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งเป็นประเทศ หนึ่งในโลกที่มีประชาชนที่มีวินัยในระดับสูงมาก แล้วนำแนวการพัฒนาความมีวินัยของประเทศ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมาเสนอแนะแนวทางการปรับใช้กับประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัย เรื่องการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยใน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้าง วินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษามาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์ สาธารณรัฐ เยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
4. เพื่อศึกษาสภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์ สาธารณรัฐ เยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา
5. เพื่อศึกษาสภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้าง วินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
6. เพื่อศึกษากรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็ง ให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

คำถามการวิจัย

1. นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างไรบ้าง
2. มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างไรบ้าง
3. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีกรอบแนวคิด กระบวนการ หลักการอย่างไรบ้าง
4. ความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษามีสภาพและเงื่อนไขเป็นอย่างไรบ้าง
5. ระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นอย่างไรบ้าง
6. ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีกรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างไรบ้าง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยได้รับองค์ความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
2. ช่วยให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยมีแนวทางในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ช่วยให้ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยมีแนวทางในการเสริมสร้างวินัยให้แก่บุตรหลาน
4. ช่วยให้สังคมไทยตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ที่จะต้องร่วมกันเสริมสร้างวินัยให้แก่เยาวชนไทย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย

1. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาเอกสาร ประกอบด้วยหนังสือ ตำรา เอกสาร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาสื่อดิจิทัล ทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ และแหล่งข้อมูลที่เป็นแหล่งทุติยภูมิ ได้แก่ คลิปวิดีโอรายการโทรทัศน์ดังนี้

2.1 รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “สร้างชาติด้วยการศึกษา สร้างการพัฒนาด้วยทุนมนุษย์”

2.2 รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “Developing Science and Technology for the nation”

2.3 รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “Dual System: When education and industry come to collaboration”

2.4 รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “เที่ยวเพลินเดินชม Mannheim: City of the squares”

2.5 รายการต้นแบบการจัดการศึกษา: เยอรมนี

2.6 10 ข้อห้าม อย่าทำในเยอรมนี

2.7 พรวรบ้าพาทัวร์โรงเรียน: โรงเรียน high school ที่เยอรมัน

2.8 พรวรบ้าพาทัวร์โรงเรียน: เรื่องที่ต้องรู้เกี่ยวกับโรงเรียนที่เยอรมันและยุโรป

3. กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์เชิงลึกคนเยอรมันที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยคนเยอรมันที่สำเร็จการศึกษาจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี จำนวน 2 คน ได้แก่

3.1 นายแดเนียล บุษเลอร์ อายุ 30 ปี จบการศึกษาปริญญาตรีทางด้านวิศวกรรมจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เคยทำงานในบริษัทเป็นซัพพลายเออร์ของเยอรมนี ได้ประมาณสองปีก็ลาออก ย้ายเข้ามาทำงานในประเทศไทยโดยเป็นครูสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี

3.2 นายแฟรงค์ (นามสมมติ) อายุ 54 ปี จบการศึกษาปริญญาโททางด้านวิศวกรรมจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ปัจจุบันทำงานเป็นครูฝึกนักเรียนและนักศึกษาของ

โรงงานผลิตชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ที่เมืองมิวนิค ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ทำงานที่โรงงานแห่งนี้มาประมาณ 27 ปี เคยเป็นนักเรียนมาฝึกงานที่โรงงานแห่งนี้ เมื่อเรียนจบ โรงงานก็รับเข้าเป็นพนักงาน ได้รับทุนการศึกษาจากโรงงานให้ไปศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ทางด้านวิศวกรรมเครื่องกล ได้เปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานจะกระทั่งได้เป็นครูฝึกและหัวหน้าครูฝึกที่โรงงานแห่งนี้โดยไม่เคยย้ายไปทำงานที่อื่น

นิยามศัพท์

วินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง แนวทางความประพฤติหรือระเบียบแบบแผนการปฏิบัติตนของนักเรียนอันเป็นที่พึงประสงค์และเป็นที่ยอมรับว่าถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับความมุ่งหวังของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังคมองค์ประกอบของวินัยในสถานศึกษาในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความรับผิดชอบ ด้านความตั้งใจจริง ด้านความเป็นผู้นำ ด้านการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนและสังคม และด้านความอดทน

รูปแบบการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่จะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีการอื่น ๆ องค์ประกอบของระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

กลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบการเสริมสร้างวินัย มีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้างในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่จะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีการอื่น ๆ และสิ่งที่ทำให้รูปแบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน

สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอาชีวศึกษาที่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) ศึกษามาตรฐานการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (3) ศึกษาแนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (4) ศึกษาสภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา (5) ศึกษาสภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และ (6) ศึกษาปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
4. ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
5. ระบบการศึกษาของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
6. นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเยอรมนี

7. รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
8. กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายของวินัย

วินัย หมายถึง แนวทางความประพฤติหรือระเบียบแบบแผนการปฏิบัติตนอันเป็นที่พึงปรารถนาและเป็นที่ยอมรับว่ามีความถูกต้องเหมาะสมตามความมุ่งหวังของสังคมในแต่ละชุมชนและสังคมโดยทั่วไป วินัยในสถานศึกษา หมายถึง แนวทางความประพฤติหรือระเบียบแบบแผนการปฏิบัติตนของนักเรียนอันเป็นที่พึงประสงค์และเป็นที่ยอมรับว่าถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับความมุ่งหวังของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังคม (กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์, 2544 หน้า 7)

วินัย หมายถึง การปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติของหน่วยงานตั้งแต่หน่วยงานย่อยไปจนถึงหน่วยงานใหญ่ หรือสถาบันย่อยไปสู่สถาบันใหญ่ เพื่อให้มีการปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันและก่อให้เกิดประโยชน์ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของคนในสังคม (จรรยา กุศลสุทธิชัย, 2547 หน้า 12)

ประวีณ ฦ นคร (2557 หน้า 123-25) กล่าวว่า วินัยมีความหมายที่อธิบายได้เป็น 2 ทาง คือ

1. ความหมายในทางรูปธรรม หมายถึง ข้อปฏิบัติหรือแบบแผนสำหรับคนในองค์กรในหมู่เหล่า ในวงการแต่ละแห่ง ซึ่งจะเรียกว่าข้อปฏิบัติหรือแบบแผนที่กำหนดไว้หรือที่มุ่งหวังสำหรับคนในวงการนั้น
2. ความหมายในทางนามธรรม หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นการควบคุมตนเอง หรือยอมรับหรือปฏิบัติตามการนำหรือการบังคับบัญชาหรือมีความเป็นระเบียบหรืออยู่ในแบบแผน

พนัส หันนาคินท์ (2542 หน้า 1-2) ได้กล่าวไว้ว่า วินัยอาจแยกได้เป็นสองส่วน ได้แก่

1. วินัยทางกาย หมายถึง ระเบียบหรือเครื่องกำหนดแนวทางความประพฤติที่แสดงออกทางกายที่สามารถตรวจสอบได้จากการแสดงพฤติกรรมนั้นโดยตรงว่าเป็นไปตามวินัยที่กำหนดไว้หรือไม่

2. วินัยทางจิต หมายถึง ระเบียบและความสำนึกในจิตใจที่จะควบคุมความประพฤติทางกายให้เป็นไปตามความต้องการ สิ่งที่จะประกันได้ว่าคนจะไม่ประพฤติออกนอกระเบียบก็คือ ความมีสติสัมปชัญญะ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี หรือการมีวินัยทางจิตนั่นเอง เมื่อมีวินัยทางจิตแล้ว ก็จะบังคับให้ความประพฤติของตนไปในแนวทางที่ถูกต้องแน่นอน ไม่มีใครจะบังคับตัวเองให้ประพฤติดีได้เท่ากับตัวเอง โดยเฉพาะเมื่อมีวินัยทางจิตดีแล้วก็เป็นเครื่องรับประกันได้ว่าความประพฤติของคน ๆ นั้น ย่อมจะเป็นไปในทางที่ดี และเพราะการมีวินัยทางจิตนี้เอง จึงสามารถทำดีได้โดยไม่ต้องมีใครบังคับหรือไม่ต้องใช้ความพยายามที่จะทำดี

อาจกล่าวได้ว่า วินัยมีความหมายสองความหมาย สำหรับความหมายแรก วินัยอาจหมายถึง แนวทาง ความประพฤติหรือระเบียบแบบแผนการปฏิบัติตนอันเป็นที่พึงปรารถนาและเป็นที่ยอมรับว่ามีความถูกต้องเหมาะสมตามความมุ่งหวังของสังคมในแต่ละชุมชน และอีกความหมายหนึ่ง วินัย อาจหมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นการควบคุมตนเอง หรือยอมรับหรือปฏิบัติตามการนำหรือการควบคุมของสังคมหรือการควบคุมตนเองให้มีความเป็นระเบียบหรืออยู่ในแบบแผน ดังนั้น วินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจหมายถึง แนวทางความประพฤติหรือระเบียบแบบแผนการปฏิบัติตนอันเป็นที่พึงปรารถนาและเป็นที่ยอมรับว่ามีความถูกต้องเหมาะสมตามความมุ่งหวังของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และอีกความหมายหนึ่ง วินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจหมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นการยอมรับหรือปฏิบัติตามการนำหรือการควบคุมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือการควบคุมตนเองของนักเรียนเพื่อให้มีความเป็นระเบียบหรืออยู่ในแบบแผน

ประเภทของวินัย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในงานพระราชทานกระบี่เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2524 ความว่า “...วินัยแท้จริงมีอยู่สองอย่าง อย่างหนึ่ง คือ วินัยตามที่ทราบกันและถือกัน อันได้แก่ ข้อปฏิบัติที่บัญญัติไว้เป็นกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้ถือปฏิบัติ อีกอย่างหนึ่ง คือ วินัยในตนเองที่แต่ละคนจะต้องบัญญัติขึ้นสำหรับคอยควบคุมบังคับให้มีความจริงใจและให้ประพฤติปฏิบัติตามความจริงใจนั้นอย่างมั่นคง มีลักษณะเป็นสัจจาธิฐานหรือการตั้งสัตย์สุญญาให้แก่ตัวเอง วินัยอย่างนี้จัดเป็นตัววินัยแท้ เพราะให้ผลจริงและแน่นอนยิ่งกว่าวินัยที่เป็นบทบัญญัติ ทั้งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะเกื้อกูลให้การถือการใช้วินัยที่เป็นบทบัญญัตินั้น ได้ผลเที่ยงตรง ถูกต้อง สมบูรณ์ เต็มเปี่ยมตามเจตนารมย์...” (กลุ่มวินัยและเสริมสร้างระบบคุณธรรม กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2555 หน้า 3)

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2541 อ้างถึงใน คำพิ ตรงกลาง, 2551 หน้า 12) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 2 ประเภท คือ

วินัยในตนเอง หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการควบคุมตนเอง โดยตนเองเป็นผู้แนะนำตนเองให้ประพฤติไปตามแนวทางที่เรียกว่า ดี

วินัยในสังคมหรือในหมู่คณะ หมายถึง การใช้ระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย หรือกฎเกณฑ์ เพื่อเป็นการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสงบสุขของโรงเรียน การที่สร้างวินัยขึ้นมา ก็เพื่อมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่จะบังคับตนเองโดยเกิดจากการสำนึกตัวขึ้นมาเอง ไม่ได้เป็นการถูกบังคับหรือการเกรงกลัวระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง และสิ่งที่ทำนั้น เกิดจากความรู้สึกในใจ พล แสงสว่าง (2529 อ้างถึงใน ธิดารัตน์ ธนะคำดี, 2552 หน้า 16) กล่าวว่า วินัยแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

วินัยที่เกิดจากสังคมภายนอก หรือผู้อื่นที่เป็นผู้ควบคุมให้มีวินัย เป็นการกระทำตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ โดยได้รับการแนะนำ ชี้แนะ บอกกล่าว สั่ง หรือบังคับเพื่อให้ปฏิบัติตนได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสมในสังคม การแนะนำบอกกล่าวอย่างมีเหตุผล ช่วยให้เกิดการปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ นำไปสู่ความเคยชินที่ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานของจริยธรรมที่นำไปสู่การมีวินัยในตนเอง เรียกวินัยประเภทนี้ว่า “วินัยภายนอก”

วินัยที่เกิดจากภายในบุคคลนั้นเองเป็นผู้ควบคุมให้มีวินัย เป็นการตัดสินใจและเลือกกระทำด้วยความสมัครใจของตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากความเคยชินที่มีความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ หรือจริยธรรมในการปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อแก้ปัญหาของส่วนรวม ซึ่งจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกัน ในสังคมอย่างสันติ เรียกวินัยประเภทนี้ว่า “วินัยในตนเอง”

อาจกล่าวได้ว่า วินัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ วินัยภายนอก หมายถึง วินัยที่เกิดจาก สังคมภายนอก หรือผู้อื่นที่เป็นผู้ควบคุมให้มีวินัย เป็นการกระทำตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ โดยได้รับการแนะนำ ชี้แนะ บอกกล่าว สั่ง หรือบังคับเพื่อให้ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ในสังคม และวินัยในตนเอง หมายถึง วินัยที่เกิดจากภายในบุคคลนั้นเองเป็นผู้ควบคุมให้มีวินัย เป็นการตัดสินใจและเลือกกระทำด้วยความสมัครใจของตนเอง ดังนั้น วินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ วินัยภายนอก หมายถึง วินัยที่เกิดจากสถานศึกษา หรือบุคลากรในสถานศึกษาที่เป็นผู้ควบคุมให้นักเรียนมีวินัย เป็นการกระทำตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ โดยได้รับการแนะนำ ชี้แนะ บอกกล่าว สั่ง หรือบังคับเพื่อให้ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมในสถานศึกษา และวินัยในตนเอง หมายถึง วินัยที่เกิดจากภายในตัวนักเรียนเองเป็นผู้ควบคุมให้มีวินัย เป็นการตัดสินใจและเลือกกระทำด้วยความสมัครใจของตนเอง ซึ่งเป็นผล มาจากความเคยชินที่มีความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อหรือจริยธรรมในการปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อ แก้ปัญหาของส่วนรวม

ความสำคัญของวินัย

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537 อ้างถึงใน วิธนา ประชากุล, 2549 หน้า 20-21) ได้อธิบายถึงความสำคัญของวินัยต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านครอบครัว การที่สมาชิกในครอบครัวมีวินัย ไม่ว่าจะเป็นวินัยทางภายนอกหรือทางภายในตนเอง ย่อมก่อให้เกิดความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นระหว่างสมาชิก ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครอบครัว โดยเฉพาะสมาชิกผู้เยาว์ของครอบครัว เมื่อเติบโตขึ้นจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี

2. ด้านสังคม เมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการรักษาระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของสังคมร่วมกัน เช่น การช่วยกันรักษาระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของสังคมร่วมกัน การปฏิบัติตามประเพณี แบบแผนของสังคม ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของบุคคลเป็นไปอย่างสงบสุข

3. ด้านเศรษฐกิจ การดำเนินการทางด้านเศรษฐกิจเพื่อรองรับภาวะการแข่งขัน บุคลากรขององค์กรจะต้องมีวินัย ตรงต่อเวลา และวินัยในตนเองเกี่ยวกับความซื่อสัตย์

4. ด้านการเมือง การที่ประชาชนในสังคมมีความเคารพ ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่แตกต่างไปจากตน และตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในฐานะประชาชน จะช่วยทำให้ การพัฒนาทางด้านการเมืองของประเทศคล่องตัวไปด้วยดี

อารี รังสินันท์ (2529 อ้างถึงใน ธิติรัตน์ ณะคำดี, 2552 หน้า 19-20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีวินัยไว้ 4 ประการ ได้แก่

1. วินัยมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม คนจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขก็ต่อเมื่อคนได้เรียนรู้เกณฑ์หรือมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมนั้นเสียก่อน

2. วินัยมีความสำคัญต่อการที่จะทำให้บุคคลบรรลุถึงวุฒิภาวะ เด็กจะพยายามสร้างบุคลิกภาพแห่งความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งได้แก่ การควบคุมตนเอง การพึ่งตนเอง และความอดทน หากเด็กไม่ได้รับการฝึกในด้านระเบียบวินัย เขาจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความอดทนและพึ่งตนเองได้ยาก

3. วินัยมีความสำคัญต่อการที่จะทำให้คนรู้จักความรับผิดชอบชั่วดี ทำในสิ่งอันควรทำและไม่ควรทำในสิ่งที่ไม่ควรทำ

4. วินัยมีความสำคัญสำหรับความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็ก เด็กอาจจะไม่แน่ใจว่าเขาควรจะทำอะไรได้แค่ไหน เพราะขาดประสบการณ์ วินัยจะเป็นเกณฑ์หรือเป็นแนวทางให้เขาปฏิบัติ เขาจะสบายใจและไม่สับสน เมื่อเขาทราบว่าเขาควรทำอะไร เขาก็จะมีความมั่นคงในอารมณ์เกิดขึ้น

เฮอร์ลอค (Herlock, E. B., 1984 p.393) กล่าวว่า วินัยมีความสำคัญดังนี้

1. ช่วยให้เด็กรู้สึกมั่นใจโดยบอกว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ
2. ช่วยให้เด็กหลีกเลี่ยงต่อความรู้สึกผิดหรืออับอายต่อสิ่งที่ผิด ความรู้สึกที่หลีกเลี่ยงไม่ได้นี้จะทำให้ไม่มีความสุข และเกิดการปรับตัวยาก วินัยจะช่วยให้เด็กอยู่ในมาตรฐานของสังคม
3. ช่วยให้เด็กเรียนรู้การประพฤติตนที่จะเป็นทางไปสู่การเป็นผู้นำที่น่ายกย่องนับถือ เป็นข้อบ่งชี้ของ ความรักและการยอมรับที่สำคัญ นั่นคือ การปรับตัวประสบความสำเร็จและมีมีความสุข
4. ช่วยรักษาแรงจูงใจในการเสริมแรงของคน ซึ่งกระตุ้นให้เด็กได้รับสิ่งที่เป็นการต้องการของเขา
5. ช่วยให้เกิดการพัฒนาจิตสำนึก ศีลธรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการทำให้เด็กมีการตัดสินใจ และควบคุมพฤติกรรมด้วยตนเอง

อาจกล่าวได้ว่า วินัยมีความสำคัญต่อตนเอง ต่อการอยู่ร่วมกันในครอบครัว ต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และต่อการพัฒนาทางด้านการเมือง เพราะบุคคลที่มีวินัยนั้นจะรู้จักรักษาระเบียบ รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบ และควบคุมตนเองให้มีพฤติกรรมที่สังคมต้องการ สามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาความวุ่นวายได้ สังคมก็จะมีแต่ความสงบสุข

องค์ประกอบของวินัย

กิติมา ปรีดีติลิก (2532 อ้างถึงใน ธิตารัตน์ ธนะคำดี, 2552 หน้า 19) กล่าวว่าวินัยในโรงเรียนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. วินัยเฉียบขาดแบบทหาร วินัยประเภทนี้เป็นการใช้ความกลัวเป็นเครื่องมือ นักเรียนจะทำดีเพราะกลัวการถูกลงโทษ เป็นการยับยั้งนักเรียนให้อยู่ในกรอบแบบทหาร ถ้าใครทำผิดก็ถูกลงโทษ
2. วินัยแบบดำเนินงานให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน เป็นการจัดหาแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงปัญหาการขัดขืนไม่ปฏิบัติตามวินัย ซึ่งวินัยดังกล่าวนี้ไม่สามารถจัดให้ได้ตามความพอใจทุกอย่างของนักเรียน
3. วินัยที่เกิดจากการรู้จักการรับผิดชอบต่อและเกียรติของตนเอง เป็นการพยายามสร้างให้นักเรียนนับถือเกียรติของตน และรู้จักรับผิดชอบต่อการที่จะรักษาเกียรติของตนเองไว้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2541) ได้กำหนดขอบข่ายของวินัยนักเรียนไว้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้าน การตรงต่อเวลา ความสะอาด การแต่งกาย ความรับผิดชอบ การเคารพผู้ใหญ่ ครู สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของสถานศึกษา

วีณา ประชากุล (2549) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า วินัยประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้าน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความตั้งใจ ความมีระเบียบ ความเป็นผู้นำ ความตรงต่อเวลา ความเชื่อมั่นในตนเอง และความอดทน

ธิดารัตน์ ธนะคำดี (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเอง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1 พบว่า วินัย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

บุญชม ศรีสะอาด (2555) กล่าวว่า องค์ประกอบของวินัย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านความมุ่งมั่น ด้านความอดทน ด้านความพากเพียรไม่ย่อท้อ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการปฏิบัติตนตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ยุภา เกิดศิริ (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี พบว่า วินัยประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความรับผิดชอบ ด้านความตั้งใจจริง ด้าน ความเป็นผู้นำและด้านความอดทน

ชนาธิป หุ้ยแป (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า วินัยประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนและสังคม ด้านความรับผิดชอบ ด้านการเคารพสิทธิผู้อื่น ด้านความอดทนอดกลั้น และด้านความเป็นผู้นำ

อาจกล่าวได้ว่า องค์ประกอบของวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความรับผิดชอบ ด้านความตั้งใจจริง ด้าน ความเป็นผู้นำ ด้านการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนและสังคม และด้านความอดทน

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบ หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่จะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีการอื่น ๆ องค์ประกอบของระบบประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2558 หน้า 39)

กลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2558 หน้า 39)

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ขั้นตอน การปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้างในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่จะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีการอื่น ๆ และสิ่งที่ทำให้รูปแบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน

เนื่องจากวินัยเป็นส่วนหนึ่งของคุณธรรมจริยธรรม ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่สามารถประยุกต์ใช้เป็นแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาวินัยได้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

อ้อมเตื่อน สดมณี และ ฐาศุภร์ จันประเสริฐ (2554, หน้า 22-29) ได้เสนอแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมไว้ว่า นักทฤษฎีจริยธรรมได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมไว้หลากหลายแนวคิด โดยแต่ละแนวคิดมีความเชื่อพื้นฐานที่แตกต่างกัน แนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมที่สำคัญ 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา และกลุ่มแนวคิดทางศาสนา พร้อมทั้งวิธีการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมที่อาศัยพื้นฐานความคิดของทฤษฎี นั้น ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. **กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด** นักทฤษฎีกลุ่มพัฒนาการทางความคิดมีความเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมมีความเป็นสากล มีโครงสร้างของความคิดเป็นพื้นฐานและประกอบด้วย เหตุผลเชิงจริยธรรม นอกจากนี้ยังเชื่อว่าจริยธรรมของ บุคคลเกิดจากแรงจูงใจ

เบื้องต้น คือ การได้รับการยอมรับ การรู้ว่าตนเองมีความสามารถ การเคารพ และรู้จักตนเองอย่างแท้จริง ส่วนบรรทัดฐานเบื้องต้นทางจริยธรรมของบุคคลนั้นทฤษฎีกลุ่มนี้เชื่อว่า เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่น ทฤษฎีที่สำคัญในกลุ่มนี้มี 2 ทฤษฎี คือ

1.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ (Piaget) เพียเจท์ (Piaget) เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์เป็นไปตามขั้นและขึ้นอยู่กับวัย ตลอดจนความฉลาดของบุคคลในการที่จะรับรู้ กฎเกณฑ์และลักษณะต่างๆ ของสังคมตามพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น โดยขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์แบ่งเป็น 2 ขั้นใหญ่ ๆ ดังนี้

1) ขั้นยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน (Heteronomous) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 8 ปี ในขั้นนี้บุคคลยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน เช่น บิดา มารดา ครู และบุคคลอื่นที่มีอำนาจ มากกว่าและเชื่อว่ากฎระเบียบเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนตายตัว ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้น ระเบียบนี้บิดา มารดา และผู้ใหญ่ จึงมีอิทธิพล ต่อเด็กอย่างชัดเจน

2) ขั้นการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์ (Autonomous) อายุ ตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไป ในขั้นนี้บุคคลจะมองสิ่งต่างๆ อย่างมีความสัมพันธ์กัน มากขึ้นและเชื่อว่ากฎระเบียบต่างๆ ไม่ใช่สิ่งที่ต้อง ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดสมบูรณ์ แต่สามารถ เปลี่ยนแปลงได้ถ้าทุกคนยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้น ในขั้นนี้เป็นระยะที่บุคคลเริ่มพัฒนาจริยธรรมขั้นสูง ความคิดที่เป็นของตนเอง ใช้เหตุผลโดยคำนึงถึงความ ยุติธรรมและพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นจาก การกระทำ เพียเจท์เชื่อว่าการที่บุคคลจะพัฒนาจากขั้น ยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตนมายังขั้นการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์นี้เกิดจากการที่ บุคคลได้สัมผัสกับสภาวะรอบตัวที่กว้างขวางขึ้นไปอีก ระดับหนึ่ง การมีบทบาทในกลุ่มเพื่อน ในกลุ่มคนใน สังคม ประกอบกับพัฒนาการทางสติปัญญาที่มีมาก ขึ้นตามวุฒิภาวะ สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้บุคคล สามารถใช้สติปัญญาและประสบการณ์ของตนเอง วิเคราะห์ปรากฏการณ์ต่าง ๆ จนในที่สุดบุคคลก็จะได้ข้อสรุปต่างๆ ที่เป็น หลักการในใจของตนเอง

1.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) โคลเบอร์ก (Kohlberg) เชื่อว่าพัฒนาการทาง จริยธรรมของแต่ละบุคคลจะผ่านไปตามขั้นพัฒนาการ (Sequential stage) โดยมีพื้นฐานมาจากการให้เหตุผล เชิงตรรกศาสตร์ และเชื่อว่าการรับรู้ทางสังคมและ บทบาททางสังคมของแต่ละบุคคลนั้นจะมีความสัมพันธ์ ในลักษณะปฏิสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของ บุคคลนั้น สำหรับการตัดสินใจคุณธรรมตามขั้นต่างๆ นั้น โคลเบอร์ก เห็นว่าเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการ ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งโคลเบอร์ก เชื่อว่าสิ่งเหล่านั้นจะนำไปสู่การเรียนรู้ส่วนบุคคลมากกว่าจะเป็นรูปแบบ ของวัฒนธรรมที่สังคมวางไว้ นอกจากนี้ โคลเบอร์ก ยัง เห็นว่า บุคคลที่จะมีจริยธรรมขั้นสูงหรือสามารถใช้ เหตุผลทางจริยธรรมขั้นสูงได้นั้น จะต้องสามารถใช้ เหตุผลเชิงตรรกะและความสามารถในการรับรู้ทาง สังคมในระดับสูงก่อน

โดยลำดับขั้นพัฒนาการทาง จริยธรรม ตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก แบ่งออกเป็น 3 ระดับ และแต่ละระดับสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ได้แก่

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (2-10 ปี) หมายถึง ระดับที่การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็น ประโยชน์แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น มี 2 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 ใช้หลักการหลบหลีกการลงโทษ คือ การมุ่งที่จะหลบหลีก มิให้ตนเองถูกลงโทษทางกาย เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับและจะยอมทำตาม คำสั่งของผู้ใหญ่เพราะเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือตน และชั้นที่ 2 ใช้หลักการแสวงหารางวัล คือ การ เลือกกระทำในสิ่งที่จะนำ ความพอใจมาให้ตนเองเท่านั้น

ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (10-16 ปี) หมายถึง การกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยๆ ของตนหรือทำตามกฎหมายและศาสนา บุคคลผู้มี จริยธรรมในระดับนี้ยังต้องมีการควบคุมจากภายนอก แต่ก็มีความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถที่จะแสดงบทบาททางสังคมได้ มี 2 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 3 ใช้หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ บุคคลยังไม่เป็นตัวของตัวเอง ชอบคล้อยตามการชักจูง ของผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อนๆ และชั้นที่ 4 ใช้หลักการทำตามหน้าที่ของสังคม บุคคลมีความรู้ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะ ที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมของตน จึงถือว่าตนมีหน้าที่ ตาม กฎ เกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือ คาดหมาย

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ หมายถึง การตัดสินใจขัดแย้งด้วยการนำมาตรึงตรองซึ่งใจตนเอง และตัดสินใจไปตามแต่ว่าจะเห็นความสำคัญของสิ่งใด มากกว่ากัน มี 2 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 5 ใช้หลักการทำตามคำมั่นสัญญา บุคคลเห็นความสำคัญของคนส่วนใหญ่ ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงมีพึงได้ของบุคคลอื่น สามารถควบคุม บังคับใจตนเองได้ และชั้นที่ 6 ใช้หลักการยึดหลักอุดมคติสากลซึ่งเป็น ขั้นพัฒนาการที่สูงสุด แสดงทั้งการมีความรู้สากล นอกเหนือจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตน และการมีความ ยึดหยุ่น ทางจริยธรรมเพื่อจุดมุ่งหมายในอันปลายอันเป็นอุดมคติยิ่งใหญ่

ตามทฤษฎีกลุ่มพัฒนาการทางความคิดเชื่อว่า บุคคลแต่ละคนจะมีหรือไม่มี การพัฒนาหรือมีการพัฒนาช้าเร็วต่างกัน โดยระดับจริยธรรมของบุคคล สามารถวัดได้จากเหตุผลเชิงจริยธรรมบุคคลนั้นให้ และสามารถที่จะส่งเสริมให้บุคคลมีการพัฒนาระดับจริยธรรมให้สูงขึ้นกว่าเดิมได้ โดยการเปิดโอกาสให้บุคคลเรียนรู้จากการตัดสินใจทางจริยธรรมร่วมกับ ผู้อื่น การได้แสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกับผู้อื่น จะทำให้บุคคลที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรม เรียนรู้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูงขึ้น

สำหรับการพัฒนาจริยธรรมตามกลุ่มทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด สามารถทำได้หลายวิธี สรุปได้ดังนี้

1. การให้ความรู้ขั้นสูงเป็นการจัด ประสบการณ์ให้บุคคลได้รับเหตุผลใหม่และเหนือกว่า ที่เคยเป็นอยู่ (ขั้นสูงกว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของ บุคคลนั้นๆ 1 ขั้น)

2. การมีโอกาสนปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และ สภาพแวดล้อม เป็นการจัด ประสบการณ์ให้บุคคลได้มี โอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสภาพแวดล้อม

3. การให้แสดงบทบาทสมมติ เป็นการจัดให้ บุคคลได้รับโอกาสสวมบทบาทอื่น นอกเหนือจากที่ตน เป็นอยู่และบทบาทนั้นควรเกี่ยวข้องกับจริยธรรม การ รับเอาความคิดและความรู้สึกของคนอื่นจะก่อให้เกิด ความคิด ความเข้าใจแตกต่างไปจากเดิมและไม่ยึดติดอยู่แต่ตนเอง

4. การฝึกเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งเชิง จริยธรรม กล่าวคือ การฝึกเผชิญกับ ปัญหาความ ขัดแย้งเชิงจริยธรรมจะช่วยฝึกให้บุคคลได้คิดวิเคราะห์ อภิปราย โต้แย้งกันและตัดสินใจโดยพิจารณา ความเห็นรวมทั้งกฎเกณฑ์ต่างๆ ในสังคมด้วย โดย ปัญหาที่นำมาใช้ในการ อภิปรายนั้นควรเป็นปัญหาที่ สามารถใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับที่ตรงกับระดับ พัฒนาการทางจริยธรรมที่เป็นอยู่และระดับที่สูงกว่าของ บุคคลนั้น

5. การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็น กล่าวคือ การที่บุคคลมีบรรยากาศที่เอื้อต่อ การแสดงความคิดเห็น อภิปรายเกี่ยวกับปัญหาความ ขัดแย้งเชิงจริยธรรม ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างเปิดเผย จะช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลให้ สูงขึ้นได้จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าตามความเชื่อของ

กลุ่มทฤษฎีพัฒนาการทางความคิดนั้นเชื่อ ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาและวัยของบุคคล นั้นๆ และเห็นว่า การพัฒนาจริยธรรมของบุคคลควร จะพิจารณารูปแบบการพัฒนาที่แตกต่างกันตาม ความสามารถทางการคิดและวัยของบุคคล

2. กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย นักคิดกลุ่มจิตพิสัยมุ่งอธิบายพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลโดยมองว่ามี ความเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับระดับคุณภาพของการเรียนรู้ทางด้านจิตใจ (Affective Domain) ซึ่งแนวคิดทฤษฎีที่สำคัญใน กลุ่มนี้คือ ทฤษฎีจำแนกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ ด้านจิตใจ จุดเน้นสำคัญของทฤษฎีนี้เชื่อว่า การเรียนรู้ ด้านจิตใจจะครอบคลุมความสนใจ เจตคติ ค่านิยม ลักษณะนิสัยของบุคคล และเชื่อว่าการเกิดเจตคติและการพัฒนาทางด้านคุณธรรม จริยธรรมของบุคคล มีขั้นตอนสำคัญดังนี้ 1. ขั้นการรับรู้ (Perceiving or Receiving) หมายถึง ขั้นที่บุคคลมีโอกาสรับรู้และสนใจเรื่องที่จะปลูกฝัง 2. ขั้นการตอบสนอง (Responding) หมายถึง ขั้นที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งที่สนใจ 3. ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing) หมายถึง ขั้นที่

บุคคลเห็นคุณค่าของสิ่งที่ปฏิบัติ 4. **ขั้นจัดระบบ (Organizing)** หมายถึง ขั้นที่บุคคลนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ และ 5. **ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย (Characterization)** หมายถึง ขั้นที่บุคคลปฏิบัติจนเป็นลักษณะนิสัย

จากแนวคิดจิตพิสัยจะเห็นได้ว่าในการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้น สิ่งสำคัญที่จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของบุคคลก็คือ การเรียนรู้ด้านจิตใจของบุคคลนั้น โดยแนวทางใน การพัฒนาจะมีลักษณะเป็น กระบวนการที่ต่อเนื่องกันไป เริ่มจากการให้บุคคลมี โอกาสรับรู้และสนใจในเรื่องที่จะปลูกฝัง มีโอกาสในการตอบสนองต่อสิ่งที่สนใจ เห็นคุณค่าของสิ่งที่ปฏิบัติ และนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน อย่างสม่ำเสมอและ ทำดีที่สุดก็คือการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย

3. กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม นักคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยมเชื่อว่า พฤติกรรม ของบุคคล เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ ปฏิสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลจากการ กระทำนั้นมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ ผลประเภทเสริมแรง ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น และ ผลประเภทถูกลงโทษ ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตรา ลดลงหรือหมดไป สำหรับวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตามแนวคิด พฤติกรรมนิยมนั้น พบว่าสามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลได้ด้วยกระบวนการปรับ พฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็น เครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและ ลดหรือขจัดพฤติกรรม ที่ไม่พึงปรารถนาตามขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. บ่งชี้หรือกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจน และมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้
2. ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการ โดยตัวเสริมแรงที่นำมาใช้อาจเป็นตัวเสริมแรงทาง สังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง ให้ความสนใจ ให้เกียรติ เป็นต้น หรืออาจเป็นตัวเสริมแรงที่เป็น รางวัล สิ่งของ หรือเบี้ย (Token) ที่สามารถนำมาแลก กับสิ่งของที่ผู้ปรับ พฤติกรรมต้องการ หรืออาจจะให้แรง เสริมโดยการให้ทำกิจกรรมอื่นที่ชอบทั้งนี้วิธีการ เสริมแรง ที่ใช้ต้องเหมาะสมกับอายุของผู้รับการปรับพฤติกรรม
3. ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของผู้รับการปรับพฤติกรรม เมื่อมี พฤติกรรมที่ ต้องการเกิดขึ้น ควรให้แรงเสริมทันทีในช่วงแรกๆ ของการปรับพฤติกรรม แต่เมื่อ เวลาผ่านไประยะหนึ่ง แล้วการให้แรงเสริมควรจะเปลี่ยนเป็นแบบครั้งคราว เพื่อให้พฤติกรรมนั้น คงอยู่อย่างถาวร จากแนวคิดพฤติกรรมนิยมจะเห็นได้ว่า ใน การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ บุคคลนั้น ต้องกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่จะพัฒนาให้ชัดเจน สามารถวัดและสังเกต ได้ โดยวิธีการสำคัญใน การพัฒนาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตาม แนวคิดนี้คือการปรับ พฤติกรรมที่อาศัยตัวเสริมแรง หรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือที่สำคัญ

4. กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ แนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์เป็นแนวคิดที่ใช้ในการอธิบายสาเหตุพฤติกรรมของบุคคลโดยใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) และทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม มาเป็นกรอบในการกำหนดสาเหตุต่างๆ ของพฤติกรรม ซึ่งตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมเชื่อว่าสาเหตุของพฤติกรรม ของบุคคลมีอย่างน้อย 4 สายหลัก ดังนี้

1. สาเหตุฝ่ายสถานการณ์ ซึ่งได้แก่ สิ่ง ต่างๆ ที่รอบตัวบุคคล เช่น ปทัสถานทางสังคม การสนับสนุนจากบุคคลรอบตัว เป็นต้น

2. สาเหตุฝ่ายจิตลักษณะเดิม ซึ่งเป็นจิต ลักษณะหรือบุคลิกภาพที่ติดตัวมา หรืออาจเกิดจากการถ่ายทอดทางสังคม เช่น สุขภาพจิต ประสบการณ์ทางสังคม สติปัญญา ค่านิยม เป็นต้น

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุฝ่ายสถานการณ์กับ ฝ่ายจิตลักษณะเดิม ซึ่งเรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction)

4. สาเหตุฝ่ายจิตลักษณะตามสถานการณ์หรือที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์ภายในตน (Organismic Interaction) เช่น เจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ ความเครียดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้น ส่วนทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรมนั้นที่เชื่อว่า พฤติกรรมต่างๆ ของคนดีและคนเก่งนั้นก็เหมือนกับ ผลไม้บนต้น ซึ่งการที่จะทำให้ผลไม้บนต้นมีผลใหญ่ และหวานอร่อยนั้น ลำต้นและรากของต้นนั้นก็ต้องสมบูรณ์ โดยลำต้นของต้นไม้ก็เปรียบได้กับลักษณะทางจิตใจของบุคคล อันได้แก่ 1) ทศนคติ คุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่กำลังศึกษา 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือ การเห็นแก่ผู้อื่นมากกว่าการ เห็นแก่ตนเอง 3) ลักษณะมุ่งอนาคตสามารถ คาดการณ์ไกล และควบคุมตนให้อดได้รอได้อย่างเหมาะสม 4) ความเชื่ออำนาจในตนว่าทำได้ดี ทำชั่วต้องได้รับโทษ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมาย ส่วนรากของต้นไม้จริยธรรมก็เปรียบเสมือนลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการ คือ 1) สติปัญญา คือ ความเฉลียวฉลาดเหมาะสมกับอายุ 2) ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การเข้าใจมนุษย์และสังคม รู้จักเอาใจเขา มาใส่ใจเรา และ 3) สุขภาพจิตที่ดี คือ การมีความวิตกกังวลในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ซึ่ง ลักษณะของบุคคลทั้ง 8 ประการนั้น ถ้าพิจารณาตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม ก็คือจิตลักษณะเดิมที่ติดตัวมากับมนุษย์และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นผลของ จิตลักษณะเดิมของบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลประสบอยู่ และเป็นสถานการณ์ที่เกิดพฤติกรรมเป้าหมายนั้น นั่นเอง

สำหรับวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตาม แนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์นั้นพบว่า ก่อนที่จะ ดำเนินการพัฒนา นั้น นักพัฒนาจริยธรรมจะต้องตอบคำถามอย่างน้อย 3 ข้อต่อไปนี้ 1. จะต้องพัฒนาอะไร 2. จะพัฒนาโดยมีขั้นตอนอย่างไร และ 3. จะพัฒนาอย่างไร หลังจากนั้น จึงนำคำตอบที่ได้มาประมวลเพื่อวางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล

ต่อไป จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าแนวคิดกลุ่มจิตพฤติกรรมศาสตร์เชื่อว่าสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์มาจากทั้งสาเหตุที่เป็นปัจจัยภายนอก อันได้แก่ สถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ และปัจจัยภายใน คือ จิตใจตัวบุคคลเอง ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิต ลักษณะเดิมและสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลประสบอยู่ นอกจากนี้ยังเห็นว่า การจะพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลให้ประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยข้อมูลจากการวิจัยเป็นพื้นฐาน ดังนั้น ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดของกลุ่มนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม เพื่อที่จะค้นหาลักษณะหรือประเภทของบุคคลกลุ่ม เสี่ยง (มีจิตลักษณะและ/หรือพฤติกรรมบางประการที่ต้อยกว่ากลุ่มประเภทอื่น) และศึกษาปัจจัยเชิงเหตุหรือสาเหตุต่างๆ ของจิตลักษณะหรือพฤติกรรมจริยธรรมที่ต้องการพัฒนา

5. กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา แนวคิดสังคมวิทยาเป็นแนวคิดที่เน้นการศึกษากระบวนการปฏิสังสรรค์และแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในกลุ่ม องค์กรและ สังคม ซึ่งตามแนวคิดนี้มองว่าการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการ ชัดเภาทางสังคม การชัดเภาทางสังคม (Socialization) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน จารีต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และการประพฤติปฏิบัติ ต่าง ๆ จากการเรียนรู้นี้จะทำให้บุคคลมีพฤติกรรม บุคลิกภาพ ค่านิยม เจตคติ แรงจูงใจที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมของตน รวมทั้งได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ ซึ่งกระบวนการชัดเภาทาง สังคมนี้อจะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยชรา บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการชัดเภาทางสังคม การชัดเภาทางสังคมเป็นกระบวนการที่สำคัญตลอดช่วงชีวิตของมนุษย์ที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการชัดเภาทางสังคมให้กับบุคคล ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน พระและสื่อมวลชน สำหรับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตาม แนวคิดสังคมวิทยาสามารถทำได้หลายวิธี ดังสรุปได้ต่อไปนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ถือเป็นการ บอกกล่าวอย่างชัดเจนถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรกระทำ ซึ่งวิธีการนี้ถือว่าเป็นวิธีที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาโครงสร้างทางบุคลิกภาพและการพัฒนาทางด้านต่างๆ ของบุคคล
2. การเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่ถือเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่รู้ตัว กล่าวคือ บุคคลจะเรียนรู้จาก การสังเกตพฤติกรรมของพ่อแม่และซึมซับเข้าไปในจิตใจจนหล่อหลอมมาเป็นบุคลิกภาพของบุคคล

3. การอบรมสั่งสอนจากครูถือเป็นการชี้แนะแนวทางหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนดำเนินเข้าสู่ปัญญา ครูถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่รับช่วงต่อจากพ่อแม่ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการหล่อหลอมขัดเกลาลักษณะนิสัยของนักเรียนและมีบทบาทในการ เป็นตัวแบบให้แก่นักเรียนในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ

4. การอบรมสั่งสอนจากพระ ถือเป็นการช่วยส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยอาศัยหลักคำสอนและ การจัดกิจกรรมทางศาสนา

5. การเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อนถือเป็นการพัฒนาและสร้างอัตมโนภาพแห่งตนที่แตกต่างจากพ่อแม่และครู เป็นการเปิดโอกาสที่สำคัญในการฝึกหัดทักษะในการสวมบทบาทของบุคคล และให้บุคคลได้เรียนรู้บทบาทและค่านิยมทางสังคมที่ใหญ่ไม่ต้องการสอน

6. การเรียนรู้จากสื่อมวลชน ถือเป็นการให้ตัวแบบที่สำคัญที่จะช่วยให้บุคคลสามารถรับรู้ในสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและสิ่งที่จะต้องพัฒนาเพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าแนวคิดสังคมวิทยาเชื่อว่ากระบวนการทางสังคมเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคม ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน พระ และสื่อมวลชน ซึ่งในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดนี้จึงเชื่อว่าเกิดมาจากการที่บุคคลได้รับการขัดเกลาทางสังคมผ่านตัวแทนทางสังคมที่สำคัญ

6. กลุ่มแนวคิดทางศาสนา ปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบันสามารถแก้ไขหรือบรรเทาเบาบางลงได้ด้วยศาสนา เนื่องจากต้นเหตุของปัญหาต่างๆในสังคมนั้นมาจากการกระทำของมนุษย์ การแก้ปัญหาจึงต้องแก้ไขที่ตัวมนุษย์เอง ศาสนาทุกศาสนาที่ชาวไทยนับถือกันล้วนมีแนวคำสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาปัจเจกบุคคลด้านจิตสำนึกและเจต คติ และส่งเสริมการพัฒนาปัจเจกบุคคลในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น เมื่อมนุษย์สามารถพัฒนาตน ได้ก็สามารถช่วยตนเองได้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความสงบสุข และสามารถนำตนไปสู่ความพ้นทุกข์ ได้ในที่สุด ในปัจจุบันศาสนาจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคคลในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การพัฒนาบุคคลด้านจิตสำนึกและเจตคติ หลักคำสอนทางศาสนาเป็นเครื่องมือที่สำคัญและเป็นหลักในการกล่อมเกลาบุคคลให้มีความสำนึกและเจต คติที่ถูกต้องดีงาม ศาสนาเป็นเครื่องต่อต้านและกำจัดสัญชาตญาณฝ่ายต่ำของมนุษย์ ทำให้มนุษย์ลดทอนกิเลส ตัณหา ความเห็นแก่ตัวและการประทุษร้ายผู้อื่น ไม่เพียงแต่เท่านั้นศาสนายังส่งเสริมคุณธรรมของมนุษย์ในทางสร้างสรรค์ ให้มนุษย์มี ความรัก ความเมตตา ความเสียสละและ ความสงบ เยือกเย็นตลอดจนพร้อมที่จะทำตนให้เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม ในศาสนาคริสต์ก็มีหลักคำสอนที่ส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาจิตสำนึกและเจตคติของตนให้ดีงาม เช่น คำสอนของพระเยซูที่ให้บุคคลหมด

ความเห็นแก่ตัวและมีความรักผู้อื่น ตลอดจนเสียสละเพื่อผู้อื่น ศาสนาอิสลาม ซึ่งมีจำนวนชาวไทย นับถือรองจากพุทธศาสนาที่ส่งเสริมจิตสำนึกและเจตคติของบุคคล เช่น คำสอนของท่านศาสนทูต มุฮัมมัด เมื่อบุคคลมีพื้นฐานความคิดความเห็นที่ถูกต้องและมีคุณธรรมในจิตแล้ว เขาย่อมกระทำ ตนเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นต่อไป

2. การพัฒนาบุคคลในการดำเนินชีวิตร่วมกับ ผู้อื่นในพุทธศาสนามีหลักธรรมหลาย ข้อที่ส่งเสริมให้ บุคคลดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นด้วยดี โดยพุทธศาสนา มีหลักการว่า หากบุคคลคิดดี มีใจเป็นกุศลแล้วย่อมพูดดีและทำดี บุคคลผู้พัฒนาความคิดจิตใจของตนเอง แล้วจึงเป็นผู้ดำเนิน ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข และทำให้สังคมเจริญก้าวหน้าได้ จากหลักคำสอนทางศาสนา ดังกล่าวจะเห็นได้ ว่าเป็นสิ่งที่จะช่วยให้บุคคลผู้ที่ยึดถือและปฏิบัติตาม หลักคำสอนนั้นๆ เป็น บุคคลที่สามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมได้ โดยที่ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นั้นสิ่งสำคัญ อยู่ที่การที่บุคคลเห็นความสำคัญและ ยอมรับในหลักการปฏิบัติตามหลักคำสอนนั้นเพื่อที่จะ นำไปใช้ในการประพฤติปฏิบัติและในการดำรงชีวิตใน สังคมต่อไป ซึ่งวิธีการที่จะพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลโดยอาศัยหลักคำสอนทางศาสนานั้นก็ขึ้นอยู่กับหลักคำสอนของแต่ละศาสนา ว่ามีสาระสำคัญและมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้บุคคลเป็นผู้ที่มี คุณธรรมจริยธรรม จากที่ กล่าวมาจะเห็นได้ว่าแต่ละกลุ่มแนวคิดมี ความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมของ บุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างที่เกิดขึ้นนั้นก็จะเป็นไปสู่นวัตกรรมและวิธีการในการพัฒนา จริยธรรมของบุคคลที่ต่างกันด้วย กล่าวคือ กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการ ทางความคิดซึ่งเชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจะเป็นไปตามขั้นและขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของ บุคคลนั้น ด้วยเหตุนี้ ในการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลก็จะพิจารณาถึงขั้นพัฒนาการทางจริยธรรม ของบุคคลร่วมกับการพิจารณาความสามารถทางสติปัญญาของบุคคลในการที่จะรับรู้กฎเกณฑ์ และลักษณะต่าง ๆ ทางสังคม ในขณะที่กลุ่มแนวคิดจิตพิสัยซึ่งมุ่งอธิบายพัฒนาการทางจริยธรรม ของบุคคล โดยมองว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับระดับคุณภาพของการเรียนรู้ด้านจิตใจ

ดังนั้น ในการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลจึงมุ่งเน้นให้บุคคลสามารถที่จะปฏิบัติตาม ตามคุณธรรม จริยธรรมที่ยึดถือในวิถีการดำเนินชีวิตของตนอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นลักษณะ นิสัยติดตัว ส่วนแนวคิดพฤติกรรมนิยมที่ให้ความสำคัญกับการให้แรงเสริม ดังนั้นกลุ่มแนวคิด ดังกล่าวจึงสนใจที่จะนำการเสริมแรงมาใช้ในการปรับพฤติกรรมจริยธรรมของบุคคล สำหรับ แนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของบุคคลโดยอาศัยข้อมูล จากงานวิจัยเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจก็จะให้ความสำคัญกับวิธีการกำหนดพฤติกรรมที่จะ พัฒนารวมถึงขั้นตอนและวิธีการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลให้สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบ ในขณะที่ เดียวกันถ้ามองในมุมมองของสังคมวิทยาที่จะพบว่าให้ความสำคัญกับการพัฒนาจริยธรรมของ บุคคลโดยใช้กระบวนการขัดเกลาทางสังคมผ่านตัวแทนทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน

พระและสื่อมวลชน นอกจากนี้ถ้าพิจารณาวิธีการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลตามกลุ่มแนวคิดทางศาสนาก็จะพบว่ากลุ่มแนวคิดนี้เชื่อว่าหลักธรรมคำสอนต่างๆ ทางศาสนาสามารถนำมาปฏิบัติเพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาให้บุคคลมีจิตสำนึกและเจตคติที่ถูกต้องดีงามและสามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างไรก็ตามแม้แต่ละแนวคิดจะมีความเชื่อพื้นฐานร่วมถึงวิธีการพัฒนาที่แตกต่างกัน กระนั้นถ้าพิจารณาถึงกระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลแล้วก็จะพบว่ามีลักษณะที่สอดคล้องกัน

แนวทาง หลักการ กระบวนการ รูปแบบ กลยุทธ์ กลไก โครงการและกิจกรรม การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

แนวทาง หลักการ กระบวนการ รูปแบบ กลยุทธ์ กลไก โครงการ และกิจกรรม การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่

1. กระบวนการ KIT MODEL พินโย พรหมเมือง, ปราณี คิมยะราช และทองคำ เกษจันทร์ (2559) ศึกษาในระดับความรู้ทางด้านคุณธรรมจริยธรรม พฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมการรับรู้ความสามารถแห่งตน ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และความพึงพอใจ ในการพัฒนาคุณธรรมโดยใช้กระบวนการ KIT MODEL ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเยาวชนสถานศึกษาโดยใช้ KIT Model เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมจาแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ทางด้านคุณธรรมจริยธรรม การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และความพึงพอใจในการพัฒนาคุณธรรมโดยใช้กระบวนการ KITMODEL และเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามกระบวนการ KIT MODEL โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำเยาวชนในสถานศึกษา แบ่งตามระยะของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การฝึกอบรม ประชากร จำนวน 60 คน และได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 คน

ระยะที่ 2 ติดตาม พัฒนา และประเมินผล 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสว่างคงคา โรงเรียน ดอนไทรงามพิทยาคมและวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการ KIT MODEL สามารถพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมได้ โดยบูรณาการ กระบวนการ KIT MODEL ให้เข้ากับบริบทของแต่ละโรงเรียนในแต่ละพื้นที่ เพราะผลจากการวิจัย พบว่า การบูรณาการกระบวนการ KIT MODEL เข้ากับบริบทของโรงเรียนสามารถที่จะพัฒนา พฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมได้ กล่าวคือ โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสว่างคงคา ใช้กิจกรรม การแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ผลจากการใช้กิจกรรมนี้ผสมผสานกับ กระบวนการ KIT MODEL มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับ ปานกลางในทิศทางบวก โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคมใช้บทละคร ซึ่งเป็นไปตามหลักการของ

กระบวนการ KITMODEL และให้บทบาทกลุ่มผู้นำเยาวชนมีบทบาทที่สำคัญเกือบทุกด้าน อีกทั้งยังนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตอีกด้วย ผลการใช้กิจกรรม KIT MODEL สร้างความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และวิทยานาฏศิลป์ภาพลัทธิ ใช้กิจกรรมกติกาสร้างความเป็นระเบียบวินัยในการอาศัยอยู่หอพัก การเดินเข้าแถว การถอดรองเท้า โดยมีกลุ่มผู้นำเยาวชนเป็นควบคุมดูแล พบว่า ความมีวินัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ รักษาสิ่งแวดล้อมเพียง และเสียสละเพื่อส่วนรวม

2. แนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียนประถมศึกษา พรรณรุจี สะอาด (2558 หน้า 83-84) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียนของโรงเรียนบ้านแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียนของโรงเรียนบ้านแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ และด้านการปฏิบัติตน ดังนี้

2.1 ด้านการแต่งกาย โรงเรียนควรกำหนดระเบียบการแต่งกายของนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้ทราบโดยทั่วกัน มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประพฤติถูกต้องตามระเบียบการแต่งกาย กำหนดมาตรการ การลงโทษที่เหมาะสมในกรณีที่นักเรียนประพฤติผิดวินัยด้านการแต่งกาย ครูประจำชั้นออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน ครูตักเตือนนักเรียนทุกครั้งที่เห็นนักเรียนประพฤติผิดวินัยด้านการแต่งกายของโรงเรียน ครูยกย่องชมเชยและให้รางวัลแก่นักเรียนที่แต่งกายได้ถูกต้องตามระเบียบ การแต่งกายของโรงเรียน ครูประจำชั้นพบปะนักเรียนเพื่อทำกิจกรรมโฮมรูมและตรวจกำกับ ติดตาม ช่วยเหลือ และชี้แนะการแต่งกายของนักเรียนเป็นรายบุคคล นักเรียนรุ่นพี่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบ และคณะกรรมการนักเรียนก็ต้องควบคุมดูแล ชี้แนะการแต่งกายของนักเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบ การแต่งกายของโรงเรียน

2.2 ด้านความประพฤติ โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสม กับสภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ครูประจำชั้นมีข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลที่เชื่อถือได้ ครู กล่าวชมเชยนักเรียนที่พูดสุภาพเรียบร้อย ยกย่องชมเชยให้รางวัลและคะแนนความประพฤติให้แก่นักเรียนที่มี ความประพฤติดี ครูจัดห้องเรียนให้อื้ออามวยต่อการเรียนการสอนเพื่อให้ นักเรียนลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูจัดกิจกรรมในด้านความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น และให้คะแนนสร้างแรงจูงใจหรือยกย่องนักเรียนที่มีความประพฤติดี

2.3 ด้านการปฏิบัติตน โรงเรียนควรจัดให้ครูเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียนด้านการปฏิบัติตนอย่างจริงจัง ครูควรจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ครูควรจัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกแนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียนในหลักสูตรทุกระดับชั้น นักเรียนรุ่นพี่ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนรุ่นน้อง ครูควรติดตามกำกับ ประเมินผลการปฏิบัติตนของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูผู้ปกครอง และชุมชนจะต้องร่วมกันรับผิดชอบ ปรับปรุง และแก้ไขเมื่อนักเรียนทำผิดกฎระเบียบด้านการปฏิบัติตนของนักเรียน

3. รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย กรกช วรรมไชย (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดขอนแก่น พบว่า

3.1 ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลโดยตรงและโดยอ้อมต่อพฤติกรรมการณ์มีวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดขอนแก่นมี 5 ปัจจัย เรียงตามลำดับ ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องวินัยนักเรียน ด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย ด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย ด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย และด้านเจตคติในการมีวินัย

3.2 รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดขอนแก่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงประกอบด้วยกิจกรรมจำนวน 9 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมรู้เรื่องวินัย กิจกรรมช่วยพึ่งหน้อย กิจกรรมค้นหาบุคคลต้นแบบ กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ กิจกรรมการวิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย กิจกรรมการวางแผนการใช้เวลา กิจกรรมการรู้จักตนเอง และกิจกรรม 5 ส

4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา เพื่อพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา พระมหาสายัณห์ วงศ์สุรินทร์ (2558 หน้า 141-142) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาความมีวินัย ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การสร้างศรัทธา ผู้สอนสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศ แรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความศรัทธาไว้วางใจ ตลอดจนให้ปัจจัยภายนอกให้เกิดประโยชน์เพื่อให้เกิดปัจจัยภายในหรือการรู้คิดพิจารณาของผู้เรียนเพื่อให้เกิดความพร้อมเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนต่อไป

ขั้นที่ 2 การให้ความรู้ ผู้สอนให้ความรู้ความเข้าใจภาคทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิด หลักการทางจิตตปัญญาศึกษาควบคู่ไปกับความรู้เกี่ยวกับความมีวินัยเพื่อให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการหลักการจิตตปัญญาศึกษานำไปสู่ ความมีวินัยต่อไป

ขั้นที่ 3 การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนผ่านการฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาด้านจิตใจโดยอาศัยสมาธิเป็นแกนในการฝึกอบรมทางด้านจิตใจ การปลูกฝังคุณธรรม การสร้างเสริมคุณภาพจิต และการรู้จักใช้ความสามารถในกระบวนการสมาธิหรือเป็นการฝึกฝนควบคุมความนึกคิดให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง มีความตั้งงาม

ขั้นที่ 4 การสะท้อนความคิด ผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำกิจกรรมที่เน้นความมีวินัย เป็นการเชื่อมโยงความรู้ด้วยการคิดสะท้อนกลับจากสิ่งที่ได้เรียนรู้และกิจกรรมที่ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

5. แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา พระมหาอาจริยพงษ์ คำตัน (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม มี 5 แนวทาง ดังนี้

5.1 การพัฒนาด้วยกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน เป็นแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ด้วยการนำเอาเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมมาสอดแทรกและบูรณาการให้เข้ากับวิชาที่สอนทั้งในสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หรือสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

5.2 การพัฒนาด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์ ด้วยการให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์ รุ่นพี่หรือผู้ปกครองประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

5.3 การพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เป็นแนวทาง การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ด้วยการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะของการบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความกว้างขวางลึกซึ้ง รวมทั้งให้ผู้เรียนได้ค้นพบและใช้ศักยภาพที่มีในตนเองอย่างเต็มที่ เน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม และจริยธรรม รู้จักสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีเพื่อปรับตัวให้เข้ากับบุคคล และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างดีและมีความสุข กิจกรรมเหล่านี้สามารถหลอมเข้าไปในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ในการเข้าค่ายต่าง ๆ

5.4 การพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สะอาด สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย

5.5 การพัฒนาด้วยการสร้างความมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ด้วยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และวัด เพื่อช่วยกันดูแลติดตามปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน และหาทางช่วยกันแก้ไขปัญหาร่วมกัน

6. กิจกรรมการจัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พรทิพย์ มูลประการ (2552) ศึกษาเรื่อง การติดตามพฤติกรรมทางสังคมหลังการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จุดประสงค์เพื่อติดตามพฤติกรรมทางสังคมหลังการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านมีวินัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ การมีวินัย ห่างไกลยาเสพติด เรียนด้วยใจ และการเป็นคนดี โดยผู้ที่ให้คะแนนนักเรียนสูงสุด คือ ครู ผู้ปกครอง เพื่อน และนักเรียนตามลำดับ

7. โครงการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน สมปอง ภัคศิริกิจ (2552) ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านทุ่งบกอำเภोजุฬารณีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 จุดประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และเพื่อประเมินตัวบ่งชี้กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ และเพื่อประเมินพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมเปรียบเทียบก่อนและหลังดำเนินโครงการในด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ประหยัดอดออม เมตตากรุณาและเสียสละเพื่อส่วนรวม ความซื่อสัตย์สุจริต และขยันหมั่นเพียร ผลการวิจัย พบว่าการประเมินด้านบริบทและปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการประเมินกระบวนการและผลผลิตของอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยคะแนนก่อนและหลังโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการประเมินคุณธรรมจริยธรรม พบว่า มีความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติตาม ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ประหยัดอดออม เมตตากรุณาและเสียสละเพื่อส่วนรวม ความซื่อสัตย์สุจริต และขยันหมั่นเพียรอยู่ในระดับมาก โดยก่อนและหลังแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

8. รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มเด็กเยาวชนและข้าราชการภาครัฐ สุทธิธรรม ตันติรจนาวงศ์ และศศิิกาญจน์ ทวีสุวรรณ (2552) ทำวิจัยเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ: กรณีศึกษากลุ่มเด็กเยาวชนและข้าราชการภาครัฐ รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มเด็กเยาวชนและข้าราชการภาครัฐ คือ การกำหนดนโยบายแห่งชาติในการส่งเสริมคุณธรรมเยาวชน โดยรัฐบาลจัดประชุมบุคลากรภาครัฐภาคเอกชน ประชาชน เยาวชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องพิจารณานาหลักธรรมของทุกศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักการศึกษามาร่วมกันกำหนดเป็นนโยบายวาระแห่งชาติในการส่งเสริมคุณธรรมของเยาวชน โรงเรียนนำนโยบายแห่งชาติ มากำหนดเป็นนโยบายการส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียนการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์เกี่ยวกับ การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โรงเรียนกำหนดมาตรฐานคุณธรรมของผู้บริหาร ครู นักเรียนโดยองค์กรหลักที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบมีคณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรศาสนา ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนชุมชน ผู้บริหาร และครู การกำหนดยุทธศาสตร์ ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมเยาวชน คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเป็นแบบอย่างที่ดียุทธศาสตร์ที่ 2 การกำหนดกฎ ระเบียบที่ส่งเสริมคุณธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้สื่อปลูกกระแสคุณธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างเครือข่ายคุณธรรม

9. หลักการในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2551 อ้างถึงใน รุ่งฤดี กล้าหาญ, 2558 หน้า 20-22) ได้สรุปเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่สามารถนำมาปรับใช้ในการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ คือ

หลักการที่ 1 ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับค่านิยมเชิงจริยธรรม โดยทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการมีจริยธรรมที่เป็นคุณสมบัติของคนดีหรือคนที่มีคุณลักษณะที่ดี

หลักการที่ 2 ให้นิยามคำว่า “คุณลักษณะ” ให้เข้าใจง่าย โดยรวมความหมายในเชิงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเข้าเป็นองค์ประกอบต่างๆ ของ “คุณลักษณะ”

หลักการที่ 3 ใช้วิธีการพัฒนา “คุณลักษณะ” ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองโดยตรงอย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ

หลักการที่ 4 สร้างเครือข่ายโรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน

หลักการที่ 5 เปิดโอกาสและจัดประสบการณ์การแสดงออกในทางคุณธรรมให้แก่ นักเรียน

หลักการที่ 6 ผนวกการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนเข้ากับหลักสูตรวิชาการที่สอน

หลักการที่ 7 พยายามส่งเสริมแรงจูงใจในตัวนักเรียน

หลักการที่ 8 จัดให้บุคลากรทางการศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาคุณลักษณะที่ดีเช่นเดียวกับที่พัฒนานักเรียน

หลักการที่ 9 ส่งเสริมการเป็นผู้นำในด้านคุณธรรมของนักเรียนและให้การสนับสนุนการพัฒนาคุณลักษณะอย่างต่อเนื่อง

หลักการที่ 10 จัดให้สมาชิกในครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่ นักเรียน

หลักการที่ 11 ประเมินคุณลักษณะต่างๆ ของนักเรียนทั้งโรงเรียน และประเมินผลการดำเนินการของบุคลากรของโรงเรียนในการพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ของนักเรียน

10. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (The six E's of character education) รียอง (Ryan, 2015) เสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6 ประกอบ (The Six E's of Character Education) ได้แก่ (<https://www.scu.edu/character/resources/the-six-es-of-character-education>)

10.1 การยกตัวอย่างและปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (Example) การยกตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนคุณลักษณะที่พึงประสงค์นอกเหนือจากการอบรมสั่งสอนโดยยกตัวอย่างพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี พร้อมทั้งผลของการปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจ รวมถึงการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครูเพื่อให้นักเรียนเห็น การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีถือเป็นกรยกตัวอย่างที่ดีที่สุดที่นักเรียนสามารถเห็นและเลียนแบบการกระทำ และ ความประพฤติต่าง ๆ ได้โดยตรง

10.2 การอธิบายโดยใช้เหตุผล (Explanation) การอธิบายการปฏิบัติที่ดีโดยใช้เหตุและผลในการอธิบายเป็นการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดี อาจมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีและไม่ดี พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบเพื่อสร้างความตระหนักและการปรับพฤติกรรมอันสะท้อนถึงคุณลักษณะของเด็กออกมา การอธิบายโดยใช้เหตุผลดีกว่าการควบคุมความประพฤติโดยเน้นการท่องจำแล้วปฏิบัติตามกฎ

10.3 การเชิญชวนให้ทำความดี (Exhortation) การเชิญชวนโดยใช้การเสริมแรงทางบวกควบคู่กับ การพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม (Moral courage development) โดยให้กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่อายหรือกลัวที่จะทำในสิ่งที่ควร

10.4 การจัดสิ่งแวดล้อมเชิงคุณธรรม (Ethos of ethical environment) สิ่งแวดล้อมเชิงคุณธรรมเอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่มีสิ่งยั่วยุให้ไปในทางเสื่อม โดยเฉพาะในห้องเรียนซึ่งเป็นสังคมย่อยเล็ก ๆ ที่นักเรียนจะต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ครูสามารถจำลองสังคมใหญ่เข้ามาไว้ในห้องเรียนได้โดยสร้างบรรยากาศ เชิงคุณธรรม

10.5 การจัดประสบการณ์ให้สัมผัสกับสังคมภายนอก (Experience) การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสสังคมภายนอกอย่างจริงจังนอกโรงเรียน จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้และซึมซับแนวคิดในการปฏิบัติตนที่พึงประสงค์

10.6 การคาดหวังความเป็นเลิศ (Expectations of excellence) การวางเป้าหมายของตนเอง ของนักเรียนเป็นเสมือนการกำหนดหลักชัยในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตนเองให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

11. กลยุทธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียน ศูนย์วัสดุทางการศึกษา (Educational materials center) ได้เสนอกิจกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนไว้ 4 กลยุทธ์ 10 แนวทาง ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การนำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาเพิ่มเติมเข้าไปกับความรู้ที่ครูสอน และสนับสนุนการเข้าใจคุณลักษณะต่างๆ อย่างแท้จริง โดยแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศประกอบด้วย

แนวทางที่ 1 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เหมือนชีวิตจริงที่มีโอกาสได้พบ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตอบสนองต่อสถานการณ์นั้นๆ อย่างหลากหลาย

แนวทางที่ 2 ทำให้คุณลักษณะเป็นเสมือนเครื่องมือที่นำนักเรียนไปสู่เป้าหมายในการเรียน ไม่ใช่ นำคุณลักษณะศึกษาเข้ามาเพิ่มจากการเรียนการสอนปกติ

แนวทางที่ 3 จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้สะท้อนตนเองและกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือเพื่อช่วยให้นักเรียนพัฒนาคุณลักษณะการยอมรับตนเองและผู้อื่นอย่างสมดุล

กลยุทธ์ที่ 2 การจัดกิจกรรมการสอนทักษะต่างๆ ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางที่ 4 คือ ให้นักเรียนได้ฝึกฟังและทำความเข้าใจความเชื่อของผู้อื่นๆ และเคารพในความคิด ของผู้อื่น ซึ่งหมายรวมถึงการยอมรับความแตกต่างของผู้อื่นด้วย

แนวทางที่ 5 จัดกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้การวางแผน การจัดกิจกรรม และสะท้อนผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมร่วมกัน

กลยุทธ์ที่ 3 การจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในตัวเองและการยอมรับตนเองของนักเรียน

แนวทางที่ 6 จัดโอกาสให้นักเรียนได้กำหนดสัญญากับตนเองในการพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ

แนวทางที่ 7 จัดโอกาสที่ช่วยให้นักเรียนเชื่อมั่นในตนเอง

กลยุทธ์ที่ 4 การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยสังคม

แนวทางที่ 8 จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างทัศนคติและการปฏิบัติตนในทางที่ดีให้แก่นักเรียน

แนวทางที่ 9 จัดโอกาสการเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้อุทิศหรือบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

แนวทางที่ 10 ให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน

12. แนวคิดและหลักการสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน สุวิมล ว่องวานิช และคณะ(2549) พบว่า แนวคิดและหลักการสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมี ดังนี้

12.1 การสร้างตัวแบบ/ผู้นำ การพัฒนาคุณลักษณะต้องมีการสร้างตัวแบบที่ดี ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ หรือบุคคลตัวอย่างในสังคม

12.2 การพัฒนาคุณธรรมและคุณลักษณะอื่นๆ ให้เป็นวิถีชีวิต มีความสอดคล้องกับธรรมชาติ ตอกย้ำ ให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีกระบวนการพัฒนาที่บูรณาการสอดแทรกอยู่ในชีวิตการเรียน การปฏิบัติงานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมและคนกับธรรมชาติ โยงความสัมพันธ์ระหว่างสังคม วัฒนธรรมกับ การเรียนการสอน

12.3 การพัฒนาตัวตนของนักเรียนด้วยการจัดพื้นที่สร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถ ศักยภาพ และการปฏิบัติตนตามความเชื่อ ตามแนวทางที่ตนเองคิดสร้างสรรค์ และอยู่ในบริบทของการทำความดี มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม ให้เด็กมีการปฏิบัติและพัฒนาตน อย่างเข้าใจความหมาย เห็นบทบาทและคุณค่าของตนเองมากขึ้น

12.4 การสร้างระบบค่านิยมให้เด็กและเยาวชน เห็นได้ชัดเจนว่าแก่นของเด็กไทยคืออะไร ต้องประพฤติและปฏิบัติตนอย่างไร กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาชัดเจนและตั้งสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก ทำให้เด็กมีการปรับเปลี่ยนวิธีคิด ปรับเปลี่ยนจริยธรรม เช่น การสำรวจพฤติกรรม การปฏิบัติตนของตนเองในแต่ละวัน และต้องยอมรับว่าค่านิยมต้องมาจากตัวแบบที่ดี

12.5 การสร้างความร่วมมือร่วมพลังทั้งจากผู้บริหาร/ครูอาจารย์ในโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครองในครอบครัว ชุมชน สังคม ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย กำหนดคุณธรรมที่เป็นเป้าหมาย การให้ครอบครัว ชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกัน

12.6 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนต้องสอดคล้องกับลักษณะของโรงเรียน ธรรมชาติ บริบท และช่วงวัยของเด็ก

12.7 การสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกัน และซึมซับวิถีคิดและการปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันผ่านกระบวนการ เป็นธรรมชาติ ในระบบของชุมชน

12.8 โรงเรียนต้องมีนโยบายที่ไม่เน้นวิชาการอย่างเดียว โรงเรียนมีครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดึงชุมชนเข้ามา สร้างชุมชนที่สร้างสรรค์ ชี้ให้เห็นปัญหาของชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อบุตรหลาน

12.9 ต้องมีการสร้างแนวร่วม ต้องสร้างเครือข่ายที่ช่วยเสริมกำลังใจให้เด็กทำ ความดี เด็กที่ได้รับการพัฒนาทำให้เขาเป็นคนดีไปแล้วก็มีเด็กรุ่นใหม่เรื่อยๆ

13. แนวทางการสร้างวินัยนักเรียน ชาญชัย อาจินสมาจาร (2544 หน้า 46) ได้กล่าวถึง แนวทางการสร้างวินัยนักเรียนไว้ดังนี้

13.1 การจัดตั้งกฎและระเบียบแบบแผนเพื่อให้นักเรียนประทับใจในความรับผิดชอบ ของเขาที่จะทำตามกฎและระเบียบแบบแผน

13.2 จะต้องทำให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน มองเห็นว่ากฎและระเบียบแบบแผน นั้นมีความสำคัญและมีความยุติธรรม

13.3 ครูจะต้องคิดอย่างรอบคอบเกี่ยวกับกฎและระเบียบแบบแผนที่ครูจะกำหนด ก่อนที่จะสื่อความหมายหรือให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎและระเบียบแบบแผนนั้น

13.4 การให้นักเรียนมีส่วนในการกำหนดกฎและระเบียบแบบแผนจะช่วยส่งเสริม ความเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจถึงเหตุผลที่อยู่เบื้องหลัง กฎระเบียบ เต็มใจที่จะปฏิบัติตามมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ครูจะต้องแยกประเภทกฎและระเบียบ ที่ให้นักเรียนต้องยอมรับในอำนาจหน้าที่ของครู และกฎและระเบียบที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการสร้างขึ้น โดยครูต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน

13.5 รางวัลและการลงโทษที่มีอยู่ในกฎและระเบียบควรมีความเหมาะสม ควรส่งเสริม นักเรียนให้มีส่วนร่วมในการรับรางวัลและการลงโทษ

13.6 กฎที่ดีต้องอยู่บนฐานของกฎทอง คือ “ปฏิบัติต่อผู้อื่นเช่นเดียวกับที่ท่าน ต้องการให้คนอื่นปฏิบัติต่อท่าน”

14. แนวทางเพื่อการเสริมสร้างวินัยแก่นักเรียน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2539 อ้างถึงใน วิณา ประชากุล, 2549 หน้า 30-31) ได้เสนอแนะแนวทางเพื่อการเสริมสร้าง วินัยแก่นักเรียนไว้ดังนี้

14.1 การให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ตามเวลา เช่น การตื่นนอน การอาบน้ำ การนอน การรับประทานอาหาร การเดินทางไปโรงเรียน เป็นต้น

14.2 การให้นักเรียนจัดเก็บสิ่งของเครื่องใช้เข้าที่ให้มีระเบียบ เช่น การเก็บของเล่นใส่กล่อง การเก็บสิ่งของวางไว้บนชั้น หรือผู้ปกครองสามารถกำหนดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวินัย เช่น การเก็บเสื้อผ้าที่ใช้แล้วใส่ลงในตะกร้า เป็นต้น

14.3 การให้นักเรียนช่วยเหลืองานเล็กๆ น้อยๆ ตามความสามารถของนักเรียนที่บ้านหรือที่โรงเรียน

14.4 การให้นักเรียนเข้าแถวเพื่อรอทำกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติพร้อมกัน เช่น การเข้าแถวเพื่อรับอาหาร

14.5 การให้ยอมรับข้อตกลงและทำตามข้อตกลง

อาจกล่าวได้ว่า แนวทาง หลักการ กระบวนการ รูปแบบ กลยุทธ์ กลไก โครงการ และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการหนุนเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 14 แนวทาง ได้แก่ (1) กระบวนการ KIT MODEL (2) แนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียนประถมศึกษา (3) รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย (4) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา (5) แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา (6) กิจกรรมการจัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน (7) โครงการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน (8) รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มเด็กเยาวชนและข้าราชการภาครัฐ (9) หลักการในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (10) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ The Six E's of Character Education (11) กลยุทธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียน (12) แนวคิดและหลักการสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (13) แนวทางการสร้างวินัยนักเรียน และ (14) แนวทางเพื่อการเสริมสร้างวินัยแก่นักเรียน

ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

เยอรมนีหรือชื่ออย่างเป็นทางการคือ **สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี** (ภาษาอังกฤษ: Federal Republic of Germany; ภาษาเยอรมัน: Bundesrepublik Deutschland) เป็นประเทศที่มีการปกครองแบบสหพันธ์สาธารณรัฐแบบมีรัฐธรรมนูญในทวีปยุโรปตอนกลาง โดยเป็นการรวมตัวของรัฐทั้งหมด 16 รัฐ ประเทศนี้มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเชิงเสรีและรัฐสวัสดิการ มีเมืองหลวงและเมืองใหญ่สุดของประเทศคือ เบอร์ลิน เยอรมนีมีประชากร 82 ล้านคน (สถานะวันที่ 30 มิ.ย. 2017) และเป็นประเทศที่มีความหนาแน่นประชากรสูงสุดแห่งหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นประเทศที่มีคนย้ายถิ่นมากที่สุดเป็นอันดับสามของโลกหลังสหรัฐอเมริกา เยอรมนีเป็นจุดหมายปลายทางการย้ายถิ่นฐานได้รับความนิยมมากที่สุดในโลก

เยอรมนีเป็นหนึ่งในสมาชิกผู้ก่อตั้งสหภาพยุโรปและยังก่อตั้งสหภาพการเงิน กับสมาชิกในสหภาพยุโรปอีก 17 ประเทศ โดยใช้ชื่อว่ายูโรโซน เยอรมนีเป็นสมาชิกของกลุ่ม UNO, OECD, NATO, G7 และ G20 เยอรมนีเป็นประเทศที่มีอิทธิพลต่อประเทศอื่นๆในยุโรปและเป็นประเทศที่มีความสามารถที่จะแข่งขันในระดับโลก จากการจัดอันดับล่าสุดโดย U.S. News & World Report, the University of Pennsylvania's Wharton School and global brand consultants BAV Consulting เยอรมนีได้รับเลือกให้เป็นประเทศที่ดีที่สุด และมีการประกาศผลอย่างเป็นทางการในการประชุม World Economic Forum ณ เมือง Davos, Switzerland ในเดือนมกราคม 2559 (บริษัทเซนทอรี่จำกัด, 2017, <http://www.educatepark.com/>; <https://th.wikipedia.org/wiki/>)

สภาพภูมิศาสตร์ ในเชิงธรณีวิทยาเยอรมนีเป็นส่วนหนึ่งของทวีปยุโรปตะวันตก เยอรมนีมีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันไปจากทางตอนเหนือถึงทางตอนใต้ โดยมีทั้งที่ราบทางตอนเหนือและเทือกเขาทางตอนใต้ เยอรมนีมีพรมแดนทางทิศเหนือติดทะเลเหนือ เดนมาร์ก และทะเลบอลติก ทิศตะวันออกติดโปแลนด์และสาธารณรัฐเช็ก ทิศใต้ติดออสเตรีย และสวิตเซอร์แลนด์ ทิศตะวันตกติดฝรั่งเศส ลักเซมเบิร์ก เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์ จากแหล่งที่ตั้งของประเทศที่อยู่ตรงใจกลางของทวีปยุโรปทำให้เยอรมนีมีประเทศเพื่อนบ้านล้อมรอบทั้งหมด 9 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก ฝรั่งเศส ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ และสวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนีมีขนาดพื้นที่ทั้งสิ้น 357,021 ตารางกิโลเมตร กว่าครึ่งของประเทศเป็นที่ราบ ร้อยละ 52 ของพื้นที่ประเทศเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ร้อยละ 29.5 เป็นป่า ร้อยละ 14 เป็นที่อยู่อาศัย และเป็นเส้นทางคมนาคม ร้อยละ 2 เป็นพื้นที่ที่มีน้ำ (แม่น้ำ คลอง ทะเลสาบ) และประมาณร้อยละ 2.5 เป็นพื้นที่อื่น ๆ เช่น เหมือง หรือพื้นที่ที่ไม่สามารถทำอะไรได้ มีเทือกเขาสำคัญๆ อย่าง เทือกเขาแอลป์ และมีแม่น้ำสำคัญ คือ แม่น้ำไรน์ ซึ่งเป็นแม่น้ำที่ยาวและสำคัญที่สุดในทวีปยุโรป มีความยาวทั้งสิ้น 1,230 กิโลเมตร มีต้นน้ำจากเทือกเขาแอลป์ ไหลผ่านประเทศหลายประเทศในยุโรปไปออกที่ทะเลเหนือ อีกทั้งเยอรมนีมีพรมแดนที่มีความยาวทั้งหมดรวม 3,757 กิโลเมตร และอยู่ตำแหน่งศูนย์กลางของทวีปยุโรป ทำให้เยอรมนีเป็นประเทศที่มีประเทศเพื่อนบ้านมากที่สุดในยุโรป

สภาพภูมิอากาศ เยอรมนีจัดว่าเป็นประเทศศูนย์กลางยุโรปที่มีสภาพอากาศแบบกลางๆ ทั้งประเทศ โดยได้รับอิทธิพลลมทางทิศตะวันตก และได้รับอิทธิพลจากกระแสน้ำอุ่นในมหาสมุทรแอตแลนติก โดยอุณหภูมิเฉลี่ยในช่วงปี 1961-1990 อยู่ที่ 8.2 องศาเซลเซียส ซึ่งอุณหภูมิเฉลี่ยมกราคมอยู่ที่ -0.5 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิเฉลี่ยเดือนกรกฎาคมอยู่ที่ 16.9 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ 789 มิลลิเมตร

เมืองหลวง เมืองสำคัญ และเมืองท่า เมืองหลวงของเยอรมนีคือ กรุงเบอร์ลิน และมีเมืองสำคัญ ได้แก่ เมืองมิวนิค โคโลญจน์ แฟรงก์เฟิร์ต สตูดการ์ด และเมืองท่าสำคัญได้แก่ เมือง ฮัมบวร์ก และ เบรเมน ทั้งนี้ เยอรมนีมีประชากรและความเจริญที่กระจายไปทั่วประเทศ ไม่ได้กระจุกอยู่เพียง 2-3 เมืองหลัก เนื่องจากเยอรมนีเพิ่งรวมประเทศเมื่อประมาณ 150 ปีที่ผ่านมา และผลจากสงครามโลกทำให้ประชากรและบริษัทต่างๆ ในเบอร์ลินหนีออกมาตั้งรกรากทางฝั่งตะวันตกและใต้มาก

การแบ่งเขตการปกครอง เยอรมนีแบ่งการปกครองกันระหว่างรัฐบาลกับทั้ง 16 รัฐของประเทศ ซึ่งจะแบ่งหน้าที่การดูแล เช่น รัฐต่างๆ จะเป็นผู้ดูแลเรื่องการศึกษา ตำรวจ แต่รัฐบาลจะดูแลเรื่องการทหาร ในส่วนการเก็บภาษี ก็ช่วยกันดูแล ซึ่งมีทั้งภาษีที่รัฐบาลเก็บ, ที่รัฐเก็บ และที่เก็บด้วยกัน เยอรมนีประกอบด้วยรัฐต่างๆ จำนวน 16 รัฐ ได้แก่ (บริษัทเซนทอร์จำกัด, 2017 <http://www.educatepark.com/>)

1. **บาเดิน-เว็รท์แทมเบอร์ก (Baden-Württemberg)** มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ สตูดท์การ์ท (Stuttgart) รัฐนี้ถือได้ว่าเป็นอันดับ 1 ในทวีปยุโรปทางด้านการใช้เทคโนโลยี การจดลิขสิทธิ์ และมีชื่อเสียงอย่างมากใน การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ซึ่งสังเกตได้จากบริษัทต่าง ๆ ที่ตั้งฐานการผลิตที่รัฐแห่งนี้ อาทิ Gottlieb Daimler, Carl Benz และ Robert Bosch

2. **บาวาเรีย (Bavaria)** มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ มิวนิค (Munich) เป็นรัฐที่มีชื่อเสียงทางด้านเบียร์ จนถึงได้ว่าเป็น “Beer State” นอกจากเบียร์แล้ว รัฐนี้ยังผลิตไวน์ในแถบภูมิภาค Franconia นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ มากมาย อาทิ เทศกาลเบียร์ Oktoberfest ปราสาท Neuschwanstein และแถบเทือกเขาแอลป์

3. **เบอร์ลิน (Berlin)** เป็นเมืองหลวงของประเทศ ตั้งแต่ปี 1990 เป็นศูนย์กลางทางการเมืองและวัฒนธรรม โดยมีเทศกาลภาพยนตร์เบอร์ลิน ซึ่งรู้จักกันอยู่ทั่วโลก อีกทั้งเบอร์ลินยังเป็นเมืองแห่งการศึกษา เนื่องจาก มีสถาบันอุดมศึกษามากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยทั้งสิ้น 17 แห่ง และวิทยาลัยศิลปะและดนตรีอีก 6 แห่ง

4. **บรันเดินบวร์ค (Brandenburg)** มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ พอสตาม (Potsdam) เป็นอีกหนึ่งรัฐที่มีความสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรป่าไม้อย่างมาก มีอุทยานธรรมชาติหลายแห่งรวมทั้งเขตคุ้มครองภูมิทัศน์ และเขตคุ้มครองชีวภาพ อาทิ เอลป์ทาลเอาเอ ป่าชเปรวัลด์ นอกจากนี้ รัฐบรันเดินบวร์คยังเป็นแหล่งการวิจัยที่สำคัญแห่งหนึ่งในเยอรมนี เนื่องจากมีมหาวิทยาลัยทั้งในเมืองพรั้งค์เฟ็ลด์ เมืองคอบทึส และพอทส์ดัม และวิทยาลัยเฉพาะด้าน 5 แห่ง และศูนย์เทคโนโลยีอีก 15 แห่ง

5. **เบรเมน (Bremen)** มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ เบรเมน (Bremen) เป็นรัฐที่เล็กที่สุดใน 16 รัฐของเยอรมนี เป็นศูนย์กลางแห่งหนึ่งทางด้านอุตสาหกรรมอาหาร โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์

ที่มีชื่อเสียงได้แก่ กาแฟ ซอคโกแลต แป้ง ผลิตภัณฑ์จากนม เครื่องเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมี ศูนย์ยานอวกาศและการบิน รวมทั้งในเบอร์ลินยังมีการพัฒนาและก่อสร้างองค์ประกอบหลัก ๆ สำหรับจรวด ดาวเทียม และเครื่องบินแอร์บัส

6. ฮัมบวร์ก (Hamburg) มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ ฮัมบวร์ก (Hamburg) เป็นเมืองใหญ่ อันดับสองในเยอรมนี และเมืองท่าออกทะเลที่สำคัญที่สุดของเยอรมนี และเป็นศูนย์กลางการค้า ต่างประเทศอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าฮัมบวร์กจะเป็นเมืองอุตสาหกรรมใหญ่ แต่ยังไม่สามารถ เป็นเมืองที่รักษาธรรมชาติไว้ได้ดีมากอีกเมืองหนึ่งด้วย ทั้งนี้ร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั้งหมดที่เป็น เกษตรกรรม สวน อุทยาน และพื้นที่สีเขียว และอีกร้อยละ 28 ยังเป็นเขตคุ้มครองภูมิทัศน์ และ คุ้มครองธรรมชาติ นอกเหนือจากเขตคุ้มครองและอุทยานแล้ว ยังมีต้นไม้ริมถนนอีกมากกว่า 240,000 ต้นอีกด้วย สถานที่ท่องเที่ยวในเมืองฮัมบวร์ก ประกอบด้วย การชมทัศนียภาพอันงดงามริมแม่น้ำเอลเบและแม่น้ำอัสส์เทอร์ ย่านเซนต์เพาเรี ถนนเรเพอร์บาน และโบสถ์มิเชล

7. เฮสเซน (Hesse) มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ ไวส์บาเดน (Wiesbaden) เป็นรัฐที่อยู่ ตรงกลางของประเทศ จึงมีทั้งการคมนาคมทางอากาศ ทางรถไฟ ทางบก และทางน้ำ ท่าอากาศยาน ไรน์ไมนในเมืองฟรังค์ฟวร์ทถือได้ว่าเป็นท่าอากาศยานที่มีผู้โดยสารมากที่สุดเป็นอันดับสองใน บรรดาท่าอากาศยานของยุโรปทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีเมืองมหาวิทยาลัยซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคอันงดงามนั่นคือ เมืองมาร์บวร์ก เมืองกีเซน และเมืองเวทซ์ลาร์

8. เมคเคิลนบวร์ก-พอร์พอมเมิร์น (Mecklenburg-Vorpommern) มีเมืองหลวง ของรัฐ ชื่อ ชเวริน(Schwerin) รัฐนี้ได้ชื่อว่าเป็น “ดินแดนหนึ่งพันทะเลสาบ” ประกอบด้วย ชายฝั่งทะเลหลายรูปทรง ทั้งเนินเตี้ย และที่ราบท้องทุ่งไร่นา เศรษฐกิจที่สำคัญของรัฐนี้ คือ การเกษตรกรรม อาทิเช่น ธัญพืช เมล็ดพืชให้น้ำมัน และมันฝรั่ง เนื่องจากร้อยละ 80 ของพื้นที่ ทั้งหมดใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรม

9. นีเดอร์ซัคเซิน (Niedersachsen) มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ ฮาโนเวอร์ (Hanover) เป็นรัฐใหญ่อันดับสองของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เกษตรกรรมเป็นเศรษฐกิจหลักของรัฐ นีเดอร์ซัคเซิน แต่อย่างไรก็ตาม รัฐนี้ยังมีอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิต รถยนต์ โดยบริษัทโฟล์คส์วาเกน (Volkswagen) ตั้งอยู่ในเมืองโวล์สบวร์ก (Wolfsburg) บริษัทนี้ จะมีมูลนิธิโฟล์คส์วาเกน ซึ่งเป็นมูลนิธิเอกชนเยอรมันที่ใหญ่ที่สุด นอกจากนี้ นีเดอร์ซัคเซินยังมี มหาวิทยาลัยทั้งหมด 11 แห่ง โดย 2 แห่งจะเป็นมหาวิทยาลัยศิลปกรรม และยังมีวิทยาลัย เฉพาะด้าน 13 แห่ง และสถาบันเพื่อการวิจัย 120 แห่ง

10. นอร์ทไรน์-เวสต์ฟาเลน (North Rhine-Westphalia) มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ ดัสส์เซลดอร์ฟ(Düsseldorf) รัฐนี้ถือว่าเป็นรัฐที่มีประชากรหนาแน่นที่สุด โดยเฉพาะในเมือง ใหญ่ ๆ อาทิโคโลญจน์ (Cologne) บอนน์ (Bonn) เป็นต้น รัฐนี้เป็นศูนย์กลางเทคโนโลยีสภาวะ

แวดลอมชั้นนำแห่งหนึ่งในยุโรป และยังเป็นรัฐแห่งธุรกิจประกันภัย การเงิน และมหรรรรมแสดงสินค้า ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ในรูปแบบบริษัทมากกว่า 600 แห่ง และบริษัทซอฟต์แวร์อีก 1,300 แห่ง

11. ไอร์แลนด์-พัลส์ (Rhineland-Pfalz) มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ เมนซ์ (Mainz) รัฐนี้จะมีที่ราบลุ่มของแม่น้ำไรน์ระหว่างเมืองบิงเงน (Bingen) และเมืองบอนน์ (Bonn) ซึ่งเป็นดินแดนที่มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มากมาย นอกจากนี้ในแถบที่ราบลุ่มแม่น้ำโมเซลยังเต็มไปด้วยร่องุ่นสำหรับทำไวน์อย่างมากมาย นอกจากนี้ ยังเป็นที่ตั้งของบริษัทเคมีขนาดใหญ่ BASF ซึ่งเป็นโรงงานเคมีที่ใหญ่ที่สุดในยุโรป และยังมีมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น 4 แห่ง และวิทยาลัยเฉพาะด้าน 10 แห่ง ซึ่งปัจจุบันมีการขยายวิทยาลัยเฉพาะด้านมากกว่า เนื่องจากเน้นการเป็นสถาบันสำหรับการเรียนเพื่อไปทำงานได้เป็นอย่างดี

12. ซาร์ลันด์ (Saarland) มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ ซาร์บรึคเคน (Saarbrücken) เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแก้วกับเซรามิก รวมถึงการผลิตเครื่องจักรกล และอุตสาหกรรมอื่น ๆ นอกจากนี้รัฐซาร์ลันด์ยังเป็นรัฐที่ส่งเสริมโครงการวิจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสื่อสาร การวิจัยวัสดุศาสตร์ วิศวกรรมไฟฟ้า เทคโนโลยีการผลิต และวิศวกรรมการแพทย์

13. ซัคเซิน (Sachsen) มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ เดรสเดน (Dresden) เป็นรัฐที่ตั้งอยู่ทางฝั่งเยอรมันตะวันออก และเป็นแหล่งอุตสาหกรรมมาตั้งแต่ในอดีต แต่จากการเกิดเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองต่าง ๆ และจากการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในเยอรมนีทำให้ปัจจุบันรัฐซัคเซินมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในระดับชนชั้นมากขึ้น ปัจจุบันรัฐซัคเซินเป็นรัฐทางฝั่งตะวันออกที่มีโครงสร้างมหาวิทยาลัยที่หลากหลายที่สุด โดยสาขาที่เป็นที่นิยม และโดดเด่นที่สุดของรัฐ คือ สาขาวิศวกรรมและวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ รัฐซัคเซินยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นประวัติศาสตร์ทั้งพระราชวังโมทรัทซ์บวร์ค ราแมนเอา พระราชวังกลางน้ำคัลท์เฟนบัคสวอนแห่งไฮเดเนา-โกรสเชลลิทซ์ และสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ อีกมากมาย

14. ซัคเซิน-อันฮัลท์ (Sachsen-Anhalt) มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ มักเดบวร์ค (Magdeburg) เป็นรัฐที่มีการผสมผสานการทำร่องุ่นในแถบริมแม่น้ำซาลเกกับอุณหทรุท การทำกสิกรรมตามที่ราบมักเดบวร์คและไหล่เทือกเขาฮาร์ซ และการทำอุตสาหกรรม โดยส่วนใหญ่แล้วการทำอุตสาหกรรมที่นี่จะเป็นการลงทุนจากต่างประเทศมากกว่าทั้งทางด้านเคมี อาหาร และยานยนต์ อย่างไรก็ตาม ที่นี่ยังมีมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ที่มีอายุถึง 300 ปีตั้งอยู่นั้นคือ มหาวิทยาลัยฮัลเล-วิทเทนเบอร์ค และยังมีมหาวิทยาลัยที่ได้รับการสถาปนาล่าสุด นั่นคือ มหาวิทยาลัยออทโท-ฟอนเกือริเค

15. ชเลสวิก-โฮลชไตน์ (Schleswig-Holstein) มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ เคล (Kiel) เป็นรัฐเดียวในสาธารณรัฐเยอรมนีที่มีทะเลเลขนาบทั้ง 2 ข้างนั่นคือ ทะเลเหนือกับทะเลบอลติก

มีประชากรไม่มาก พิพิธภัณฑสถานในรัฐแห่งนี้มีชื่อเสียงระดับประเทศ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานพระราชวังกอททอร์ฟ และพิพิธภัณฑสถานกลางแจ็งมอลท์เซ

16. เธรริงเงิน (Thuringen) มีเมืองหลวงของรัฐ ชื่อ เออร์เฟิร์ต (Erfurt) มีสภาพภูมิศาสตร์เป็นป่าไม้และหุบเขา ตั้งอยู่ใจกลางเยอรมนี ครึ่งหนึ่งของพื้นที่ในรัฐนี้ใช้เพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรม มีการเพาะปลูกธัญพืช ต้นเรพ มันฝรั่ง และหัวบีทรูท นอกจากนี้ ยังถือได้ว่ารัฐแห่งนี้มีการส่งเสริมวิชาการที่เข้มแข็ง ซึ่งมีสถาบันการศึกษาที่เป็นมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น 4 แห่ง และอีกหลายแห่งของวิทยาลัยเฉพาะด้าน ตลอดจนมีสถาบันวิจัย 50 แห่ง และศูนย์เทคโนโลยี 20 แห่ง ไม่เพียงแต่จะโดดเด่นทางด้านวิชาการเท่านั้น ยังมีความโดดเด่นเกี่ยวกับหลักฐานทางด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ อาทิ ปราสาท พระราชวัง พิพิธภัณฑสถาน โรงละคร และหอศิลป์ต่าง ๆ ซึ่งกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นิยมอย่างมากในรัฐแห่งนี้

การปกครอง เยอรมนีปกครองในรูปแบบสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยระบบการปกครองของเยอรมนีมีพื้นฐานจากเอกสารรัฐธรรมนูญในปี พ.ศ. 2492 ซึ่งเรียกว่า Grundgesetz (กฎหมายพื้นฐาน) อำนาจอธิปไตยเป็นของรัฐสภาซึ่งประกอบไปด้วย สภาผู้แทนราษฎร (Bundestag) ซึ่งสมาชิกมาจาก การเลือกตั้งโดยตรง และ สภาผู้แทนรัฐ (Bundesrat) เป็นสภาตัวแทนจาก 16 รัฐของสหพันธ์ โดยมีตำแหน่งประธานาธิบดี (Bundespräsident) เป็นตำแหน่งประมุขแห่งสหพันธ์รัฐเยอรมนี ซึ่งได้รับเลือกจากที่ประชุมสหพันธ์ (Bundesversammlung) ที่ประกอบไปด้วยสมาชิกของ Bundestag และตัวแทนของรัฐต่าง ๆ ในจำนวนเท่ากัน ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (เยอรมัน: Bundeskanzler; อังกฤษ: Chancellor) เป็นตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาล เป็นผู้ใช้อำนาจบริหาร หัวหน้ารัฐบาล คนปัจจุบันคือ นาง อังเกลา แมร์เคิล (Angela Merkel)

ประชากร/สังคม/วัฒนธรรม จากการสำรวจครั้งล่าสุดปี 2011 แสดงให้เห็นว่า เยอรมนีมีประชากรมากกว่า 81 ล้านคน และเมื่อเทียบกับพื้นที่ของประเทศ 357,340 ตารางกิโลเมตรแล้ว จัดว่าประเทศเยอรมนีเป็นประเทศที่มีประชากรอยู่กันอย่างหนาแน่น และการที่มีผู้อพยพเข้ามาอยู่ในเยอรมนีในปี 2015 มากกว่า 1 ล้านคน ก็จะมีผลกระทบต่อจำนวนประชากรของประเทศแน่นอน แต่ประเทศเยอรมนีเป็นประเทศที่ต้องการผู้อพยพเช่นกัน เพราะสังคมเยอรมันเป็นสังคมสูงอายุ ณ วันนี้อายุโดยเฉลี่ยของประชากรเยอรมันคือ 43.7 ปี และรัฐบาลก็พยายามหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยมีนโยบายให้เงินช่วยเหลือให้ครอบครัวที่มีบุตร เพื่อกระตุ้นอัตราการขยายตัวของประชากร เป็นต้น

โดยปกติแล้วชาวเยอรมันจะนับถือศาสนาคริสต์ และมีสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนานี้ เช่น วันหยุดราชการ และพิธีกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นเรื่องปกติในทวีปยุโรป แต่เมื่อถามว่าสังคมเยอรมันเป็นอย่างไร ก็คงไม่สามารถที่บอกได้ชัดเจน เนื่องจากเพิ่งมีการรวมตัวเป็นประเทศ

เยอรมนีมาไม่ถึง 150 ปีมานี้เอง คือรวมตัวในปี 1871 คือเป็นเวลาไม่นานก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 ซึ่งก่อนหน้านั้น พื้นที่ประเทศเยอรมนีในปัจจุบัน มีอาณาจักรต่าง ๆ เป็นร้อย ๆ อาณาจักร แต่ละอาณาจักรก็มีรูปแบบสังคมที่ใกล้เคียงกัน ฉะนั้นจึงขุดถึงสังคมเยอรมันในปัจจุบันเป็นหลัก โดยสังคมเยอรมันในวันนี้เป็นสังคมที่ค่อนข้างเปิดรับวัฒนธรรมใหม่ๆ โดยการเปิดรับวัฒนธรรมใหม่นี้ ได้เริ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดหลังจากช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา เช่น การรับวัฒนธรรมการใช้ชีวิตแบบอเมริกันชน หรือการที่มีแรงงานจากต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศเยอรมนีเป็นจำนวนมากในช่วงปี 60 ทำให้เยอรมนีได้รับวัฒนธรรมต่างๆ จาก แรงงานต่างชาติ เช่น วัฒนธรรมการกินพิซซ่าจากแรงงานอิตาลี หรือการกิน Döner Kebab จากแรงงานตุรกี ในวันนี้ต้องรอดูกันว่า ผู้อพยพกว่า 1 ล้านคน จะส่งผลกระทบต่อทางวัฒนธรรมอะไรบ้างกับเยอรมนี

เศรษฐกิจ เยอรมนีเป็นหนึ่งในสมาชิกผู้ก่อตั้งสหภาพยุโรปและยังก่อตั้งสหภาพการเงินกับสมาชิกในสหภาพยุโรปอีก 17 ประเทศ โดยใช้ชื่อว่ายูโรโซน เยอรมนีเป็นสมาชิกของกลุ่ม UNO, OECD, NATO, G7 และ G20 เยอรมนีเป็นประเทศที่มีอิทธิพลต่อประเทศอื่นๆ ในยุโรป และเป็นประเทศที่มีความสามารถที่จะแข่งขันในระดับโลก หากวัดจากผลผลิตมวลรวมภายในประเทศแบบปกติแล้ว เยอรมนีเป็นเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในยุโรปและใหญ่เป็นอันดับสี่ของโลก ในปี 2012 เป็นประเทศที่มีการนำเข้าส่งออกมากที่สุดเป็นอันดับสาม ดัชนีการพัฒนามนุษย์ถือว่าสูงมาก

ภาษา ในเยอรมนีจะมีการใช้ภาษา “เยอรมันกลาง” เป็นหลัก ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องเรียนในโรงเรียน และเป็นภาษาราชการอีกด้วย แต่ในแต่ละท้องถิ่นที่มีการพูดภาษาท้องถิ่นแตกต่างกันออกไป ในโรงเรียนจะมีการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน และรัสเซีย เป็นภาษาที่ 2 ได้ (ในอดีตเป็นภาษาลาติน และกรีกโบราณ ซึ่งยังสามารถเลือกเรียนได้เป็นภาษาที่ 3 ในบางโรงเรียน)

ระบบการศึกษาของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

รัฐบาลเยอรมันมีการควบคุมโรงเรียนและระบบการศึกษาให้อยู่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา 7 แต่รัฐแต่ละรัฐมีกระทรวงศึกษาธิการของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารงานอย่างเสรีภาพที่จะจัดการกับระบบการศึกษาของโรงเรียนสามัญศึกษา วิสามัญศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่ ดังนั้น ระบบการศึกษาแต่ละรัฐจึงมีรายละเอียด ความแตกต่างกันออกไปบ้าง แต่เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำกันในแต่ละรัฐ ในกรณีมีนักเรียนต้องเปลี่ยนไปเรียนหนังสือที่รัฐอื่น ดังนั้น ทุกรัฐจึงมีการเจรจากันตามข้อตกลงแฮมเบิร์ก (Hamburger Abkommen) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม ค.ศ.1971 ที่กำหนดให้ทุกรัฐมีการศึกษาภาคบังคับ และจัดแบบแผนการเรียนการสอนเหมือนกันทั่วประเทศ คือ มีการศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง

6-18 ปี (รวมทั้งหมด 12 ปี) ซึ่งมีหน้าที่ต้องไปเรียนหนังสืออย่างน้อยที่สุด 9 ปีจากการศึกษาภาคบังคับ 12 ปี บางรัฐอาจเป็น 10 ปี หรือ 11 ปี และรับรองประกาศนียบัตรแต่ละโรงเรียนในทุกรัฐ (เบญจมาศ คลิงเลอร์, 2010)

ระดับอนุบาลศึกษา (Kindergarten)

จากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2556 โรงเรียนอนุบาลได้ถูกรวมเข้าอยู่ในการศึกษาภาคบังคับ ดังนั้น โรงเรียนอนุบาลซึ่งใช้เวลาเรียนทั้งสิ้นสองปี จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาภาคบังคับที่มีระยะเวลาเรียนสิบเอ็ดปี อย่างไรก็ตาม ชั้นอนุบาลเป็นชั้นที่อิสระ นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมการเล่นต่าง ๆ ไปพร้อมกับการเรียนอย่างเป็นระบบ (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ก, 2013)

ประเภทของโรงเรียนอนุบาล

ถ้าแบ่งประเภทของโรงเรียนอนุบาลในเยอรมนีตามแนวการจัดการเรียนการสอน จะสามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มวาลด์คินเดอร์การ์เทิน หรืออนุบาลธรรมชาติ สถานที่ที่เด็กและครูจะใช้เป็นสถานที่เรียนและเล่นจะเป็นพื้นที่ธรรมชาติ ได้แก่ ป่า ทุ่งหญ้า หรือริมหาด ของเล่นของเด็กจะเป็นสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น กิ่งไม้ ใบไม้ เป็นต้น
2. กลุ่มเบาเวนโฮฟคินเดอร์การ์เทิน หรืออนุบาลเกษตร เป็นรูปแบบโรงเรียนอนุบาลที่เน้นการเรียนรู้ความสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันระหว่างมนุษย์ สัตว์ และพืช
3. มอนเทสซอรีคินเดอร์การ์เทิน เป็นโรงเรียนอนุบาลที่เน้นให้เด็กสามารถทำได้ด้วยตนเอง
4. วาลด์ดอร์ฟคินเดอร์การ์เทิน เป็นโรงเรียนอนุบาลที่เน้นการเลียนแบบจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ (แม่ลูกสอง, 2010 หน้า 24-25)

ถ้าแบ่งประเภทของโรงเรียนอนุบาลตามระยะเวลาที่เปิดสอน จะสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ (Textor, 2003 pp. 2-3)

1. สถานรับเลี้ยงเด็กอ่อน จะเปิดรับดูแลเด็กตั้งแต่อายุ 6 เดือนถึง 3 ขวบ
2. โรงเรียนอนุบาล จะเปิดรับดูแลเด็กตั้งแต่อายุ 3 – 6 ปี
3. สถาบันรับดูแลเด็กหลังโรงเรียนอนุบาลเล็ก จะรับดูแลเด็กตั้งแต่อายุ 6 – 10 ปี
4. สถาบันดูแลเด็กที่มีอายุเท่ากัน
5. สถาบันดูแลเด็กที่มีหลายระดับอายุ
6. สถาบันดูแลเด็กที่มีอายุเท่ากันและมีหลายระดับอายุ

โรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่จะมีจำนวนนักเรียนระหว่าง 12-25 คน ขึ้นอยู่กับอายุของเด็ก และกฎหมายของแต่ละรัฐ บางโรงเรียนก็เปิดสอนวันละ 8 ชั่วโมง และบางโรงเรียนก็เปิดสอนมากกว่า 8 ชั่วโมง ซึ่งก็จะจัดอาหารกลางวันให้เด็กด้วย บางโรงเรียนก็เปิดตั้งแต่ช่วงเที่ยงถึงเย็น บางโรงเรียนก็เปิดเฉพาะตอนเช้า และบางโรงเรียนก็เปิดทั้งตอนเช้าและตอนบ่าย โรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่จะเปิดสอนสอดคล้องกับชั่วโมงการทำงานของครอบครัวของเด็ก

การเข้าโรงเรียนอนุบาล

เด็กแต่ละคนที่มีอายุครบสี่ปีภายในวันที่ 31 กรกฎาคม ต้องเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลในเดือนสิงหาคม แต่ผู้ปกครองอาจจะให้บุตรหลานเข้าเรียนอนุบาลในปีถัดมาก็ได้ แต่จะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นทราบในวันที่พาบุตรหลานมารายงานตัว

เวลาเรียนในชั้นอนุบาล

ถ้าโรงเรียนเปิดเทอมปีละ 38 สัปดาห์ จะมีการสอนทั้งหมด 23-26 คาบต่อสัปดาห์ และถ้าโรงเรียนเปิดเทอมปีละ 39 สัปดาห์ จะมีการสอนทั้งหมด 22-25 คาบต่อสัปดาห์ (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ก, 2013)

ระดับประถมศึกษา (Grundschule)

รัฐจำนวน 14 รัฐ ในเยอรมนีจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาตั้งแต่เกรด 1-4 ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น เรียกว่า Primarstufe แต่มีอีก 2 รัฐ คือ รัฐเบอร์ลิน และรัฐบรันเดินบวร์ก ที่เรียนเพิ่มมากกว่ารัฐอื่น ๆ อีก 2 ปี ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เรียกว่า Orientierungsstufe โดยจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาตั้งแต่เกรด 1-6 จุดมุ่งหมายของรัฐ 2 รัฐที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็น 6 ปี คือ เพื่อครูผู้สอนจะได้สังเกตพฤติกรรมและความตั้งใจของนักเรียน และให้คำแนะนำที่ถูกต้องกับนักเรียนในการศึกษาระดับต่อไป

การเรียนระดับประถมศึกษาจะใช้เวลาเรียนสัปดาห์ละ 27.5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ วิชาเรียนได้แก่ ภาษา เยอรมัน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ชีววิทยา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา ดนตรี วาดเขียน พลศึกษา ศาสนา และภาษาอังกฤษ มีรัฐ 6 รัฐ ได้แก่ รัฐซาร์ลันด์ ซัคเซิน-แอมบวร์ก เฮสเซน ไนน์ลันด์-พาลซ์ และนอร์ดไรน์-เวสฟาเลน

ในการเรียนชั้นประถมศึกษาจะไม่มีสอบให้คะแนน แต่มีรายงานผลการเรียนซึ่งครูประจำชั้นจะเขียนเป็นใบรับรองตอนสิ้นปี เมื่อจบเกรด 4 หรือ เกรด 6 แล้วจะมีผลการเรียนออกมาว่านักเรียนสามารถไปเรียนต่อ สายใดได้ (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ข, 2013)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นักเรียนของรัฐส่วนใหญ่เริ่มเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหลังเรียนจบเกรด 4 แต่บางรัฐจะเริ่มเรียนระดับมัธยมศึกษาหลังเรียนจบเกรด 6 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะมีโรงเรียนให้เลือกหลายประเภทแล้วแต่แต่ละรัฐจะกำหนด โดยทั่วไปทุกรัฐจะมีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 4 ประเภท ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ข, 2013)

มัธยมศึกษาตอนต้นสายการช่าง Secondary general school (Hauptschule) เป็นโรงเรียนมัธยมต้นแบบกลาง มีทั้งวิชาสายอาชีพ และวิชาสายสามัญให้เลือกเรียน ใช้เวลาเรียน 5 ปี ตั้งแต่เกรด 5 ถึงเกรด 9 ขอบข่ายของวิชาที่เรียนเพื่อเตรียมตัวนักเรียนให้เข้าไปเรียนวิชาชีพ สาขาอุตสาหกรรมและสาขาการช่าง วิชาที่เรียน ได้แก่ ภาษาเยอรมัน ภาษาอังกฤษ คำนวณ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์

มัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ Intermediate school (Realschule) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นการเรียนการสอนทางด้านสายอาชีพเพื่อเตรียมตัวเด็กสำหรับฝึกงาน วิชาชีพ (Ausbildung) ต่อไป ใช้เวลาเรียน 6 ปี ตั้งแต่เกรด 5 – 10 โดยสอนความรู้ทั่วไปมากกว่าสายมัธยมสายการช่าง เมื่อเรียนจบจะได้ประกาศนียบัตรเพื่อไปเรียนต่อในโรงเรียนต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาระดับกลางและระดับสูงต่อไป เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการมีอาชีพทางด้านธุรกิจหรือบริการ เช่น อาชีพค้าขาย ศิลปอาชีพ และเครื่องยนต์ใหญ่

มัธยมศึกษาตอนต้นสายวิสามัญ Grammar school (Gymnasium) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นการสอนสายสามัญอย่างลึกซึ้งเพื่อจะไปศึกษาต่อชั้นอุดมศึกษา (วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย) เหมาะกับผู้ที่จะเป็นนักวิชาการระดับปริญญา ซึ่งบางโรงเรียนอาจสอนเน้นหนักไปในแขนงใดแขนงหนึ่งเพื่อกำหนดแนวทางอาชีพของนักเรียนก็มี เช่น ทางด้านดนตรี ทางด้านเศรษฐศาสตร์ หรือทางเทคโนโลยี เป็นต้น การเข้าเรียนโรงเรียนมัธยมสายสามัญไม่ต้องสอบเข้าถ้าทำคะแนนในเกรด 4 ดี ครูประจำชั้นจะเขียนลงในใบรับรองผลการเรียนว่ามีสิทธิ์ขึ้นไปเรียนมัธยมสายสามัญได้ สำหรับผู้ที่ทำคะแนนในเกรด 4 ไม่ดี ก็จะต้องสอบเข้า ส่วนมากการเรียนโรงเรียนมัธยมต้นจะจบที่เกรด 10 อาจมีเกรด 9 บ้างในบางรัฐ สำหรับเด็กที่เรียนจบ Gymnasium ในการเรียนมัธยมต้น สามารถศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ ซึ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเรียนจบเกรด 12 และเมื่อจบเกรด 12 จะได้วุฒิการศึกษาที่เรียกว่า อาบิทัวร์ (Abitur) ผู้ที่มีวุฒิการศึกษา Abitur จะมีสิทธิ์สอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยได้ทุกแห่ง แต่ถ้าสถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยมีที่เรียนไม่เพียงพอสำหรับนักเรียน จะคัดเลือกโดยดูคะแนนจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มัธยมศึกษาตอนต้นผสม Comprehensive school (Gesamtschule) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้ระบบร่วม คือ รวมเอามัธยมศึกษาสายการช่าง มัธยมศึกษาสายสามัญ และมัธยมศึกษาสายวิสามัญเข้าด้วยกันทั้งในด้านแผนการเรียนการสอนและการจัดระบบการสอน

การฝึกงานวิชาชีพ (Ausbildung) การฝึกงานวิชาชีพนั้น ไม่ว่าจะจบจากโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประเภทใดก็สามารถฝึกงานวิชาชีพได้ ระยะเวลาในการฝึกงานก็แตกต่างกันไปตามสาขาอาชีพ เป็น การร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน วิชาชีพที่เลือกเรียนมีมากมาย เช่น พนักงานบริษัท ห้างร้าน การค้าด้านธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก ช่างฟิต ช่างไฟฟ้า ช่างกลอุตสาหกรรม ผู้ช่วยแพทย์ เคมี ช่างทำผม ฯลฯ หลักเกณฑ์ การเรียนมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไปเป็นเวลา 2-3 ปี แล้วแต่ประเภทของอาชีพที่เลือก ในการเรียนจะแบ่งเป็นเรียนที่โรงเรียน 40 เปอร์เซ็นต์ และที่บริษัทหรือโรงงานที่ฝึกงาน 60 เปอร์เซ็นต์ ระหว่างฝึกงานผู้ฝึกงานที่เรียกว่าเลร์ลิง (Lehrling) จะฝึกงานไม่ต่ำกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน และจะได้รับเงินค่าตอบแทนจากนายจ้างด้วย

ส่วนผู้ที่มิวุฒิอาบิตัว (Abitur) แล้ว จะได้รับการลดเวลาเรียนลงไปตั้งแต่ครึ่งปี จนถึง 1 ปี ส่วนการฝึกวิชาชีพอะไร อย่างไร เป็นเวลาเท่าไรนั้น ขึ้นอยู่กับสมาคมอาชีพ สหภาพแรงงาน และกระทรวงที่รับผิดชอบจะเป็นผู้กำหนดขึ้น เมื่อฝึกงานจบแล้วจะทำการสอบโดยคณะกรรมการสมาคมอุตสาหกรรมและหอการค้า (Industrie- und Handelskammer) หรือ IHK และจะได้รับประกาศนียบัตรจากหอการค้าของอาชีพแต่ละแขนง

ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาอื่นๆ ที่ไม่ได้มีในทุกรัฐ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นสูงมีเฉพาะรัฐ Saarland โรงเรียนมัธยมศึกษา Mittelschule มีเฉพาะรัฐ Sachsen โรงเรียนมัธยมศึกษา Regelschule มีเฉพาะรัฐ Thuringen โรงเรียนมัธยมศึกษา Oberschule มีเฉพาะรัฐ Brandenburg โรงเรียนมัธยมศึกษา Sekundarschule มีเฉพาะรัฐ Bremen und Sachsen-Anhalt โรงเรียนมัธยมศึกษาภูมิภาค Regionale Schule มีเฉพาะรัฐ Rheinland-Pfalz und Mecklenburg-Vorpommern และโรงเรียนมัธยมศึกษา Duale Oberschule มีเฉพาะในรัฐ Rheinland-Pfalz เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ข, 2013)

โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจะจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นอิสระด้วยตนเองมากขึ้น นักเรียนจะได้รับการเตรียมเพื่อการเลือกสาขาวิชาชีพ การเลือกอาชีพของนักเรียนตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ความสนใจส่วนบุคคลและผลการเรียน และนักเรียนบางสาขาวิชาชีพจะต้องฝึกงานด้วย (ญาดา นาเชือก, 2010 หน้า 20-21)

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(Sekundarstufe II)

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการศึกษาต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือ เมื่อจบเกรด 10 แล้ว โดยทั่วไปมักจะหมายถึงการศึกษาต่อในชั้นเกรด 11-13 ตามหลักสูตรเก่า และถึงเกรด 12 ตามหลักสูตรใหม่ของโรงเรียน Gymnasium และ Gesamtschule นอกจากนี้ยังรวมถึงการศึกษาภาควิชาการในการศึกษาอบรมสายอาชีพทุกสาขาและการศึกษาในวิทยาลัย (Berufkolleg Fachoberschule) หรือโรงเรียนอาชีวศึกษา (Berufsoberschule) ตลอดจนโรงเรียนภาคค่ำ (Abendschule)

การเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน Gymnasium และ Gesamtschule โดยทั่วไปจะแบ่งเป็นวิชาพื้นฐาน (Grundkurse) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เรียนรู้ถึงวิธีคิดวิเคราะห์ และการสร้างงานทางวิชาการ ให้รู้ถึงข้อมูลที่แท้จริงและปัญหาที่ซับซ้อนของความรู้ที่สอนในวิชาหนึ่งๆ อีกกลุ่มวิชาหนึ่ง อาจจะเรียกเทียบได้กับภาษาไทยว่า วิชาหลัก หรือวิชาเอก (Leistungskurse) การสอนวิชาในกลุ่มนี้จะเน้นเนื้อหาที่มากและลึกกว่าในกลุ่มวิชาพื้นฐาน โดยนำเสนอให้เรียนรู้ถึงทฤษฎีและแบบแผนตามหลักวิชาการของสาขาวิชานั้นๆ นักเรียนจะต้องเลือกวิชาหลัก 2 วิชา ในช่วงปลายเกรด 11 เพื่อเรียนเป็นวิชาหลักในเกรด 12 และ 13

ในช่วงปลายปีการศึกษาของเกรด 13 รัฐ 14 รัฐ ของเยอรมนีจะมีการสอนรวมที่เรียกว่า Zentralabitur ซึ่งเป็นการสอบข้อเขียนโดยใช้ข้อสอบเดียวกัน เป็นข้อสอบที่จัดทำโดยหน่วยราชการในกระทรวงวัฒนธรรมของแต่ละรัฐ เมื่อสอบผ่าน จะได้ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (Abitur) บางครั้งเรียกว่า Allgemeine Hochschulreife) มีศักดิ์และสิทธิ์ที่จะเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย Universitat Hochschule สาขาต่างๆ รวมทั้งมหาวิทยาลัยประยุกต์ศาสตร์ (Fachhochschule) หรือจะเรียนต่อสายอาชีพก็ได้ อนึ่ง การเรียนในโรงเรียน Gymnasium เมื่อนักเรียนเรียนจบเกรด 12 ก็ถือว่าจบมัธยมศึกษาตอนปลาย มีสิทธิ์เข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยประยุกต์ศาสตร์ ซึ่งถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นภาคปฏิบัติตามสายอาชีพ นั่นคือ จะได้วุฒิ Fachhochschulreife

ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เรียกว่า Berufskolleg ซึ่งในบางรัฐจะเป็นโรงเรียนอาชีวะเฉพาะด้าน นักเรียนที่เข้าศึกษาอบรมสายอาชีพจะเรียนภาควิชาการที่นี้ ในบางรัฐจะมีการผสมผสานหลักสูตรการเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนสามารถที่จะสอบเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ Fachhochschulreife หรือ Abitur ได้ ในบางรัฐ เช่น Bad Wurttemberg จะเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาที่สอนเต็มเวลา นักเรียนที่จะเข้าเรียนได้ต้องจบ Realschule หรือจบการศึกษาอบรมสายอาชีพ (Berufliche Ausbildung) ใช้เวลาหนึ่งปี จะได้ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับศึกษาต่อใน Fachhochschule

โรงเรียนอาชีวศึกษาประเภท Fachhochschule เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อีกประเภทหนึ่งที่สอนเกรด 11 และ 12 นักเรียนที่จบที่โรงเรียนประเภทนี้ จะได้ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับศึกษาต่อใน Fachhochschule ที่เรียกว่า Fachhochschulreife ใน Nordrhein Westfalen และ Bayem จะมีการสอนเกรด 13 ด้วย ซึ่งนักเรียนที่จบเกรด 13 Abitur นักเรียนที่จะเข้าเรียนใน Fachhochschule จะต้องจบ Realschule

โรงเรียน Berufsoberschule เป็นโรงเรียนอีกรูปแบบหนึ่งสำหรับนักเรียนที่เรียนจบโรงเรียนระดับกลาง และจบการศึกษาอบรมสายอาชีพ (Abgeschlossenen Berufsausbildung) สามารถมาศึกษาต่อเพื่อให้จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อศึกษาต่อมหาวิทยาลัยประยุกต์ศาสตร์ Fachhochschulreife หรือ Abitur ได้

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากจะศึกษาได้ในโรงเรียนข้างต้นที่กล่าวมาแล้ว ยังมีเปิดสอนในโรงเรียนภาคค่ำ Abendschule มีทั้ง Abendgymnasium, Abendrealschule, Abendhauptschule โรงเรียนดังกล่าวเหล่านี้เปิดสอนสำหรับผู้ที่มีงานทำ แต่ต้องการศึกษาเพิ่มเติม จึงเปิดสอนตอนเย็นถึงค่ำ บางครั้งก็จะสอนวันเสาร์ด้วย คาร์สที่เปิดสอนใน Volkshochschule บางคอร์ส เช่น คอร์สเตรียมตัวการสอนเทียบเพื่อให้ได้ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา เป็นต้น (ญาดา นาเชือก, 2011 หน้า 22-23)

การศึกษาพิเศษ (Sonderschule, Foerderzentrum) เนื่องจากการศึกษาภาคบังคับ มีผลบังคับสำหรับเด็กพิการด้วย เยอรมนีจึงได้จัดให้มีโรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กที่มีปัญหาแต่ละกลุ่มด้วย ได้แก่

1. โรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กที่มีปัญหากับผู้ปกครอง และเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการพัฒนาทักษะ เด็กกลุ่มนี้จะมีปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดที่ซับซ้อน ขึ้นอยู่กับปัญหาบรรทัดฐาน พฤติกรรมและสังคมสิ่งแวดล้อม และคุณธรรมที่เด็กได้รับมา ปัญหาทางด้านสุขภาพจิต เด็กอาจอยู่ในสภาพที่หวาดกลัว ไม่เชื่อมั่นในตนเอง เกิดความทุกข์ ความกังวล หรือตั้งเงื่อนไขให้กับตัวเอง ทำให้พัฒนาการทางด้านทักษะมีปัญหา และไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ และมีอารมณ์ที่รุนแรง เด็กกลุ่มนี้ต้องการการพัฒนาการมีชีวิตตามวิวัฒนาการ ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงทั้งในด้านจิตวิทยาและบุคลิกภาพ

2. โรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ F81 พัฒนาการด้านทักษะผิดปกติที่โรงเรียนทั่วไปไม่สามารถรับเข้าเรียนได้ F81.0 การอ่านและสะกดมีปัญหา F81.1 การเขียนสะกดคำมีปัญหา F81.2 การคำนวณมีปัญหา F81.3 ทักษะการเข้ากลุ่มของโรงเรียนมีปัญหา F81.8 ความผิดปกติด้านทักษะอื่น ๆ ที่มีปัญหาที่โรงเรียน F81.9 ความผิดปกติด้านพัฒนาการทักษะที่มีปัญหาที่โรงเรียนที่ไม่สามารถระบุได้

3. โรงเรียนการศึกษาพิเศษต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับคนตาบอด โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการมองเห็น โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กปัญญาอ่อน โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับคนหูหนวก โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการฟัง โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กร่างกายพิการ โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพูด โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กใบ้ โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีปัญหาเรื่องเจ็บป่วย หรือต้องรักษาตัวอยู่โรงพยาบาลเป็นเวลานาน และโรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กที่มีพรสวรรค์เป็นพิเศษ

ระดับอุดมศึกษา

การเรียนในระดับอุดมศึกษาของเยอรมนี ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสถาบันต่าง ๆ 5 ประเภท คือ

1. มหาวิทยาลัยทั่วไปที่เน้นการเรียนการสอนทางด้านทฤษฎี
2. มหาวิทยาลัยการประยุกต์ (Universty of apply science) ที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าทางทฤษฎี
3. วิทยาลัยครู
4. มหาวิทยาลัยที่เน้นทั้งทางทฤษฎีและการประยุกต์
5. วิทยาลัยศิลปะ

หลักสูตรสำหรับระดับอุดมศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

1. ระดับ Diplom เป็นหลักสูตรเดิมของเยอรมนี ที่เรียนปริญญาตรีควบปริญญาโท ระยะเวลาของหลักสูตร 5 ปี
2. ระดับ Bachelor เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี ระยะเวลาของหลักสูตร 3 ปี
3. ระดับ Master เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท ระยะเวลาของหลักสูตร 2 ปี
4. ระดับ Ph.D. เป็นหลักสูตรระดับปริญญาเอก ระยะเวลาของหลักสูตร ไม่กำหนด (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2017, <https://th.wikipedia.org/wiki/>)

นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเยอรมนี

รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเยอรมนี ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2010)

มาตรา 2 (1) บุคคลมีสิทธิที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้โดยเสรี トラบใดที่ไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นหรือละเมิดระบอบรัฐธรรมนูญ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 6 (2) การอบรมและเลี้ยงดูบุตรเป็นสิทธิตามธรรมชาติของบิดามารดา และเป็นภาระหน้าที่ของบิดามารดา รัฐพึงให้ความสนใจแก่การปฏิบัติภาระหน้าที่นี้

มาตรา 7 (1) ระบบการศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ

(2) บุคคลผู้มีหน้าที่เลี้ยงดูเด็กมีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าเด็กควรจะรับการอบรมทางศาสนาหรือไม่

มาตรา 9 (1) ขนชาวเยอรมันมีสิทธิที่จะรวมกันเป็นสมาคมและสโมสร

(2) สิทธิของบุคคลที่จะรวมกันจัดตั้งสมาคมเพื่อพิทักษ์ และปรับปรุงสภาพการทำงานและ สภาวะเศรษฐกิจย่อมได้รับการคุ้มครองข้อตกลงที่จำกัดหรือขัดขวางสิทธินี้ย่อมเป็นโมฆะใช้บังคับไม่ได้ มาตรการใด ๆ เพื่อให้มีข้อตกลงดังกล่าว ย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา 12 (1) ขนชาวเยอรมันมีสิทธิโดยเสรีที่จะเลือกอาชีพ หรือวิชาชีพ ที่ทำงาน และที่รับการฝึกอบรม การควบคุมอาชีพให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ระบบประกันสังคมของเยอรมนีได้ระบุสิทธิประโยชน์สำหรับบุตร สิทธิประโยชน์สำหรับบิดามารดา การลาหยุดเพื่อเลี้ยงดูบุตร เงินช่วยเหลือสำหรับเลี้ยงดูบุตร และเงินเสริมสำหรับบุตร

มีรายละเอียดดังนี้ (ฝ่ายแรงงานประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน, 2558 หน้า 1-7)

สิทธิประโยชน์สำหรับบุตร

ผู้อยู่ในระบบการศึกษาหรือฝึกอบรม โดยปกติสามารถขอรับสิทธิประโยชน์สำหรับบุตรอายุ 18 ปี หรือมากกว่าที่อยู่ในระบบการศึกษาหรือฝึกอบรมจนกว่าจะสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาบัตรหรือวุฒิด้านอาชีวศึกษาใบแรก และยังสามารถเรียกรับสิทธิประโยชน์สำหรับบุตรที่ยังรับการฝึกอบรมและไม่ได้ทำงานที่เกินกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และช่วงพักสั้นๆ ระหว่างการฝึกอบรมนั้นให้ถือเป็นการฝึกอบรมด้วยเบี้ยเลี้ยงสำหรับบุตรตลอดอาชีพประเภทต่าง ๆ เบี้ยเลี้ยงสำหรับบุตรจะจ่ายต่อเดือนในลักษณะนี้ ได้แก่ บุตรสองคนแรก คนละ 184 ยูโร บุตรคนที่สาม

190 ยูโร บุตรคนที่สี่ และคนถัดไป คนละ 215 ยูโร เบี้ยเลี้ยงสำหรับบุตรจะจ่ายให้กับเด็กทุกคน โดยไม่คำนึงถึงรายได้ของบิดามารดา และยังมีระบบลดหย่อนภาษีสำหรับครอบครัว โดยสิทธิประโยชน์สำหรับบุตรจะเป็นใน รูปของการคืนเงินภาษี เบี้ยเลี้ยงปลอดภาษี สำหรับบุตร และ เบี้ยเลี้ยงปลอดภาษีเพื่อการดูแลบุตร การเลี้ยงดูบุตร และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยมีการจ่ายเงิน สำหรับบุตรตลอดทั้งปี และเมื่อมีการประเมินภาษีเงินได้ สำนักงานสรรพากรก็จะตรวจสอบว่า จำนวนเงินที่จ่ายให้แก่บุตรนั้นเพียงพอกับภาษีที่บิดามารดานั้นต้องจ่ายหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ใบเรียกเก็บภาษีก็จะนำเบี้ยเลี้ยงปลอดภาษีสำหรับบุตร เบี้ยเลี้ยงในการดูแลบุตร เบี้ยเลี้ยง ในการเลี้ยงดูบุตร และเบี้ยเลี้ยงการฝึกอบรมวิชาชีพมาหักลดเพิ่มเติมจากเงินสำหรับบุตรที่ได้รับ ไปแล้ว โดยจะคงให้เงินสำหรับบุตรต่อไป หากเป็นประโยชน์ต่อบิดามารดา

การลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร

ลูกจ้างสามารถขอลาเพื่อเลี้ยงดูบุตรได้ในกรณี (1) พักอาศัยในบ้านเดียวกันกับบุตร (2) เลี้ยงดูบุตรด้วยตนเอง และ (3) ไม่ได้ทำงานหรือทำงานไม่เต็มเวลา

ลูกจ้างสามารถลาเพื่อเลี้ยงดูบุตรตั้งแต่วันแรกที่บุตรเกิดจนถึงบุตรอายุสามปี การลาเพื่อ เลี้ยงดูบุตรจะพิจารณาแยกสำหรับบิดาและมารดา ฉะนั้น บิดาหรือมารดาอาจจะลาในส่วนของ ตนเพียงลำพังหรืออาจลาพร้อมกันทั้งสองคนได้ หากลาเพื่อเลี้ยงดูบุตรพร้อมกันก็จะไม่ก่อให้เกิด สิทธิด้านการช่วยเหลือทางสังคม กล่าวคือ บิดามารดาต้องมั่นใจว่าจะสามารถดูแลตนเองได้ ระหว่างที่ลาหยุดร่วมกัน

ลูกจ้างต้องแจ้งให้นายจ้างทราบล่วงหน้าเจ็ดสัปดาห์ก่อนเริ่มลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร โดยทั้ง บิดามารดาสามารถเลื่อนการลาได้นานถึงหนึ่งปีระหว่างวันเกิดปีที่สามถึงปีที่แปดของบุตร โดย นายจ้างต้องให้การยินยอม

บิดามารดาที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขอาจทำงานเฉลี่ยรายเดือนถึงสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในระหว่างการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร หากทำงานกับนายจ้างมานานกว่าหกเดือน ก็จะมีสิทธิทำงาน Part time ระหว่าง 15-30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยที่นายจ้างว่าจ้างลูกจ้าง มากกว่า 15 คน และต้องมีการลดชั่วโมงทำงานเท่ากับที่ได้กล่าวแล้วอย่างน้อยที่สุดสองเดือนโดย ไม่มีข้อโต้แย้ง ทั้งนี้ การเรียกร้องสิทธิในการลดชั่วโมงทำงานด้วยบอกกล่าวให้ทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าเจ็ดสัปดาห์ก่อนที่จะเริ่มทำงาน Part time

เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร ความสัมพันธ์ในด้านการจ้างงานจะกลับสู่สภาพ เดิมก่อนที่จะมี การลาเพื่อเลี้ยงดูบุตรโดยอัตโนมัติ บิดามารดาจะได้รับการคุ้มครองการจ้างงาน ขณะที่อยู่ระหว่างการลา นี้ โดยจะเริ่มนับตั้งแต่การบอกแจ้งเรื่องการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร แต่ไม่เกิน แปดสัปดาห์ก่อนการลาหยุดงาน

เงินช่วยเหลือสำหรับเลี้ยงดูบุตร

มีการกำหนดอัตราค่าเลี้ยงดูบุตรขั้นต่ำเพื่อเป็นการช่วยเหลือบิดามารดาที่เลี้ยงดูบุตรเพียงลำพังซึ่งน้อยกว่าเงินสิทธิประโยชน์สำหรับบุตรคนแรกไว้ในกฎหมาย Maintenance Advance Act โดยจะจ่ายให้กับผู้ปกครองที่ไม่ได้รับค่าเลี้ยงดูบุตรหรือไม่ได้รับค่าเลี้ยงดูอย่างสม่ำเสมอจากอีกฝ่าย โดยรัฐจะให้เงินช่วยค่าเลี้ยงดูสำหรับบุตรที่มีอายุไม่เกิน 12 ปี โดยจ่ายให้สูงสุดนาน 72 เดือน จำนวนเงินดังกล่าวเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอัตราต่อเดือนที่ระบุไว้ ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2553 ได้แก่ เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี คือ 133 ยูโร และเด็กอายุระหว่าง 6-11 ปี คือ 180 ยูโร โดยผู้ปกครองจะไม่สามารถขอรับเงินในฐานะที่เป็นผู้เลี้ยงดูบุตรเพียงลำพังได้ หากไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ปกครองอีกฝ่าย หรือไม่สามารถแจ้งว่าผู้ใดเป็นบิดาของบุตร หรือไม่สามารถหาผู้ปกครองอีกฝ่ายได้ และรวมกรณีที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันหรือผู้เลี้ยงดูบุตรเพียงลำพังแต่งงานใหม่

เงินเสริมสำหรับบุตร

บิดามารดาสามารถขอรับเงินเสริมสำหรับบุตรแต่ละคนที่ยังอยู่บ้านเดียวกับตน ซึ่งเป็นบุตรที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี หรือยังไม่ได้แต่งงานได้ในกรณี (1) ได้ขอรับสิทธิประโยชน์สำหรับบุตร (2) ได้รับค่าจ้างขั้นต่ำก่อนหักภาษีสำหรับบิดามารดาที่ยังอยู่ด้วยกัน เดือนละ 900 ยูโร และสำหรับผู้ปกครองที่ต้องเลี้ยงดูบุตรคนเดียวเดือนละ 600 ยูโร (3) ไม่มีรายได้เกินกว่าที่กำหนด และ (4) เงินเสริมนี้ทำให้ไม่ต้องขอรับความช่วยเหลือดังที่ระบุในประมวลกฎหมายสังคมฉบับที่ 2 รัฐจะจำกัดวงเงินเสริมสำหรับบุตรไว้ที่คนละ 140 ยูโร ซึ่งเมื่อรวมกับเบี้ยเลี้ยงสำหรับบุตรเดือนละ 184 ยูโร แล้วก็จะทำให้เพียงพอกับความจำเป็นของบุตร ในขณะที่ความต้องการเรื่องที่อยู่อาศัยจะอยู่ภายใต้สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยตามระดับขั้นรายได้ที่เหมาะสม หากผู้ปกครองมีรายได้หรือทรัพย์สินพอแค่เพียงเพื่อการดำรงชีพของตน รัฐก็จะจ่ายเงินเสริมนี้ให้เต็มจำนวน แต่จะลดเงินช่วยเหลือเมื่อครอบครัวมีรายได้ถึงระดับที่กำหนด สำหรับผู้ปกครองที่มีรายได้ในระดับรายได้ขั้นต่ำและการประเมินขั้นต่ำ รัฐจะจ่ายเงินเสริมสำหรับบุตรให้เต็มจำนวน แต่เมื่อรายได้พ้นระดับที่กำหนดให้เป็นขั้นต่ำแล้ว รัฐก็จะลดเงินเสริมสำหรับบุตรลง 50 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนเงินได้ของผู้ปกครอง และลดลง 100 เปอร์เซ็นต์ของรายได้อื่นที่ผู้ปกครองอาจมี ซึ่งเกินระดับการประเมินขั้นต่ำที่ระบุ โดยจะพิจารณาตามข้อกำหนดว่าด้วยสิทธิประโยชน์ว่างงานโดยหลักแล้วจะหักเงินได้เต็มจำนวนของบุตรจากเงินเสริม

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2554 นอกเหนือจากเงินเสริม 140 ยูโรแล้ว ผู้รับเงินเสริมสำหรับบุตรยังมีสิทธิรับความช่วยเหลือด้านการศึกษา ดังต่อไปนี้ (1) ค่าใช้จ่ายในการที่โรงเรียนหรือศูนย์ดูแลเด็กเล็กนำเด็กไปเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับ ตามจ่ายจริง (2) ค่าใช้จ่ายในการที่โรงเรียนหรือศูนย์ดูแลเด็กเล็กนำเด็กไปเที่ยวแบบหลายวัน ตามจ่ายจริง (3) ค่าใช้จ่ายสำหรับ

อุปกรณ์การเรียนของเด็ก 100 ยูโรต่อปีต่อคน (4) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับโรงเรียนตามจ่ายจริง (5) การสนับสนุนด้านการเรียน ตามจ่ายจริง (6) การร่วมในการจัดอาหารเพื่อชุมชนของโรงเรียนหรือศูนย์ดูแลเด็กเล็ก (เงินช่วย) และ (7) การร่วมในงานสังคมหรือวัฒนธรรมของชุมชน เช่น สโมสรกีฬาหรือการเรียนดนตรี เดือนละ 10 ยูโรต่อคน ซึ่งการช่วยเหลือเหล่านี้จะเป็นไปตามที่รัฐบาลของแต่ละรัฐกำหนด ซึ่งจะเป็นในรูปแบบของความช่วยเหลือด้านการเงินและอื่นๆ การช่วยเหลือที่ไม่ใช่ตัวเอชนั้นมีขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลเป้าหมาย ซึ่งอาจเป็นเด็กหรือวัยรุ่นแต่ละคนจะได้รับความช่วยเหลือโดยหน่วยงานของราชการในท้องถิ่นจะเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประกันว่าจะดำเนินงานถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึง ไม่ล่าช้า และให้ถึงมือเด็กที่ต้องการ ความช่วยเหลืออย่างแท้จริง โดยผู้ปกครองสามารถสมัครขอรับเงินเสริมสำหรับบุตรเป็นลายลักษณ์อักษรได้จากหน่วยงานด้านสิทธิประโยชน์ครอบครัวในพื้นที่ และสามารถสมัครขอความช่วยเหลือด้านการศึกษา และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้จากหน่วยงานรัฐบาลในท้องถิ่น

สิทธิประโยชน์สำหรับบิดามารดา

สิทธิประโยชน์นี้นับเป็นแหล่งสนับสนุนสำคัญยิ่งสำหรับครอบครัวในช่วงสิบสองเดือนแรกของบุตร เพื่อทดแทนการที่ผู้ปกครองต้องขาดรายได้หลังจากที่บุตรเกิด ทำให้ผู้ปกครองสามารถหยุดหรือลดการทำงานลงเพื่อใช้เวลาอยู่เลี้ยงดูบุตร บิดาและมารดาสามารถขอรับสิทธิประโยชน์ได้หาก (1) เป็นผู้ดูแลบุตรตั้งแต่เกิดด้วยตนเอง (2) ไม่ได้ทำงานที่ได้รับค่าจ้างเกินกว่าสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมงขึ้นไป (3) อาศัยกับบุตรในบ้านเดียวกัน และ (4) มีถิ่นพำนักหรือพำนักปกติในเยอรมนี

คู่สมรสและคู่ครองเพศเดียวกันตามกฎหมายที่ดูแลบุตรตั้งแต่แรกเกิดสามารถรับเงินสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ปกครองได้ แม้ว่าเด็กคนนั้นจะไม่ใช่บุตรของตน

สำหรับบุตรบุญธรรมและบุตรที่นำมาเลี้ยงเพื่อรับเป็นบุตรบุญธรรม รัฐจะจ่ายเงินสิทธิประโยชน์นี้ให้นับตั้งแต่วันที่นำเด็กมาเลี้ยงในบ้านไปจนครบ 14 เดือน แต่เด็กต้องมีอายุไม่เกินแปดปี ในกรณีที่ผู้ปกครองป่วยหนัก พิการรุนแรงหรือเสียชีวิต ญาติลำดับที่หนึ่ง, สอง, สาม (พี่ชายน้องชาย พี่สาวน้องสาว ลูกพี่ ลูกพี่สาวและทวด) สามารถขอรับเงินสิทธิประโยชน์นี้ได้

ผู้ที่มีเงินได้รวมก่อนหักภาษีเกิน 500,000 ยูโรต่อปีก่อนการให้กำเนิดบุตรจะไม่มีสิทธิได้รับเงินสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ปกครอง สำหรับผู้เลี้ยงดูบุตรเพียงลำพังจะไม่มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์นี้หากเงินได้เกิน 250,000 ยูโร

สิทธิเบื้องต้นและชีวิตในสาธารณะ (สถาบันเกอเธ่, <http://www.goethe.de/lrn/wnd/idl/grl/thindex.htm>)

รัฐธรรมนูญเยอรมันมีชื่อว่ากฎหมายเบื้องต้น ซึ่งประกอบด้วยกฎข้อบังคับทางการเมืองและทางกฎหมายที่สำคัญที่สุดของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กฎหมายเบื้องต้นระบุถึงสิทธิและ

หน้าที่ของประชาชนในประเทศเยอรมนีด้วย หน้าที่ที่สำคัญ คือ การเข้าโรงเรียน : เด็กและผู้เยาว์ในประเทศเยอรมนีจะต้องไปโรงเรียน หน้าที่ที่จะต้องชำระภาษี : ใครก็ตามที่ทำงานได้เงินจะต้องเสียภาษี และหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย : ทุกคนจะต้องทำตามกฎหมาย

สิทธิที่สำคัญที่สุด ได้แก่

เกียรติแห่งมนุษยชาติ: ทุกคนจะต้องเคารพและให้เกียรติกันและกันความเท่าเทียมกัน : ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน เช่น ผู้หญิงและผู้ชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน

ความเท่าเทียมกันในการรับผลทางกฎหมาย: กฎหมายมีผลต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สิทธิในการแสดง ความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ: ทุกคนมีสิทธิที่จะพูดในสิ่งที่ตนคิด เสรีภาพใน

การชุมนุม: ทุกคนมีสิทธิตั้งกลุ่มชุมนุมกัน

ความมีอิสระ: ทุกคนมีสิทธิที่จะใช้ชีวิตและอยู่อาศัย ณ ที่ใดก็ได้ที่ตนต้องการ

สิทธิในการประกอบอาชีพ: ทุกคนมีสิทธิเลือกอาชีพของตน

สิทธิอื่นๆ ได้แก่ การคุ้มครองสถาบันการแต่งงานและครอบครัว สิทธิในการเลือกตั้ง และเสรีภาพในการนับถือศาสนา

สิทธิในการเลือกตั้ง ระบุไว้ว่าประชาชนทุกคนในประเทศเยอรมนีมีสิทธิเลือกตั้ง และมีสิทธิได้รับเลือกเช่นกัน การเลือกตั้งจะต้องมีขีด เปิดสำหรับทุกคน และเป็นอิสระไร้อำนาจบังคับ ทั้งนี้ ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกสหภาพยุโรป การเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาของประเทศ การเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาของรัฐ และการเลือกตั้งสภาเทศบาล สำหรับการเลือกตั้งสหภาพยุโรป และการเลือกตั้งสภาเทศบาล พลเมืองของสหภาพยุโรปทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศเยอรมนีจะมีสิทธิเลือก ปกติแล้ว จะมีสิทธิตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป สำหรับบางรัฐ พลเมืองที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ก็มีสิทธิเข้าร่วมการเลือกตั้งสภาเทศบาลแล้ว ส่วนการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาประจำรัฐและการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาของประเทศ พลเมืองเยอรมันที่มีอายุอย่างน้อย 18 ปีเท่านั้นที่จะสิทธิเลือกตั้ง หลายแห่งมีสภาบุนเดส ซึ่งมักจะได้รับเลือกจากกลุ่มผู้อพยพย้ายถิ่น สมาชิกสภาบุนเดสปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองของผู้อพยพย้ายถิ่นและคนเยอรมันอยู่ร่วมกันได้ดียิ่งขึ้น

เสรีภาพในการนับถือศาสนา ระบุไว้ว่า ทุกคนสามารถเลือกนับถือศาสนาและปฏิบัติตามหลักคำสอนได้ตามที่ต้องการ ประมาณหนึ่งในสามของพลเมืองในประเทศเยอรมนีไม่นับถือศาสนาใดๆ ชาวเยอรมันส่วนมากนับถือศาสนาคริสต์ นิกายคาทอลิกหรือโปรเตสแตนต์ วันหยุดของศาสนาคริสต์ เช่น วันคริสต์มาส วันอีสเตอร์ถือเป็นวันหยุดราชการ ซึ่งแปลว่าคนส่วนใหญ่ไม่ต้องทำงานในวันดังกล่าว อย่างไรก็ตาม มีชาวมุสลิมและผู้นับถือศาสนาอื่นจำนวนมากในประเทศเยอรมนี ที่โรงเรียนมีสอนวิชาศาสนาคริสต์นิกายออร์ทอดอกซ์ ศาสนายิว และศาสนาอิสลาม ผู้ปกครองสามารถตัดสินใจได้ว่าจะให้ลูกลงเรียนวิชาศาสนาหรือไม่ และตัดสินใจด้วยว่าจะลงเรียนวิชาของศาสนาใด

สิทธิและหน้าที่ของเด็กในเยอรมนี

กฎหมายแพ่งมาตรา 1 ระบุไว้ว่า สิทธิของบุคคลเริ่มต้นตั้งแต่วันที่เด็กลืมตาดูโลก

กฎหมายแพ่งมาตรา 2 ข้อ 2 ระบุไว้ว่า เด็กมีสิทธิได้รับรางวัลเมื่อเก็บของมีค่าแล้วนำไปคืน มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหาย มีสิทธิเรียกร้องค่าเลี้ยงดูจากพ่อแม่ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับลูก มีสิทธิขอเงินช่วยเหลือค่าเล่าเรียนจากรัฐบาล ถ้ามีเงื่อนไขถูกต้อง มีสิทธิทำใบขับขี่เมื่ออายุครบ 18 ปี และมีสิทธิขายสิ่งของและรับเงินเป็นค่าตอบแทน นอกจากนี้กฎหมายเยอรมันระบุสิทธิและหน้าที่ของเด็กอายุ 7-10 ปี ไว้ดังนี้

เด็กอายุ 7 ปี มีสิทธิกระทำการทางกฎหมายได้จำกัด และรับผิดชอบในการกระทำโดยจำกัด หมายความว่า ถ้าเด็กกระทำความผิดในสิ่งที่ตนเข้าใจแล้วว่าอะไรเป็นอะไร เด็กจะต้องรับผิดชอบในความผิดนั้น

เด็กอายุ 8 ปี สามารถรับผิดชอบการกระทำบางอย่าง เช่น เด็กวัยนี้ทราบแล้วว่าถ้าเตะลูกบอลใส่หน้าต่างกระจกแล้ว กระจกจะแตก แต่จะไม่ทราบว่ายาเม็ดที่แม่วางทิ้งไว้ในครัวจะเป็นยาอันตรายถึงชีวิตเมื่อเด็กนำไปใช้เพื่อนรับประทานแก้ปวดศีรษะ

เด็กอายุ 10 ปี สามารถตอบคำถามว่า “นับถือศาสนาอะไร” ได้ ในกรณีพิพาท ศาลคดีเด็กและเยาวชนสามารถสอบสวนเด็กวัยนี้เกี่ยวกับศาสนาที่เขา นับถือได้ นอกจากนี้ เด็กวัยนี้ยังมีสิทธิทำบัตรประจำตัวเด็กซึ่งต้องติดรูป

เด็กอายุ 12 ปี มีสิทธิออกเสียงและความเห็นในเรื่องการนับถือศาสนาและการเปลี่ยนศาสนา

เยาวชนอายุ 14 ปี หมดสภาพความเป็นเด็ก มีสิทธิและหน้าที่เพิ่มขึ้น สามารถรับโทษทางกฎหมายอย่างจำกัด สามารถปฏิเสธการเป็นบุตรบุญธรรมได้ สามารถยื่นฟ้องร้องทุกข์ต่อศาลคดีเด็กและเยาวชนได้ และสามารถตัดสินใจเองได้แต่ผู้เดียวว่าจะนับถือศาสนาใด

เยาวชนอายุ 15 ปี ทำงานระหว่างปิดเทอมได้ไม่เกิน 4 สัปดาห์ เรียนวิชาชีพและทำงานเบา ๆ ได้ ถ้าหมดหน้าที่ต้องไปโรงเรียนแล้ว มีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนเยาวชนในกลุ่มตัวแทนลูกจ้างได้

เยาวชนอายุ 16 ปี สามารถได้รับการสาบานตัวในการนั่งพิจารณาคดีในศาลได้ มีสิทธิเลือกตั้งรัฐสภาของรัฐได้ในบางรัฐ ทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดเล็กได้ เข้าร้านอาหาร ซึ่งไม่ใช่บาร์ ไนต์คลับได้จนถึงเวลา 24.00 น. โดยไม่ต้องมีผู้ปกครองพาไป เข้างานเต้นรำได้จนถึงเวลา 24.00 น. โดยไม่ต้องมีผู้ปกครองพาไป และมีสิทธิ์ดื่มเหล้าที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ ไวน์ สิบบุหรินที่สาธารณะได้ ทำพินัยกรรมส่วนตัวได้โดยจำกัด แต่ทำพินัยกรรมกับทนายความได้โดยไม่จำกัด จดทะเบียนสมรสกับคู่สมรสซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วได้ ถ้าได้รับอนุมัติจากศาลคดีเด็กและเยาวชนและจากพ่อแม่ ต้องมีบัตรประชาชนหรือหนังสือเดินทาง ที่สำคัญ คือ กฎหมายห้าม

พ่อแม่ “บ่นลูกอย่างจุกจิกไม่รู้จบ ดุด่าและทุบตี ไม่รักและไม่มีความรับผิดชอบกับลูก” โดยลูกมีสิทธิไปยื่นฟ้องพ่อแม่ในศาลได้ ดังนั้น สิทธิประโยชน์และหน้าที่ของเด็กจึงช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา

กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า)

กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน ได้แก่ (นิตยสารดี, 2010 หน้า 51)

1. การทำเสียงดังรบกวนเพื่อนบ้าน หากจะเปิดสเตอริโอ ซีดี วิดีโอ ทีวี ต้องเปิดเสียงดังพอประมาณ ไม่ให้ดังเล็ดลอดออกไปนอกบ้านเช่าของคุณ หากเสียงดังไปจนถึงเพื่อนบ้าน แต่เพื่อนบ้านไม่ว่ากล่าวอะไรก็คงไม่มีปัญหาอะไร แต่เพื่อนบ้านก็มีสิทธิมาเคาะบ้านของคุณ เพื่อขอให้ลดเสียงลงได้หากคุณไม่ยอมลดเสียงลง เพื่อนบ้านของคุณก็มีสิทธิโทรศัพท์แจ้งตำรวจว่าคุณส่งเสียงดังรบกวนก่อความรำคาญแก่เขา

2. การพักผ่อน กฎระเบียบกำหนดไว้เพื่อทุกคนที่อยู่บ้านจะได้รับความสงบและพักผ่อนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งวันหนึ่งจะมีหลายช่วงเวลา คือ เวลาช่วงบ่ายหลังอาหารกลางวัน ตั้งแต่เวลา 13.00-15.00 น. และช่วงกลางคืน ตั้งแต่เวลา 22.00-06.00 น. ในช่วงเวลาดังกล่าวห้ามเล่นเครื่องดนตรีทุกชนิด และหากเป็นเวลานอกเหนือจากเวลาดังกล่าว สามารถเล่นดนตรีได้แต่ก็ไม่เกิน 2 ชั่วโมง

3. การจัดงานสังสรรค์ ควรแจ้งให้เพื่อนบ้านทราบล่วงหน้าว่าจะจัดงานสังสรรค์อะไร เมื่อไร เวลาใด ซึ่งอาจแจ้งที่ป้ายประกาศของอาคารก็ได้

4. กลิ่นเหม็นรบกวนเพื่อนบ้าน ในการทำอาหารหรือทำกิจกรรมอื่นๆ จะต้องไม่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนเพื่อนบ้าน เพื่อนบ้านของคุณก็มีสิทธิโทรศัพท์แจ้งตำรวจว่าคุณทำกิจกรรมส่งกลิ่นเหม็นรบกวนก่อความรำคาญแก่เขา

5. การเล่นของเด็ก เด็กสามารถเล่นในบ้านได้ หากเป็นการเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเขา แต่ก็ต้องไม่ส่งเสียงดังเกินไป และไม่อนุญาตให้เด็กๆ ไปเล่นที่ห้องใต้ดิน ห้องเก็บของ โรงรถ ห้องซักผ้า ที่ตากผ้าหรือสถานที่ที่เจ้าของตึกจัดให้ผู้เช่าใช้ร่วมกัน เด็กๆ สามารถเล่นในบริเวณสนามหญ้า สนามเด็กเล่นที่จัดไว้ให้สำหรับผู้เช่าตึกนั้น หรือสำหรับตึกใกล้เคียง หรือห้องโถงว่างๆ โลงๆ ได้ หากเด็กๆ มีของเล่นไปเล่นด้วย หากเล่นเสร็จ ผู้ปกครองก็ต้องคอยดูแลให้บุตรหลานของตนเก็บของเล่นให้เรียบร้อย และช่วยดูแลเรื่องการรักษาความสะอาดบริเวณที่เล่นด้วย และไม่อนุญาตให้นำสุนัขไปเล่นในสนามเด็กเล่น กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (เช่า) ช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย

กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ

การเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาของเด็กเยอรมันจะต้องเข้าโรงเรียนในเขตที่ตัวเองพำนักอยู่ ลักษณะนี้เรียกว่า เขตโรงเรียนประถมศึกษา (Grundschulbezirk) โดยจะมีการแบ่งเขตกันว่าเขตนั้น ๆ เป็นเขตของโรงเรียนประถมศึกษาใด ระบบการแบ่งเขตโรงเรียนและการใช้กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับที่เข้มงวด เด็กจะไม่มีทางเลือกที่จะเข้าเรียน เพราะเมื่อเด็กมีอายุถึงเกณฑ์ทางราชการก็จะมีจดหมายมาแจ้งว่าเด็กจะต้องเข้าเรียนโรงเรียนใด ให้ผู้ปกครองพาลูกไปติดต่อ และหากผู้ปกครองเฉยเมยไม่พาลูกไปเข้าเรียนก็จะได้รับโทษด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองอาจส่งลูกไปเรียนในโรงเรียนของศาสนาจักรก็ได้ แต่เด็กก็ต้องนับถือศาสนาคริสต์ (ญาดา นาเชือก, 2010 หน้า 20)

กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ

เด็ก เยาวชน หรือผู้ใหญ่ทุกคนในประเทศเยอรมนี จะได้รับการปลูกฝังให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ โดยคนเยอรมันทุกคนจะต้องทิ้งขยะให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ และทุกบ้านจะต้องแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง โดยมีการแยกทิ้งขยะตามสีของถังขยะ ได้แก่

1. ถังขยะสีเหลืองสำหรับทิ้งขยะที่เป็นพลาสติกใสจำพวกของ ถุงพลาสติก อุปกรณ์ใส่นม สิ่งที่ต้องทำทุกครั้งก่อนที่จะทิ้งขยะจำพวกขวดนม กล่องนม ถังน้ำผลไม้ คือ ต้องล้างน้ำเปล่าให้สะอาด สลัดให้แห้งก่อน แล้วจึงทิ้ง
2. ถังขยะสีน้ำตาล (บางทีสีเขียว) สำหรับทิ้งขยะที่เป็นของสด เศษอาหาร ผักผลไม้ ต้นหญ้า กิ่งไม้
3. ถังขยะสีฟ้า สำหรับทิ้งขยะที่เป็นเศษกระดาษ หนังสือพิมพ์ กล่อง ลัง หนังสือ
4. ถังขยะสีเทา สำหรับทิ้งขยะอื่น ๆ นอกเหนือจากขยะทั้งสามประเภทดังกล่าวข้างต้น
5. ถังขยะที่ไม่มีสีขนาดใหญ่สำหรับทิ้งขวดแก้วที่แยกสีแตกต่างกันด้วย

เมื่อมีการแยกขยะเช่นนี้ รถที่มาเก็บขยะก็แยกคันด้วย และจะมาเก็บขยะตามวันที่แสดงไว้ในเว็บไซต์คนในบ้านจะต้องจ่ายค่าเก็บขยะให้กับเทศบาลด้วย และเจ้าของบ้านจะต้องนำถังขยะออกมารวางไว้ที่ถนนด้วย หากพบว่าบ้านใดทิ้งขยะไม่ตรงตามประเภทของถังขยะ ถ้าพบหลักฐานจะต้องจ่ายค่าปรับสูงมาก (ชีวเทียน, 2549 หน้า 1-2) กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะช่วยหนุนการเสริมวินัยนักเรียนในสถานศึกษา

กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น กฎระเบียบเกี่ยวกับการลดการใช้ถุงพลาสติก เมื่อคนเยอรมันไปซื้อของจะต้องเตรียมถุงผ้าหรือกระเป๋าไปด้วย เมื่อซื้อของเสร็จจะได้ใส่ลงในถุงที่เตรียมมา หากใครไม่ได้เตรียมถุงหรือกระเป๋ามากก็จะต้องซื้อถุงสำหรับใส่ของด้วย (เพื่ออรุณ ปริดีติติก, 2555) กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น กฎระเบียบเกี่ยวกับการลดการใช้ถุงพลาสติกช่วยหนุนการส่งเสริมวินัยนักเรียนในสถานศึกษา

มาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของเยอรมนี

รัฐของเยอรมนีที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมของประเทศจะกำหนดมาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของรัฐให้ประชาชนทุกคนในรัฐถือปฏิบัติประกอบด้วย

1. การกำหนดระดับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม
2. การขนส่งสาธารณะที่คำนึงถึงคุณภาพในการใช้พลังงานอย่างยั่งยืน
3. การออกแบบอาคารที่คำนึงถึงการลดการใช้พลังงาน
4. การมีส่วนร่วมของชุมชน
5. การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจโดยพิจารณาโอกาสใน
6. การจ้างแรงงานในชุมชนท้องถิ่น
7. การสร้างรายได้เสริมโดยการจัดตั้งสหกรณ์
8. การดูแลเรื่องสุขภาพอนามัยของประชาชน
9. การพิจารณาการใช้ประโยชน์จากที่ดินให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

อาจกล่าวได้ว่า นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 1, 2, 6, 7, 9, และ 12 2) ระบบประกันสังคมของเยอรมนี 3) สิทธิและหน้าที่ของเด็กในเยอรมนี 4) กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า) 5) กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ 6) กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ 7) กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม และ 8) มาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของเยอรมนี

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในครอบครัว รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในครอบครัว ได้แก่

สิทธิของเด็กในเยอรมนี

กฎหมายแพ่งมาตรา 1 ของเยอรมนี ระบุว่า สิทธิของบุคคลเริ่มต้นตั้งแต่วันที่เด็กลืมตาในโลก หมายความว่า เด็กเป็นเจ้าของสิทธิและหน้าที่ตั้งแต่เกิดมา สิทธิและหน้าที่แรกก็คือสิทธิพื้นฐานมาตรา 1 ถึง 19 ตามรัฐธรรมนูญ

1. **สิทธิสำคัญของเด็กในเยอรมนี** ได้แก่ ห้ามครูหรือพ่อแม่ตี ทำร้าย หรือกักขังเด็ก (สิทธิพื้นฐานมาตรา 2 ข้อ 2) เด็กมีสิทธิได้รับรางวัลเมื่อเก็บของมีค่าแล้วเอาไปคืน มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหาย มีสิทธิเรียกร้องค่าเลี้ยงดูจากพ่อแม่ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับลูก มีสิทธิขอเงินช่วยค่าเล่าเรียนจากรัฐบาล ถ้ามีเงื่อนไขถูกต้อง มีสิทธิทำใบขับขี่เมื่ออายุครบ 18 ปี และมีสิทธิขายสิ่งของและรับเงินเป็นค่าตอบแทน

2. **หน้าที่สำคัญของเด็กในเยอรมนี** ได้แก่ เด็กจะต้องไม่ทำร้ายร่างกาย กักขัง หรือทำลายเสรีภาพของผู้อื่น มีหน้าที่ต้องไปโรงเรียน ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ใช้หนี้ถ้าไปเอาเงินหรือทรัพย์สินของคนอื่นไป

3. สิทธิและหน้าที่ของเด็กในชีวิตครอบครัวประจำวัน เช่น

- เด็กมีหน้าที่ช่วยทำงานในบ้าน หรือช่วยในกิจการค้าขายในบ้านตามวิวัฒนาการของอายุ เช่น เด็ก 5 ขวบ สามารถเช็ดฝุ่นบนโต๊ะได้ เด็ก 7 ขวบ สามารถจัดห้องตัวเองให้เป็นระเบียบได้ เด็ก 8 ขวบ สามารถเก็บโต๊ะทานข้าว กวาดใบไม้ในลานบ้าน เด็ก 9 ขวบ สามารถพาสุนัขไปเดินเล่น ไปซื้อของเล็กๆ น้อยๆ ในตลาดซูเปอร์ หรือ เด็ก 10 ขวบ จัดอาหารเข้าในวันเสาร์-อาทิตย์ได้ ในการช่วยงานในครอบครัวดังกล่าว เด็กไม่มีสิทธิขอเงินค่าตอบแทน แต่ถ้าเด็กคนไหนขยันขันแข็งเป็นพิเศษ ก็อาจจะได้รางวัลในทางอื่น เช่น ให้อยู่ดึกได้เป็นพิเศษในวันเสาร์-อาทิตย์ หรือได้เพิ่มเวลาดูทีวีรายการเด็ก

- เด็กมีสิทธิขอเงินติดกระเป๋า กฎหมายเด็กและเยาวชนมาตรา 1 ระบุว่า “เพื่อส่งเสริมการพัฒนาของเด็ก การเรียน รู้จักรับผิดชอบและส่งเสริมบุคลิกภาพในสังคม” เด็กมีสิทธิได้รับเงินติดกระเป๋าจากพ่อแม่ พ่อแม่ไม่สามารถจะอ้างได้ว่า จะเอาอะไรก็ให้ทุกอย่าง ทำไมจะต้องมีเงินส่วนตัวด้วย ถ้าพ่อแม่ปฏิเสธไม่ยอมให้เงินติดกระเป๋า กฎหมายระบุว่า เด็กมีสิทธิไปฟ้องหน่วยสงเคราะห์เด็กและเยาวชนได้ ส่วนที่จะให้เท่าไรและตั้งแต่อายุเท่าไรนั้น ให้พ่อแม่พิจารณาตามความเหมาะสมของเด็ก นักจิตวิทยาบอกว่าเมื่อลูกมีความเข้าใจแล้วว่า เงินนำไปแลกสินค้าได้

เงินติดกระเปาะเป็นเงินส่วนตัวที่เด็กจะนำไปใช้หรือนำไปเก็บได้อย่างเสรี อย่างไรก็ตาม เมื่อพ่อแม่ยังมีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลปกครองลูกอยู่ กฎหมายก็ให้อำนาจพ่อแม่ควบคุมและตักเตือนไม่ให้เด็กนำเงินไปซื้อของที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพจิตและสุขภาพร่างกาย แต่ถ้าพูดแล้วเด็กไม่เชื่อฟัง เช่น ไม่ให้ซื้อน้ำอัดลม หรือหนังสือนิตยสารที่เป็นภัยต่อวัยเด็ก หรือซื้อของเล่นที่เป็นอาวุธมีคม พ่อแม่ก็มีสิทธิตัดเงินติดกระเปาะได้ เงินติดกระเปาะแตกต่างจากเงินที่พ่อแม่มอบให้เพื่อให้ไปซื้อของบางอย่าง เช่น ถ้าเด็กได้รับเงินเพื่อไปซื้อสมุด ดินสอ เด็กจะนำไปซื้อของอื่นมาได้

กฎหมายกำหนดให้พ่อแม่ใช้สิทธิทางกฎหมายแทนเด็กและผู้เยาว์ จนกว่าเขาจะสามารถใช้สิทธิด้วยตัวเองได้ พ่อแม่บังเกิดเกล้าหรือพ่อแม่บุญธรรมหรือผู้มีอำนาจปกครองเด็กจะต้องทำหน้าที่ดูแลเด็กทั้งทางด้านตัวบุคคล และทรัพย์สินของเด็ก ได้แก่

1. การดูแลเด็กทางด้านตัวบุคคล ได้แก่ การตั้งชื่อให้เด็ก การให้การศึกษา การรักษาพยาบาล การให้ความยินยอมเรื่องการสมรส การอบรมสั่งสอน การห้ามปรามเรื่องการไปเที่ยวสถานที่ที่ไม่เหมาะสม การถอนเงินติดกระเปาะ การตักเตือน การห้ามคบหาสมาคมกับเพื่อนบางคน เป็นต้น

2. การดูแลทรัพย์สินของเด็ก ได้แก่ การเก็บรักษาทรัพย์สิน การทำประโยชน์ให้ ออกเงย ด้วยการทำธุรกิจให้ได้ผลกำไร การทำธุรกรรมเกี่ยวกับธนาคาร

สิทธิและหน้าที่ของเด็กอายุ 7-10 ปี มีดังนี้

เด็กอายุ 7 ปี มีสิทธิกระทำการทางกฎหมายได้จำกัด และรับผิดชอบในการกระทำโดยจำกัด หมายความว่า ถ้าเด็กกระทำผิดในสิ่งที่ตนเข้าใจแล้วว่าอะไรเป็นอะไร เด็กจะต้องรับผิดชอบในความผิดนั้น

เด็กอายุ 8 ปี สามารถรับผิดชอบการกระทำบางอย่าง เช่น เด็กวัยนี้ทราบแล้วว่าถ้าเตะลูกบอลใส่หน้าต่างกระจกแล้ว กระจกจะแตก แต่จะไม่ทราบว่ายาเม็ดที่แม่วางทิ้งไว้ในครัวจะเป็นยาอันตรายถึงชีวิตเมื่อเด็กนำไปใช้เพื่อนรับประทานแก้ปวดศีรษะ

เด็กอายุ 10 ปี สามารถตอบคำถามว่า “นับถือศาสนาอะไร” ได้ ในกรณีพิพาท ศาลคดีเด็กและเยาวชนสามารถสอบสวนเด็กวัยนี้เกี่ยวกับศาสนาที่เขานับถือได้ นอกจากนี้ เด็กวัยนี้ยังมีสิทธิทำบัตรประจำตัวเด็กซึ่งต้องติดรูป

เด็กอายุ 12 ปี มีสิทธิออกเสียงและความเห็นในเรื่องการนับถือศาสนาและการเปลี่ยนศาสนา

เยาวชนอายุ 14 ปี หมดสภาพความเป็นเด็ก มีสิทธิและหน้าที่เพิ่มขึ้น สามารถรับโทษทางกฎหมายอย่างจำกัด สามารถปฏิเสธการเป็นบุตรบุญธรรมได้ สามารถยื่นฟ้องร้องทุกข์ต่อศาลคดีเด็กและเยาวชนได้ และสามารถตัดสินใจเองได้แต่ผู้เดียวว่าจะนับถือศาสนาใด

เยาวชนอายุ 15 ปี ทำงานระหว่างปิดเทอมได้ไม่เกิน 4 สัปดาห์ เรียนวิชาชีพและทำงานเบา ๆ ได้ ถ้าหมดหน้าที่ต้องไปโรงเรียนแล้ว มีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนเยาวชนในกลุ่มตัวแทนลูกจ้างได้

เยาวชนอายุ 16 ปี สามารถได้รับการสาบานตัวในการนั่งพิจารณาคดีในศาลได้ มีสิทธิเลือกตั้งรัฐสภาของรัฐได้ในบางรัฐ ทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดเล็กได้ เข้าร้านอาหาร ซึ่งไม่ใช่บาร์ ไนต์คลับได้จนถึงเวลา 24.00 น. โดยไม่ต้องมีผู้ปกครองพาไป เข้างานเต็มราได้จนถึงเวลา 24.00 น. โดยไม่ต้องมีผู้ปกครองพาไป และมีสิทธิ์ดื่มเหล้าที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ ไวน์ สูบบุหรี่ในที่สาธารณะได้ ทำพินัยกรรมส่วนตัวได้โดยจำกัด แต่ทำพินัยกรรมกับทนายความได้โดยไม่จำกัด จดทะเบียนสมรสกับคู่สมรสซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วได้ ถ้าได้รับอนุมัติจากศาลคดีเด็กและเยาวชนและจากพ่อแม่ ต้องมีบัตรประชาชนหรือหนังสือเดินทาง (Willkommen, H.2017, <http://www.koosangkoosom.com/home>)

แนวทางการเลี้ยงลูกแบบพ่อแม่ชาวเยอรมัน

พ่อแม่ชาวเยอรมันให้อิสระกับลูกมาก และให้ความสำคัญกับการสอนให้ลูกเป็นตัวของตัวเองและรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ พ่อแม่ให้ลูกๆ ได้มีโอกาสที่จะตัดสินใจด้วยตัวเองและเติบโตขึ้นมาอย่างมีความเชื่อมั่น แน่วคิดหลักของพ่อแม่ชาวเยอรมัน มีดังนี้

1. ไม่เร่งให้ลูกอ่านหนังสือ โรงเรียนอนุบาลในประเทศเยอรมนียังไม่สอนให้เด็กอ่านหนังสือ โดยจะเริ่มให้เด็กอ่านหนังสือเมื่อเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลเน้นการเล่นและฝึกทักษะด้านการเข้าสังคมให้กับเด็กมากกว่า แม้กระทั่งเมื่อเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นก็ยังไม่เน้นเรื่องวิชาการ เด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้นจะเรียนหนังสือเพียงครึ่งวัน โดยมีช่วงพักเพื่อออกมาทำกิจกรรมนอกห้องเรียนถึง 2 คาบ

2. ให้เด็กรู้จักอันตรายและรู้จักช่วยเหลือตัวเอง พ่อแม่ชาวเยอรมันให้ลูกทดลองเล่นกับไฟ และให้ลูกจุดประทัดในคืนวันปีใหม่ได้ โดยมีการตรวจสอบความปลอดภัยแล้ว นอกจากนี้การได้ทดลองจุดไฟและควบคุมไฟมีอยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาของบางโรงเรียนอีกด้วย คนเยอรมันเชื่อว่าสิ่งที่เป็นอันตรายแต่ถ้ารู้จักใช้และควบคุมได้ ก็คือ ความปลอดภัยที่ดีที่สุด และจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กรู้จักความรับผิดชอบและวิธีการควบคุมอันตรายตั้งแต่เด็ก

3. เด็กสามารถเดินทางไปโรงเรียนตามลำพังได้ เด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ประเทศเยอรมนี สามารถเดินทางไปโรงเรียนคนเดียวได้ บางครอบครัวยังให้ลูกขึ้นรถไฟใต้ดินไปโรงเรียนเองด้วย

4. จัดงานเลี้ยงฉลองต้อนรับเปิดเทอม ชาวเยอรมันให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ 3 เหตุการณ์ โดยจัดงานฉลองใหญ่ทั้ง 3 เหตุการณ์ ได้แก่ 1) วันที่ลูกเข้าเรียนเกรด 1 2) วันที่ลูกอายุ 14 ปี และ 3) วันที่ลูกแต่งงาน แต่ละครอบครัวจะจัดงานเลี้ยงฉลอง มีของขวัญ ของเล่น และขนมมากมาย สำหรับงานเลี้ยงฉลองวันเปิดเรียนเกรด 1 เด็กจะได้รับอุปกรณ์การเรียนและของขวัญอื่นๆ เพื่อเป็นการบอกเด็กๆ ว่าถึงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลง เด็กๆ จะเริ่มโตขึ้นมาอีกขั้น ไม่ใช่ทารกอย่างเมื่อก่อน สำหรับงานวันที่ลูกมีอายุ 14 ปี ลูกจะได้รับของขวัญและมืงานเลี้ยงฉลองภายในครอบครัว เพื่อเป็นการบอกลูกว่าถึงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหม่ที่สำคัญอีกครั้ง ลูกโตขึ้นและจะต้องรับผิดชอบตัวเองมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาหาความรู้และตั้งใจทำหน้าที่ของตนเอง

5. พาลูกออกไปวิ่งเล่นข้างนอกทุกวัน คนเยอรมันมีคำพูดที่สำคัญ คือ “ไม่มีวันที่อากาศไม่ดีหรอก มีแต่วันที่เราแต่งตัวไม่เหมาะกับอากาศเท่านั้น” ทุกโรงเรียนจะรณรงค์เรื่องการเล่นนอกบ้านว่ามีผลดีกับเด็ก ประเทศเยอรมนีมีสวนสาธารณะที่ดีสำหรับเด็กมากมาย พ่อแม่จึงสะดวกที่จะพาลูกๆ ออกไปวิ่งเล่นข้างนอกทุกวัน ไม่ว่าจะอากาศจะหนาวแค่ไหน พ่อแม่ก็จะพาลูกออกไปวิ่งเล่นข้างนอกทุกวัน (Amarin Baby & Kids, 2015 <https://amarinbabyandkids.com/family-news/german-way-of-raising-kids/>)

6. สอนให้รู้จักการแบ่งงาน ทำงานเป็นทีม และสงสัยก็ต้องถาม เด็กเยอรมันเริ่มรู้จักการทำงานเป็นทีมตั้งแต่เด็ก โดยจากชีวิตประจำวันภายในบ้าน จะมีการแบ่งหน้าที่กันชัดเจน เช่น แม่ล้างจาน ลูกเช็ดจาน พ่อเก็บจานเข้าตู้ และไม่ว่าจะทำงานอะไรก็ตาม คนเยอรมันเชื่อว่าการทำงานกลุ่มและรู้จักแบ่งงาน จะทำให้เกิดการรู้จักระดมความคิด จนไปถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น นอกจากนี้ กฎหมายของคนเยอรมันกำหนดให้ทุกคนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นของตัวเองได้เต็มที่ จึงเป็นการสร้างนิสัยกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็นตั้งแต่เด็ก

7. เอาใจใส่และเข้าใจลูก คนเยอรมันให้เวลากับลูกมาก เอาใจใส่และเข้าใจลูก รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูก พ่อแม่เป็นครูที่ดีที่สุดของลูก (พ่อบ้านเยอรมัน, 2017, <https://phorbangerman.com/2017/05/17/>)

สิทธิลางานสำหรับหญิงตั้งครรภ์ การลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร และเงินช่วยเหลือระหว่างการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร

คุณแม่ชาวเยอรมันที่มีงานประจำ สามารถใช้สิทธิลางานสำหรับหญิงตั้งครรภ์ก่อนการคลอดได้ คือ ช่วง 6 สัปดาห์ก่อนคลอด สิทธิลางานสำหรับหญิงตั้งครรภ์มีระยะเวลาอย่างน้อยทั้งสิ้น 14 สัปดาห์ และจะขอต่ออายุได้ นอกจากนั้น ระหว่างช่วงดังกล่าว ผู้ว่าจ้างจะยกเลิกสัญญาว่าจ้างไม่ได้ หลังจากช่วงลางานสำหรับหญิงตั้งครรภ์ คุณแม่ชาวเยอรมันสามารถลาเพื่อ

เลี้ยงดูบุตรได้ คุณแม่ชาวเยอรมันสามารถอยู่บ้านเลี้ยงลูกได้จนกระทั่งลูกมีอายุ 3 ปี เมื่อช่วงเวลาสามปีสิ้นสุดลง ก็สามารถกลับไปทำงานที่ตำแหน่งเดิมได้

ในช่วง 12 เดือนแรกของการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร คุณแม่ชาวเยอรมันจะได้รับเงินช่วยเหลือระหว่างการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร คุณพ่อชาวเยอรมันสามารถใช้สิทธิการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตรได้เช่นกัน จะสามารถใช้สิทธิลาได้ 14 เดือน อัตราเงินช่วยเหลือระหว่างการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตรจะคำนวณจากรายได้สุทธิของคุณแม่ หากต้องการรับเงินช่วยเหลือระหว่างการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร คุณแม่จะต้องยื่นคำขอ คุณแม่ที่ไม่มีตำแหน่งประจำก็จะได้รับการช่วยเหลือเช่นกัน นอกจากนี้เงินช่วยเหลือระหว่างการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตรแล้ว คุณแม่ยังยื่นขอเงินช่วยเหลือสำหรับบุตรได้ด้วย โดยปกติแล้ว คุณแม่จะได้รับเงินช่วยเหลือสำหรับบุตรจนกระทั่งบุตรมีอายุครบ 18 ปี (สถาบันเกอเธ่, Goethe Institute, 2560, <http://www.goethe.de/lrn/pri/wnd/idl/lmk/thindex.htm>)

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยที่โรงเรียนอนุบาล มีรูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยที่โรงเรียนอนุบาล ได้แก่

ด้านหลักสูตร

โรงเรียนอนุบาลจะทำการสอนตามหลักสูตร โดยในหลักสูตรจะระบุความสามารถและทักษะที่ควรได้รับการส่งเสริม ได้แก่

1. ความสามารถทางสังคม เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะติดต่อกับผู้อื่น รู้จักบอกกล่าวความต้องการของตนเอง รู้จักรับฟังผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น เกรงใจผู้อื่น รู้จักเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น เคารพกฎกติกาและรู้จักที่จะจัดการกับความขัดแย้ง เด็กจะได้เรียนรู้ว่าการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่ จำเป็นจะต้องมีระเบียบกฎเกณฑ์ เด็กจะเรียนรู้ว่า การวางกฎเกณฑ์ร่วมกันนั้นทำได้อย่างไร และจะอยู่กับกฎเกณฑ์นั้นอย่างไร เด็กจะเรียนรู้ว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถทำให้ความต้องการและผลประโยชน์ของตนเองไปกันได้อย่างราบรื่นกับความต้องการและผลประโยชน์ของเด็กอื่น

2. ความสามารถแห่งตน โรงเรียนจะส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความสามารถในการประจักษ์ตนเองและสิ่งแวดล้อม ใ้รู้จักแสดงออกและสื่อสารในสิ่งที่ตนเองคิดเห็น ต้องการ หรือรู้สึก เด็กจะเล่าสิ่งที่ตนได้พบเห็นหรือประสบมา เด็กจะได้ฟังเรื่องราวต่างๆ เรียนรู้มนต์ศน์ใหม่ๆ จะได้ฝึกการฟังอย่างตั้งใจ ฝึกการสังเกตอย่างพินิจพิจารณา และเรียนรู้ที่จะเรียบเรียงสิ่งที่ตนได้ประสบออกมาเป็นถ้อยคำ เด็กจะได้รับการฝึกหัดให้รู้จักแสดงออกถึงความรู้สึกของตนเองทั้งโดยการใช้ภาษาและโดยใช้เครื่องมือการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์อื่นๆ เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะแสดงออกโดยวิธีอันหลากหลายถึงความสุขและความเพลิดเพลินจากการที่ได้เคลื่อนไหวตัวเด็กจะพัฒนาความสามารถในการเคลื่อนไหวตัวเองให้กว้างขวางและละเอียดมากยิ่งขึ้น เด็กจะทำอะไรต่างๆ

ด้วยตัวเองได้มากขึ้น ทำให้มีความมั่นใจในตัวเองเพิ่มขึ้น เด็กจะได้เรียนรู้การอยู่กับความสำเร็จและความล้มเหลว และเพิ่มสมรรถนะในการตั้งสมาธิและความอดทน

3. ความสามารถเฉพาะด้าน ในชั้นอนุบาล เด็กจะขยายขอบเขตความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมให้กว้างขวาง และประณีตยิ่งขึ้น เด็กจะได้ทดลองใช้วัสดุต่างๆ หลากหลายชนิด เรียนรู้และฝึกหัดการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องดนตรีต่างๆ เพิ่มพูนและกลั่นกรองประสบการณ์กับสัตว์และพืช เด็กจะเรียนรู้ที่จะนำประสบการณ์ในการใช้สื่อต่างๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ จะได้รับการฝึกฝนให้รู้จักทิศทางและที่ตั้งของตนเอง รวมทั้งบริเวณใกล้เคียง และในการจราจรบนถนน ครูหรือผู้สอนจะเป็นผู้คอยสนับสนุนเด็กในการพยายามแก้ปัญหาของตนเอง และสนับสนุนให้เด็กๆ สนุกกับการเรียนรู้ เด็กจะได้รับการชมเชย และหากจำเป็น เด็กจะได้รับความช่วยเหลือในการหาช่องทางในการแก้ไขปัญหา เด็กจะเรียนรู้และสามารถอธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ และความสม่าเสมอของกฎเกณฑ์ต่างๆ รวมทั้งจะได้ฝึกการจำสิ่งเหล่านี้

การเล่นและการเรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดในชั้นอนุบาล คือ การเล่น เด็กจะได้เรียนรู้ในระหว่างที่กำลังเล่น และเล่นในระหว่างที่กำลังเรียน ห้องเรียนของเด็กอนุบาล สถานที่ และวัสดุต่างๆ จะเปิดโอกาสให้แก่เด็ก และให้การกระตุ้นเด็กในการละเล่นต่าง ๆ อย่างเต็มที่ เวลาเล่น เด็กจะได้พัฒนาความสามารถของตน และขยายประสบการณ์ของตนให้กว้างขวางขึ้น หรือให้ลุ่มลึกยิ่งขึ้น เพิ่มพูนทักษะ และค้นหาความสนใจอื่น ๆ ของตนเอง เด็กจะเรียนรู้ที่จะตัดสินใจอย่างเป็นอิสระด้วยตนเองว่าจะเลือกใช้วัสดุใดและรูปแบบการเล่นแบบใด เด็กจะเป็นผู้ตัดสินใจเองว่าจะเล่นกับเด็กคนใด และจะใช้กฎเกณฑ์ใดในการเล่นนั้น ทั้งนี้ ครูหรือผู้สอนจะเป็นผู้ที่คอยดูแลและสนับสนุน

รูปแบบการทำงาน เด็กจะมีโอกาสในการพัฒนาความสามารถเฉพาะของตนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นในการทำโครงการและในห้องประชุมเชิงปฏิบัติการต่างๆ ในการเรียนบทเพลง และบทกลอน ในการพินิจดูหนังสือที่มีรูปภาพประกอบเป็นหลัก ในการฟังเรื่องราวต่าง ๆ และในการออกกำลังกายในที่โล่งนอกอาคารและในโรงเรียน

ด้านการร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและครู

ผู้ปกครองและครูมีการดำเนินการร่วมกันดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน โรงเรียนอนุบาลให้การสนับสนุนครอบครัวของเด็กในการให้การศึกษาอบรมแก่เด็ก การพูดคุยและแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันอย่างสม่าเสมอระหว่างครูและผู้ปกครองจะทำให้เข้าใจถึงความคาดหวังและเป้าหมายของกันและกันได้กระจ่างชัดขึ้น บางครั้งเด็กมีพฤติกรรมเมื่ออยู่ที่โรงเรียนอนุบาลแตกต่างจากพฤติกรรมเมื่ออยู่ที่บ้าน ผู้ปกครองและครูจึงควรแลกเปลี่ยนข้อสังเกตและประสบการณ์ของกันและกัน เพื่อจะได้เข้าใจเด็กได้ดีขึ้น และช่วยสนับสนุนส่งเสริมเด็กได้ดียิ่งขึ้น

2. การพูดคุยสนทนา ทางโรงเรียนอนุบาลจะพูดคุยสนทนากับครอบครัวของเด็กแต่ละคนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ในการสนทนาครูและผู้สอนจะได้พูดคุยกันถึงเรื่องพัฒนาการ ความก้าวหน้าทางการเรียน พฤติกรรมในการทำงาน และพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก

3. รูปแบบต่างๆ ของการร่วมมือกัน เพื่อสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการทำงานร่วมกัน ครูและผู้สอนของชั้นอนุบาลจะติดต่อไปยังผู้ปกครองเด็กตั้งแต่เด็กเริ่มเข้าเรียนอนุบาลในปีแรก ในการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครอง ครูและผู้สอนอาจจะเลือกใช้รูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น การสังสรรค์ช่วงค่ำระหว่างครูและผู้ปกครอง การมีหนังสือไปยังผู้ปกครอง การจัดให้มีการสนทนาเป็นกลุ่ม การจัดวาระพิเศษให้เด็กและผู้ปกครอง เป็นต้น

4. การเข้าเยี่ยม ทางโรงเรียนอนุบาลยินดีให้ผู้ปกครองเข้าเยี่ยมได้โดยการนัดหมายล่วงหน้ากับครูผู้สอน

การเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. การร่วมมือกัน ในชั้นอนุบาล เด็กจะเริ่มเข้าสู่เส้นทางซึ่งเด็กจะได้ดำเนินต่อไปเมื่อเข้าเรียนระดับประถมศึกษา การเรียนในชั้นอนุบาลและในระดับประถมศึกษา มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การส่งเสริมความสามารถของเด็กทั้งในด้านความสามารถแห่งตน ความสามารถทางสังคม และความสามารถเฉพาะด้าน แม้ว่าหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนอาจจะแตกต่างกัน ครูและผู้สอนต่างก็มีหน้าที่เดียวกันอย่างต่อเนื่องในการดูแลการเลื่อนชั้นของเด็กจากชั้นอนุบาลไปเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

2. การเลื่อนไปเข้าปีการศึกษาที่ 1 ของชั้นประถมศึกษา โดยหลักการแล้ว เด็กทุกคนจะเลื่อนไปเรียน ปีการศึกษาแรกของชั้นประถมศึกษาหลังจากอยู่โรงเรียนอนุบาลมาครบสองปีแล้ว อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี เด็ก บางคนอาจจะได้ขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษาก่อนหรือหลังหนึ่งปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของพัฒนาการของเด็ก การเลื่อนชั้นจะกระทำในวันเปิดเทอมของปีการศึกษาใหม่

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับเส้นทางการเรียนของเด็ก การเลื่อนชั้นจากอนุบาลไปเข้าชั้นประถมศึกษา คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับเส้นทางการเรียนของเด็ก คณะผู้บริหารโรงเรียนจะทำการตัดสินใจดังกล่าวบนพื้นฐานของคำขอของครูผู้สอนชั้นอนุบาลโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วย และหากจำเป็น อาจจะให้สำนักงานให้คำปรึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กของรัฐมาร่วมออกความคิดเห็นด้วยก็ได้

4. เอกสารบันทึกระดับพัฒนาการของเด็ก ครูผู้สอนจะตัดสินใจระดับการเรียนและพัฒนาการของเด็กโดยอาศัยการสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายเฉพาะและดูจากการทำงานของเด็กแต่ละคน การตัดสินใจได้รับการบันทึกไว้ในเอกสารบันทึกระดับพัฒนาการของเด็ก เอกสารนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กในเรื่องของความสามารถแห่งตน ความสามารถทางสังคม

และความสามารถเฉพาะด้าน นอกจากนั้นแล้ว เอกสารยังบรรจุข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม ความสามารถและความก้าวหน้าทางการเรียนของเด็ก รวมทั้งคำขอของครูผู้สอนให้เลื่อนชั้นเด็กไปเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาอีกด้วย ในการสนทนากับผู้ปกครองเนื่องในโอกาสที่เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นไปเรียนเกรด 1 ของการเรียนระดับประถมศึกษา ครูผู้สอนจะได้พูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับระดับพัฒนาการของเด็ก เอกสารบันทึกระดับพัฒนาการของเด็กนี้จะถูกเก็บไว้ในแฟ้มเอกสารของโรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนประถมศึกษา

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้อง

1. **ผู้ปกครอง** มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้
 - 1.1 ผู้ปกครองจะต้องส่งเด็กไปโรงเรียนอนุบาลตามเวลาที่กำหนดไว้
 - 1.2 เด็กอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ปกครองในช่วงนอกเวลาของโรงเรียนอนุบาลและระหว่างทางไปหรือกลับจากโรงเรียนอนุบาล
 - 1.3 ผู้ปกครองจะต้องให้ความร่วมมือกับคณะผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล
 - 1.4 การให้ความร่วมมือของผู้ปกครองเป็นไปเพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนาไปได้ดีที่สุด
2. **ครูและผู้สอน** ครูและผู้สอนมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตอบคำถามใดๆ เกี่ยวกับโรงเรียนอนุบาลและพัฒนาการของเด็ก
3. **คณะผู้บริหารโรงเรียน** คณะผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้
 - 3.1 คณะผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่และความรับผิดชอบภาวะการเป็นผู้นำด้านการสอนและการจัดการด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลนั้นๆ
 - 3.2 คณะผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่จัดนักเรียนให้เข้าเรียนในชั้นเรียนต่างๆ และเป็นผู้มีหน้าที่จัดการเรื่องเวลาเรียน การลดเวลาของการเรียนการสอนในบางกรณีในปีที่เด็กเข้าอนุบาลปีแรก รวมทั้งเป็นผู้ที่ตัดสินใจเรื่องเส้นทางการเรียนของเด็ก
4. **คณะกรรมการโรงเรียน** คณะกรรมการโรงเรียนเป็นผู้ที่คอยดูแลให้เด็กได้เข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลตามกฎหมายของรัฐและตามแนวทางข้อกำหนดของอำเภอหรือตำบล
5. **ศึกษาธิการประจำภูมิภาค** ศึกษาธิการประจำภูมิภาคเป็นผู้ที่ควบคุมการศึกษาภาคบังคับในแต่ละรัฐ
6. **สำนักงานการให้คำปรึกษาด้านการอบรมเลี้ยงดู** สำนักงานการให้คำปรึกษาด้านการอบรมเลี้ยงดูประจำภูมิภาคที่โรงเรียนตั้งอยู่จะให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในกรณีที่เด็กมีพัฒนาการที่มีลักษณะพิเศษ และในกรณีที่ผู้ปกครองมีคำถามพิเศษโดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยที่โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบและกลไก การเสริมสร้างวินัยที่โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

ผู้ปกครองและการศึกษาภาคบังคับ

มีข้อควรปฏิบัติดังนี้

1. **การร่วมมือกัน** ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ กฎหมายกำหนดว่าผู้ปกครองและโรงเรียนในการศึกษาภาคบังคับจะต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน การร่วมมือนี้ควรจะเป็นความร่วมมือในลักษณะของการเป็นส่วนร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกัน คือ ความสำเร็จในการศึกษาและความผาสุกของนักเรียน

2. การให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน ได้แก่

- โรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับเรื่องสำคัญต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การจัดงาน การจัดทัศนศึกษา ฯลฯ ทั้งที่ได้จัดไปแล้ว และที่ได้วางโครงการไว้ และการจัดการของโรงเรียน เช่น การจัดเด็กให้เข้าโรงเรียน หรือเข้าชั้นเรียน เวลาเรียน ฯลฯ ทางโรงเรียนจะแจ้งข้อมูลข่าวสารเหล่านี้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยมีหนังสือไปยังผู้ปกครอง หรือแจ้งให้ทราบด้วยวาจาเมื่อมีการส่งสรุคดีตอนต่อระหว่างครูกับผู้ปกครอง และในวันที่เปิดให้ผู้ปกครองเข้าเยี่ยมก็ได้ ทางโรงเรียนคาดหวังว่าทั้งบิดาและมารดาของนักเรียนจะเข้าร่วมในงานดังกล่าวให้มากที่สุดเท่าที่โอกาสจะอำนวย หากทั้งบิดาและมารดาต่างก็ไม่สามารถมาร่วมงานได้ ขอให้แจ้งให้ครูที่ออกหนังสือเชิญทราบว่าไม่สามารถมาร่วมงานได้ และขอให้ผู้ปกครองสอบถามกับทางครูว่าผู้ปกครองจะสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการนัดพบหรือการประชุมที่ผู้ปกครองไม่สามารถไปร่วมได้นั้นโดยวิธีใดบ้าง

- โรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับพัฒนาการด้านการเรียนและความประพฤติของนักเรียน โดยในแต่ละปีจะมีการพูดคุยกับผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยทางโรงเรียนจะกำหนดโดยตกลงกับผู้ปกครองล่วงหน้า

- หากผู้ปกครองมีความรู้สึกลัวว่าผู้ปกครองทราบความเป็นไปในโรงเรียนหรือพัฒนาการในโรงเรียนของนักเรียนน้อยเกินไป ขอให้ผู้ปกครองสอบถามไปทางครูประจำชั้นหรือทางผู้บริหารโรงเรียนได้

- ผู้ปกครองสามารถขอเข้าเยี่ยมชั้นเรียนของบุตรหลานได้ในขณะที่ครูกำลังทำการสอนอยู่ ทั้งนี้ผู้ปกครองจะต้องตกลงกับครูผู้สอนล่วงหน้า

- หากผู้ปกครองพบว่าสิ่งใดที่อาจจะกระทบกระเทือนต่อพัฒนาการหรือสมาธิในการเล่าเรียนของบุตรหลาน สามารถแจ้งต่อครูประจำชั้นได้

3. การตัดสินใจสำคัญ มีดังนี้

- การตัดสินใจสำคัญต่างๆ เกี่ยวกับแผนการเรียนของนักเรียน เช่น การเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลไปเรียนชั้นประถมศึกษา และจากชั้นประถมศึกษาไปเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การให้เลื่อนชั้นไปยังชั้นถัดไป การส่งไปเรียนชั้นพิเศษ ฯลฯ จะกระทำได้หลังจากที่ได้พูดคุยกับผู้ปกครองและนักเรียนแล้วเท่านั้น และทางโรงเรียนจะให้โอกาสผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง รวมทั้งให้โอกาสผู้ปกครองได้ศึกษาแฟ้มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียนได้

- การตัดสินใจว่านักเรียนควรจะเรียนสาขาใดต่อไป เป็นการตัดสินใจโดยฝ่ายบริหารของโรงเรียน ทางโรงเรียนจะส่งหนังสือแจ้งการตัดสินใจดังกล่าวพร้อมทั้งให้เหตุผลมาถึงผู้ปกครองอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร หากผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจดังกล่าว ผู้ปกครองสามารถยื่นคำร้องต่อศึกษาธิการที่ควบคุมโรงเรียนได้

4. การมีส่วนร่วม ผู้ปกครองอาจมีส่วนร่วมในโรงเรียนได้ ดังนี้

- หากผู้ปกครองมีความพร้อม และมีโอกาสที่จะให้ความช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ แก่ครูผู้สอน แก่ชั้นเรียน หรือแก่โรงเรียนของบุตรหลาน เช่น โดยการเป็นผู้ติดตามในระหว่างที่ครูพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ หรือโดยการให้การสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน หรือโดยการแปลภาษาให้กับผู้ปกครองของนักเรียนคนอื่น ๆ ฯลฯ โปรดแจ้งให้ครูผู้สอนทราบ การช่วยเหลือดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้ปกครอง และทำให้บรรยากาศในโรงเรียนเป็นบรรยากาศที่ดี

- โรงเรียนหลายแห่งมีสภาผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้ปกครองหนึ่งถึงสองคนจากแต่ละชั้น สมาชิกสภาผู้ปกครองมาจากการเลือกตั้งโดยผู้ปกครองของแต่ละชั้น ซึ่งจะกระทำกันในตอนต้นปีการศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองของชั้นหนึ่ง ๆ จะทำงานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างใกล้ชิด ทั้งสองฝ่ายจะทำหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและครูได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นซึ่งกันและกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาอบรมและการจัดการต่าง ๆ ของโรงเรียน ตัวแทนผู้ปกครองจะเป็นผู้คอยช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาใดๆ เกิดขึ้น ให้การสนับสนุนวาระและโครงการต่าง ๆ ของชั้นเรียน และเป็นตัวแทนรักษาผลประโยชน์ให้กับผู้ปกครองของนักเรียนในชั้น สภาผู้ปกครองจะดูแลในหัวข้อที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียน

มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาควรมีหน้าที่ดูแลให้การดำเนินการในโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น มีระเบียบ เพื่อที่นักเรียนทุกคนจะได้รู้สึกสบายใจและสามารถเรียนไปได้ดี นักเรียนทั้งหญิงและชายจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สำหรับการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน ได้แก่ กฎเกณฑ์เมื่ออยู่ในโรงเรียน และกฎของห้องเรียน และจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และ

พนักงานโรงเรียน หากมีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือละเมิดกฎอย่างรุนแรง ทางโรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ และจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น อาจเป็นไปได้ที่นักเรียนอาจจะรู้สึกว่าตนเองไม่มีความสุขในชั้นเรียน หรือผลการเรียนของนักเรียนลดลงอย่างกระทันหัน หรือบางทีนักเรียนอาจจะมีปัญหากับนักเรียนด้วยกัน หรือผู้ปกครองอาจจะไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจของครูผู้สอน ในสถานการณ์ที่ยุ่งยากที่มีผลกระทบต่อนักเรียน ต่อครูผู้สอน หรือต่อชั้นเรียน จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้ปกครองและครูผู้สอนติดต่อพูดคุยปรึกษาหารือกันถึงสถานการณ์ที่กำลังเป็นประเด็นอยู่และพยายามหาหนทางแก้ไขร่วมกัน โดยปกติมักจะหาทางออกที่เป็นที่น่าพอใจได้ด้วยวิธีนี้

2. ถ้าหากว่าผู้ปกครองและครูผู้สอนไม่สามารถจะหาทางออกได้ และหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าจำเป็น ก็ให้มีการพูดคุยกันระหว่างผู้ปกครอง ครูผู้สอน และฝ่ายบริหารของโรงเรียน

3. ถ้าหากว่ายังไม่สามารถหาทางแก้ไขที่เป็นที่น่าพอใจได้ ไม่ว่าจะในกรณีที่มีคำถามหรือปัญหาใดๆ เกิดขึ้น ผู้ปกครองสามารถนำเรื่องเข้าแจ้งต่อคณะกรรมการโรงเรียนได้

การขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ หากการใช้มาตรการที่ได้ตกลงกันไว้ไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทางโรงเรียนอาจขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ หากพฤติกรรมของนักเรียนหญิงหรือชายคนใดส่งผลกระทบต่อโรงเรียนอย่างรุนแรง จนทำให้ไม่สามารถจะดำเนินการเรียนการสอนไปตามปกติได้ คณะกรรมการโรงเรียนสามารถมีหนังสือตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรได้ หรืออาจจะเตือนว่า ถ้าไม่เลิกพฤติกรรมเช่นนั้น ก็อาจจะถูกสั่งพักการเรียนได้

การสั่งพักการเรียนของนักเรียน เพื่อความมั่นใจว่าโรงเรียนจะสามารถดำเนินการไปได้ อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย คณะกรรมการโรงเรียนสามารถสั่งให้นักเรียนหญิงและชายพักการเรียนได้นานถึงสิบสองสัปดาห์ ในกรณีที่นักเรียนถูกพักการเรียน ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนจะได้ร่วมกันกับผู้ปกครองและโรงเรียนจัดหากิจกรรมที่เหมาะสมให้นักเรียนทำในระหว่างที่ถูกพักการเรียนต่อไป

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความสำเร็จให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ปัจจัยที่สร้างความสำเร็จให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้แก่

1. นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเยอรมนี ประกอบด้วย

2. มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

4. ความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา

5. ระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้แก่

(1) การอบรมสั่งสอนบุตรหลานของครอบครัวและชุมชน

(2) ระบบการศึกษาที่เน้นให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม เพื่อสร้างพลเมืองที่ชาญฉลาดและมีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศ

(3) การมีนักวิชาการ นักจิตวิทยา และผู้ปรับปรุงระบบการศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีการปรับปรุงระบบการศึกษาที่มุ่งมั่นถ่ายทอดวิชาความรู้ สอนนักเรียนให้ได้รับความรู้กันอย่างต่อเนื่อง มีตำราวิชาการ และมีการศึกษาหาความรู้กันตลอดเวลา

(4) ศาสนา ชาวเยอรมันส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ โบสถ์มีความสำคัญต่อชีวิตชาวเยอรมันมาก และมีกิจกรรมทางศาสนาอย่างต่อเนื่อง ศาสนาช่วยหล่อหลอมให้คนเยอรมันมีคุณธรรม จริยธรรมและระเบียบวินัย และคนเยอรมันส่วนใหญ่อยังยึดมั่นในคริสต์ศาสนาอย่างมั่นคง

(5) ชุมชนของเยอรมนีมีส่วนอย่างมากในการล้อมกรอบให้เด็กมีระเบียบวินัย โดยคนในชุมชนจะประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรมต่าง ๆ และฝึกฝนเด็กและเยาวชนให้รักการกีฬา และมีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในชุมชน ที่ล้วนเป็นแนวทางในการฝึกฝนระเบียบวินัยได้เป็นอย่างดี

(6) สื่อสารมวลชนต่างๆ ได้แก่ หนังสือ ทีวี ภาพยนตร์ล้วนเน้นและส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม (ชุมพล เทียงธรรม 2548)

ฝ่าย (2014) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมการทำงานของชาวเยอรมันเป็นปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้กับบุคคลมีวินัย ได้แก่

1. คนเยอรมันตั้งใจและจดจ่อกับงาน เวลาทำงานเท่ากับเวลาทำงาน ชาวเยอรมันจะไม่ทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทำงานในเวลาทำงาน
2. คนเยอรมันจะทำงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงานและลดความเข้าใจผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนด้วย
3. คนเยอรมันมีความสมดุลในการใช้ชีวิต แบ่งชีวิตการทำงานออกจากเวลาส่วนตัว ในระหว่างการทำงานเขาจะใจจดใจจ่อและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพแต่ก็ใช้ชีวิตหลังเวลาเลิกงานอย่างคุ้มค่าเช่นกัน
3. ธุรกิจให้ความเคารพต่อการเป็นพ่อแม่ของพนักงาน เยอรมนีจะมีระบบให้ลาหยุดสำหรับการคลอดบุตรและการเลี้ยงดูบุตร
4. คนเยอรมันเชื่อมั่นในการทำงานเป็นทีม เขาเชื่อว่าการทำงานร่วมกันกับคนอื่น จะได้มุมมองที่หลากหลายมากกว่า และหากมีใครคนหนึ่งขาดไป งานต้องเดินไปได้ตามแผนที่วางไว้โดยไม่สะดุด

ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้กับบุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
โดยปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้กับบุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย

1. นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่
 - 1) รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 1, 2, 6, 7, 9, และ 12
 - 2) ระบบประกันสังคมของเยอรมนี
 - 3) สิทธิและหน้าที่ของเด็กในเยอรมนี
 - 4) กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า)
 - 5) กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ
 - 6) กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ
 - 7) กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม และ
 - 8) มาตรฐานกฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ เยอรมนี

นอกจากนโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องจะเป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ยังมีสิ่งที่ช่วยสนับสนุนอีก ได้แก่

1. การมีจิตสำนึกของคนเยอรมันและการมีกฎหมายเป็นตัวช่วยที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอีกด้วย ดังที่ เสรี พงศ์พิศ (2558, <http://www.phongphit.com>) กล่าวว่า “ขึ้นรถไฟใต้ดินที่ประเทศเยอรมนี ไม่มีรั้วกัน มีแต่เสาสำหรับตอกบัตร ไม่มีบัตรก็ขึ้นรถไฟได้และไม่มีคนขายตั๋ว ตรวจตั๋วเหมือนรถประจำทางในประเทศไทย แต่จะมีคนมาตรวจตั๋วเป็นครั้งคราวแบบสุ่มตรวจโดยมาแบบนอกเครื่องแบบ พอรถไฟออก อาจจะมีใครคนหนึ่งบนรถไฟที่แสดงบัตรเจ้าหน้าที่และขอตรวจตั๋ว ใครไม่มีตั๋ว

จะแก้ตัวหรืออ้างว่ามีตัวแต่ลืมตอกตัว หรือตัวหาย หรือเหตุผลอะไรก็ตาม คนตรวจตัวไม่ฟังทั้งนั้น เขียนใบสั่งปรับตรงนั้น คิดเป็นเงินไทยประมาณ 2,000 บาท แต่ที่แรงกว่าค่าปรับ คือ การอบรม หรือการประจานทำให้คนที่ถูกปรับหน้าแดงด้วยความอาย คนตรวจตัวพูดว่า คุณต้องมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมโดยการจ่ายค่าโดยสาร ไม่เอาเปรียบคนอื่น รถไฟนี้มาจากภาษีอากรของประชาชนทุกคน จะต้องช่วยกันทำให้รถไฟสามารถให้บริการได้ ถ้าทุกคนไม่จ่ายค่ารถไฟ วันหนึ่งรถไฟก็ต้องหยุดให้บริการ แล้วทุกคนก็จะเดินทางลำบากขึ้น คนเยอรมันขึ้นชื่อว่าเป็นคนมีวินัย ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ อย่างเคร่งครัด แต่กระนั้นก็ยังมีความไม่เคารพกฎหมาย ซึ่งส่วนใหญ่ ไม่ใช่คนเยอรมัน แต่เป็นคนมาจากหลายประเทศ มาทำงานจนตั้งถิ่นฐานในเยอรมนี คนเยอรมันเชื่อว่า การมีวินัยเป็นเรื่องจิตสำนึกเป็นอันดับแรก และมีกฎหมายเป็นตัวช่วย การทำผิดกฎหมาย กฎจราจร คนเยอรมันจะไม่คิดว่าเป็นหน้าที่ของตำรวจเท่านั้น แต่ละช่วยกันต่อว่า "ไม่ว่าด้วยสายตา หรือด้วยคำพูดตำหนิการกระทำดังกล่าว"

2. การเคารพกฎกติกาของสังคมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ดังที่ ปาติจจาซน (Patijjachon, 2552) กล่าวว่า จากการสังเกตลักษณะนิสัยในการข้ามถนนของคนเยอรมันตามเมืองใหญ่ เช่น เบอร์ลิน แฟรงค์เฟิร์ต เป็นต้น คนจะยืนรอข้ามถนน ณ จุดที่มีสัญญาณไฟจราจร เขาจะไม่เดินข้ามถนนตรารบใดที่ยังไม่มีสัญญาณไฟเขียวให้ข้าม แม้ว่าในช่วงเวลานั้น จะไม่รถผ่านก็ตาม หันมามองคนที่ใช้รถบ้าง คนที่ขับรถก็จะจอดรอตามจังหวะสัญญาณให้คนข้ามไป เขาก็จะไม่มียานออกรถโดยเด็ดขาด ตรารบเท่าที่เขายังไม่ได้รับสัญญาณไฟเขียวให้ไป แม้จะไม่มีคนข้ามถนนแล้วก็ตาม เห็นวิถีการใช้ชีวิตในการข้ามถนนของคนเยอรมันแล้ว แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะที่เด่นชัดของคนประเทศนี้ คือ การเคารพกฎกติกาของสังคมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

2. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่**

- 2.1 หลักสูตรระดับอนุบาลสำหรับเด็กที่มีอายุสามขวบถึงหกขวบในโรงเรียนอนุบาล
- 2.2 หลักสูตรระดับประถมศึกษา
- 2.3 หลักสูตรระดับประถมศึกษา
- 2.4 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
- 2.5 หลักสูตรอาชีวศึกษา

3. แนวทางและกระบวนการการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

3.1 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล อยู่ในการศึกษาภาคบังคับ ดังนั้น โรงเรียนอนุบาลซึ่งใช้เวลาเรียนทั้งสิ้นสองปี จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาภาคบังคับที่มีระยะเวลาเรียนสิบเอ็ดปี แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล เริ่มต้นตั้งแต่เมื่อเด็กอายุประมาณ 3 ขวบ เด็กก็จะไปเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนอนุบาลก็จัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กปฐมวัยมีความสามารถและทักษะ ได้แก่

- ความสามารถทางสังคม เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะติดต่อกับผู้อื่น รู้จักบอกกล่าวความต้องการของตนเอง รู้จักรับฟังผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น เกรงใจผู้อื่น รู้จักเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น เคารพกฎกติกา และรู้จักที่จะจัดการกับ ความขัดแย้ง เด็กจะได้เรียนรู้ว่าการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่จำเป็นจะต้องมีระเบียบกฎเกณฑ์ เด็กจะเรียนรู้ว่า การวางกฎเกณฑ์ร่วมกันนั้นทำได้อย่างไร และจะอยู่กับกฎเกณฑ์นั้นอย่างไร เด็กจะเรียนรู้ว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถทำให้ความต้องการและผลประโยชน์ของตนเองไปกันได้อย่างราบรื่นกับความต้องการและผลประโยชน์ของเด็กอื่น

- ความสามารถแห่งตน โรงเรียนจะส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความสามารถในการประจักษ์ตนเองและสิ่งแวดล้อม ให้รู้จักแสดงออกและสื่อสารในสิ่งที่ตนเองคิดเห็น ต้องการ หรือรู้สึก เด็กจะเล่าสิ่งที่ตนได้พบเห็นหรือประสบมา เด็กจะได้ฟังเรื่องราวต่างๆ เรียนรู้มนต์คำใหม่ๆ จะได้ฝึกการฟังอย่างตั้งใจ ฝึกการสังเกตอย่างพินิจพิจารณา และเรียนรู้ที่จะเรียบเรียงสิ่งที่ตนได้ประสบออกมาเป็นถ้อยคำ เด็กจะได้รับการฝึกหัดให้รู้จักแสดงออกถึงความรู้สึกของตนเองทั้งโดยการใช้อาษาและโดยใช้เครื่องมือการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์อื่นๆ เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะแสดงออกโดยวิธีอันหลากหลายถึงความสุขและความเพลิดเพลินจากการที่ได้เคลื่อนไหวตัวเด็กจะพัฒนาความสามารถในการเคลื่อนไหวตัวเองให้กว้างขวางและละเอียดมากยิ่งขึ้น เด็กจะทำอะไรต่างๆ ด้วยตัวเองได้มากขึ้น ทำให้มีความมั่นใจในตัวเองเพิ่มขึ้น เด็กจะได้เรียนรู้การอยู่กับความสำเร็จและความล้มเหลว และเพิ่มสมรรถนะในการตั้งสมาธิและความอดทน

- ความสามารถเฉพาะด้าน ในชั้นอนุบาล เด็กจะขยายขอบเขตความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมให้กว้างขวาง และประณีตยิ่งขึ้น เด็กจะได้ทดลองใช้วัสดุต่าง ๆ หลากหลายชนิด เรียนรู้และฝึกหัดการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องดนตรีต่าง ๆ เพิ่มพูนและกลั่นกรองประสบการณ์กับสัตว์และพืช เด็กจะเรียนรู้ที่จะนำประสบการณ์ในการใช้สื่อต่าง ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ จะได้รับการฝึกฝนให้รู้จักทิศทางและที่ตั้งของตนเอง รวมทั้งบริเวณใกล้เคียงและในการจราจรบนถนน ครูหรือผู้สอนจะเป็นผู้คอยสนับสนุนเด็กในการพยายามแก้ปัญหาของตนเอง และสนับสนุนให้เด็ก ๆ สนุกกับการเรียนรู้ เด็กจะได้รับการชมเชย และหากจำเป็น เด็กจะ

ได้รับ ความช่วยเหลือในการหาช่องทางในการแก้ไขปัญหา เด็กจะเรียนรู้และสามารถอธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ และความสม่ำเสมอของกฎเกณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งจะได้ฝึกการจำสิ่งเหล่านี้

- การเล่นและการเรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดในชั้นอนุบาล คือ การเล่น เด็กจะได้เรียนรู้ในระหว่างที่กำลังเล่น และเล่นในระหว่างที่กำลังเรียน ห้องเรียนของเด็กอนุบาล สถานที่และวัสดุต่างๆ จะเปิดโอกาสให้แก่เด็ก และให้การกระตุ้นเด็กในการเล่นเกมต่าง ๆ อย่างเต็มที่ เวลาเล่น เด็กจะได้พัฒนาความสามารถของตน และขยายประสบการณ์ของตนให้กว้างขวางขึ้น หรือให้ลุ่มลึกยิ่งขึ้น เพิ่มพูนทักษะ และค้นหาความสนใจอื่น ๆ ของตนเอง เด็กจะเรียนรู้ที่จะตัดสินใจอย่างเป็นอิสระด้วยตนเองว่าจะเลือกใช้วัสดุใดและรูปแบบการเล่นแบบใด เด็กจะเป็นผู้ตัดสินใจเองว่าจะเล่นกับเด็กคนใด และจะใช้กฎเกณฑ์ใดในการเล่นนั้น ทั้งนี้ ครูหรือผู้สอนจะเป็นผู้ที่คอยดูแลและสนับสนุน

- รูปแบบการทำงาน เด็กจะมีโอกาสในการพัฒนาความสามารถเฉพาะของตนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นในการทำโครงการและในห้องประชุมเชิงปฏิบัติการต่างๆ ในการเรียนบทเพลงและบทกลอน ในการพินิจดูหนังสือที่มีรูปภาพประกอบเป็นหลัก ในการฟังเรื่องราวต่างๆ และในการออกกำลังกายในที่โล่งนอกอาคารและในโรงเรียน

3.2 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อ นักเรียนเลื่อนชั้นมาเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนจะสนับสนุนให้นักเรียนหาความรู้ พัฒนาความสามารถ สร้างทัศนคติ และทักษะในการปฏิบัติโดยมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กและเยาวชนรู้ทิศทางและปรับตัวเองให้กลมกลืนกับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้เพื่อให้นักเรียนพัฒนาไปเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเป็นตัวของตัวเองและเปี่ยมด้วยความรับผิดชอบสามารถเรียนจบอาชีวศึกษาหรือการศึกษาขั้นสูงต่อไปหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว นักเรียนจะได้ฝึกหัดทักษะพื้นฐานของการอ่าน การเขียน และการคำนวณ นักเรียนจะเรียนรู้และทำความเข้าใจโลกรอบตัวและเรียนรู้เทคนิคการทำงานจากครู นักเรียนจะต้องทำแบบฝึกหัดด้วยตนเองและต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกับโรงเรียนในการปลูกฝังวินัย ดังต่อไปนี้

1) รักษาความสัมพันธ์กับครูผู้สอนและเข้าร่วมงานและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

2) ผู้ปกครองจะต้องดูแลให้นักเรียนนอนหลับอย่างเต็มที่ ได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าและจะต้องนำอาหารว่างมารับประทานที่โรงเรียนด้วย

3) ผู้ปกครองจะต้องไม่ขับรถมาส่งนักเรียนที่โรงเรียน แต่ควรฝึกเดิน หรือปั่นจักรยานมาโรงเรียนโดยลำพังได้

4) ผู้ปกครองจะต้องดูแลให้บุตรหลานทำการบ้านให้เสร็จเรียบร้อยและให้บุตรหลานเตรียมกระเป๋าสำหรับการเรียนในวันต่อไปด้วย

5) ผู้ปกครองจะต้องเชื่อมั่นในความสามารถที่จะเรียนรู้ของบุตรหลาน และจะต้องปล่อยให้เขาทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

6) ผู้ปกครองจะต้องชมเชยบุตรหลานเพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาพยายามที่จะเรียนรู้และชมเชยความอดทนของเราเมื่อเขาประสบปัญหา

7) ผู้ปกครองจะต้องไม่ตำหนิบุตรหลานเมื่อเขาทำอะไรผิดพลาด แต่ช่วยให้เขาเรียนรู้จากความผิดพลาด

8) ผู้ปกครองจะต้องพูดคุยกับบุตรหลานว่าเขาเรียนอะไรบ้างที่โรงเรียน จงฟังเขาพูดด้วยความอดทน ตอบคำถามของเขา เล่านิทานให้เขาฟัง และอ่านหนังสือให้เขาฟังด้วย

9) ผู้ปกครองจะต้องทำกิจกรรมกับบุตรหลาน พาเขาไปเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพื่อให้เขาเรียนรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น

10) ผู้ปกครองจะต้องพาบุตรหลานไปห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอและกระตุ้นให้เขาอ่านหนังสือ

11) ผู้ปกครองจะต้องวางระเบียบการใช้สื่อใหม่ๆ ไม่ปล่อยให้ใช้สื่อเทคโนโลยีมากเกินไป

3.3 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาของเยอรมนีมี 4 รูปแบบ ได้แก่ (สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน, 2552 หน้า 18)

1. เฮาท์ชูล (Hauptschule) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นความรู้ทั่วไป เช่น ภาษาเยอรมัน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ มีตั้งแต่เกรด 5-9 เมื่อจบเกรด 9 แล้วจะได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้นเฮาท์ชูลอับชลุส (Hauptschulabschluss) สามารถเรียนต่อด้านอาชีพประเภทช่างหรืออาจจะเรียนต่อเกรด 10 ต่อไปได้ เพราะการเรียนสายอาชีพบางสาขาจะต้องจบเกรด 10

2. เรอาลชูล (Realschule) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเช่นกัน แต่จะมีตั้งแต่เกรด 5-10 วิชาที่เรียนจะมีมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแบบเฮาท์ชูล และเมื่อเรียนจบเกรด 10 จะได้รับประกาศนียบัตรมัทลเรไเฟ (Mittlere Reife) และสามารถเรียนต่อสายอาชีพทุกสาขาได้

3. กิมนาซียม (Gymnasium) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกรด 5-10 และระดับเตรียมอุดมศึกษา เกรด 11-13 การเรียนจะเน้นทางด้านวิชาการมากกว่า ดังนั้น นักเรียนที่จะเรียนกิมนาซียมจะต้องเป็นนักเรียนที่เรียนดี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียกว่า อบิทัวร์ (Abitur) และสามารถเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาได้

4. เกซ็มท์ชูเล (Gesamtschule) เป็นโรงเรียนมัธยมประสม คือ นำรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งสามแบบที่กล่าวมาแล้วมารวมอยู่ด้วยกัน จะเปิดสอนตั้งแต่เกรด 5-13 นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบนี้สามารถที่จะเลือกเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบใดแบบหนึ่งในสามแบบได้ เมื่อเรียนไปแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมกับความสามารถของตน ก็อาจจะย้ายไปเรียนโรงเรียนแบบที่เหมาะสมกับตนได้

การปลูกฝังวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการปลูกฝังวินัยต่อเนื่องมาจากโรงเรียนประถมศึกษาโดยโรงเรียนคาดหวังให้นักเรียนหญิงและชายรู้จักการทำงานอย่างเป็นอิสระด้วยตนเองมากขึ้น การศึกษาวิชาทั่วไปจะได้รับการปลูกฝังให้หยิ่งรากลึกมากขึ้น นักเรียนหญิงและชายยังจะได้รับการเตรียมเพื่อการเลือกสาขาวิชาชีพที่จะเรียนหรือโรงเรียนชั้นสูงที่จะเรียนต่อไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ซ, 2013)

โรงเรียนมัศึกษามีหน้าที่ดูแลให้การดำเนินการในโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น มีระเบียบ เพื่อที่นักเรียนทุกคนจะได้รู้สึกสบายใจ และสามารถเรียนไปได้ดี นักเรียนทั้งหญิงและชายจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สำหรับ การอยู่ร่วมกันในโรงเรียน ได้แก่ กฎเกณฑ์เมื่ออยู่ในโรงเรียนและกฎของห้องเรียน และจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และพนักงานโรงเรียน หากมีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือละเมิดกฎอย่างรุนแรง ทางโรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ และจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น อาจเป็นไปได้ที่นักเรียนอาจจะรู้สึกว่าคุณเองไม่มีความสุขในชั้นเรียน หรือผลการเรียนของนักเรียนลดลงอย่างกะทันหัน หรือบางทีนักเรียนอาจจะมีปัญหากับนักเรียนด้วยกัน หรือผู้ปกครองอาจจะไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจของครูผู้สอน ในสถานการณ์ที่ยุ่งยากที่มีผลกระทบต่อนักเรียน ต่อครูผู้สอน หรือต่อชั้นเรียน จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้ปกครองและครูผู้สอนติดต่อพูดคุยปรึกษาหารือกันถึงสถานการณ์ที่กำลังเป็นประเด็นอยู่และพยายามหาหนทางแก้ไขร่วมกัน โดยปกติมักจะหาทางออกที่เป็นที่น่าพอใจได้ด้วยวิธีนี้
2. ถ้าหากว่าผู้ปกครองและครูผู้สอนไม่สามารถจะหาทางออกได้ และหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าจำเป็น ก็ให้มีการพูดคุยกันระหว่างผู้ปกครอง ครูผู้สอน และฝ่ายบริหารของโรงเรียน
3. ถ้าหากว่ายังไม่สามารถหาทางแก้ไขที่เป็นที่พอใจได้ ไม่ว่าจะในกรณีที่มีคำถามหรือปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ผู้ปกครองสามารถนำเรื่องเข้าแจ้งต่อคณะกรรมการโรงเรียนได้

การขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ หากการใช้มาตรการที่ได้ตกลงกันไว้ไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทางโรงเรียนอาจขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ หากพฤติกรรมของนักเรียนหญิงหรือชายคนใดส่งผลกระทบต่อโรงเรียนอย่างรุนแรงจนทำให้ไม่สามารถจะดำเนินการเรียนการสอนไปตามปกติได้ คณะกรรมการโรงเรียนสามารถมีหนังสือตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรได้ หรืออาจจะเตือนว่า ถ้าไม่เลิกพฤติกรรมเช่นนั้น ก็อาจจะถูกสั่งพักการเรียนได้

การสั่งพักการเรียนของนักเรียน เพื่อความมั่นใจว่าโรงเรียนจะสามารถดำเนินการไปได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย คณะกรรมการโรงเรียนสามารถสั่งให้นักเรียนหญิงและชายพักการเรียนได้นานถึงสิบสองสัปดาห์ ในกรณีที่นักเรียนถูกพักการเรียน ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนจะได้ร่วมกันกับผู้ปกครองและโรงเรียนจัดหากิจกรรมที่เหมาะสมให้นักเรียนทำในระหว่างที่ถูกพักการเรียนต่อไป

3.4 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
หลังจากสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว เยาวชนส่วนใหญ่มักจะเข้าเรียนวิชาชีพ โดยจะต้องเรียนที่โรงเรียนและฝึกงานที่บริษัทหรือโรงงานสัปดาห์ละสองถึงสามวันด้วย เยาวชนเหล่านี้จะต้องมีวินัยทั้งในการเรียนที่โรงเรียนและในระหว่างการฝึกงานที่บริษัทหรือโรงงานและเยาวชนที่มีความสามารถเชิงวิชาการก็จะเรียนต่อที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและหากเรียนดีก็สามารถเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องสอบเข้า ดังนั้น หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญจึงช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน Gymnasium และ Gesamtschule โดยทั่วไปจะแบ่งเป็นวิชาพื้นฐาน (Grundkurse) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เรียนรู้ถึงวิธีคิดวิเคราะห์และการสร้างงานทางวิชาการ ให้รู้ถึงข้อมูลที่แท้จริงและปัญหาที่ซับซ้อนของความรู้ที่สอนในวิชาหนึ่งๆ อีกกลุ่มวิชาหนึ่ง อาจจะเรียกเทียบได้กับภาษาไทยว่า วิชาหลัก หรือวิชาเอก (Leistungskurse) การสอนวิชาในกลุ่มนี้จะเน้นเนื้อหาที่มากและลึกกว่าในกลุ่มวิชาพื้นฐาน โดยนำเสนอให้เรียนรู้ถึงทฤษฎีและแบบแผนตามหลักวิชาการของสาขาวิชานั้นๆ นักเรียนจะต้องเลือกวิชาหลัก 2 วิชา ในช่วงปลายเกรด 11 เพื่อเรียนเป็นวิชาหลักในเกรด 12 และ 13

ในช่วงปลายปีการศึกษาของเกรด 13 รัฐ 14 รัฐ ของเยอรมนีจะมีการสอนรวมที่เรียกว่า Zentralabitur ซึ่งเป็นการสอบข้อเขียนโดยใช้ข้อสอบเดียวกัน เป็นข้อสอบที่จัดทำโดยหน่วยราชการในกระทรวงวัฒนธรรมของแต่ละรัฐ เมื่อสอบผ่าน จะได้ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (Abitur) บางครั้งเรียกว่า Allgemeine

3.5 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอาชีวศึกษา การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบทวิภาคี (Dual system) โดยนักเรียนจะเรียนวิชาทฤษฎีในโรงเรียนและจะฝึกงานในโรงงานหรือสถานประกอบการ ซึ่งโรงงานหรือสถานประกอบการในเยอรมนีถือเป็นหน้าที่ในการต้องรับนักเรียนเข้าฝึกงานในโรงงานโดยมีครูฝึกเป็นผู้สอนภาคปฏิบัติให้ตั้งแต่เริ่มเข้าฝึกงานจนจบหลักสูตรเป็นช่างชำนาญงาน นักเรียนที่เข้าฝึกงานในโรงงานจะต้องมีระเบียบวินัยอย่างสูง และอยู่ในความดูแลอย่างใกล้ชิดของครูฝึก การทำงานทุกอย่างต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบซึ่งโรงงานมีการกำหนดมาตรฐานในการทำงานเอาไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้คนเยอรมันมีระเบียบวินัยสูงในการทำงาน ส่งผลให้เกิดบุคลากรที่มีคุณภาพ เป็นกำลังคนที่สำคัญของประเทศ (ชุมพล เทียงธรรม, 2548) และจากการสัมภาษณ์เอกอัครราชทูตไทยประจำเยอรมนีเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมไปถึงการปลูกฝังระเบียบวินัยในการทำงาน และการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการทำงานจริง (Work based learning) ที่ประกอบด้วยการเรียนรู้เนื้อหาความรู้ ทักษะที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ และการปลูกฝังระเบียบวินัยในระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน(ปวีณา สิงห์บุรณา ข, 2558, คลิปวิดีโอ เรื่อง โลก 360 องศา ตอน Developing science and technology for the nation)

4. สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

4.1 ครอบครัว ชุมชน และสังคม การได้รับการปลูกฝังเกี่ยวกับวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียนและชุมชน การปลูกฝังเกี่ยวกับวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ประกอบด้วยครอบครัวชาวเยอรมันทั่วไปจะสอนบุตรหลานก่อนเข้าโรงเรียน โดยยึดหลัก 3 ด้าน ได้แก่ 1) การสอนให้บุตรหลานมีความรู้ทั่วไปทางสังคม เช่น การรักษามารยาท ห้ามใช้กำลังรุนแรง และการหลีกเลี่ยงการพูดคุยด้วยเสียงดัง 2) การสอนให้บุตรหลานมีทักษะในการสร้างสร้งงานฝีมือตามความสนใจ และ 3) การสอนบุตรหลานให้มีความฉลาดทางอารมณ์ ความรับผิดชอบ และความเป็นผู้นำ

การปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎหมายและกฎระเบียบทางสังคมเป็นเรื่องปกติในวิถีของคนเยอรมัน เช่น เราจะเห็นเด็กเล็กๆ เดินทางไปโรงเรียนเองด้วยจักรยาน โดยเด็กๆ จะสวมอุปกรณ์ป้องกันตามกฎหมายตามที่ได้เรียน จากโรงเรียนหรือรู้ตามที่ผู้ปกครองแนะนำ เช่น หมวกกันน็อค สนับศอก สนับเข่า รวมถึงการปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด เช่น การขับขีจักรยาน การข้ามถนนตามสัญญาณไฟ โดยมีผู้ใหญ่ที่ร่วมเดินทางด้วยเป็นแบบอย่างที่ดี ตั้งแต่ในวัยเด็กชาวเยอรมันจึงคุ้นเคยกับการปฏิบัติตนตามกฎหมายและกฎระเบียบ และถือปฏิบัติกันเป็นปกติจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่

การเดินทางในเยอรมนีมีความสะดวกสบาย มีเส้นทางทั่วถึง ตรงเวลา ไม่แพง นักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนกระทั่งผู้ใหญ่นิยมเดินทางด้วยจักรยาน รถเมล์ หรือรถไฟฟ้า แต่ก็มีบ้างที่ใช้รถยนต์ส่วนตัว โดยอัตราการมียานพาหนะส่วนบุคคลประมาณ 350 คันต่อประชากร 1,000 คน อาจเป็นเพราะระบบขนส่งมวลชนของเมือง มีความสะดวกสบาย ราคาบัตรโดยสารขนส่งมวลชนแบบรวมทุกประเภท เช่น บัตร 1 ใบ สามารถใช้ได้กับทั้งรถเมล์ รถไฟฟ้าขนส่งมวลชนที่สะดวกสบาย ไม่แพง จึงทำให้ประชาชนนิยมใช้บริการ ลดการใช้พาหนะส่วนบุคคล ส่งผลต่อการประหยัดพลังงานประเภทน้ำมัน และลดการก่อมลพิษที่เกิดจากการใช้พาหนะส่วนบุคคลจำนวนมาก (เฟื่องอรุณ ปรีดีติลล, 2555 หน้า 36)

ชุมชนและสังคมได้จัดตั้งชมรมต่างๆ ตามความต้องการและความสนใจสำหรับสมาชิกที่เป็นเด็กและเยาวชน ได้แก่ ชมรมทางด้านกีฬา ดนตรี มายากล การทำอาหาร ฯลฯ ชมรมต่าง ๆ เหล่านี้มีระเบียบ และกฎกติกาต่าง ๆ ให้เด็กและเยาวชนที่เป็นสมาชิกถือปฏิบัติ ชมรมต่าง ๆ เหล่านี้จึงมีการจัดกิจกรรมและฝึกระเบียบวินัยในสังคมให้แก่เด็กและเยาวชนด้วย ดังนั้น โรงเรียนจึงไม่ใช่หน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบในการพัฒนาระเบียบวินัยให้แก่นักเรียน สังคมของเยอรมนีก็ร่วมรับผิดชอบจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัยและความสนใจของเด็กและเยาวชน พร้อมกับฝึกระเบียบวินัยในการใช้ชีวิตในชุมชนให้แก่เด็กและเยาวชนด้วย (แดเนียล บุษเลอร์, 2560)

การบ่มเพาะทางสังคม ซึ่งอาจเกิดจากการที่บุคคลต้องอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเวลานาน เหมือนการดูดซับ ซึมซาบเอาข้อปฏิบัติบางอย่างของสังคมเยอรมันเข้ามาในตัวบุคคล สังคมเยอรมันได้บ่มเพาะลักษณะนิสัยความเป็นเยอรมันบางอย่างได้แก่ ความตรงต่อเวลา ความสะอาด ความเป็นระเบียบ ความมีวินัย การเคารพความเป็นส่วนตัวให้เข้าไปอยู่ในคนที่ได้ไปใช้ชีวิตในเยอรมนีเป็นระยะเวลายาวนาน (หนูพุด ลูกพ่อเพิ่ม, 2012 หน้า 13)

4.2 สถาพอการค่าอุตสาหกรรม สถาพอการค่าอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานที่ทางรัฐบาลรับรองและมอบอำนาจให้ตามกฎหมายให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการอาชีวศึกษาระบบ Dual system ด้วยโดยทำหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสถานประกอบการหรือโรงงานในการฝึกงานให้กับนักเรียน

สถาพอการค่าอุตสาหกรรมของเยอรมนีเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงการศึกษาและ ภาคธุรกิจเข้าไว้ด้วยกันตั้งแต่ขั้นตอนในการกำหนดหลักสูตรการเรียนรู้อ และการสอน การลงทะเบียน การสอน และ การรับรองวุฒิการศึกษา สถาพอการค่าอุตสาหกรรมเป็นตัวแทนของบริษัทเอกชนในการจัดการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้ได้บุคลากรที่เป็นแรงงานที่มีทักษะและขีดความสามารถในตลาดแรงงาน รวมทั้งเป็นแรงงานที่มีระเบียบวินัยในการทำงานอย่างดียิ่ง หลังจากที่ผ่านมาการฝึกงานแล้ว นักเรียนจะได้งานทำทันที

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า สภาหอการค้าอุตสาหกรรมของเยอรมนีเป็นหน่วยงานที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาระเบียบวินัยในการทำงานให้แก่นักเรียน ซึ่งเมื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานแล้ว ก็จะเป็นแรงงานที่ทำงานได้จริงและมีระเบียบวินัยในการทำงาน (ปวีณา สิงห์บุรณา ค, 2558 รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน Dual System: When education and industry come to collaboration)

4.3 บริษัท โรงงาน และสถานประกอบการ การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบพหุภาคี (Dual System) โดยนักเรียนจะเรียนวิชาทฤษฎีในโรงเรียนและจะฝึกงานในโรงงานหรือสถานประกอบการ ซึ่งโรงงานหรือสถานประกอบการในเยอรมนีถือเป็นหน้าที่ในการต้องรับนักเรียนเข้าฝึกงานในโรงงานโดยมีครูฝึก เป็นผู้สอนภาคปฏิบัติให้ตั้งแต่เริ่มเข้าฝึกงานจนจบหลักสูตรเป็นช่างชำนาญงาน นักเรียนที่เข้าฝึกงานในโรงงานจะต้องมีระเบียบวินัยอย่างสูง และอยู่ในความดูแลอย่างใกล้ชิดของครูฝึก การทำงานทุกอย่างต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งโรงงานมีการกำหนดมาตรฐานในการทำงานเอาไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้คนเยอรมันมีระเบียบวินัยสูงในการทำงาน ส่งผลให้เกิดบุคลากรที่มีคุณภาพ เป็นกำลังคนที่สำคัญของประเทศ (ชุมพล เทียงธรรม, 2548)

บริษัท โรงงาน และสถานประกอบการล้วนแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมร่วมกับประชาชน เมื่อประชาชนไปซื้อของจะนำถุงผ้าหรือกระเป๋าไปด้วยโดยไม่ต้องใช้ถุงพลาสติก และหากใครต้องการถุงพลาสติกจะต้องเสียเงินเพิ่มเป็นพิเศษ

ร้านค้าต่างๆ มีกลยุทธ์ที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมร่วมกับประชาชน เช่น ตามซูเปอร์มาร์เก็ตหลายแห่งจะมีตู้สำหรับใส่ขวดพลาสติกที่ไม่ใช้แล้วอัตโนมัติ เมื่อประชาชนใส่ขวดพลาสติกเสร็จแล้วกดปุ่ม จะได้ สลิปแทนเงินสดสำหรับไปซื้อของในซูเปอร์มาเก็ต

5. สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย

5.1 การเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 การร่วมมือกันของครูชั้นอนุบาลและครูประถมศึกษา เด็กจะเริ่มเข้าสู่เส้นทางซึ่งเด็กจะได้ดำเนินต่อไปเมื่อเข้าเรียนระดับประถมศึกษา การเรียนในชั้นอนุบาลและในระดับประถมศึกษา มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การส่งเสริมความสามารถของเด็กทั้งในด้านความสามารถแห่งตน ความสามารถทางสังคม และความสามารถเฉพาะด้าน แม้ว่าหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนอาจจะแตกต่างกัน ครูและผู้สอนต่างก็มีหน้าที่เดียวกันอย่างต่อเนื่องในการดูแลการเลื่อนชั้นของเด็กจากชั้นอนุบาลไปเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

5.2.2 การเลื่อนไปเข้าปีการศึกษาที่ 1 ของชั้นประถมศึกษาขึ้นอยู่กับระดับพัฒนาการของเด็ก โดยหลักการแล้ว เด็กทุกคนจะเลื่อนไปเรียนปีการศึกษาแรกของชั้นประถมศึกษาหลังจากอยู่โรงเรียนอนุบาลมาครบสองปีแล้ว อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี เด็กบางคนอาจจะได้ขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษาก่อนหรือหลังหนึ่งปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของพัฒนาการของเด็ก การเลื่อนชั้นจะกระทำในวันเปิดเทอมของปีการศึกษาใหม่

5.2.3 การตัดสินใจเกี่ยวกับเส้นทางการเรียนของเด็ก การเลื่อนชั้นจากอนุบาลไปเข้าชั้นประถมศึกษา คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับเส้นทางการเรียนของเด็ก คณะผู้บริหารโรงเรียน จะทำการตัดสินใจดังกล่าวบนพื้นฐานของคำขอของครูผู้สอนชั้นอนุบาลโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วย และหากจำเป็น อาจจะทำให้สำนักงานให้คำปรึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กของรัฐ มาร่วมออกความคิดเห็นด้วยก็ได้

เอกสารบันทึกระดับพัฒนาการของเด็ก ครูผู้สอนจะตัดสินใจระดับการเรียนและพัฒนาการของเด็กโดยอาศัย การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายเฉพาะและดูจากการทำงานของเด็กแต่ละคน การตัดสินใจจะได้รับการบันทึกไว้ในเอกสารบันทึกระดับพัฒนาการของเด็ก เอกสารนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กในเรื่องของความสามารถแห่งตน ความสามารถทางสังคมและความสามารถเฉพาะด้าน นอกจากนั้นแล้ว เอกสารยังบรรจุข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม ความสามารถและความก้าวหน้าทางการเรียนของเด็ก รวมทั้งคำขอของครูผู้สอนให้เลื่อนชั้นเด็กไปเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาอีกด้วย ในการสนทนากับผู้ปกครองเนื่องในโอกาสที่เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นไปเรียนเกรด 1 ของการเรียนระดับประถมศึกษา ครูผู้สอนจะได้พูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับระดับพัฒนาการของเด็ก เอกสารบันทึกระดับพัฒนาการของเด็กนี้จะถูกเก็บไว้ในแฟ้มเอกสารของโรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนประถมศึกษา สิ่งเหล่านี้ช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยของสถานศึกษา

5.2 การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานศึกษาอยู่ในสถานศึกษาการศึกษาภาคบังคับ มีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้

5.2.1 การร่วมมือกัน ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ กฎหมายกำหนดว่า ผู้ปกครองและโรงเรียนในการศึกษาภาคบังคับจะต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน การร่วมมือนี้ควรจะเป็นการร่วมมือในลักษณะของการเป็นส่วนร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกัน คือ ความสำเร็จในการศึกษาและความผาสุกของนักเรียน

5.2.2 การให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน ได้แก่

ก. โรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับเรื่องสำคัญต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การจัดงาน การจัดทัศนศึกษา ฯลฯ ทั้งที่ได้จัดไปแล้ว และที่ได้ออกโครงการไว้ และการจัดการของโรงเรียน เช่น การจัดเด็กให้เข้าโรงเรียนหรือเข้าชั้นเรียน เวลา

เรียน ฯลฯ ทางโรงเรียนจะแจ้งข้อมูลข่าวสารเหล่านี้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยมีหนังสือไปยังผู้ปกครอง หรือแจ้งให้ทราบด้วยวาจาเมื่อมีการสังสรรค์ตอนดึกระหว่างครูกับผู้ปกครอง และในวันที่เปิดให้ผู้ปกครองเข้าเยี่ยมก็ได้ ทางโรงเรียนคาดหวังว่าทั้งบิดาและมารดาของนักเรียนจะเข้าร่วมในงานดังกล่าวให้มากที่สุดเท่าที่โอกาสจะอำนวย หากทั้งบิดาและมารดาต่างก็ไม่สามารถมาร่วมงานได้ ขอให้แจ้งให้ครูที่ออกหนังสือเชิญทราบว่าไม่สามารถมาร่วมงานได้ และขอให้ผู้ปกครองสอบถามกับทางครูว่า ผู้ปกครองจะสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการนัดพบหรือการประชุมที่ผู้ปกครองไม่สามารถไปร่วมได้นั้นโดยวิธีใดบ้าง

ข. โรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับพัฒนาการด้านการเรียน และ ความประพฤติของนักเรียน โดยในแต่ละปีจะมีการพูดคุยกับผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยทางโรงเรียนจะกำหนดโดยตกลงกับผู้ปกครองล่วงหน้า

ค. หากผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ผู้ปกครองทราบความเป็นไปในโรงเรียนหรือพัฒนาการในโรงเรียนของนักเรียนน้อยเกินไป ขอให้ผู้ปกครองสอบถามไปทางครูประจำชั้นหรือทางผู้บริหารโรงเรียนได้

ง. ผู้ปกครองสามารถขอเข้าเยี่ยมชั้นเรียนของบุตรหลานได้ในขณะที่ครูกำลังทำการสอนอยู่ ทั้งนี้ผู้ปกครองจะต้องตกลงกับครูผู้สอนล่วงหน้า

จ. หากผู้ปกครองพบว่า มีสิ่งใดที่อาจจะกระทบกระเทือนต่อพัฒนาการหรือสมาธิในการเล่าเรียนของบุตรหลาน สามารถแจ้งต่อครูประจำชั้นได้

5.3 การตัดสินใจสำคัญ มีดังนี้

5.3.1 การตัดสินใจสำคัญต่างๆ เกี่ยวกับแผนการเรียนของนักเรียน เช่น การเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลไปเรียนชั้นประถมศึกษา และจากชั้นประถมศึกษาไปเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การให้เลื่อนชั้นไปยังชั้นถัดไป การส่งไปเรียนชั้นพิเศษ ฯลฯ จะกระทำได้หลังจากที่ได้พูดคุยกับผู้ปกครองและนักเรียนแล้วเท่านั้น และ ทางโรงเรียนจะให้โอกาสผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง รวมทั้งให้โอกาสผู้ปกครองได้ศึกษาเพิ่มเติมต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียนได้

5.3.2 การตัดสินใจว่านักเรียนควรจะเรียนสาขาใดต่อไป เป็นการตัดสินใจโดยฝ่ายบริหารของโรงเรียน ทางโรงเรียนจะส่งหนังสือแจ้งการตัดสินใจดังกล่าวพร้อมทั้งให้เหตุผลมาถึงผู้ปกครองอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร หากผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจดังกล่าว ผู้ปกครองสามารถยื่นคำร้องต่อศึกษาธิการที่ควบคุมโรงเรียนได้

5.4 การมีส่วนร่วม ผู้ปกครองอาจมีส่วนร่วมในโรงเรียนได้ดังนี้

5.4.1 หากผู้ปกครองมีความพร้อม และมีโอกาสที่จะให้ความช่วยเหลือเล็กน้อยๆ แก่ครูผู้สอน แก่ชั้นเรียน หรือแก่โรงเรียนของบุตรหลาน เช่น โดยการเป็นผู้ติดตามในระหว่างที่ครูพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ หรือโดยการให้การสนับสนุนโครงการต่างๆ ของโรงเรียน หรือโดยการแปลภาษาให้กับผู้ปกครองของนักเรียนคนอื่นๆ ฯลฯ โปรดแจ้งให้ครูผู้สอนทราบ การช่วยเหลือดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้ปกครอง และทำให้บรรยากาศในโรงเรียนเป็นบรรยากาศที่ดี

5.4.2 โรงเรียนหลายแห่งมีสภาผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้ปกครองหนึ่งถึงสองคนจากแต่ละชั้น สมาชิกสภาผู้ปกครองมาจากการเลือกตั้งโดยผู้ปกครองของแต่ละชั้น ซึ่งจะกระทำกันในตอนต้นปีการศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองของชั้นหนึ่ง ๆ จะทำงานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างใกล้ชิด ทั้งสองฝ่ายจะทำหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและครูได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นซึ่งกันและกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาอบรมและการจัดการต่าง ๆ ของโรงเรียน ตัวแทนผู้ปกครองจะเป็นผู้คอยช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ให้การสนับสนุนวาระและโครงการต่าง ๆ ของชั้นเรียน และเป็นตัวแทนรักษาสภาพประโยชน์ให้กับผู้ปกครองของนักเรียนในชั้น สภาผู้ปกครองจะดูแล ในหัวข้อที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียน

5.5 กระบวนการแก้ไขสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนภาคบังคับ หากนักเรียนหรือผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่านักเรียนไม่มีความสุขในชั้นเรียนหรือผลการเรียนของนักเรียนลดลงอย่างกระทันหัน หรือนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนคนอื่นๆ หรือผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจของครูผู้สอน ผู้ปกครองอาจดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.5.1 ผู้ปกครองและครูผู้สอนติดต่ออีกฝ่ายหนึ่ง พูดคุยปรึกษากันถึงสถานการณ์ที่กำลังเป็นอยู่ และพยายามหาหนทางแก้ไขร่วมกันโดยปกติ

5.5.2 ถ้าหากผู้ปกครองและครูผู้สอนไม่สามารถหาทางออกได้และหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าจำเป็น ก็ให้มีการพูดคุยกันระหว่างผู้ปกครอง ครูผู้สอน และฝ่ายบริหารของโรงเรียน

5.5.3 ถ้าหากว่าไม่อาจจะหาทางแก้ไขที่เป็นที่พอใจได้ไม่ว่ากรณีที่มีคำถามหรือปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ผู้ปกครองสามารถนำเรื่องเข้าแจ้งคณะกรรมการโรงเรียนได้

5.6 มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับมีหน้าที่ดูแลให้การดำเนินการในโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น มีระเบียบ เพื่อที่นักเรียนทุกคนจะได้รู้สึกสบายใจ และสามารถเรียนไปได้ดี นักเรียนทั้งหญิงและชายจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สำหรับการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน ได้แก่ กฎเกณฑ์เมื่ออยู่ในโรงเรียน และกฎ

ของห้องเรียน และจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และพนักงานโรงเรียน หากมีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือละเมิดกฎอย่างรุนแรง ทางโรงเรียนจะมีมาตรการดังนี้

5.6.1 จะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ และจะต้องปฏิบัติ

5.6.2 ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น

5.6.3 หากปฏิบัติตามขั้นตอนในข้อ 5.4.2 แล้ว ไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทางโรงเรียนอาจจะขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ

5.6.4 หากพฤติกรรมของนักเรียนส่งผลกระทบต่อโรงเรียนอย่างรุนแรงจนไม่สามารถดำเนินการเรียนการสอนไปตามปกติได้ คณะกรรมการโรงเรียนสามารถมีหนังสือตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรได้

5.6.5 ถ้าไม่เลิกพฤติกรรมเช่นนั้นคณะกรรมการโรงเรียนก็สั่งให้นักเรียนพักการเรียนได้นานถึงสิบสองสัปดาห์ ในกรณีนักเรียนถูกสั่งพักการเรียน ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนจะได้ร่วมมือกับผู้ปกครองและโรงเรียนจัดหากิจกรรมที่เหมาะสมให้นักเรียนทำในระหว่างถูกพักการเรียนต่อไป

5.7 การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน ได้แก่

5.7.1 การแสดงความสนใจต่อบุตรหลาน ได้แก่

- รักษาความสัมพันธ์กับครูผู้สอน และเข้าร่วมงานและกิจกรรมต่างๆ ทุกอย่างของโรงเรียนเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยวิธีนี้ ผู้ปกครองย่อมแสดงให้บุตรหลานเห็นว่าโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญ การแลกเปลี่ยนและการร่วมมือกับครูผู้สอนย่อมมีส่วนช่วยให้บุตรหลานของผู้ปกครองได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างเต็มที่

- ให้บุตรหลานเล่าให้ผู้ปกครองฟังว่า ได้เรียนรู้อะไรและได้รับประสบการณ์ที่โรงเรียนอะไรบ้าง

5.7.2 การสร้างแรงจูงใจและคอยช่วยเหลือสนับสนุนดังนี้

- คอยดูแลให้บุตรหลานได้นอนหลับอย่างเต็มอิ่ม ได้รับประทานอาหารเช้าที่มีคุณค่า และมาโรงเรียนพร้อมกับอาหารว่างในกระเป๋า

- ไม่ขับรถมาส่งบุตรหลานที่โรงเรียน แต่ควรให้บุตรหลานเดินหรือขี่จักรยานมาโรงเรียนกับผู้ปกครอง จนกว่าบุตรหลานจะสามารถเดินหรือขี่จักรยานมาโรงเรียนโดยลำพังได้

- ดูแลให้บุตรหลานของท่านทำการบ้านให้เสร็จเรียบร้อยและให้บุตรหลานเตรียมกระเป๋าสำหรับวันต่อไปให้เรียบร้อย

- จงมีความเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนรู้ของบุตรหลานของท่าน ปล่อยให้บุตรหลานทำสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

อาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย (1) นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 1, 2, 6, 7, 9, และ 12 (2) ระบบประกันสังคมของเยอรมนี (3) สิทธิและหน้าที่ของเด็กในเยอรมนี (4) กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า) (5) กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ (6) กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ (7) กฎระเบียบเกี่ยวกับ การรักษาสิ่งแวดล้อม และ (8) มาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของเยอรมนี (2) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) หลักสูตรระดับอนุบาลสำหรับเด็กที่มีอายุสามขวบถึงหกขวบในโรงเรียนอนุบาล 2) หลักสูตรระดับประถมศึกษา 3) หลักสูตรระดับประถมศึกษา 4) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสามัญ 5) หลักสูตรอาชีวศึกษา (3) แนวทางและกระบวนการการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล 2) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา 3) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 4) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และ (5) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอาชีวศึกษา (4) สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) ครอบครัว ชุมชน และสังคม 2) สภาพหอการค้าอุตสาหกรรม และ 3) บริษัท โรงงาน และสถานประกอบการ และ (5) สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย 1) การเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา 2) การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน 3) กระบวนการแก้ไขสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนภาคบังคับ 4) มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาระดับภาคบังคับ และ 5) การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พินโย พรหมเมือง, ปราณี คิมยะราช และทองคำ เกษจันท์ (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของตัวแทนผู้นำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเยาวชนในสถานศึกษาโดยใช้ KIT MODEL โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ทางด้านคุณธรรมจริยธรรม การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และความพึงพอใจในการพัฒนาคุณธรรมโดยใช้กระบวนการ KITMODEL และเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามกระบวนการ KIT MODEL โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำเยาวชนในสถานศึกษา แบ่งตามระยะของการวิจัย ดังนี้ ระยะที่ 1 การฝึกอบรม ประชากร จำนวน 60 คน และได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 คน ระยะที่ 2 ติดตาม พัฒนา และประเมินผล 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสว่างคงคา โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม และวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการ KIT MODEL สามารถพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมได้ โดยบูรณาการกระบวนการ KIT MODEL ให้เข้ากับบริบทของแต่ละโรงเรียนในแต่ละพื้นที่ เพราะผลจากการวิจัย พบว่า การบูรณาการกระบวนการ KIT MODEL เข้ากับบริบทของโรงเรียนสามารถที่จะพัฒนาพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมได้ กล่าวคือ โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสว่างคงคา ใช้กิจกรรมการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ผลจากการใช้กิจกรรมนี้ผสมผสานกับกระบวนการKIT MODEL มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลางในทิศทางบวก โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคมใช้บทละคร ซึ่งเป็นไปตามหลักการของกระบวนการ KITMODEL และให้บทบาทกลุ่มผู้นำเยาวชนมีบทบาทที่สำคัญเกือบทุกด้าน อีกทั้งยังน้อมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตอีกด้วย ผลการใช้กิจกรรม KIT MODEL สร้างความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ใช้กิจกรรมกตिकासร้างความเป็นระเบียบวินัยในการอาศัยอยู่หอพัก การเดินเข้าแถว การถอดรองเท้า โดยมีกลุ่มผู้นำเยาวชนเป็นควบคุมดูแล พบว่า ความมีวินัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ รักสิ่งแวดล้อม พอเพียง และเสียสละเพื่อส่วนรวม

ไพศาล มั่นนอกและไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2557) ศึกษาเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และเพื่อติดตามและประเมินการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวิเศษชัยชาญ

วิทยาคม ผลการวิจัย พบว่าสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนก่อนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความเพียร ความขยันอดทน มีสติปัญญา และความซื่อสัตย์ ผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ในการวางแผนใช้กลยุทธ์ 5 อย่าง คือ การเข้าค่าย การสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม วันพุธพบพระละกิเลส ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในชีวิตประจำวัน และศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการติดตามและประเมินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมหลังการปฏิบัติการทั้ง 2 วงรอบ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา และความเพียร

รณวีร์ พาผล (2556) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อการบริโภคสื่อและข่าวสารของเยาวชนในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสื่อและข่าวสารเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคสื่อและข่าวสารของเยาวชน และ เพื่อหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมความมั่นคงทางอารมณ์ในการบริโภคสื่อและข่าวสารอันชาญฉลาดของเยาวชนให้สามารถเรียนรู้และปรับตนเองเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ อย่างแท้จริง ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย คือ เยาวชนผู้อาศัยอยู่ในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อและข่าวสารของเยาวชน แบบสอบถามต้นทุนชีวิตสำหรับเยาวชนในแขวงนครพิงค์ แบบประเมินทัศนคติ (ความคิดเห็น) ของเยาวชนเกี่ยวกับการบริโภคสื่อและข่าวสาร แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการบริโภคสื่อและข่าวสาร แบบประเมินความพึงพอใจต่อการอบรม และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคมส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า เยาวชนมีพฤติกรรมการบริโภคสื่อและข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต, โทรทัศน์ และโทรศัพท์มือถืออยู่ในระดับมาก และใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลทั่วไป/สินค้าบริการ ดาวน์โหลดหนัง ภาพฟังเพลง ดูทีวี วิดีโอ ฟังวิทยุพุดคุย สนทนา ออนไลน์ เล่นเกม และมีพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก เพื่อการสื่อสารกับเพื่อน และคนรู้จัก เพื่อหาข้อมูลข่าวสารในสิ่งที่ตนชอบหรือสนใจ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคสื่อและข่าวสารของเยาวชน ได้แก่ ความรวดเร็วของข่าวสาร ความสะดวกในการใช้สื่อ ความถูกต้องของข่าวสาร ความน่าเชื่อถือของข่าวสาร ข่าวสารมีเนื้อหารายละเอียดครบถ้วน และค่าใช้จ่ายในการใช้สื่อ ตามลำดับทั้งหมดล้วนมีอิทธิพลต่อการบริโภคสื่อและข่าวสารของเยาวชน และห้องส่วนตัวและที่บ้านเป็นสถานที่ที่มีอิทธิพลเอื้อให้เยาวชนบริโภคสื่อและข่าวสาร การส่งเสริมให้เยาวชนมีความตระหนักในคุณค่า ของตนเองและผู้อื่น มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีสถาบันครอบครัวที่อบอุ่น สถาบันการศึกษาที่ให้การศึกษาอบรม

สั่งสอน มีความใฝ่รู้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ สถาบันศาสนา ชุมชน วัฒนธรรมประเพณี และ กัลยาณมิตร ล้วนมีส่วน ในการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์เพื่อ การบริโภคสื่อและข่าวสารอย่างชาญฉลาดของเยาวชน ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของ เยาวชนผู้เข้าร่วมอบรมพบว่าเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจคุณธรรม จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อการบริโภคสื่อและข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 62.97 และ มีความพอใจต่อโครงการอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 4.11 ผลการวิเคราะห์ ทักษะคิดในการบริโภคสื่อและข่าวสารของเยาวชนผู้เข้ารับการอบรม พบว่า เยาวชนมีทักษะคิดใน การบริโภคสื่อและข่าวสารอย่างชาญฉลาดที่เป็นไปในทางบวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นไปใน ทางลบอยู่ในระดับปานกลาง การรู้ทันสื่อและข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ความตระหนักใน ผลกระทบของสื่อและข่าวสารที่เป็นไปในทางบวกอยู่ในระดับมากและที่เป็นไปในทางลบ อยู่ใน ระดับปานกลาง ความมั่นคงทางอารมณ์ในการบริโภคสื่อและข่าวสาร ที่เป็นไปในทางบวกอยู่ใน ระดับมาก และที่เป็นไปในทางลบ อยู่ในระดับปานกลาง ผลการประเมินความมั่นคงของมนุษย์ และสังคมส่วนบุคคล พบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกมั่นคงในมิติต่างๆ ดังนี้ ระดับต่ำ ได้แก่ มิติด้านการมีงานทำและรายได้ ระดับค่อนข้างต่ำได้แก่ มิติด้านการสนับสนุนทางสังคมอยู่ ระดับปานกลาง ได้แก่ มิติด้านครอบครัว มิติด้านความมั่นคงส่วนบุคคล และ มิติด้านการศึกษา ระดับปานกลางค่อนข้างสูง ได้แก่มิติสุขภาพอนามัยและมิติทางสังคมและวัฒนธรรม และระดับ สูง ได้แก่มิติที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โดยมีความพึงพอใจกับระบบบริการ การรักษาของโรงพยาบาลที่ไปใช้บริการอยู่ในระดับปานกลาง

ไพศาล มั่นอก และไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2557) ทำวิจัยเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบ มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก: กรณีศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพคุณธรรมจริยธรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคม ผลการวิจัย พบว่า สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคม ก่อน ดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พบว่านักเรียนในโรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคมมีคุณธรรม จริยธรรม 4 ด้านโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้านได้แก่ การมี ความเพียร การมีความขยันอดทน การมี สติปัญญา และการมีความซื่อสัตย์สุจริต ผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียน วิเศษชัยชาญวิทยาคมในรอบที่ 1 ในการวางแผนคณะผู้วิจัยใช้กลยุทธ์ 5 อย่าง ได้แก่ กลยุทธ์ การเข้าค่ายคุณธรรม กลยุทธ์การสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม กลยุทธ์วันพุธพบพระ ละกิเลส กลยุทธ์ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในชีวิตประจำวัน และกลยุทธ์ศูนย์

พัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ 6 กิจกรรมย่อย คือ กิจกรรมการปลูกมะนาว กิจกรรมการปลูกผักพื้นบ้าน กิจกรรมการเลี้ยงปลา กิจกรรมการเลี้ยงกบ กิจกรรมการเพาะเห็ดถั้ว และกิจกรรมการทำนาข้าวหอมนิล ผลการปฏิบัติการในรอบแรกตามกลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ พบว่า นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมโดยภาพรวมค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ในวงรอบที่ 2 ของการปฏิบัติการ ผลการปฏิบัติการ พบว่านักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมโดยภาพรวมค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดและผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคมหลังจากการปฏิบัติการทั้ง 2 วงรอบของการปฏิบัติการ พบว่า หลังการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้วยกลยุทธ์ทั้ง 5 กลยุทธ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การมีความซื่อสัตย์สุจริต การมีความขยันอดทน การมีสติปัญญา และการมีความเพียร

สุขุม คำแหง ปริญญา ทองสอน และผลาตร สุวรรณโพธิ์ (2555) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย มีความมุ่งหมายในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัยจังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน ได้มาโดย การเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ หลักสูตรการฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและครูประจำชั้นสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ การพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายแห่งชาติ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีหลักสูตรการฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพและการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับเพิ่มขึ้น

ทองพูล ภูสิม, ศักดิ์พงศ์ หอมหวาน, และสมบัติ ฤทธิเดช (2554) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช

2551 ของนักเรียนโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนแกดำวิทยาคาร จำนวน 23 คน นักเรียนโรงเรียนแกดำวิทยาคาร 341 คน ผู้ปกครองนักเรียน 319 คน ในปีการศึกษา 2552 การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะดังนี้ ระยะที่ 1 สำรวจ ระยะที่ 2 พัฒนาโดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ระยะที่ 3 สำรวจระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบ ก่อน-หลัง การพัฒนาผลการวิจัย พบว่าสภาพก่อนการดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแลคุณลักษณะ อันพึงประสงค์อยู่ในระดับปฏิบัติการปานกลาง ผลการสัมภาษณ์คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนโรงเรียนแกดำวิทยาคาร เกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า ระดับพฤติกรรมยังไม่เป็นไปตามความต้องการของคณะครูและผู้ปกครอง หลังจากที่ได้พัฒนาโดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มขึ้นในทุกด้าน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในแต่ละด้าน ก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ย จากครู 3.50 ผู้ปกครอง 3.49 และนักเรียน 3.69 หลังจากการพัฒนา พบว่าพฤติกรรมของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากครู 4.49 ผู้ปกครอง 4.48 และนักเรียน 4.49

ญาณิศา สว่างจิต (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเครือข่ายเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อระดับปัจจัยด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนจำแนกตามเพศ ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากร จำนวน 340 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.872 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t-test, F-Test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยด้านความมีคุณธรรมจริยธรรม คือ สภาพแวดล้อมการจัดกิจกรรมด้านจริยศึกษา การวัดผลประเมินผลและวิธีการเรียนการสอนของครู ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน คือ การบริหารโรงเรียนสภาพแวดล้อม วิธีการเรียนการสอนของครู การจัดกิจกรรมด้านจริยศึกษา และด้านการวัดประเมินผลโดยที่กลุ่มมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ 10-19 ปีมีค่าเฉลี่ยในระดับมากกว่า กลุ่ม 20-29 ปี, 30 ปีขึ้นไป และต่ำกว่า 10 ปี ตามลำดับ ทั้ง 5 ด้าน ส่วนปัจจัยทางด้านเพศและระดับการศึกษาไม่มีความแตกต่างกัน

ไพศาล วาณิชสุจิต, สมชาย วงศ์เกษม,ศิริ ถืออาสนา และเนตรชนก จันทร์สว่าง (2553) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนของโรงเรียนบ้านบัวขาว (วันครู 2500) อำเภอ กุฉินารายณ์จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียน 4 ด้าน คือ ความขยัน ประหยัดซื่อสัตย์ และสามัคคี ตามขั้นตอนกัลยาณมิตรนิเทศ 4 ขั้นตอน คือ การสร้างความศรัทธา การสาธิตรูปแบบการส่งเสริมคุณธรรม การร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการภายใต้กรอบการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์และสามัคคี โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ ดำเนินการวิจัย 2 วงรอบ มีกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมี 4 คน กลุ่มเป้าหมาย 130 คนประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 130 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบบันทึกประจำวันการจัดกระทำข้อมูลใช้หลักตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า ก่อนการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนของโรงเรียนบ้านบัวขาวขาดลักษณะนิสัยที่ดีในตนเอง ครูขาดการกำกับดูแลติดตามนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้รับผิดชอบงานคุณธรรมพื้นฐานไม่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง แผนการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนไม่ชัดเจน และไม่มีมีการกำกับติดตามอย่างเป็นระบบหลังการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนการดำเนินการวิจัยทั้ง 2 วงรอบ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในทางที่ดีทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความขยัน นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในความขยันดีขึ้น เช่น รู้จักส่งการบ้านให้ทันเวลาตามที่ครูกำหนด มาโรงเรียนเข้าชั้น ช่วยกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เก็บเศษกระดาษโดยไม่ต้องมีครูกำกับด้านการประหยัด นักเรียนยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ดีเท่าที่ควร กล่าวคือนักเรียนยังชอบใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายเนื่องจากติดเป็นนิสัย ชอบออกห้องเรียนไปซื้อขนม ชอบเขียนสมุดข้ามหน้า ชอบเปิดน้ำแล้วไม่ปิด ด้านความซื่อสัตย์ สามารถพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนด้านความซื่อสัตย์ได้ เป็นไปตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้กล่าวคือ นักเรียนไม่ลักเล็กขโมยน้อยของเพื่อนๆ ตรงต่อเวลา ไม่โกหกและด้านความสามัคคี สามารถพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ กล่าวคือนักเรียนไม่ก่อเรื่องทะเลาะวิวาท ช่วยเหลือกิจกรรมกลุ่ม มีความเอื้ออาทรต่อเพื่อนกัน ภายในกลุ่มได้ดี

พรทิพย์ มูลประการ (2552) ศึกษาเรื่อง การติดตามพฤติกรรมทางสังคมหลังการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จุดประสงค์เพื่อติดตามพฤติกรรมทางสังคมหลังการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามติดตามพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ด้าน คือ ความเป็นคนดีมีความมีวินัย การเรียน และห่างไกลยาเสพติด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวม นักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านมีวินัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ การมีวินัย ทางไกลยาเสพติด เรียนด้วยใจ และการเป็นคนดี โดยผู้ที่ให้คะแนนนักเรียนสูงสุด คือ ครู ผู้ปกครอง เพื่อน และนักเรียนตามลำดับ

สมปอง ภักดีกิจ (2552) ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านทุ่งบก อำเภอจุฬาภรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 จุดประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และเพื่อประเมินตัวบ่งชี้ กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ และเพื่อประเมินพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมเปรียบเทียบก่อนและหลังดำเนินโครงการในด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ประหยัดอดออมเมตตากรุณาและเสียสละเพื่อส่วนรวม ความซื่อสัตย์สุจริต และขยันหมั่นเพียร ประชากร ได้แก่ ด้านการประเมินบริบทและปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการและศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน คณะกรรมการบริหารโรงเรียน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 2 คน รวม 16 คน ด้านการประเมินกระบวนการ ได้แก่ ครู จำนวน 7 คน ด้านการประเมินผลผลิต ได้แก่ ครู 7 คน ผู้ปกครอง 47 คน และนักเรียน 47 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า การประเมินด้านบริบทและปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการประเมินกระบวนการและผลผลิตของอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยคะแนนก่อนและหลังโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการประเมินคุณธรรมจริยธรรม พบว่า มีความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติตามความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ประหยัดอดออม เมตตากรุณาและเสียสละเพื่อส่วนรวม ความซื่อสัตย์สุจริต และขยันหมั่นเพียรอยู่ในระดับมาก โดยก่อนและหลังแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สุทธิวรรณ ต้นตริงนางค์และศศิภาญจน์ ทวีสุวรรณ (2552) ทำวิจัยเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ: กรณีศึกษากลุ่มเด็กเยาวชนและข้าราชการภาครัฐ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่ม เด็ก เยาวชน และข้าราชการภาครัฐ เพื่อศึกษากระบวนการปลูกฝังคุณธรรม ในกลุ่มเด็กเยาวชน และข้าราชการภาครัฐ ศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่ม เด็ก เยาวชน และข้าราชการภาครัฐ เพื่อศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มเด็กเยาวชน และข้าราชการ ภาครัฐ และเพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มเด็กเยาวชนและข้าราชการ ภาครัฐกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรีจำนวน 1,080 คน ผู้บริหารและครู 92 คน และ ผู้ปกครอง/ชุมชน 1,083 คน คน รวมทั้งสิ้น 2,255 คน เครื่องมือที่ใช้ใน

การวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึก 2) แบบสอบถาม 3) แบบสัมภาษณ์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสรุป ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการส่งเสริมคุณธรรม คือ ปัจจัยด้านครอบครัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านภาครัฐ เอกชนด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านองค์กรทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมพบว่าการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนามีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา ได้แก่ การอบรมสั่งสอนจากครอบครัว การเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน การเสริมสร้างประสบการณ์และการสร้างเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดการส่งเสริมคุณธรรม พบว่า การเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การกำหนดกฎระเบียบที่ส่งเสริมคุณธรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม การมีส่วนร่วมส่งเสริมคุณธรรม และการสร้างสื่อส่งเสริมคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม พบว่า ด้านการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการประเมินผลการวางแผน การประสานงาน การจัดองค์กร และด้านการจัดงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดลักษณะคุณธรรมของนักเรียนก่อนการพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การประหยัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ความสามัคคี ความรับผิดชอบ ความพอเพียง ความซื่อสัตย์ การเสียสละ ความอดทน ความกตัญญูกตเวที ความมีสติสัมปชัญญะ การข่มใจ ความขยันหมั่นเพียรและความมีวินัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดลักษณะคุณธรรมของนักเรียนหลังการพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความกตัญญูกตเวทีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ความสามัคคี การประหยัด ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีสติสัมปชัญญะ การเสียสละ ความขยันหมั่นเพียร ความพอเพียง การข่มใจ ความอดทนและความมีวินัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การเปรียบเทียบลักษณะคุณธรรมของนักเรียนก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ลักษณะคุณธรรมของผู้บริหาร ครู ก่อนการพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความกตัญญูกตเวที มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ ความพอเพียง ความรับผิดชอบ การประหยัด การเสียสละ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความมีวินัย ความมีสติสัมปชัญญะ และการข่มใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ลักษณะคุณธรรมของผู้บริหารครูหลังการพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความกตัญญูกตเวทีมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความสามัคคีความพอเพียง ความรับผิดชอบ ความมีสติสัมปชัญญะ การข่มใจ การประหยัด ความขยันหมั่นเพียรการเสียสละ ความมีวินัย และความอดทน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ลักษณะคุณธรรมของผู้บริหารครูก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมผู้บริหาร ครูนักเรียนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี คือ การกำหนดนโยบาย

แห่งชาติในการส่งเสริมคุณธรรมเยาวชน โดยรัฐบาลจัดประชุมบุคลากร ภาครัฐภาคเอกชน ประชาชน เยาวชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องพิจารณาหลักธรรมของทุกศาสนา หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง หลักการศึกษา มาร่วมกันกำหนดเป็นนโยบายวาระแห่งชาติในการส่งเสริมคุณธรรมของเยาวชน โรงเรียนนานาชาติแห่งชาติดำหนดเป็นนโยบายการส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โรงเรียนกำหนดมาตรฐานคุณธรรมของผู้บริหาร ครู นักเรียนโดยองค์กรหลักที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ มีคณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรศาสนา ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนชุมชน ผู้บริหาร และครู การกำหนดยุทธศาสตร์ ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมเยาวชน คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเป็นแบบอย่างที่ดี ยุทธศาสตร์ที่ 2 การกำหนดกฎ ระเบียบที่ส่งเสริมคุณธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้สื่อปลูกกระแสคุณธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างเครือข่ายคุณธรรม

ชุมพล เทียงธรรม (2548) ได้ศึกษาคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของประเทศเยอรมัน และได้สรุปกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของคนประเทศเยอรมันไว้ 6 ประการ ได้แก่ (1) การอบรมสั่งสอนบุตรหลานของครอบครัวและชุมชน (2) ระบบการศึกษาที่เน้นให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมเพื่อสร้างพลเมืองที่ชาญฉลาดและมีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญของ การพัฒนาประเทศ (3) การมีนักวิชาการ นักจิตวิทยา และผู้ปรับปรุงระบบการศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีการปรับปรุงระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นถ่ายทอดวิชาความรู้ สอนนักเรียนให้ได้รับความรู้กันอย่างต่อเนื่อง มีตำรา วิชาการ และมีการศึกษาหาความรู้กันตลอดเวลา (4) ศาสนา ชาวเยอรมันส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ โบสถ์มีความสำคัญต่อชีวิตชาวเยอรมันมาก และมีกิจกรรมทางศาสนาอย่างต่อเนื่อง ศาสนาช่วยหล่อหลอมให้คนเยอรมันมีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย และคนเยอรมันส่วนใหญ่ยังยึดมั่นในคริสต์ศาสนาอย่างมั่นคง (5) ชุมชนของเยอรมนีมีส่วนอย่างมากในการล้อมกรอบให้เด็กมีระเบียบวินัย โดยคนในชุมชนจะประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่างๆ และฝึกฝนเด็กและเยาวชนให้รักการกีฬา และมีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในชุมชนที่ล้วนเป็นแนวทางในการฝึกฝนระเบียบวินัยได้เป็นอย่างดี และ (6) สื่อสารมวลชนต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ ทีวี ภาพยนตร์ล้วนเน้นและส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม

สรุปได้ว่า วินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ วินัยภายนอก หมายถึง วินัยที่เกิดจากสถานศึกษา หรือบุคลากรในสถานศึกษาที่เป็นผู้ควบคุมให้นักเรียนมีวินัย เป็นการกระทำตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยได้รับการแนะนำ ชี้แนะ บอกกล่าว

สั่ง หรือบังคับเพื่อให้ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมในสถานศึกษา และวินัยในตนเอง หมายถึง วินัยที่เกิดจากภายในตัวนักเรียนเองเป็นผู้ควบคุมให้มีวินัย เป็น การตัดสินใจและเลือกกระทำด้วยความสมัครใจของตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากความเคยชินที่มีความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ หรือจริยธรรมในการปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อแก้ปัญหาของส่วนรวม องค์ประกอบของวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความรับผิดชอบ ด้านความตั้งใจจริง ด้านความเป็นผู้นำ ด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนและสังคม และด้านความอดทน รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้างในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่จะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีการอื่น ๆ และสิ่งที่ทำให้รูปแบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยในประเทศเยอรมนี ประกอบด้วยนโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมพล เทียงธรรม (2548) ได้ศึกษาคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศเยอรมัน และได้สรุปกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของคนประเทศเยอรมันไว้ 6 ประการ ได้แก่ (1) การอบรมสั่งสอนบุตรหลานของครอบครัวและชุมชน (2) ระบบการศึกษาที่เน้นให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม (3) การมีนักวิชาการ นักจิตวิทยา และผู้ปรับปรุงระบบการศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก (4) ศาสนาช่วยเหลือหลอมให้คนเยอรมันมีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย (5) ชุมชนของเยอรมนีมีส่วนอย่างมากในการล้อมกรอบให้เด็กมีระเบียบวินัย และ (6) สื่อสารมวลชนต่างๆ ได้แก่ หนังสือ ทีวี ภาพยนตร์ล้วนเน้นและส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยวิธีดำเนินการวิจัย ได้แก่

1. การศึกษาเอกสาร หลักฐานทางวิชาการทั้งที่อยู่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ และเว็บไซต์ ทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ และแหล่งข้อมูลที่เป็นแหล่งทุติยภูมิ
2. การสัมภาษณ์เชิงลึกคนเยอรมันที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี จำนวน 2 คน
3. การสังเคราะห์สภาพและปัจจัยในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอผลการศึกษา
4. การตรวจสอบข้อเสนอผลการศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์เพื่อตรวจสอบผลการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นตอนในการดำเนินงาน เริ่มจากการศึกษาค้นคว้าและเก็บข้อมูลข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากข้อมูลจากเอกสาร (Documentary) และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) จากการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In – depth interview) ของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นเตรียมการ

ขั้นเตรียมการคือ ขั้นตอนในการหาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องราว สถานที่ และสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการสำรวจเบื้องต้นในหัวข้อต่าง ๆ คือ

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 คัดเลือกแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยพิจารณาคัดเลือกแหล่งข้อมูลที่สำคัญซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขอบเขตด้านเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย

- แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากข้อมูลจากเอกสาร (Documentary) ทั้งในประเทศไทยและประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา และกฎหมายของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

- แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ในพื้นที่ประเทศไทย และประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

1.2 รวบรวมและสืบค้นข้อมูลรวมทั้งแปลเอกสารโดยสรุปจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญจากสื่อและเอกสารต่าง ๆ

2. การประสานงานกับกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาเอกสาร ประกอบด้วย หนังสือ ตำรา เอกสาร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาสื่อดิจิทัล ทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิและแหล่งข้อมูลที่เป็นแหล่ง ทุติยภูมิ ได้แก่ คลิปวิดีโอรายการโทรทัศน์ ดังนี้

- รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “สร้างชาติด้วยการศึกษา สร้างการพัฒนาด้วยทุนมนุษย์”

- รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “Developing Science and Technology for the nation”

- รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “Dual System: When education and industry come to collaboration”

- รายการโลก 360 องศา ซูดเยอรมนี ตอน “เที่ยวเพลินเดินชม Mannheim: City of the squares”
 - รายการต้นแบบการจัดการศึกษา: เยอรมนี
 - 10 ข้อห้าม อย่าทำในเยอรมนี
 - พรานบ้าพาทัวร์โรงเรียน: เรื่องที่ต้องรู้เกี่ยวกับโรงเรียนที่เยอรมันและยุโรป
- พรานบ้าพาทัวร์โรงเรียน: โรงเรียน high school ที่เยอรมัน

2.3 กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์เชิงลึกคนเยอรมันที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง
ประกอบด้วย คนเยอรมันที่สำเร็จการศึกษาจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี จำนวน 2 คน ได้แก่

- นายแดเนียล บุษเลอร์ อายุ 30 ปี จบการศึกษาปริญญาตรีทางด้านวิศวกรรม จากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เคยทำงานในบริษัทเป็นซ้ของเยอรมนี ได้ประมาณสองปี ก็ลาออก ย้ายเข้ามาทำงานในประเทศไทยโดยเป็นครูสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี
- นายแฟรงค์ (นามสมมติ) อายุ 54 ปี จบการศึกษาปริญญาโททางด้านวิศวกรรมจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ปัจจุบันทำงานเป็นครูฝึกนักเรียนและนักศึกษาของโรงงานผลิตชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ที่เมืองมิวนิค ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ทำงานที่โรงงานแห่งนี้มาประมาณ 27 ปี เคยเป็นนักเรียนมาฝึกงานที่โรงงานแห่งนี้ เมื่อเรียนจบโรงงานก็รับเข้าเป็นพนักงาน ได้รับทุนการศึกษาจากโรงงานให้ไปศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโททางด้านวิศวกรรมเครื่องกล ได้เปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การทำงานจะกระทั่งได้เป็นครูฝึกและหัวหน้าครูฝึกที่โรงงานแห่งนี้โดยไม่เคยย้ายไปทำงานที่อื่น

ขั้นตอนการ

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนของการเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field work) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการวิจัยครั้งนี้ ลักษณะสำคัญของการวิจัยทางมานุษยวิทยา คือ เป็นการแสวงหาความรู้จากการศึกษาพฤติกรรมและผลิตรกรรมของมนุษย์ การพิจารณาปรากฏการณ์สังคมจากสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ มีการทำงานเป็นระบบโดยใช้หลักในการเก็บข้อมูลดังนี้

1. การสังเกต (Observation) คือ การเฝ้าดูอย่างเป็นระบบ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยเข้าไป

มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยมีบทบาทเป็นผู้เข้าร่วมสังเกตแบบสมบูรณ์ (Complete participant)

2. การสัมภาษณ์ (Interview) คือการสนทนาอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อรวบรวมข้อมูล มี 2 ประเภท ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า ทั้งคำถามแบบเจาะจงและคำถามแบบปลายเปิด เป็นกึ่งการวิจัยเชิงปริมาณ การสัมภาษณ์อีกประเภทหนึ่ง คือ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย ทางมานุษยวิทยา เนื่องจากเป็นการสัมภาษณ์ที่ต้องใช้ควบคู่กับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการคือเทคนิคในการค้นหาคำตอบที่แท้จริง (Probe) ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเพื่อให้เหมาะสมกับวิธีการสังเกตที่เลือกใช้ในการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินงานในการวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย

1. การศึกษาเอกสาร หลักฐานทางวิชาการทั้งที่อยู่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อคลิปวิดีโอ ทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ
2. การวิเคราะห์เอกสาร หลักฐานทางวิชาการทั้งที่อยู่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อคลิปวิดีโอ แหล่งข้อมูลทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิเพื่อสังเคราะห์สรุปความคิด สร้างภาพของผลการศึกษาและอธิบายกรอบแนวคิดให้มีความชัดเจน
3. การสัมภาษณ์เชิงลึกชาวเยอรมันที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาเพื่อนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล
4. การสังเคราะห์สภาพและปัจจัยในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศเยอรมนีเพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอผลการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนางานองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย

1. แบบศึกษาเอกสาร
2. แบบบันทึกผลการวิเคราะห์เอกสาร
3. แนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึก
4. แบบบันทึกผลการสังเคราะห์
5. แบบบันทึกผลการตรวจสอบข้อเสนอผลการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนางานองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบศึกษาเอกสาร
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกผลการวิเคราะห์เอกสาร
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึก
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกผลการสังเคราะห์
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกผลการตรวจสอบข้อเสนอผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเสร็จภารกิจจากการศึกษาภาคสนามแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือการนำข้อมูลที่ได้นั้นมาจำแนกแยกแยะ จัดระบบ จัดประเภทของข้อมูลตามลำดับก่อนหลัง แล้วตรวจสอบข้อมูลเพื่อป้องกันความผิดพลาด หลังจากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบ ว่าครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาและพัฒนางานองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยข้อมูลหลักในการวิเคราะห์ คือข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ในพื้นที่ศึกษา แล้วจึงนำมาวิเคราะห์เนื้อหาตามทฤษฎีทางมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาที่กล่าวไว้ข้างต้น

ชั้นนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

การนำเสนอผลงานวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีการเขียนแบบพรรณนาและชาติพันธุ์วรรณลักษณะ (Ethnographic) การเสนอภาพของสถานที่ กิจกรรมและปรากฏการณ์ ส่วนใหญ่จะไม่มีคำให้ความหมาย แต่เนื่องจากวัฒนธรรม มีความหมายในเชิงสัญลักษณ์ การศึกษาและนำเสนอ การตีความ ให้ความหมายลงเป็นลายลักษณ์ เพื่อให้สามารถรับรู้และเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น โดยนำเสนอผลจากการศึกษาในรูปแบบของรายงานการวิจัยแบ่งเป็น 6 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

บทที่ 6 รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) ศึกษามาตรฐานการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (3) ศึกษาแนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (4) ศึกษาสภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา (5) ศึกษาสภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และ (6) ศึกษากรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ผู้วิจัยใคร่นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลมาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุน การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้าง ความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
1	รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 1, 2, 6, 7, 9, และ 12	รัฐธรรมนูญเยอรมันได้ชื่อว่ากฎหมายเบื้องต้น ซึ่งประกอบด้วยกฎข้อบังคับทางการเมืองและทางกฎหมายที่สำคัญที่สุดของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กฎหมายเบื้องต้นระบุถึงสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในประเทศเยอรมนีด้วย
	<p>มาตรา 1</p> <p>(1) เกียรติภูมิของมนุษย์จะละเมิดมิได้ เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทั้งมวลของรัฐที่จะต้องเคารพและปกป้องเกียรติของมนุษย์</p> <p>(2) คนชาวเยอรมันยอมรับว่าสิทธิมนุษยชนที่จะละเมิดไม่ได้และที่โอนไม่ได้นั้นเป็นพื้นฐานของทุกประชาคมของสันติภาพและของความยุติธรรมในโลก</p> <p>(3) ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการพึงเคารพสิทธิมูลฐานทั้งหมด ดังต่อไปนี้เสมือนหนึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับได้</p>	<p>ทุกคนมีเกียรติภูมิที่ผู้ใดจะละเมิดไม่ได้</p> <p>เนื่องจากบุคคลในสังคมทุกคนมีเกียรติภูมิที่จะละเมิดมิได้ เจ้าหน้าที่ทั้งมวลของรัฐจะต้องเคารพและปกป้องเกียรติภูมิแห่งคนในสังคมทุกคน คนชาวเยอรมันทุกคนยอมรับว่าสิทธิมนุษยชนจะละเมิดไม่ได้ และฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการพึงเคารพสิทธิมูลฐานทั้งหมด ดังนั้นรัฐธรรมนูญเยอรมันมาตรา 1 จึงเป็นเกณฑ์มาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับในสังคมเยอรมันวินัยมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม คนจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขก็ต่อเมื่อคนได้เรียนรู้เกณฑ์หรือมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมนั้นเสียก่อน (อิติราต์น์ ธนะคำดี, 2552 หน้า 19-20) นอกจากนี้การที่บุคคลในสังคมมีความเคารพ ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่แตกต่างไปจากตน และตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ในฐานะประชาชน ก็จะช่วยทำให้การพัฒนาทางด้านการเมืองของประเทศลุล่วงไปด้วยดี (วิมา ประชากุล, 2549 หน้า 20-21) ดังนั้น รัฐธรรมนูญมาตรา 1 จึงช่วยหนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
	<p>มาตรา 2</p> <p>(1) บุคคลมีสิทธิที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้โดยเสรี ตราบใดที่ไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นหรือละเมิดระบอบรัฐธรรมนูญหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน</p> <p>(2) บุคคลมีสิทธิในชีวิตและสิทธิในร่างกายของตนที่จะละเมิดมิได้ เสรีภาพของบุคคลจะถูกละเมิดมิได้ การกำจัดสิทธิดังกล่าวจะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย</p>	<p>ทุกคนมีสิทธิที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้โดยเสรี</p> <p>การที่บุคคลมีสิทธิที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้โดยเสรี ตราบใดที่ไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นหรือละเมิดระบอบรัฐธรรมนูญหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น วินัยมีความสำคัญต่อการที่จะให้บุคคลบรรลุถึงวุฒิภาวะ เด็กจะพยายามสร้างบุคลิกภาพแห่งความเป็นผู้ใหญ่ ได้แก่ การควบคุมตนเอง การพึ่งตนเองและความอดทน หากเด็กไม่ได้รับการฝึกในด้านระเบียบวินัย จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความอดทนและพึ่งตนเองได้ยาก (อิติฮาร์ตน์ ธนะคำดี, 2552 หน้า 19-20) ดังนั้น รัฐธรรมนูญมาตรา 2 จึงช่วยหนุนเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา</p>
	<p>มาตรา 6</p> <p>(2) การอบรมและเลี้ยงดูบุตรเป็นสิทธิตามธรรมชาติของบิดามารดา และเป็นภาระหน้าที่ของบิดามารดา รัฐพึงให้ความสนใจแก่ การปฏิบัติภาระหน้าที่นี้</p> <p>(3) การแยกเด็กออกจากครอบครัวโดยปราศจากการยินยอมของบุคคลผู้มีสิทธิเลี้ยงดูเด็กจะกระทำได้อีกโดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย และในกรณีที่มิสิทธิไม่ปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนหรือในกรณีที่เด็กอาจถูกทอดทิ้งหากรัฐไม่แยกเด็กออกจากครอบครัว</p> <p>(4) มารดาทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองและความดูแลจากประชาคม</p>	<p>การอบรมและเลี้ยงดูบุตรเป็นสิทธิและภาระหน้าที่ของบิดามารดา</p> <p>การที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้การอบรมและเลี้ยงดูบุตรเป็นสิทธิตามธรรมชาติของบิดามารดา และเป็นภาระหน้าที่ของบิดามารดาช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเนื่องจากในระหว่างการอบรมและเลี้ยงดู พ่อแม่จะเป็นต้นแบบในการสร้างวินัยให้แก่ลูก สอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดขอนแก่น ที่พบว่าปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัยส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดขอนแก่น (กรรขช วรรณไชย, 2559) สำหรับครอบครัวชาวเยอรมันทั่วไป หากต้องสอนอะไรให้กับเด็กก่อนเข้าโรงเรียน ก็จะมีหลัก 3 ด้านดังต่อไปนี้</p> <p>(1) สอนให้เด็กมีความรู้ทั่วไปทางสังคม เช่น การรักษามารยาท ห้ามใช้กำลังรุนแรง และหลีกเลี่ยงการพูดคุย</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
	(5) บุตรนอกกฎหมายพึงได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมายเพื่อที่จะให้มีโอกาสเท่าเทียมกับบุตรชอบด้วยกฎหมายในการพัฒนาร่างกายและจิตใจและในการมีฐานะทางสังคม	ด้วยเสียงดัง (2) ทักษะในการสร้างสรรค์งานฝีมือสอนให้เด็กๆ มีส่วนร่วมในการทำงานฝีมือตามความสนใจของแต่ละคน (3) สอนเด็ก ๆ ให้มีความฉลาดทางอารมณ์ ความรับผิดชอบ และความเป็นผู้นำ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2552) ดังนั้น รัฐธรรมนูญมาตรา 6 จึงช่วยหนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา
	<p>มาตรา 7</p> <p>(1) ระบบการศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ</p> <p>(2) บุคคลผู้มีหน้าที่เลี้ยงดูเด็กมีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าเด็กควรจะได้รับอบรมทางศาสนาหรือไม่</p> <p>(3) การอบรมทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเทศบาลยกเว้นโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนตามศาสนา โดยที่ไม่เป็นการโอนสิทธิของรัฐในการควบคุมให้การอบรมทางศาสนาดำเนินไปตามความประสงค์ของประชาคมทางศาสนา การให้ครูคนใดคนหนึ่งฝึกอบรมทางศาสนาโดยไม่สมัครใจจะกระทำไม่ได้</p>	<p>ระบบการศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ และการอบรมทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเทศบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การที่ระบบการศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ ส่งผลให้รัฐสามารถควบคุมระบบการศึกษาทั้งหมดได้ เช่น ชาวเยอรมันให้ความสำคัญระดับสูงต่อความสามารถด้านการสร้างจินตนาการของสมองเด็ก กฎหมายเยอรมันระบุอย่างชัดเจนว่า ห้ามพัฒนาสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ยังโตไม่พอเป็นการคุ้มครองสมองของเด็กปฐมวัย จะได้ไม่เป็นเหมือน “ฮาร์ดดิสก์” ของคอมพิวเตอร์และกระทรวงศึกษาธิการเยอรมันมีคำสั่งกับโรงเรียนประถมศึกษาไม่ให้เปิดสอนวิชาที่มุ่งเพิ่มทักษะใดๆ ทั้งสิ้นนอกเหนือชั่วโมงเรียนธรรมดา เนื่องจากต้องการให้เด็กประถมศึกษาเติบโตขึ้นท่ามกลางบรรยากาศแห่งความร่าเริงและความสนุกสนาน (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2552) นอกจากนี้เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิที่จะได้เล่าเรียนในชั้นอนุบาล และในโรงเรียนในท้องถิ่นที่ตนพำนักอยู่โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทางอำเภอหรือตำบลจะเป็นผู้จัดหาหนังสือและอุปกรณ์การเรียนให้แก่นักเรียนทั้งหญิงและชายทุกคน (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ก., 2013 หน้า 3) ดังนั้น รัฐธรรมนูญมาตรา 7 (1) จึงช่วยหนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนในส่วนของการศึกษาภาคบังคับของรัฐบาล เป็นหน่วยงานที่เป็นกลางในเรื่องของการนับถือ ศาสนา ในชั้นเรียนจะมีการสอนเกี่ยวกับศาสนาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะเคารพผู้ที่ไม่เหมือนตน และนับถือศาสนาอื่นซึ่งต่างจากตน ในฐานะที่เป็น สังคมซึ่งได้รับอิทธิพลจากศาสนาคริสต์ งานฉลอง ทางประเพณี เช่น คริสต์มาสจึงเป็นส่วนหนึ่งของ บทเรียนที่โรงเรียนนำมาสอน โรงเรียนย่อมรักษาไว้ ซึ่งเสรีภาพในการนับถือศาสนาของเด็กและเยาวชน รวมทั้งของผู้ปกครองด้วย (กระทรวงศึกษาธิการแห่ง รัฐเปร์น, 2013 หน้า 3) ดังนั้น รัฐธรรมนูญมาตรา 7 (2) และ (3) จึงช่วยหนุนการเสริมสร้างวินัยใน สถานศึกษา - นอกจากโรงเรียนในส่วนของการศึกษาภาคบังคับ แล้ว ยังมีโรงเรียนราษฎร์อีกด้วย โรงเรียนราษฎร์เป็น โรงเรียนที่เก็บค่าเล่าเรียนและจะต้องได้รับอนุญาต จากกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการแห่ง รัฐเปร์น, 2013 หน้า 3) ดังนั้น รัฐธรรมนูญมาตรา 7 (4) และ(5) จึงช่วยหนุนการเสริมสร้างวินัยใน สถานศึกษา - เด็กและเยาวชนที่มีร่างกายหรือจิตใจไม่สมประกอบ จะเข้าเรียนเท่าที่จะเป็นไปได้ในโรงเรียนในส่วนของ การศึกษาภาคบังคับหรือโรงเรียนพิเศษที่เหมาะสม กับความต้องการของตน(กระทรวงศึกษาธิการแห่ง รัฐเปร์น, 2013 หน้า 3) ดังนั้น รัฐธรรมนูญมาตรา 7 (5) จึงช่วยหนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
	<p>มาตรา 9</p> <p>(1) ขนชาวเยอรมันมีสิทธิที่จะรวมกันเป็น สมาคมและสโมสร</p> <p>(3) สิทธิของบุคคลที่จะรวมกันจัดตั้ง สมาคมเพื่อพิทักษ์และปรับปรุงสภาพ การทำงานและสภาวะเศรษฐกิจย่อม ได้รับการคุ้มครองข้อตกลงที่จะจำกัด หรือขัดขวางสิทธินี้ย่อมเป็นโมฆะใช้ บังคับไม่ได้ มาตรการใดๆ เพื่อให้มี ข้อตกลงดังกล่าวย่อมไม่ชอบด้วย กฎหมาย</p>	<p>คนเยอรมันมีสิทธิที่จะจัดตั้งสมาคมหรือสโมสร</p> <p>- ชุมชนของเยอรมันมีส่วนสำคัญในการล้อมกรอบให้ เด็กมีระเบียบวินัย มีความสามัคคีร่วมกันบำเพ็ญ ประโยชน์ โดยคนในชุมชนจะประพฤติตนเป็นแบบ อย่างที่ดีและเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมกีฬา ดนตรี สันทนาการ และบำเพ็ญ ประโยชน์ เช่น ในวันหยุดสุดสัปดาห์จะเห็นเยาวชน บางส่วนที่วิ่งเครื่องดนตรีไปเล่นในชมรมซึ่งมีผู้ใหญ่ ช่วยสอนและดูแล ในวันที่มีอากาศดี ก็จะมีทั้งเด็ก และผู้ใหญ่มาเล่น หรือแข่งขันกีฬาในสนามกีฬาของ ชุมชนเป็นจำนวนมาก และเป็นแหล่งบ่มเพาะ นักกีฬาที่มีชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก ในฤดูร้อนจะมี กลุ่มทั้งผู้ใหญ่ และเด็กเดินป่า หรือขี่จักรยานไปตาม ชนบท มีการร้องเพลงชื่นชมธรรมชาติ เพลง บ่งบอก ถึงความรักชาติ และเพลงสนุกสนาน บางครั้งมี กิจกรรมที่เป็นกิจกรรมสาธารณะที่ผู้ใหญ่แนะนำเยาวชน ไปร่วมกันทำกิจกรรมเช่น กิจกรรมการช่วยเหลือ ผู้สูงอายุ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่ช่วย ส่งเสริมความมีระเบียบวินัยให้กับเยาวชนเยอรมัน ดังนั้น รัฐธรรมนูญมาตรา 9 จึงช่วยหนุนการเสริมสร้าง วินัยในสถานศึกษา (ซุมพล เทียงธรรม, 2548)</p>
	<p>มาตรา 12</p> <p>(1) ขนชาวเยอรมันมีสิทธิโดยเสรีที่จะเลือก อาชีพ หรือวิชาชีพ ที่ทำงาน และที่รับ การฝึกอบรม การควบคุมวิชาชีพให้ กระทำได้โดยทบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p>	<p>คนเยอรมันมีสิทธิโดยเสรีที่จะเลือกอาชีพ หรือ วิชาชีพ ที่ทำงาน และที่รับการฝึกอบรม</p> <p>ในช่วงเกรด 4 หรือ เกรด 6 ครูและผู้ปกครองจะรวม กันกำหนดเส้นทางอาชีพให้นักเรียนออกเป็น 4 เส้นทาง ได้แก่ (1) เน้นด้านวิชาการเพื่อไปสู่การเข้ามหาวิทยาลัย (2) เน้นด้านอาชีพเชิงเทคนิคเพื่อไปสู่อาชีวศึกษาชั้นสูง (3) เน้นด้านอาชีพเชิงอาชีพทั่วไปเพื่อไปสู่อาชีวศึกษา ทั่วไป และ (4) เน้นการบูรณาการด้านวิชาการและด้าน อาชีพ นักเรียนสามารถเลือกเส้นทางตามความสามารถ และความชอบของตนเอง แต่สามารถเปลี่ยนแปลง เส้นทางได้</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>- ระดับมัธยมศึกษา นักเรียนจะเรียนตามเส้นทางอาชีพที่ตนเองเลือก</p> <p>- ระดับอาชีวศึกษา นักเรียนที่เลือกเส้นทางทางด้านอาชีพ ซึ่งมีทั้งระบบทั่วไป และระบบ Dual System ซึ่งนักเรียนจะต้องเรียนที่โรงเรียน 3-4 วันและไปฝึกงานที่สถานประกอบการหรือโรงงาน 1-2 วัน โดยมีครูฝึกที่อยู่สถานประกอบการหรือโรงงานเป็นผู้ฝึกฝนและพัฒนาระเบียบวินัยในการทำงานให้ อย่างเคร่งครัดนักเรียนที่เข้าฝึกงานในโรงงานจะต้องมีระเบียบวินัยอย่างสูง และอยู่ในความดูแลอย่างใกล้ชิดของครูฝึก การทำงานทุกอย่างต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบซึ่งโรงงานมีการกำหนดมาตรฐานในการทำงานเอาไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้คนเยอรมันมีระเบียบวินัยสูงในการทำงาน ส่งผลให้เกิดบุคลากรที่มีคุณภาพ เป็นกำลังคนที่สำคัญของประเทศ (ชุมพล เทียงธรรม, 2548) ดังนั้น รัฐธรรมนูญมาตรา 12 จึงช่วยหนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา</p>
2	ระบบประกันสังคมของเยอรมนี	<p>ระบบประกันสังคมระบุสิทธิประโยชน์สำหรับบุตรและบิดามารดา การลาหยุดเพื่อเลี้ยงดูบุตร เงินช่วยเหลือสำหรับเลี้ยงดูบุตร และเงินเสริมสำหรับบุตร ระบบประกันสังคมของเยอรมนีได้ระบุสิทธิประโยชน์สำหรับบุตร สิทธิประโยชน์สำหรับบิดามารดา การลาหยุดเพื่อเลี้ยงดูบุตร เงินช่วยเหลือสำหรับเลี้ยงดูบุตร และเงินเสริมสำหรับบุตร ระบบประกันสังคมดังกล่าวอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องวิตกกังวลเกี่ยวกับ การหารายได้มาเลี้ยงดูบุตร การที่บิดามารดาเลี้ยงดูบุตรด้วยตนเอง ทำให้มีเวลาในการปลูกฝังวินัยให้แก่บุตร มีเวลาที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการอบรมสั่งสอนบุตรให้มีวินัย ระบบประกันสังคมของเยอรมนีจึงช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยให้บิดามารดาสามารถเลี้ยงดูบุตรด้วยตนเอง (สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน, 2013)</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
3	สิทธิและหน้าที่ของเด็กในเยอรมนี	<p>การมีกฎหมายระบุสิทธิและหน้าที่ของเด็ก</p> <p>กฎหมายแพ่งมาตรา 1 ระบุไว้ว่า สิทธิของบุคคลเริ่มต้นตั้งแต่วันที่เด็กลืมตาดูโลก</p> <p>กฎหมายแพ่งมาตรา 2 ข้อ 2 ระบุไว้ว่า เด็กมีสิทธิได้รับรางวัลเมื่อเก็บของมีค่าแล้วนำไปคืน มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหาย มีสิทธิเรียกร้องค่าเลี้ยงดูจากพ่อแม่ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับลูก มีสิทธิขอเงินช่วยค่าเล่าเรียนจากรัฐบาล ถ้ามีเงื่อนไขถูกต้อง มีสิทธิทำใบขับขี่เมื่ออายุครบ 18 ปี และมีสิทธิขายสิ่งของและรับเงินเป็นค่าตอบแทน</p> <p>นอกจากนี้ กฎหมายเยอรมันระบุสิทธิและหน้าที่ของเด็กอายุ 7-10 ปี ไว้ดังนี้</p> <p>เด็กอายุ 7 ปี มีสิทธิกระทำการทางกฎหมายได้จำกัด และรับผิดชอบในการกระทำโดยจำกัด หมายความว่า ถ้าเด็กกระทำผิดในสิ่งที่ตนเข้าใจแล้วว่าอะไรเป็นอะไร เด็กจะต้องรับผิดชอบในความผิดนั้น</p> <p>เด็กอายุ 8 ปี สามารถรับผิดชอบการกระทำบางอย่าง เช่น เด็กวัยนี้ทราบแล้วว่าถ้าเตะลูกบอลใส่หน้าตากระจกแล้ว กระจกจะแตก แต่จะไม่ทราบว่ายาเม็ดที่แม่วางทิ้งไว้ในครัวจะเป็นยาอันตรายถึงชีวิตเมื่อเด็กนำไปใช้เพื่อรับประทานแก้ปวดศีรษะ</p> <p>เด็กอายุ 10 ปี สามารถตอบคำถามว่า “นับถือศาสนาอะไร” ได้ ในกรณีพิพาท ศาลคดีเด็กและเยาวชนสามารถสอบสวนเด็กวัยนี้เกี่ยวกับศาสนาที่เขา นับถือได้</p> <p>นอกจากนี้ เด็กวัยนี้ยังมีสิทธิทำบัตรประจำตัวเด็กซึ่งต้องติดรูป</p> <p>เด็กอายุ 12 ปี มีสิทธิออกเสียงและความเห็นในเรื่องการนับถือศาสนาและการเปลี่ยนศาสนา</p> <p>เยาวชนอายุ 14 ปี หมดสภาพความเป็นเด็ก มีสิทธิและหน้าที่เพิ่มขึ้น สามารถรับโทษทางกฎหมายอย่างจำกัด สามารถปฏิเสธการเป็นบุตรบุญธรรมได้ สามารถยื่นฟ้องร้องทุกข์ต่อศาลคดีเด็กและเยาวชนได้ และสามารถตัดสินใจเองได้แต่ผู้เดียวว่าจะนับถือศาสนาใด</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>เยาวชนอายุ 15 ปี ทำงานระหว่างปิดเทอมได้ไม่เกิน 4 สัปดาห์ เรียนวิชาซีพและทำงานเบาๆ ได้ ถ้าหมดหน้าที่ต้องไปโรงเรียน มีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนเยาวชนในกลุ่มตัวแทนลูกจ้าง</p> <p>เยาวชนอายุ 16 ปี สามารถได้รับการสาบานตัวในการนั่งพิจารณาคดีในศาลได้ มีสิทธิเลือกตั้งรัฐสภาของรัฐได้ในบางรัฐ ทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดเล็กได้ เข้าร้านอาหาร ซึ่งไม่ใช่บาร์ ไนต์คลับได้จนถึงเวลา 24.00 น. โดยไม่ต้องมีผู้ปกครองพาไป เข้างานเดินร่ำได้จนถึงเวลา 24.00 น. โดยไม่ต้องมีผู้ปกครองพาไป และมีสิทธิ์ดื่มเหล้าที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ ไวน์ สุบบุรี่ในที่สาธารณะได้ ทำพินัยกรรมส่วนตัวได้โดยจำกัด แต่ทำพินัยกรรมกับทนายความได้โดยไม่จำกัด จดทะเบียนสมรสกับคู่สมรสซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วได้ ถ้าได้รับอนุมัติจากศาลคดีเด็กและเยาวชนและจากพ่อแม่ ต้องมีบัตรประชาชนหรือหนังสือเดินทาง</p>
4	กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน	<p>กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน ได้แก่ (บรรณาธิการนิตยสารดี, 2010 หน้า 51)</p> <p>1. ทำเสียงดังรบกวนเพื่อนบ้าน การทำเสียงดังรบกวนเพื่อนบ้าน หากจะเปิดสเตอริโอ ซีดี วิดีโอ ทีวี ต้องเปิดเสียงดังพอประมาณ ไม่ให้ดังเล็ดลอดออกไปนอกบ้านเช่าของคุณ หากเสียงดังไปจนถึงเพื่อนบ้าน แต่เพื่อนบ้านไม่ว่ากล่าวอะไรก็คงไม่มีปัญหาอะไร แต่เพื่อนบ้านก็มีสิทธิมาเคาะบ้านของคุณ เพื่อขอให้ลดเสียงลงได้ หากคุณไม่ยอมลดเสียงลง เพื่อนบ้านของคุณก็มีสิทธิโทรศัพท์แจ้งตำรวจว่าคุณส่งเสียงดังรบกวนก่อความรำคาญแก่เขา ที่สำคัญ คือ กฎหมายห้ามพ่อแม่ “บ่นลูกอย่างจุกจิกไม่รู้จบ ดุด่าและทุบตี ไม่รักและไม่มีความรับผิดชอบกับลูก” โดยลูกมีสิทธิไปยื่นฟ้องพ่อแม่ในศาลได้ (สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน, 2013) ดังนั้น สิทธิประโยชน์</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>และหน้าที่ของเด็กจึงช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. ห้ามรบกวนเวลาการพักผ่อนของเพื่อนบ้าน การพักผ่อน กฎระเบียบกำหนดไว้เพื่อทุกคนที่อยู่บ้านจะได้รับความสงบและพักผ่อนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งวันหนึ่งจะมีหลายช่วงเวลา คือ เวลาช่วงบ่ายหลังอาหารกลางวัน ตั้งแต่เวลา 13.00-15.00 น. และช่วงกลางคืน ตั้งแต่เวลา 22.00-06.00 น. ในช่วงเวลาดังกล่าวห้ามเล่นเครื่องดนตรีทุกชนิด และหากเป็นเวลานอกเหนือจากเวลาดังกล่าว สามารถเล่นดนตรีได้ แต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมง 3. แจ้งให้เพื่อนบ้านทราบล่วงหน้าเมื่อจะจัดงานสังสรรค์ที่บ้าน การจัดงานสังสรรค์ ควรแจ้งให้เพื่อนบ้านทราบล่วงหน้าว่าจะจัดงานสังสรรค์อะไร เมื่อไร เวลาใด ซึ่งอาจแจ้งที่ป้ายประกาศของอาคารก็ได้ 4. ห้ามทำกลืนเหม็นรบกวนเพื่อนบ้าน กลืนเหม็นรบกวนเพื่อนบ้าน ในการทำอาหารหรือทำกิจกรรมอื่นๆ จะต้องไม่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนเพื่อนบ้าน เพื่อนบ้านของคุณก็มีสิทธิ โทรศัพท์แจ้งตำรวจว่า คุณทำกิจกรรมส่งกลิ่นเหม็นรบกวนก่อความรำคาญแก่เขา 5. ไม่ปล่อยให้เด็กเล่นในสถานที่ที่ไม่ใช่สนามเด็กเล่น และต้องเก็บของเล่นให้เรียบร้อย การเล่นของเด็กเด็กสามารถเล่นในบ้านได้ หากเป็นการเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเขา แต่ก็ต้อง ไม่ส่งเสียงดังเกินไปและไม่อนุญาตให้เด็ก ๆ ไปเล่นที่ห้องใต้ดิน ห้องเก็บของ โรงรถ ห้องซักผ้า ที่ตากผ้าหรือสถานที่ที่เจ้าของตึกจัดให้ผู้เช่าใช้ร่วมกัน เด็ก ๆ สามารถเล่นในบริเวณสนามหญ้า สนามเด็กเล่นที่จัดไว้ให้สำหรับผู้เช่าตึกนั้น หรือสำหรับตึกใกล้เคียง หรือห้องโถงว่างๆ โถง ๆ ได้ หากเด็ก ๆ มีของเล่นไปเล่น

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>ด้วย หากเล่นเสร็จ ผู้ปกครองก็ต้องคอยดูแลให้ บุตรหลานของตนเก็บของเล่นให้เรียบร้อย และช่วย ดูแลเรื่องการรักษาความสะอาดบริเวณที่เล่นด้วย และไม่อนุญาตให้นำสุนัขไปเล่นในสนามเด็กเล่น กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (เช่า) ช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานด้วย</p>
	<p>กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ ของรัฐ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กต้องเข้าเรียนในโรงเรียนในเขตที่ตนพำนัก การเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาของเด็กเยอรมัน จะต้องเข้าโรงเรียนในเขตที่ตัวเองพำนักอยู่ ลักษณะนี้ เรียกว่า เขตโรงเรียนประถมศึกษา (Grundschulbezirk) โดยจะมีการแบ่งเขตกันว่าเขตนั่น ๆ เป็นเขตของ โรงเรียนประถมศึกษาใด 2. เด็กต้องเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับเมื่อมีอายุ ครบตามเกณฑ์ ระบบการแบ่งเขตโรงเรียนและการใช้กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับที่เข้มงวด เด็กจะไม่มีทางเลือกที่จะเข้าเรียน เพราะเมื่อเด็ก มีอายุถึงเกณฑ์ ทางราชการก็จะมีจดหมายมาแจ้งว่า เด็กจะต้องเข้าเรียนโรงเรียนใด ให้ผู้ปกครองพา ลูกไปติดต่อ 3. ผู้ปกครองจะถูกลงโทษหากไม่ส่งเด็กเข้าเรียน การศึกษาภาคบังคับ และหากผู้ปกครองเฉยเมย ไม่พาลูกไปเข้าเรียนก็จะได้รับโทษด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองอาจส่งลูกไปเรียนในโรงเรียนของ ศาสนจักรก็ได้ แต่เด็กก็ต้องนับถือศาสนาคริสต์ (ญาดา นาเชือก, 2010 หน้า 20)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
	<p>กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ</p>	<p>เด็ก เยาวชน หรือผู้ใหญ่ทุกคนในประเทศเยอรมนีจะได้รับ การปลูกฝังให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ทุกคนจะต้องทิ้งขยะให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ และทุกบ้านต้องแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง คนเยอรมันทุกคนจะต้องทิ้งขยะให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ และทุกบ้านจะต้องแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง โดยมีการแยกทิ้งขยะตามสี ของถังขยะ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - ถังขยะสีเหลืองสำหรับทิ้งขยะที่เป็นพลาสติคใส จำพวกของ ถู พลาสติค อุปกรณ์ใส่นม สิ่งที่ต้องทำ ทุกครั้งก่อนที่จะทิ้งขยะจำพวกขวดนม กล่องนม กล่องน้ำผลไม้ คือ ต้องล้างน้ำเปล่าให้สะอาด สลัดให้แห้งก่อนแล้วจึงทิ้ง - ถังขยะสีน้ำตาล (บางทีสีเขียว) สำหรับทิ้งขยะ ที่เป็นของสด เศษอาหาร ผักผลไม้ ต้นหญ้า กิ่งไม้ - ถังขยะสีฟ้า สำหรับทิ้งขยะที่เป็นเศษกระดาษ หนังสือพิมพ์ กล่อง ลัง หนังสือ - ถังขยะสีเทา สำหรับทิ้งขยะอื่นๆ นอกเหนือจาก ขยะทั้งสามประเภทดังกล่าวข้างต้น - ถังขยะที่ไม่มีสีขนาดใหญ่ สำหรับทิ้งขวดแก้วที่ แยกสีแตกต่างกัน เมื่อมีการแยกขยะเช่นนี้ รถที่มากับขยะก็แยกคัน ด้วย และจะมาเก็บขยะตามวันที่แสดงไว้ในเว็บไซต์ คนในบ้านจะต้องจ่ายค่าเก็บขยะให้กับเทศบาล คนในบ้านจะต้องจ่ายค่าเก็บขยะให้กับเทศบาลด้วย และเจ้าของบ้านจะต้องนำถังขยะออกมาวางไว้ที่ ถนนด้วย บ้านใดทิ้งขยะไม่ตรงตามประเภทของถังขยะ หาก พบว่า บ้านใดทิ้งขยะไม่ตรงตามประเภทของถังขยะ ถ้าพบหลักฐานจะต้องจ่ายค่าปรับสูงมาก (ชีวเทียน, 2012 หน้า 1-2) กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะช่วยหนุนการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
	<p>กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - กฎระเบียบเกี่ยวกับลดการใช้ถุงพลาสติก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เมื่อไปซื้อของจะต้องเตรียมถุงผ้าหรือกระเป๋าไปด้วย <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อคนเยอรมันไปซื้อของจะต้องเตรียมถุงผ้าหรือกระเป๋าไปด้วย เมื่อซื้อของเสร็จจะได้ใส่ลงในถุงที่เตรียมมา หากใครไม่ได้เตรียมถุงหรือกระเป๋ามา ก็จะต้องซื้อถุงสำหรับใส่ของด้วย (เฟื่องอรุณ ปริทีติติก, 2555) 2. ร้านค้าและห้างสรรพสินค้าจะคืนเงินให้ลูกค้าเมื่อนำขวดพลาสติกไปคืน ร้านค้าและห้างสรรพสินค้า ส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยจ่ายเงินคืนให้แก่ลูกค้าที่นำขวดพลาสติกไปคืน กฎระเบียบเกี่ยวกับการลดการใช้ถุงพลาสติกช่วยหนุนการส่งเสริมวินัยนักเรียนในสถานศึกษา
	<p>มาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของเยอรมนี</p>	<p>รัฐของเยอรมนีที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมของประเทศจะกำหนดมาตรฐาน กฎระเบียบให้ประชาชนทุกคนในรัฐถือปฏิบัติประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดระดับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม 2. การขนส่งสาธารณะที่คำนึงถึงคุณภาพในการใช้พลังงานอย่างยั่งยืน 3. การออกแบบอาคารที่คำนึงถึงการลดการใช้พลังงาน 4. การมีส่วนร่วมของชุมชน 5. การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจโดยพิจารณาโอกาสในการจ้างแรงงานในชุมชนท้องถิ่น 6. การสร้างรายได้เสริมโดยการจัดตั้งสหกรณ์ 7. การดูแลเรื่องสุขภาพอนามัยของประชาชน 8. การพิจารณาการใช้ประโยชน์จากที่ดินให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (ศูนย์พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ, 2017)

จากตารางที่ 1 นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 1, 2, 6, 7, 9, และ 12 2) ระบบประกันสังคมของเยอรมนี 3) สิทธิและหน้าที่ของเด็ก 4) กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า) 5) กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ 6) กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ 7) กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม และ 8) มาตรฐานกฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของเยอรมนี

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็น
อุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

**ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมต่อการเสริมสร้าง
วินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ลำดับที่	มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นปัจจัย ช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
1	หลักสูตรระดับอนุบาลสำหรับเด็กที่มีอายุสามขวบถึงหกขวบในโรงเรียนอนุบาล (จากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2556 โรงเรียนอนุบาลได้ถูกรวมเข้าอยู่ในการศึกษาภาคบังคับ ดังนั้น โรงเรียนอนุบาลซึ่งใช้เวลาเรียนทั้งสิ้นสองปี จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาภาคบังคับที่มีระยะเวลาเรียนสิบเอ็ดปี)	<p>หลักสูตรระดับอนุบาล (ชั้นอนุบาล-เกรด 2) โรงเรียนอนุบาลจะทำการสอนตามหลักสูตรระดับอนุบาล โดยในหลักสูตรจะระบุความสามารถและทักษะที่ควรได้รับการส่งเสริม ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามารถทางสังคม เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะติดต่อกับผู้อื่น รู้จักบอกกล่าวความต้องการของตนเอง รู้จักรับฟังผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น เกรงใจผู้อื่น รู้จักเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น เคารพกฎกติกา และรู้จักที่จะจัดการกับความขัดแย้ง 2. ความสามารถแห่งตน โรงเรียนจะส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความสามารถในการประจักษ์ตนเองและสิ่งแวดล้อม ให้รู้จักแสดงออกและสื่อสารในสิ่งที่ตนเองคิดเห็น ต้องการ หรือรู้สึก 3. ความสามารถเฉพาะด้าน ในชั้นอนุบาล เด็กจะขยายขอบเขตความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมให้กว้างขวาง และประณีตยิ่งขึ้น เด็กจะได้ทดลองใช้วัสดุต่างๆ หลากหลายชนิด เรียนรู้และฝึกหัดการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องดนตรีต่าง ๆ “โรงเรียนอนุบาลที่เยอรมนีไม่มีการเรียนไม่มีการบ้าน เด็กเล่นตามใจ แต่ต้องมีระเบียบรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกัน เล่นของเล่นแล้วต้องช่วยกันเก็บ” หลักสูตรระดับอนุบาลจึงช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ก, 2013 หน้า 3)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นปัจจัย ช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
2	หลักสูตรระดับประถมศึกษา	<p>หลักสูตรระดับประถมศึกษา (เกรด 3-8) เป็นหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ เด็กจะเรียนประมาณวันละ 5 ชั่วโมง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะพื้นฐาน นักเรียนทุกคนจะฝึกทักษะขั้นพื้นฐานของการอ่าน การเขียน และการคำนวณ 2. วิชาเสริมได้แก่ ดนตรี ทัศนศึกษา ศาสนา กีฬา เป็นต้น 3. นักเรียนจะเรียนรู้และทำความเข้าใจโลกรอบตัว เรียนรู้เทคนิคการทำงาน 4. นักเรียนจะต้องรับผิดชอบทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง <p>หลักสูตรระดับประถมศึกษา จึงช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ข, 2013 หน้า 7-8)</p>
3	หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	<p>หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (เกรด 9-11) โรงเรียนจะจัดให้นักเรียนเข้าเรียนในสาขาต่าง ๆ ตามความสามารถของนักเรียน ได้แก่ 1) มัธยมศึกษาสายการช่าง Secondary general school (Hauptschule) 2) มัธยมศึกษาสามัญ Intermediate school (Realschule) 3) มัธยมศึกษาวิสามัญ Grammar school (Gymnasium) และ 4) มัธยมผสม Comprehensive school (Gesamtschule) โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจะจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นอิสระด้วยตนเองมากขึ้น นักเรียนจะได้รับการเตรียมเพื่อการเลือกสาขาวิชาชีพ การเลือกอาชีพของนักเรียนตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสนใจส่วนบุคคลและผลการเรียน และนักเรียนบางสาขาวิชาชีพจะต้องฝึกงานด้วย (ญาดานาเชือก, 2010 หน้า 20-21) หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (เกรด 9-11) จึงช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นปัจจัย ช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
4	หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ	<p>หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (เกรด 12-13 หรือ 14)</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลังจากสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว เยาวชนส่วนใหญ่มักจะเข้าเรียนวิชาชีพ และเยาวชนที่มีความสามารถเชิงวิชาการก็จะเรียนต่อที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและหากเรียนดีก็สามารถเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องสอบเข้า ดังนั้น หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญจึงช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (ญาดานาเชือก, 2011) - การเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน Gymnasium และ Gesamtschule โดยทั่วไปจะแบ่งเป็นวิชาพื้นฐาน (Grundkurse) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เรียนรู้ถึงวิถีคิดวิเคราะห์และการสร้างงานทางวิชาการ ให้รู้ถึงข้อมูลที่แท้จริงและปัญหาที่ซับซ้อนของความรู้ที่สอนในวิชาหนึ่งๆ อีกกลุ่มวิชาหนึ่งอาจจะเรียกเทียบได้กับภาษาไทยว่า วิชาหลัก หรือ วิชาเอก (Leistungskurse) การสอนวิชาในกลุ่มนี้จะเน้นเนื้อหาที่มากและลึกกว่าในกลุ่มวิชาพื้นฐาน โดยนำเสนอให้เรียนรู้ถึงทฤษฎีและแบบแผนตามหลักวิชาการของสาขาวิชานั้นๆ นักเรียนจะต้องเลือกวิชาหลัก 2 วิชา ในช่วงปลายเกรด 11 เพื่อเรียนเป็นวิชาหลักในเกรด 12 และ 13 (ญาดานาเชือก, 2011) - ในช่วงปลายปีการศึกษาของเกรด 13 รัฐ 14 รัฐ ของเยอรมนีจะมีการสอนรวมที่เรียกว่า Zentralabitur ซึ่งเป็นการสอบข้อเขียนโดยใช้ข้อสอบเดียวกันเป็นข้อสอบที่จัดทำโดยหน่วยราชการในกระทรวงวัฒนธรรมของแต่ละรัฐ เมื่อสอบผ่าน จะได้ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (Abitur) บางครั้งเรียกว่า Allgemeine Hochschulreife)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นปัจจัย ช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>มีศักดิ์และสิทธิที่จะเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา ในมหาวิทยาลัย Universitat Hochschule สาขา ต่างๆ รวมทั้งมหาวิทยาลัยประยุกต์ศาสตร์ (Fachhochschule) หรือจะเรียนต่อสายอาชีพก็ได้ (ญาดา นาเชือก, 2011)</p> <p>- นิติ นวรัตน์ (2554) กล่าวว่า “การศึกษาในระบบ ก็สำคัญ ผมเคยเรียนชั้นมัธยมปลายเยอรมัน การเรียน การสอนที่นั่น นอกจากให้ความรู้กันตามปกติแล้ว ยังมุ่งให้เยาวชนเยอรมันเป็นคนตรงไปตรงมา ไม่มี การเลี้ยงตอบเพราะความเกรงใจ และที่ไม่มีใน เยอรมันเลยก็คือ การใช้พวกมากลากไป เหตุผลที่ดี ของนักเรียนคนเดียวสามารถหยุดการกระทำของ เพื่อนทั้งห้องได้</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นปัจจัย ช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
5	หลักสูตรอาชีวศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเรียนในระบบ Dual System การเรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา เป็นการเรียนวิชาสามัญและภาคทฤษฎีพื้นฐานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นเวลา 9-12 ชั่วโมง หรือ 1-2 วันต่อสัปดาห์ แล้วไปฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการอีกระยะหนึ่ง และจะมีการทดสอบสมรรถนะทั้งความรู้สามัญความรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติของแต่ละสาขาอาชีพ ก่อนที่จะได้รับประกาศนียบัตรเป็นช่างฝีมือเฉพาะทาง ในการเรียนด้านสายอาชีพ นักเรียนจะต้องตรงเวลา มีความรับผิดชอบทั้งหน้าที่การงานและเวลาส่วนตัว ต้องสามารถแบ่งเวลาให้ได้เพื่อจะได้ไม่กตัญถันตัวเองเมื่อใกล้สอบ เนื่องจากนักเรียนจะต้องไปฝึกงานที่โรงงาน บริษัท หรือสถานประกอบการ (ขันคำ เสาร์แก้ว, 2011) 2. การเรียนอาชีวศึกษาในสถานศึกษา เป็นการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสถานศึกษา โดยโรงเรียนจ้างพนักงานของบริษัท/โรงงาน/สถานประกอบการมาสอนภาคปฏิบัติให้แก่แก่นักเรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา (ปวีณา สิงห์บุรณา, 2558) หลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาชีพจึงช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากตารางที่ 2 ปรากฏว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) หลักสูตรระดับอนุบาลสำหรับเด็กที่มีอายุสามขวบถึงหกขวบในโรงเรียนอนุบาล 2) หลักสูตรระดับประถมศึกษา 3) หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และ 5) หลักสูตรอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางและกระบวนการการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลำดับที่	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
1	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล	<p>แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเล่นและการเรียน เด็กจะได้เรียนรู้ในระหว่างที่กำลังเล่น และเล่นในระหว่างที่กำลังเรียน ห้องเรียนของเด็กอนุบาล สถานที่ และวัสดุ ต่าง ๆ จะเปิดโอกาสให้แก่เด็ก และให้การกระตุ้นเด็กในการเล่นเกมต่าง ๆ อย่างเต็มที่ เวลาเล่น เด็กจะได้พัฒนาความสามารถของตน และขยายประสบการณ์ของตนให้กว้างขวางขึ้น หรือให้ลุ่มลึกยิ่งขึ้น เพิ่มพูนทักษะ และค้นหาความสนใจอื่น ๆ ของตนเอง เด็กจะเรียนรู้ที่จะตัดสินใจอย่างเป็นอิสระด้วยตนเองว่าจะเลือกใช้วัสดุใดและรูปแบบ การเล่นเกมใด เด็กจะเป็นผู้ตัดสินใจเองว่าจะเล่นกับเด็กคนใด และจะใช้กฎเกณฑ์ใดในการเล่นนั้น ทั้งนี้ ครูหรือผู้สอนจะเป็นผู้ที่คอยดูแลและสนับสนุน 2. รูปแบบการทำงาน เด็กจะมีโอกาสในการพัฒนาความสามารถเฉพาะของตนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นในการทำโครงการและในห้องประชุมเชิงปฏิบัติการต่างๆ ในการเรียนบทเพลง และบทกลอน ในการพินิจดูหนังสือที่มีรูปภาพประกอบเป็นหลัก ในการฟังเรื่องราวต่าง ๆ และ ในการออกกำลังกายในที่โล่งนอกอาคารและในโรงเรียน 3. การร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและครู <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันสม่ำเสมอ ระหว่างครูและผู้ปกครองจะทำให้เข้าใจถึงความคาดหวังและเป้าหมายของกันและกันได้กระจ่างชัดขึ้น

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>3.2 การพูดคุยสนทนาระหว่างครูและผู้สอนเกี่ยวกับเรื่องพัฒนาการ ความก้าวหน้าทางการเรียน พฤติกรรมในการทำงาน และพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก</p> <p>3.3 รูปแบบต่างๆ ของการร่วมมือกัน ได้แก่ การสังสรรค์ช่วงค่ำระหว่างครูและผู้ปกครอง การมีหนังสือไปยังผู้ปกครอง การจัดให้มีการสนทนาเป็นกลุ่ม การจัดวาระพิเศษให้เด็กและผู้ปกครอง เป็นต้น</p> <p>3.4 การเข้าเยี่ยม ทางโรงเรียนอนุบาลอินดีให้ผู้ปกครองเข้าเยี่ยมได้โดยการนัดหมายล่วงหน้ากับครูผู้สอน (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ก, 2013 หน้า 3)</p>
2	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา	<p>แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนเกี่ยวกับศาสนา ในชั้นเรียน จะมีการสอนเกี่ยวกับศาสนาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะเคารพผู้ที่คิดไม่เหมือนตนเองและนับถือศาสนาอื่นซึ่งต่างจากตนเอง 2. การให้การบ้าน คือ สิ่งที่ช่วยเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนและเป็นการฝึกความมีวินัยและความรับผิดชอบ 3. การจัดทำรายงานผลการเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร โรงเรียนมี การจัดทำรายงานผลการเรียนของนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งจะบันทึกคะแนนที่นักเรียนได้รับ และผลการประเมินพฤติกรรมด้านการทำงานและการเรียน 4. กิจกรรมเสริมทางการศึกษาและการใช้เวลาว่าง โรงเรียนจะจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนเลือกเข้าร่วมได้โดยไม่บังคับ ซึ่งจะมีทั้งในสาขาดนตรีและการออกแบบ รวมทั้งโครงการที่ครอบคลุมหลายสาขาวิชา

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>5. การประชุมผู้ปกครอง เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนประถมศึกษา พ่อแม่ต้องมีหน้าที่ด้วย คือ การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ที่สำคัญ คือ การประชุมผู้ปกครองที่เรียกว่า การประชุมผู้ปกครองตอนค่ำ (Eltemsabend) จะเป็นการประชุมระหว่างครูประจำชั้น ซึ่งอาจมีครูคนอื่นด้วย และผู้ปกครองเพื่อปรึกษาหารือ แจ้งข่าว ขอความเห็น ขอความร่วมมือเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริม เช่น กีฬา งานเลี้ยงฤดูร้อน การจัดทัศนศึกษา เป็นต้น หรือการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียน ซึ่งถือเป็นหน้าที่และโอกาสของผู้ปกครองที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับโรงเรียนเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขในกรณีที่มีปัญหา และเสนอแนะเพื่อปรับปรุง หรือสร้างกิจกรรมใหม่ๆ</p> <p>6. การเป็นตัวแทนผู้ปกครอง หรือที่เรียกว่า Eltempflegschaft ซึ่งมักจะเลือกกันในการประชุมตอนค่ำแรกของภาคเรียน โดยจะมีตัวแทนและรองตัวแทนทำหน้าที่รับข่าวสารจากโรงเรียน จากครูเพื่อส่งต่อไปยังผู้ปกครองคนอื่นๆ รวมทั้งทำกรณินตพมายการประชุมผู้ปกครองตอนค่ำ และที่สำคัญคือ ต้องเข้าประชุมกับคณะครูและผู้บริหารโรงเรียน และมีสิทธิในการออกความคิดเห็น</p> <p>7. การเข้าพบพูดคุยหารือเกี่ยวกับตัวเด็กทุกภาคเรียน ทางโรงเรียนจะจัดวันหนึ่งที่เรียกว่า Eltermstag เพื่อให้โอกาสผู้ปกครองได้พบครู อาจเป็นครูประจำชั้น หรือประจำวิชาเพื่อให้โอกาสผู้ปกครองได้มีโอกาสพบครูประจำชั้นหรือประจำวิชาเพื่อหารือเกี่ยวกับปัญหาของเด็กทั้งเรื่อง การเรียนและความประพฤติหรือพฤติกรรมที่น่ากังวล ก่อนที่จะถึงวัน Eltermstag โรงเรียนจะส่งจดหมายบอกให้ผู้ปกครองทราบ ใครที่ต้องการพบครูคนใดก็สามารถจองเวลาได้ หน้าที่นี้เป็นเรื่อง</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>สำคัญ เพราะผู้ปกครองจะรับรู้เกี่ยวกับลูกตนเอง หากมีปัญหาจะได้ร่วมมือกับครูแก้ไขทัน หรือหากรู้ว่าเด็กสนใจอะไร จะได้ส่งเสริมได้ถูกทาง (ญานาเชือก, 2010 หน้า 21) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษาจึงช่วยหนุนเสริมการสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>
3	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	<p>แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดนักเรียนให้เรียนสาขาอาชีพตามความสามารถ ความเหมาะสม และความสนใจ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของเยอรมนีมี 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 สายอาชีพเทคนิค รูปแบบที่ 2 สายอาชีพทั่วไป รูปแบบที่ 3 สายวิชาการ และรูปแบบที่ 4 สายประสม โดยคณะกรรมการในโรงเรียนประถมศึกษาประกอบด้วยครูประจำชั้น และครูที่สอนจะเป็นผู้คัดเลือกว่านักเรียนคนใดเหมาะสมจะไปเรียนรูปแบบใดโดยพิจารณาตามความสามารถ ความเหมาะสมและความสนใจของนักเรียน 2. นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎของห้องเรียนอย่างเคร่งครัด ครูและนักเรียนจะร่วมกันกำหนดกฎของห้องเรียนในวันเปิดภาคเรียน จากนั้นนักเรียนก็ต้องปฏิบัติตามกฎของห้องเรียนอย่างเคร่งครัด (แดเนียล บุษเลอร์, 2560) 3. โรงเรียนคาดหวังให้นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นอิสระด้วยตนเองมากขึ้น ในการศึกษาวิชาทั่วไปนักเรียนจะได้รับการปลูกฝังให้ลึกซึ้ง มากขึ้น และนักเรียนจะได้รับการเตรียมเพื่อการเลือกสาขาวิชาชีพที่จะเรียนหรือโรงเรียนชั้นสูงที่จะเรียนต่อไป

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>4. โรงเรียนสนับสนุนกระบวนการเลือกอาชีพบนพื้นฐานของความสนใจส่วนบุคคล จุดแข็ง และผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน โดยการนำหัวข้อที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นเหล่านี้มาพูดคุยในห้องเรียน และผู้ปกครอง ครูประจำชั้น และศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษาด้านอาชีพจะร่วมมือกันในการช่วยเหลือสนับสนุนนักเรียนในกระบวนการตัดสินใจ</p> <p>5. ครูประจำชั้นจะให้ข้อมูลแก่นักเรียนและแก่ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับเงื่อนไขความสามารถและสิ่งที่คาดหวังจากนักเรียน ในเรื่องที่สัมพันธ์กับการเลือกอาชีพและการหาสถานที่เรียนสำหรับวิชาชีพ</p> <p>6. ระหว่างที่นักเรียนเรียนอยู่ในเกรด 9 นักเรียนจะเข้าสู่กระบวนการของการเลื่อนชั้น</p> <p>7. สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในบางด้าน เช่น ด้านภาษา การเคลื่อนไหว การเรียนหรือด้านสมาธิและความตั้งใจ ทำให้ไม่บรรลุเป้าหมายของการเรียนได้ ผู้ปกครองอาจจะขอให้ครูที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นพิเศษเป็นผู้สอนให้โดยกำหนดเป้าหมายการเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฉพาะทางจะเป็นผู้วินิจฉัยว่านักเรียนมีปัญหาในการเรียนอย่างไร ทั้งนี้ โดยจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองนักเรียนก่อน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฉพาะทางนี้จะเป็นผู้ตัดสินว่าเด็กจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือโดยการสอนเป็นกรณีพิเศษหรือไม่</p> <p>8. การสอนเป็นกรณีพิเศษ อาจจะดำเนินการไปในระหว่างที่นักเรียนเรียนอยู่ในชั้นเรียนหรือในกลุ่มนอกเวลาเรียนในชั้นก็ได้ นอกจากนี้ อาจารย์หรือตำบล ยังจัดให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนได้เข้าเรียนในชั้นพิเศษด้วย ในชั้นพิเศษนี้มีจำนวน</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>นักเรียนน้อยกว่าชั้นเรียนธรรมดา และครูผู้สอนก็เป็นผู้ที่ได้รับการฝึกมาเป็นพิเศษเพื่อช่วยนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน</p> <p>9. สำหรับนักเรียนที่มีพรสวรรค์เป็นพิเศษทั้งหญิงและชาย ทางโรงเรียนก็มีโปรแกรมพิเศษให้เช่นกัน นักเรียนจะเข้าเรียนในโปรแกรมพิเศษได้จะต้องได้รับการพิจารณาและประเมินผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฉพาะทางเสียก่อน</p> <p>10. หากนักเรียนมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะเข้าเรียนอาชีวศึกษาได้ในสาขาที่ต้องการหลังจากเรียนจบเกรด 11 แล้ว นักเรียนสามารถเข้าเรียนเกรด 12 เพื่อเตรียมตัวในการประกอบอาชีพได้ (ญาดา นาเชือก, 2010 หน้า 20-21)</p>
4	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	<p>แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนอย่างเคร่งครัด ครูผู้สอนจะบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนไว้ และจะเป็นคะแนนที่นำไปรวมกับคะแนนสอบ นักเรียนที่ตั้งใจเรียนจะได้เกรดดีกว่านักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียน (พรวบบ้าพาทัวร์โรงเรียน, 2559) นักเรียนจะต้องตั้งใจเรียนเพื่อให้ผ่านการทดสอบเมื่อเรียนเกรด 13 ซึ่งทำให้มีคุณสมบัติที่จะเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องสอบเข้า หรือหากได้ฝึกงานหนึ่งปี ก็สามารถเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยที่เน้นภาคปฏิบัติได้ (ญาดา นาเชือก, 2010 หน้า 20-21) ถ้านักเรียนไม่ตั้งใจเรียนในขณะที่กำลังเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ นักเรียนอาจจะต้องย้ายสาขาไปเรียนสาขาอาชีพแทน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
5	แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอาชีวศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนอย่างเคร่งครัด ในช่วงเวลาที่เรียนภาคทฤษฎีที่โรงเรียน นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการ/โรงงาน/บริษัทอย่างเคร่งครัด ในช่วงที่ฝึกงานอยู่ที่สถานประกอบการ/โรงงาน/บริษัทภายใต้การดูแลของครูฝึกของสถานประกอบการ/โรงงาน/บริษัท ก่อนที่นักเรียนจะเรียนจบ นักเรียนจะต้องผ่านการสอนภาคทฤษฎีที่โรงเรียน และสอบภาคปฏิบัติที่สถานประกอบการ/โรงงาน/บริษัทในความดูแลของสถาบันหอการค้าอุตสาหกรรม <p>ธัญชนก ชารีจิตร กล่าวไว้ว่า ระบบการศึกษาอบรมสายอาชีพของเยอรมันเป็นระบบที่ยอดเยี่ยม เพราะเป็นเหมือนการเตรียมคนให้เข้าสู่ระบบการทำงาน เป็นเหมือนสะพานเชื่อมระหว่างการก้าวข้ามจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ในการศึกษาอบรม ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ความรับผิดชอบ รู้จักวินัย รู้จักการทำงานให้สำเร็จในภาวะเร่งรัด และที่สำคัญที่สุด คือ การทำงานเป็นทีม การทำตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน การเรียนไม่ใช่เรียนเฉพาะด้านทฤษฎีเท่านั้น แต่ที่เรียนรู้อะไรลงมือปฏิบัติงานไปด้วย นั่นคือ เมื่อเรียนจบก็สามารถที่จะนำความรู้ทางทฤษฎีมาใช้งานได้เลย ไม่ต้องมานั่งเรียนรู้อะไรใหม่ การศึกษาอบรมสายอาชีพโดยได้รับเงินเดือนไปด้วย (ชนคำ เสาร์แก้ว, 2011 หน้า 22 – 23)</p>

จากตารางที่ 3 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

1. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล ประกอบด้วย 1) การเล่นและการเรียน 2) รูปแบบการทำงาน และ 3) การร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและครู

2. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) การสอนเกี่ยวกับศาสนา 2) การให้การบ้าน 3) การจัดทำรายงานผลการเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร 4) กิจกรรมเสริมทางการศึกษาและการใช้เวลาว่าง 5) การประชุมผู้ปกครอง 6) การเป็นตัวแทนผู้ปกครอง และ 7) การเข้าพบพูดคุยหรือเกี่ยวกับตัวเด็กทุกภาคเรียน

3. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย (1) โรงเรียนจะจัดให้นักเรียนเข้าเรียนตามรูปแบบต่างๆ ทั้ง 4 แบบ ตามเงื่อนไขความสามารถของเด็กโดยดูจากผลการเรียนของนักเรียน และนักเรียนจะได้รับการช่วยเหลือโดยการจัดให้มีการสอนพิเศษและมีชั้นพิเศษ 2) นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎของห้องเรียนอย่างเคร่งครัด 3) ให้นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นอิสระด้วยตนเองมากขึ้น 4) โรงเรียนสนับสนุนกระบวนการเลือกอาชีพบนพื้นฐานของความสนใจส่วนบุคคล จุดแข็ง และผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน โดยมีผู้ปกครอง ครูประจำชั้น และศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษาด้านอาชีพ 5) ครูประจำชั้นจะให้ข้อมูลแก่นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและการหาสถานที่เรียนสำหรับการเรียนวิชาชีพ 6) นักเรียนเรียนอยู่ในเกรด 9 จะเข้าสู่กระบวนการของการเลื่อนชั้น 7) สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในบางด้าน ผู้ปกครองอาจจะขอให้ครูที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นพิเศษเป็นผู้สอน โดยให้หน่วยงานที่เชี่ยวชาญเฉพาะทางจะเป็นผู้พิจารณา 8) การสอนเป็นกรณีพิเศษ อาจจะดำเนินการไปในระหว่างที่นักเรียนเรียนอยู่ในชั้นเรียนหรือในกลุ่มนอกเวลาเรียนในชั้นก็ได้ 9) สำหรับนักเรียนที่มีพรสวรรค์เป็นพิเศษทั้งหญิงและชาย ทางโรงเรียนก็มีโปรแกรมพิเศษให้ และ 10) หากนักเรียนมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะเข้าเรียนอาชีพศึกษาได้ในสาขาที่ต้องการหลังจากเรียนจบเกรด 11 แล้ว นักเรียนสามารถเข้าเรียนเกรด 12 เพื่อเตรียมตัวในการประกอบอาชีพได้

4. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประกอบด้วย 1) นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนอย่างเคร่งครัด 2) นักเรียนจะต้องตั้งใจเรียนเพื่อให้สอบผ่านระบบ การสอบรวม และ 3) หากนักเรียนมีผลการเรียนไม่ดีเพียงพอ ก็จะต้องเปลี่ยนไปเรียนทางอาชีพศึกษาแทน

5. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนสาขาวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนอย่างเคร่งครัดในช่วงที่เรียนในโรงเรียน 2) นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัดในช่วงที่ฝึกงานอยู่ที่สถานประกอบการภายใต้การดูแลของครูฝึกประจำสถานประกอบการ และ 3) ก่อนที่นักเรียนจะเรียนจบ นักเรียนจะต้องผ่านการสอบภาคทฤษฎี และการสอบภาคปฏิบัติที่ได้รับการรับรองจากสภาหอการค้าของวิชาชีพที่ฝึกงาน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
1	ความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงลูก	<ol style="list-style-type: none"> พ่อแม่จะไม่เร่งให้ลูกอ่านออกเขียนได้ก่อนที่จะเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา การเลี้ยงลูกที่บ้านจะเน้นให้ลูกใช้ชีวิตที่บ้านอย่างมีวินัยโดยไม่รบกวนเพื่อนบ้านฝึกและการส่งลูกไปเรียนในโรงเรียนอนุบาลจะเน้นให้ลูกมีวินัยในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับเพื่อนที่โรงเรียน ส่งเสริมให้ลูกรู้จักป้องกันตนเองจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ที่บ้านโดยการสอนให้ลูกรู้จักวิธีการควบคุมอย่างถูกต้อง เช่น พ่อแม่จะสอนให้ลูกรู้จักการใช้มีด กรรไกร และสิ่งของมีคมอย่างปลอดภัย สอนให้ลูกรู้จักการใช้ไม้ขีดไฟในการจุดเทียนไขอย่างปลอดภัย ฝึกลูกทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น ให้รับประทานอาหารด้วยตนเอง พ่อแม่จะไม่ป้อนอาหารลูก หรือให้ลูกเดินทางไปในสถานที่ต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพัง เช่น ให้เดินไปโรงเรียนด้วยตนเอง ให้ขี่จักรยานไปโรงเรียนตามลำพัง จัดงานเลี้ยงฉลองต้อนรับเปิดเทอม ชาวเยอรมันให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ 3 เหตุการณ์ โดยจัดงานฉลองใหญ่ทั้ง 3 เหตุการณ์ ได้แก่ (1) วันที่ลูกเข้าเรียนเกรด 1 (2) วันที่ลูกอายุ 14 ปี และ (3) วันที่ลูกแต่งงาน แต่ละครอบครัวจะจัดงานเลี้ยงฉลอง มีของขวัญ ของเล่น และขนมมากมาย สำหรับงานเลี้ยงฉลองวันเปิดเรียนเกรด 1 เด็กจะได้รับอุปกรณ์การเรียนและของขวัญอื่นๆ เพื่อ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>เป็นการบอกเด็กๆ ว่าถึงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลง เด็กๆ จะเริ่มโตขึ้นมาอีกขั้น ไม่ใช่ทารกอย่างเมื่อก่อน สำหรับงานวันที่ลูกมีอายุ 14 ปี ลูกจะได้รับของขวัญและมิงานเลี้ยงฉลองภายในครอบครัว เพื่อเป็นการบอกลูกว่าถึงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหม่ที่สำคัญอีกครั้ง ลูกโตขึ้นและจะต้องรับผิดชอบตัวเองมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาหาความรู้ และตั้งใจทำหน้าที่ของตนเอง</p> <p>5. พาลูกออกไปวิ่งเล่นข้างนอกทุกวัน คนเยอรมันมีคำพูดที่สำคัญ คือ “ไม่มีวันที่อากาศไม่ดีหรอก มีแต่วันที่เราแต่งตัวไม่เหมาะกับอากาศเท่านั้น” พ่อแม่จะพยายามพาลูกไปเล่นข้างนอกทุกวัน ประเทศเยอรมนีจึงจัดให้มีสวนสาธารณะที่ดีสำหรับเด็กมากมาย พ่อแม่จึงสะดวกที่จะพาลูกๆ ออกไปวิ่งเล่นข้างนอกทุกวัน ไม่ว่าจะอากาศจะหนาวแค่ไหน พ่อแม่ก็จะพาลูกออกไปวิ่งเล่นข้างนอกทุกวัน</p> <p>6. สอนให้รู้จักการแบ่งงาน ทำงานเป็นทีม และสงสัยก็ต้องถาม เด็กเยอรมันเริ่มรู้จักการทำงานเป็นทีมตั้งแต่เด็ก โดยจากชีวิตประจำวันภายในบ้าน จะมีการแบ่งหน้าที่กันชัดเจน เช่น แม่ล้างจาน ลูกเช็ดจาน พ่อเก็บจานเข้าตู้ และไม่ว่าจะทำงานอะไรก็ตาม คนเยอรมันเชื่อว่าการทำงานกลุ่มและรู้จักแบ่งงาน จะทำให้เกิดการรู้จักระดมความคิด จนไปถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <p>7. เอาใจใส่และเข้าใจลูก คนเยอรมันให้เวลากับลูกมาก เอาใจใส่ และเข้าใจลูก รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูก พ่อแม่เป็นครูที่ดีที่สุดของลูก พ่อแม่จะ “ขอโทษ” และ “ขอบคุณ” บ่อยๆ เพื่อให้เด็กรู้สึกว่าได้รับความเคารพจากพ่อแม่ เนื่องจากเด็กได้รับความเอาใจใส่และความเคารพจากพ่อแม่ เด็กเยอรมันมักจะเข้าร่วมกิจกรรมในครอบครัว และกล้าแสดงความคิดเห็น</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>8. พ่อแม่มองลูกเป็นเมล็ดพันธุ์ที่สมควรเติบโตในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ พ่อแม่จะไม่ควบคุมวิถีทางการเติบโตของลูกมากเกินไป แต่ต้องพยายามสร้างบรรยากาศผ่อนคลายให้เด็ก ให้เด็กเติบโตและพัฒนาตัวเองอย่างมีเสรีภาพ</p>
2	<p>ความร่วมมือในการปลูกฝังวินัยของชุมชนและสังคม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความมีระเบียบวินัย การปลูกฝังระเบียบวินัยจะเริ่มตั้งแต่วัยเด็กเล็ก เริ่มต้นจากที่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม 2. การปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎหมายและกฎระเบียบทางสังคมเป็นเรื่องปกติในวิถีของคนเยอรมัน เช่น เราจะเห็นเด็กเล็ก ๆ เดินทางไปโรงเรียนเองด้วยจักรยาน โดยเด็ก ๆ จะสวมอุปกรณ์ป้องกันตามกฎหมายตามที่ได้เรียนจากโรงเรียนหรือรู้ตามทีผู้ปกครองแนะนำ เช่น หมวกกันน็อค สนับศอกสนับเข่า รวมถึงการปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด เช่น การขี่จักรยาน การข้ามถนนตามสัญญาณไฟ โดยมีผู้ใหญ่ที่ร่วมเดินทางด้วยเป็นแบบอย่างที่ดี 3. ตั้งแต่ในวัยเด็ก ชาวเยอรมันจึงคุ้นเคยกับการปฏิบัติตนตามกฎหมายและกฎระเบียบ และถือปฏิบัติกันเป็นปกติจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ 4. การเดินทางในเยอรมนีมีความสะดวกสบาย มีเส้นทางทั่วถึง ตรงเวลา ไม่แพง นักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนกระทั่งผู้ใหญ่นิยมเดินทางด้วยจักรยาน รถเมล์ หรือรถไฟฟ้า แต่ก็มีบ้างที่ใช้รถยนต์ส่วนตัว โดยอัตราการมียานพาหนะส่วนบุคคลประมาณ 350 คันต่อประชากร 1,000 คน อาจเป็นเพราะระบบขนส่งมวลชนของเมือง มีความสะดวกสบาย ราคาบัตรโดยสารขนส่งมวลชนแบบรวมทุกประเภท เช่น บัตร 1 ใบ สามารถใช้ได้กับทั้งรถเมล์ รถไฟฟ้าขนส่งมวลชนที่สะดวกสบาย ไม่แพง จึงทำให้ประชาชนนิยมใช้บริการ ลดการใช้พาหนะส่วนบุคคล ส่งผล

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>ต่อการประหยัดพลังงานประเภทน้ำมัน และลดการก่อมลพิษที่เกิดจากการใช้พาหนะส่วนบุคคลจำนวนมาก (เพื่ออรุณ ปริติติลล, 2555 หน้า 36)</p> <p>5. ชุมชนและสังคมได้จัดตั้งชมรมต่างๆ ตามความต้องการและความสนใจสำหรับสมาชิกที่เป็นเด็กและเยาวชน ได้แก่ ชมรมทางด้านกีฬา ดนตรี มายากล การทำอาหาร ฯลฯ ชมรมต่าง ๆ เหล่านี้มีระเบียบ และกฎกติกาต่างๆ ให้เยาวชนที่เป็นสมาชิกถือปฏิบัติ ชมรมต่าง ๆ เหล่านี้จึงมีการจัดกิจกรรมและฝึกระเบียบวินัยในสังคมให้แก่เยาวชนด้วย ดังนั้น โรงเรียนจึงไม่ใช่หน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบในการพัฒนาระเบียบวินัยให้แก่นักเรียน สังคมของเยอรมนีก็ร่วมรับผิดชอบจัดกิจกรรมที่ สอดคล้องกับวัยและความสนใจของเยาวชนพร้อมกับ ฝึกระเบียบวินัยในการใช้ชีวิตในชุมชนให้แก่เด็กและเยาวชนด้วย (แดเนียล บุษเลอร์, 2560)</p> <p>6. การบ่มเพาะทางสังคม ซึ่งอาจเกิดจากการที่บุคคลต้องอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเวลานาน เหมือนการดูดซับ ซึมซาบเอาข้อปฏิบัติบางอย่างของสังคมเยอรมันเข้ามาในตัวบุคคล สังคมเยอรมันได้บ่มเพาะลักษณะนิสัยความเป็นเยอรมันบางอย่างได้แก่ ความตรงต่อเวลา ความสะอาด ความเป็นระเบียบ ความมีวินัย การเคารพความเป็นส่วนตัวให้เข้าไปอยู่ในคนที่ได้ไปใช้ชีวิตในเยอรมนีเป็นระยะเวลา ยาวนาน (หนูพุด ลูกฟอเพิ่ม, 2012 หน้า 13)</p> <p>7. ในชุมชนหรือสังคมต่างๆ ไป มีการจัดกิจกรรม เช่น วันอาทิตย์จัดให้เด็กได้เล่นกีฬา เด็กคนไหนชอบเล่นดนตรีก็จัดให้เล่นดนตรี เข้าชมรมดนตรี สิ่งเหล่านี้ชุมชนแต่ละแห่งเป็นผู้จัด เพื่อให้เด็กมีกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมทักษะหรือความสามารถของเด็ก อาจจะมีเด็กบางส่วนไม่ได้เข้าร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ แต่มีน้อยมาก พ่อแม่บางคนก็พาลูกไปเข้า</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>โบสถ์ แต่เด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่จะไม่เข้าโบสถ์ แต่จะไปเข้าชมรมต่าง ๆ ในชุมชนที่ตนเองถนัดและสนใจ (ชุมพล เทียงธรรม, 2548 หน้า 79)</p> <p>8. ผู้ใหญ่เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนรุ่นหลัง สิ่งนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะคนเยอรมันเป็นคนที่มีการเคารพความสะอาด เริ่มต้นจาก การปฏิบัติภายในครอบครัวก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในบ้านเรือน แม่บ้านจะเช็ดกระจกทุกวัน พอถึงฤดูกาลคริสต์มาส แม่บ้านก็จะทำสีบ้านใหม่ให้สดใส เด็กซึมซับการปฏิบัติเหล่านี้จากครอบครัว และยึดเป็นแนวปฏิบัตินำไปสู่การทำงานทุกอย่างอย่างมีมาตรฐาน ตั้งแต่ การเดินสายไฟในบ้าน การเดินท่อน้ำและรางน้ำมีมาตรฐานทั้งหมด เพราะฉะนั้นทุกสิ่งทุกอย่างก็จะเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เกะกะ เมื่อทุกคนมีวินัย สังคมที่อยู่อาศัยก็มีวินัยตามไปด้วย (ชุมพล เทียงธรรม, 2548 หน้า 81)</p> <p>9. จากการสังเกตลักษณะนิสัยในการข้ามถนนของคนเยอรมันตามเมืองใหญ่ เช่น เบอร์ลิน แฟรงก์เฟิร์ต เป็นต้น คนจะยืนรอข้ามถนน ณ จุดที่มีสัญญาณไฟจราจร เขาจะไม่เดินข้ามถนนตราบใดที่ยังไม่มีสัญญาณไฟเขียวให้ข้าม แม้ว่าในเวลานั้น จะไม่รถผ่านก็ตาม หันมามองคนที่ใช้รถบ้าง คนที่ขับรถก็จะจอดรอตามจังหวะสัญญาณให้คนข้ามไป เขาก็จะไม่วันออกรถโดยเด็ดขาด ตราบเท่าที่เขายังไม่ได้รับสัญญาณไฟเขียวให้ไป แม้จะไม่มีคนข้ามถนนแล้วก็ตาม เห็นวิถี การใช้ชีวิตในการข้ามถนนของคนเยอรมันแล้ว แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะที่เด่นชัดของคนประเทศนี้ คือ การเคารพกฎกติกาของสังคมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>10. การขึ้นรถไฟใต้ดินที่ประเทศเยอรมนี ไม่มีรั้วกัน มีแต่เสาสำหรับตอกบัตร ไม่มีบัตรก็ขึ้นรถไฟได้ และไม่มีคนขายตั๋ว ตรวจตั๋วเหมือน รถประจำทางในประเทศไทย แต่จะมีคนมาตรวจตั๋วเป็นครั้งคราว แบบสุ่มตรวจโดยมาแบบนอกเครื่องแบบ พอรถไฟออก อาจจะไม่มีใครตบหนึ่งบนรถไฟที่แสดงบัตรเจ้าหน้าที่และขอตรวจตั๋ว ใครไม่มีตั๋ว จะแก้ตั๋วหรืออ้างว่ามีตั๋วแต่ลืมตอกตั๋ว หรือตั๋วหาย หรือเหตุผลอะไร ก็ตาม คนตรวจตั๋วไม่ฟังทั้งนั้น เขียนใบสั่งปรับตรงนั้น คิดเป็นเงินไทยประมาณ 2,000 บาท แต่ที่แรงกว่าค่าปรับ คือ การอบรมหรือ การประจานทำให้คนที่ถูกปรับหน้าแดงด้วยความอาย คนตรวจตั๋วพูดว่า “คุณต้องมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมโดยการจ่ายค่าโดยสารไม่เอาเปรียบคนอื่น รถไฟนี้มาจากภาษีอากรของประชาชนทุกคน เราทุกคนจะต้องช่วยกันทำให้รถไฟสามารถให้บริการได้ ถ้าทุกคนไม่จ่ายค่ารถไฟ วันหนึ่งรถไฟก็ต้องหยุดให้บริการ แล้วทุกคนก็จะเดินทางลำบากขึ้น” คนเยอรมันขึ้นชื่อว่าเป็นคนมีวินัย ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ อย่างเคร่งครัด (เสรี พงศ์พิศ, 2558)</p> <p>11. ผู้ใหญ่จะตักเตือนเด็กอยู่เสมอ เช่น ถ้ามีเด็กนักเรียนเดินหน้าโรงภาพยนตร์ ผู้ใหญ่จะตักเตือนว่าสถานที่แห่งนี้ไม่ใช่สถานที่ที่เด็ก จะมาและบอกให้เด็กกลับบ้าน เด็กก็จะปฏิบัติตามโดยไม่ได้เถียงและผู้ปกครองเด็กก็ไม่ว่ากล่าวผู้ใหญ่ที่ปฏิบัติเช่นนั้น เพราะทุกคนรู้และเข้าใจดีว่าเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ที่ต้องตักเตือนเด็ก เมื่อเห็นเด็กทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม (ชุมพล เทียงธรรม, 2548 หน้า 82)</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
3	<p>การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนอนุบาลจัดการเรียนรู้ให้เด็กอนุบาลโดยยึดหลัก 3 ด้าน ได้แก่ (1) ความรู้ทั่วไปทางสังคม เช่น การรักษามารยาท ห้ามใช้กำลังรุนแรงและหลีกเลี่ยงการพูดคุยด้วยเสียงดัง (2) ทักษะในการสร้างสรรค์งานฝีมือ โดยจัดให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำงานฝีมือตามความสนใจของตนและ (3) ความฉลาดทางอารมณ์ ความรับผิดชอบและความเป็นผู้นำ 2. โรงเรียนอนุบาลฝึกฝนความอดทนและความกล้าหาญของเด็กอนุบาลในระหว่างเข้าร่วมกิจกรรมหรือเล่นเกมกับเพื่อน ๆ เมื่อเด็กล้ม เด็กต้องลุกขึ้นเอง และฝึกให้เด็กออกกำลังกายให้ร่างกายแข็งแรง 3. โรงเรียนอนุบาลไม่บังคับให้เด็กกระทำในสิ่งที่เด็กไม่ประสงค์จะทำ และเมื่อเด็ก ๆ พบสิ่งที่ยังทำไม่เป็น ครูจะไม่รีบเข้าไปช่วย แต่จะคอยให้กำลังใจหรือสอนวิธีการทำให้เด็กลงมือทำด้วยตนเอง และหลีกเลี่ยงการช่วยเด็กแก้ปัญหาโดยเด็กไม่มีส่วนร่วม (แม่ลูกสอง ก, 2010 หน้า 29-30 และ แม่ลูกสอง ข, 2010 หน้า 24-25) 4. โรงเรียนประถมศึกษาจะเน้นการปูพื้นฐานการเรียนเป็นหลัก นักเรียนจะได้รับการฝึกการเขียนและอ่านภาษาเยอรมัน คณิตศาสตร์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอาจมีวิชาเสริม เช่น ดนตรี ทัศนศึกษา ศาสนา กีฬา เป็นต้น เมื่อนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา พ่อแม่ก็ต้องมีหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อเสนอแนวทางแก้ไขของเด็กทั้งเรื่องการเรียน ความประพฤติหรือพฤติกรรมที่น่ากังวล ในกรณีที่มีปัญหา และเสนอแนะเพื่อปรับปรุงหรือสร้างเสริมกิจกรรมใหม่ๆ (ญาดา นาเชือก, 2010 หน้า 21) ระดับประถมศึกษา เป็นระดับการศึกษาที่นักเรียน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>จะแยกเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น</p> <p>4 รูปแบบ ได้แก่ (1) รูปแบบที่เน้นการสร้างความพร้อมด้านอาชีพเชิงเทคนิค (2) รูปแบบที่เตรียมความพร้อมที่จะเข้าศึกษาต่อสายอาชีพและสายอาชีพระดับกลางและระดับสูง (3) รูปแบบที่เน้นทางด้านวิชาการ และ (4) รูปแบบผสมผสาน</p> <p>โรงเรียนทั้งสี่รูปแบบ(4.3.5) โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาต่อจากรูปแบบมีหน้าที่ดูแลให้การดำเนินการในโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น มีระเบียบ เพื่อที่นักเรียนทุกคนจะได้รู้สึกสบายใจ และสามารถเรียนไปได้ดี นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สำหรับการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน กฎของห้องเรียน และจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และพนักงานโรงเรียน หากนักเรียนละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือละเมิดกฎอย่างรุนแรง ทางโรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ</p> <p>ถ้าหากว่าผู้ปกครองและครูผู้สอนไม่สามารถหาทางออกได้ ก็จะมีการพูดคุยกันระหว่างผู้ปกครอง ครูผู้สอน และฝ่ายบริหารของโรงเรียน และหากยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อีก ก็จะต้องแจ้งต่อคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งคณะกรรมการโรงเรียนสามารถสั่งให้นักเรียนพักการเรียนได้นานถึงสิบสองสัปดาห์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนร่วมกับผู้ปกครองและโรงเรียนจัดหากิจกรรมที่เหมาะสมให้นักเรียนทำในระหว่างที่ถูกพักการเรียนต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการรัฐเปิร์น ซ, 2013 หน้า 14)</p> <p>6. โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนที่เลือกเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเรียนรายวิชา 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิชาพื้นฐาน ที่มีจุดมุ่งหมายให้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิตวิเคราะห์และการสร้างงานทางวิชาการให้รู้ถึงข้อมูลที่แท้จริงและปัญหาที่</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>ซับซ้อนของความรู้ อีกกลุ่มวิชาหนึ่ง คือ กลุ่มวิชาหลัก หรือวิชาเอก การสอนในกลุ่มนี้จะเน้นเนื้อหาเชิงลึกกว่ากลุ่มวิชาพื้นฐาน ก่อนสำเร็จการศึกษา นักเรียนจะต้องสอบข้อเขียนโดยใช้ข้อสอบเดียวกัน เป็นข้อสอบที่จัดทำโดยหน่วยราชการในกระทรวงวัฒนธรรมของแต่ละรัฐ เมื่อสอบผ่านจะได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย มีศักดิ์และสิทธิ์ที่จะเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย นักเรียนที่เรียนในระดับนี้ส่วนใหญ่จะตั้งใจเรียนเพื่อให้สามารถเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาได้ (ญาดา นาเชือก, 2011 หน้า 22-23)</p>
4	<p>ความร่วมมือของสภาหอการค้าอุตสาหกรรมและบริษัท โรงงาน และสถานประกอบการ ในการปลูกฝังวินัยในการทำงานในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สภาหอการค้าอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานที่ทางรัฐบาลรับรองและมอบอำนาจให้ตามกฎหมายให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการอาชีวศึกษาระบบ Dual system ด้วยโดยทำหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสถานประกอบการหรือโรงงานในการฝึกงานให้กับนักเรียน 2. สภาหอการค้าอุตสาหกรรมของเยอรมนีเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงการศึกษาและภาคธุรกิจเข้าไว้ด้วยกันตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดหลักสูตร การเรียนรู้และการสอน การลงทะเบียนการสอน และการรับรองวุฒิการศึกษา 3. สภาหอการค้าอุตสาหกรรมเป็นตัวแทนของบริษัทเอกชน ในการจัดการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้ได้บุคลากรที่เป็นแรงงานที่มีทักษะและขีดความสามารถในตลาดแรงงาน รวมทั้งเป็นแรงงานที่มีระเบียบวินัยในการทำงานอย่างยิ่ง หลังจากที่ผ่านมาการฝึกงานแล้ว นักเรียนจะได้งานทำทันที ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า สภาหอการค้าอุตสาหกรรมของเยอรมนีเป็นหน่วยงานที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนา

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>ระเบียบวินัยในการทำงานให้แก่นักเรียน ซึ่งเมื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานแล้ว ก็จะเป็นแรงงานที่ทำงานได้จริง และมีระเบียบวินัยในการทำงาน (ปวีณา สิงห์บุรณา, 2558)</p> <p>4. บริษัท โรงงาน หรือสถานประกอบการจะรับนักเรียนเข้าไปฝึกงานโดยไม่มีเงื่อนไข และจ่ายเงินค่าจ้างให้กับนักเรียนด้วย สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความรับผิดชอบของบริษัท โรงงาน หรือสถานประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมทุกแห่งจะรับนักเรียนที่ต้องการฝึกอาชีพเข้าไปฝึกงานในบริษัท โรงงาน หรือสถานประกอบการตามหลักสูตรที่ควรจะฝึก และต้องสอบให้ได้ประกาศนียบัตรช่างชำนาญงานในสาขาอาชีพนั้นๆ เพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพนั้น ๆ อย่างแท้จริง เพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและสร้างงานที่มีคุณภาพ ซึ่งบริษัท โรงงาน หรือสถานประกอบการต่างก็ทำการฝึกให้นักเรียนโดยไม่หวังว่านักเรียนทุกคนเมื่อจบแล้วจะอยู่ทำงานกับตน แต่ต้องการฝึกให้นักเรียนเพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพต่อไป (ชุมพล เทียงธรรม, 2548) ดาริกา ศิริวัฒนมงคล คอร์ดิส กล่าวว่า ระบบการศึกษาอบรมสายอาชีพของเยอรมันเป็นระบบที่ยอดเยี่ยม เพราะเป็นเสมือน การตระเตรียมคนให้เข้าสู่ระบบการทำงานเป็นเหมือนสะพานเชื่อมระหว่างการก้าวข้ามจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ในการศึกษาอบรม ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงความรับผิดชอบ รู้จักวินัย การทำงานให้สำเร็จในภาวะเร่งรัด และที่สำคัญที่สุด คือ การทำงานเป็นทีม การทำตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ การเรียนไม่ใช่เรียนเฉพาะด้านทฤษฎีเท่านั้น แต่จะเรียนรู้และลงมือปฏิบัติงานไปด้วย นั่นคือ เมื่อเรียนจบก็สามารถที่จะนำความรู้ทางทฤษฎีมาใช้งานได้เลย ไม่ต้องมานั่งเรียนรู้งานใหม่ ที่สำคัญ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>การศึกษาอบรมโดยได้รับเงินเดือนไปด้วยเป็นสิ่งที่ไม่ใครๆ ก็คงไม่รังเกียจ (อัญชัญ เฮียร์ลิง, 2012 หน้า 10)</p> <p>5. การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบ ทวิภาคี (Dual System) โดยนักเรียนจะเรียนวิชาทฤษฎีในโรงเรียนและจะฝึกงานในโรงงานหรือสถานประกอบการ ซึ่งโรงงานหรือสถานประกอบการในเยอรมนีถือเป็นหน้าที่ในการต้องรับนักเรียนเข้าฝึกงานในโรงงานโดยมีครูฝึกเป็นผู้สอนภาคปฏิบัติให้ตั้งแต่เริ่มเข้าฝึกงานจนจบหลักสูตรเป็นช่างชำนาญงาน นักเรียนที่เข้าฝึกงานในโรงงานจะต้องมีระเบียบวินัยอย่างสูง และอยู่ในความดูแลอย่างใกล้ชิดของครูฝึก การทำงานทุกอย่างต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบซึ่งโรงงานมีการกำหนดมาตรฐานในการทำงานเอาไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้คนเยอรมันมีระเบียบวินัยสูงในการทำงาน ส่งผลให้เกิดบุคลากรที่มีคุณภาพ เป็นกำลังคนที่สำคัญของประเทศ (ซุมพล เทียงธรรม, 2548)</p> <p>6. บริษัท โรงงาน และสถานประกอบการล้วนแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมร่วมกับประชาชน เมื่อประชาชนไปซื้อของจะนำถุงผ้าหรือกระเป๋าไปด้วยโดยไม่ต้องใช้ถุงพลาสติก และหากใครต้องการถุงพลาสติกจะต้องเสียเงินเพิ่มเป็นพิเศษ</p> <p>7. ร้านค้าต่างๆ มีกลยุทธ์ที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมร่วมกับประชาชน เช่น ตามซูเปอร์มาร์เก็ตหลายแห่งจะมีตู้สำหรับใส่ขวดพลาสติกที่ไม่ใช้แล้วอัตโนมัติ เมื่อประชาชนใส่ขวดพลาสติกเสร็จแล้วกดปุ่มจะได้สลิปแทนเงินสดสำหรับไปซื้อของในซูเปอร์มาร์เก็ต (หนูพุด ลูกพ้อเพิ่ม, 2010 หน้า 10-13)</p>

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏว่าสภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) ความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงลูก 2) ความร่วมมือในการปลูกฝังวินัยของชุมชน และสังคม 3) การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 4) ความร่วมมือของสภาหอการค้าอุตสาหกรรมและบริษัท โรงงาน และสถานประกอบการในการปลูกฝังวินัยในการทำงานในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ลำดับที่	สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
1	การประเมินผลเพื่อการเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา	<p>การเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมมือกันของครูชั้นอนุบาลและครูประถมศึกษา เด็กจะเริ่มเข้าสู่เส้นทางซึ่งเด็กจะได้ดำเนินต่อไปเมื่อเข้าเรียนระดับประถมศึกษา การเรียนในชั้นอนุบาลและในระดับประถมศึกษามีเป้าหมายร่วมกัน คือ การส่งเสริมความสามารถของเด็กทั้งในด้านความสามารถแห่งตน ความสามารถทางสังคมและความสามารถเฉพาะด้าน แม้ว่าหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนอาจจะแตกต่างกัน ครูและผู้สอนต่างก็มีหน้าที่เดียวกันอย่างต่อเนื่องในการดูแลการเลื่อนชั้นของเด็กจากชั้นอนุบาลไปเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพระบบกลไกและ ความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัย ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>2. การเลื่อนไปเข้าปีการศึกษาที่ 1 ของชั้นประถมศึกษาชั้นอยู่กับระดับพัฒนาการของเด็ก โดยหลักการแล้ว เด็กทุกคนจะเลื่อนไปเรียนปีการศึกษาแรกของชั้นประถมศึกษาหลังจากอยู่โรงเรียนอนุบาลมาครบสองปีแล้ว อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี เด็กบางคนอาจจะได้ขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา ก่อนหรือหลังหนึ่งปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของพัฒนาการของเด็ก การเลื่อนชั้นจะกระทำในวันเปิดเทอมของปีการศึกษาใหม่</p> <p>3. การตัดสินใจเกี่ยวกับเส้นทางการเรียนของเด็ก การเลื่อนชั้นจากอนุบาลไปเข้าชั้นประถมศึกษา คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับเส้นทางการเรียนของเด็ก คณะผู้บริหารโรงเรียนจะทำ การตัดสินใจดังกล่าวบนพื้นฐานของคำขอของครูผู้สอนชั้นอนุบาลโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วย และหากจำเป็น อาจจะให้สำนักงานให้คำปรึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กของรัฐมาร่วมออกความคิดเห็นด้วยก็ได้</p> <p>4. เอกสารบันทึกระดับพัฒนาการของเด็ก ครูผู้สอนจะตัดสินใจระดับการเรียนและพัฒนาการของเด็กโดยอาศัยการสังเกต อย่างมีจุดมุ่งหมายเฉพาะและดูจากการทำงานของเด็กแต่ละคน การตัดสินใจจะได้รับการบันทึกไว้ในเอกสารบันทึกระดับพัฒนาการของเด็ก เอกสารนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กในเรื่องของความสามารถแห่งตน ความสามารถทางสังคม และความสามารถเฉพาะด้าน นอกจากนั้นแล้ว เอกสารยังบรรจุข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม ความสามารถและความก้าวหน้าทางการเรียนของเด็ก รวมทั้งคำขอของครูผู้สอนให้เลื่อนชั้นเด็กไปเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาอีกด้วย ในการสนทนากับผู้ปกครองเนื่องในโอกาสที่เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นไปเรียนเกรด 1 ของการเรียนระดับประถมศึกษา ครูผู้สอนจะได้พูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับระดับ</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพระบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>พัฒนาการของเด็ก เอกสารบันทึกระดับพัฒนาการของเด็กนี้จะถูกเก็บไว้ในแฟ้มเอกสารของโรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนประถมศึกษา สิ่งเหล่านี้ช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัยของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเบอร์ลิน ข, 2013)</p>
2	<p>การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการพัฒนาวินัยนักเรียน</p>	<p>ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานศึกษาอยู่ในสถานศึกษาการศึกษาภาคบังคับ มีข้อควรปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมมือกัน ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ กฎหมายกำหนดว่าผู้ปกครองและโรงเรียนในการศึกษาภาคบังคับจะต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน การร่วมมือนี้ควรเป็นการร่วมมือในลักษณะของการเป็นส่วนร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกัน คือความสำเร็จในการศึกษาและความผาสุกของนักเรียน 2. การให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับเรื่องสำคัญต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การจัดงาน การจัดทัศนศึกษา ฯลฯ ทั้งที่ได้จัดไปแล้ว และที่ไดวางโครงการไว้ และการจัดการของโรงเรียน เช่น การจัดเด็กให้เข้าโรงเรียน หรือเข้าชั้นเรียน เวลาเรียน ฯลฯ ทางโรงเรียนจะแจ้งข้อมูลข่าวสารเหล่านี้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยมีหนังสือไปยังผู้ปกครอง หรือแจ้งให้ทราบด้วยวาจาเมื่อมีการสังสรรค์ตอนด่ำระหว่างครูกับผู้ปกครอง และในวันที่เปิดให้ผู้ปกครองเข้าเยี่ยมก็ได้ ทางโรงเรียนคาดหวังว่าทั้งบิดาและมารดาของนักเรียนจะเข้าร่วมในงานดังกล่าวให้มากที่สุดเท่าที่โอกาสจะอำนวย หากทั้งบิดาและมารดาต่างก็ไม่สามารถมาร่วมงานได้ ขอให้แจ้งให้ครูที่ออกหนังสือเชิญทราบว่าจะไม่สามารถมาร่วมงานได้ และขอให้ผู้ปกครองสอบถามกับทางครูว่า

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพระบบกลไกและ ความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัย ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>ผู้ปกครองจะสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการนัดพบหรือการประชุมที่ผู้ปกครองไม่สามารถไปร่วมได้นั้นโดยวิธีใดบ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับพัฒนาการด้านการเรียน และความประพฤติของนักเรียน โดยในแต่ละปีจะมีการพูดคุยกับผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยทางโรงเรียนจะกำหนดโดยตกลงกับผู้ปกครองล่วงหน้า - หากผู้ปกครองมีความรู้สึกว่าผู้ปกครองทราบความเป็นไปในโรงเรียนหรือพัฒนาการในโรงเรียนของนักเรียนน้อยเกินไป ขอให้ผู้ปกครองสอบถามไปทางครูประจำชั้นหรือทางผู้บริหารโรงเรียนได้ - ผู้ปกครองสามารถขอเข้าเยี่ยมชั้นเรียนของบุตรหลานได้ในขณะที่ครูกำลังทำการสอนอยู่ ทั้งนี้ผู้ปกครองจะต้องตกลง กับครูผู้สอนล่วงหน้า - หากผู้ปกครองพบว่า มีสิ่งใดที่อาจจะกระทบกระเทือน ต่อพัฒนาการหรือสมาธิในการเล่าเรียนของบุตรหลาน สามารถแจ้งต่อครูประจำชั้นได้ <p>3. การตัดสินใจสำคัญ มีดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตัดสินใจสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับแผนการเรียนของนักเรียน เช่น การเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลไปเรียนชั้นประถมศึกษา และจากชั้นประถมศึกษาไปเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การให้เลื่อนชั้นไปยังชั้นถัดไป การส่งไปเรียนชั้นพิเศษ ฯลฯ จะกระทำได้หลังจากที่ได้พูดคุยกับผู้ปกครองและนักเรียนแล้วเท่านั้น และทางโรงเรียนจะให้โอกาสผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง รวมทั้งให้โอกาสผู้ปกครองได้ศึกษาเพิ่มเติมต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียนได้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<ul style="list-style-type: none"> - การตัดสินใจว่านักเรียนควรเรียนสาขาใดต่อไป เป็นการตัดสินใจโดยฝ่ายบริหารของโรงเรียน ทางโรงเรียนจะส่งหนังสือแจ้งการตัดสินใจดังกล่าว พร้อมทั้งให้เหตุผลมาถึงผู้ปกครองอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร หากผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจดังกล่าว ผู้ปกครองสามารถยื่นคำร้องต่อศึกษาธิการที่ควบคุมโรงเรียนได้ 4. การมีส่วนร่วม ผู้ปกครองอาจมีส่วนร่วมในโรงเรียนได้ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - หากผู้ปกครองมีความพร้อมและมีโอกาสที่จะให้ความช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย ๆ แก่ครูผู้สอน แก่ชั้นเรียน หรือแก่โรงเรียนของบุตรหลาน เช่น โดยการเป็นผู้ติดตามในระหว่างที่ครูพานักเรียนไปทัศนศึกษาออกสถานที่ หรือโดยการให้ การสนับสนุนโครงการต่างๆ ของโรงเรียน หรือโดย การแปลภาษาให้กับผู้ปกครองของนักเรียนคนอื่น ๆ ฯลฯ โปรดแจ้งให้ครูผู้สอนทราบ การช่วยเหลือดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้ปกครองและทำให้บรรยากาศในโรงเรียนเป็นบรรยากาศที่ดี - โรงเรียนหลายแห่งมีสภาผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้ปกครองหนึ่งถึงสองคนจากแต่ละชั้น สมาชิกสภาผู้ปกครองมาจากการเลือกตั้งโดยผู้ปกครองของแต่ละชั้น ซึ่งจะกระทำกันในตอนต้นปีการศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองของชั้นหนึ่ง ๆ จะทำงานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างใกล้ชิด ทั้งสองฝ่ายจะทำหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและครูได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นซึ่งกันและกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาอบรมและการจัดการต่าง ๆ ของโรงเรียน ตัวแทนผู้ปกครองจะเป็นผู้คอยช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาใดๆ เกิดขึ้น ให้การสนับสนุนวาระและโครงการต่าง ๆ ของ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>ชั้นเรียน และเป็นตัวแทนรักษาผลประโยชน์ให้กับผู้ปกครองของนักเรียนในชั้น สภาผู้ปกครองจะดูแลในส่วนที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเบอร์ลิน ช, 2013)</p>
3	<p>การแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนภาคบังคับ</p>	<p>หากนักเรียนหรือผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่านักเรียนไม่มีความสุขในชั้นเรียนหรือผลการเรียนของนักเรียนลดลงอย่างกระทันหัน หรือนักเรียนมีปัญหาแก่นักเรียนคนอื่น ๆ หรือผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจของครูผู้สอน ผู้ปกครองอาจดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองและครูผู้สอนติดต่ออีกฝ่ายหนึ่ง พูดคุยปรึกษากันถึงสถานการณ์ที่กำลังเป็นอยู่ และพยายามหาหนทางแก้ไขร่วมกันโดยปกติ 2. ถ้าหากผู้ปกครองและครูผู้สอนไม่สามารถหาทางออกได้และหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าจำเป็นก็ให้มีการพูดคุยกันระหว่างผู้ปกครอง ครูผู้สอน และฝ่ายบริหารของโรงเรียน 3. ถ้าหากว่าไม่อาจจะหาทางแก้ไขที่เป็นที่พอใจได้ไม่ว่ากรณีที่มีคำถามหรือปัญหาใดๆ เกิดขึ้น ผู้ปกครอง สามารถนำเรื่องเข้าแจ้งคณะกรรมการโรงเรียนได้ (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเบอร์ลิน ช, 2013)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
4	มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ	<p>มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับมีหน้าที่ดูแลให้การดำเนินการในโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น มีระเบียบ เพื่อที่นักเรียนทุกคนจะได้รู้สึกสบายใจ และสามารถเรียนไปได้ดี นักเรียนทั้งหญิงและชายจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สำหรับการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน ได้แก่ กฎเกณฑ์เมื่ออยู่ในโรงเรียน และกฎของห้องเรียน และจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และพนักงานโรงเรียน หากมีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือละเมิดกฎอย่างรุนแรงทางโรงเรียนจะมีมาตรการดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ และจะต้องปฏิบัติ 2. ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น 3. หากปฏิบัติตามขั้นตอนข้างต้นแล้ว ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทางโรงเรียนอาจจะขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ 4. หากพฤติกรรมของนักเรียนส่งผลกระทบต่อโรงเรียนอย่างรุนแรงจนไม่สามารถดำเนินการเรียนการสอนไปตามปกติได้ คณะกรรมการโรงเรียนสามารถมีหนังสือตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรได้ 5. ถ้าไม่เลิกพฤติกรรมเช่นนั้นคณะกรรมการโรงเรียนก็สั่งให้นักเรียนพักการเรียนได้นานถึงสิบสองสัปดาห์ ในกรณีนักเรียนถูกสั่งพักการเรียน ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนจะร่วมมือกับผู้ปกครองและโรงเรียนจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้นักเรียนทำระหว่างถูกพักการเรียนต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเบอร์ลิน ช, 2013)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
5	การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน	<p>การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การแสดงความสนใจต่อบุตรหลาน ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - รักษาความสัมพันธ์กับครูผู้สอน และเข้าร่วมงานและกิจกรรมต่างๆ ทุกอย่างของโรงเรียนเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยวิธีนี้ ผู้ปกครองย่อมแสดงให้บุตรหลานเห็นว่าโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญ การแลกเปลี่ยนและการร่วมมือกับครูผู้สอนย่อมมีส่วนช่วยทำให้บุตรหลานของผู้ปกครองได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างเต็มที่ - ให้บุตรหลานเล่าให้ผู้ปกครองฟังว่า ได้เรียนรู้อะไรและได้รับประสบการณ์ที่โรงเรียนอะไรบ้าง 2. การสร้างแรงจูงใจและคอยช่วยเหลือสนับสนุน ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - คอยดูแลให้บุตรหลานได้นอนหลับอย่างเต็มอัม ได้รับประทานอาหารเข้าที่มีคุณค่า และมาโรงเรียนพร้อมกับอาหารว่างในกระเป๋า - ไม่ขับรถมาส่งบุตรหลานที่โรงเรียน แต่ควรให้บุตรหลานเดินหรือขี่จักรยานมาโรงเรียนกับผู้ปกครอง จนกว่าบุตรหลานจะสามารถเดินหรือขี่จักรยานมาโรงเรียนโดยลำพังได้ - ดูแลให้บุตรหลานของท่านทำการบ้านให้เสร็จเรียบร้อยและให้บุตรหลานเตรียมกระเป๋าสำหรับวันต่อไปให้เรียบร้อย - จงมีความเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนรู้ของบุตรหลานของท่าน จงปล่อยให้บุตรหลานทำสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ - ชมเชยบุตรหลานของท่าน เมื่อบุตรหลานแสดงให้เห็นว่าเขาพยายามที่จะเรียนรู้และชมเชยความอดทนของเขาเมื่อเขาประสบปัญหา - อย่าตำหนิบุตรหลานของท่านเมื่อเขาทำอะไรผิดพลาด แต่ควรช่วยเขาตรึกตรองดูว่าเขาสามารถเรียนรู้อะไรบ้างจาก ความผิดพลาดนั้น

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพระบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<p>3. ส่งเสริมภาษาและประสบการณ์ของบุตรหลาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - พูดคุยกับบุตรหลานให้มากนักนับตั้งแต่เมื่อบุตรหลานยังเป็นทารก เล่าให้เขาฟังว่าผู้ปกครองกำลังทำอะไรอยู่ และอธิบายโลกที่อยู่รอบๆ ตัวเขาให้เขาฟังด้วย จงฟังเขาพูดด้วยความอดทนและตอบคำถามของเขา เล่านิทานต่างๆ ให้เขาฟังและอ่านหนังสือให้เขาฟังด้วย - ทำกิจกรรมร่วมกันกับบุตรหลาน เช่น พาเขาไปสวนสัตว์ พาไปนั่งเรือ พาไปพิพิธภัณฑ์ หรือพาไปดูธรรมชาติ ด้วยวิธีการเหล่านี้ บุตรหลานของท่านจะได้เรียนรู้โลกด้วยสัมผัสต่าง ๆ ทุกสัมผัส และเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ - พาบุตรหลานของท่านไปห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ และกระตุ้นเขาให้รักการอ่านหนังสือ <p>4. วางกฎระเบียบการใช้สื่อใหม่ ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้สื่อใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ อีเมล แอป เกมส์ เฟซบุ๊ก ยูทูบ ฯลฯ เป็นการเปิดช่องทางและโอกาสใหม่ๆ และได้กลายเป็นของธรรมดาไปแล้วสำหรับเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์ได้ แสดงให้เห็นว่า สื่อเหล่านี้ถ้าใช้มากเกินไป หรือใช้ผิดวัตถุประสงค์ก็อาจจะก่อให้เกิดโทษได้ เช่น การเสพติดสื่อออนไลน์ มีอุปสรรคทางคอมพิวเตอร์ การนำความรุนแรงมาแสดง สื่อลามก ฯลฯ เด็กและเยาวชนจึงฟังจะต้องเรียนรู้ที่จะใช้สื่อใหม่ๆ อย่างรู้เท่าทัน และมี ความรับผิดชอบ - อย่าติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์และ คอมพิวเตอร์ในห้องเด็ก แต่ให้ตั้งในห้องสำหรับทุกคนในครอบครัว - ให้ความสนใจกิจกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ตของบุตรหลานและให้เขาแสดงให้ท่านดูว่ากำลังเล่นเกมสโิต และมีเวทีการสื่อสารและเว็บไซต์ใดบ้างที่เขาเข้าไปดูหรือร่วมสนทนาด้วย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ลักษณะการช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัย
		<ul style="list-style-type: none"> - ตกลงกับบุตรหลานเรื่องการบริโภคสื่อโดยวางกฎเกณฑ์สำหรับการปฏิบัติและผลที่จะตามมา หากฝ่าฝืนกฎเกณฑ์นั้นไว้อย่างชัดเจน เช่น ควรกำหนดว่าให้ใช้ได้เป็นเวลานานเท่าไรต่อวัน/สัปดาห์ โปรแกรมที่เหมาะสม การเล่นเกมส์และเว็บไซต์ กติกาการประพฤติเมื่อใช้อินเตอร์เน็ต เป็นต้น - รมั้ดระวังในเรื่องอายุที่กำหนดไว้สำหรับรายการโทรทัศน์และเกมส์คอมพิวเตอร์ - สนับสนุนให้บุตรของท่านได้ใช้เวลาว่างทำกิจกรรมกับครอบครัวหรือกับเด็กในวัยเดียวกัน และให้เขาได้ออกกำลังกายกลางแจ้งอย่างสม่ำเสมอ (กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเบอร์ลิน ข, 2013)

จากตารางที่ 5 สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) การประเมินผลเพื่อการเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา 2) การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการพัฒนาวินัยนักเรียน 3) การแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียน ภาคบังคับ 4) มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และ 5) การปฏิบัติของผู้ปกครอง ในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัย ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
ที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็ง ให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
1	<p>นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี</p> <p>1. รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 1, 2, 6, และ 7</p> <p><u>มาตรา 1</u></p> <p>(1) เกียรติภูมิของมนุษย์จะละเมิดมิได้ เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ของรัฐที่จะต้องเคารพและปกป้อง เกียรติของมนุษย์</p> <p>(2) คนชาวเยอรมันยอมรับว่าสิทธิ มนุษยชนที่จะละเมิดไม่ได้และที่จะ โอนไม่ได้นั้นเป็นพื้นฐานของทุก ประชาคมของสันติภาพและของ ความยุติธรรมในโลก</p> <p>(3) ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และ ฝ่ายตุลาการพึงเคารพสิทธิมูลฐาน ทั้งหมดดังต่อไปนี้ เสมือนหนึ่งเป็น กฎหมายที่ใช้บังคับได้</p>	<p>รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันหมวด 1 สิทธิ มูลฐาน มาตราที่ 1 สอดคล้องกับกลุ่มแนวคิดทฤษฎี พัฒนาการทางความคิด เนื่องจากนักทฤษฎีกลุ่มนี้ มีความเชื่อว่าจริยธรรมของบุคคลเกิดจากแรงจูงใจ เบื้องต้น คือ การได้รับ การยอมรับ การรู้ว่าตนเองมี ความสามารถ การเคารพและรู้จักตนเองอย่างแท้จริง (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 22)</p>
	<p><u>มาตรา 2</u></p> <p>(1) บุคคลมีสิทธิที่จะพัฒนาบุคลิกภาพ ของตนเองได้โดยเสรี トラบใดที่ไม่ เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น หรือละเมิดระบอบรัฐธรรมนูญหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน</p>	<p>รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันหมวด 1 สิทธิ มูลฐาน มาตราที่ 2 สอดคล้องกับกลุ่มแนวคิดทฤษฎี พัฒนาการทางความคิด เนื่องจากนักทฤษฎีกลุ่มนี้ มีความเชื่อว่าจริยธรรมของบุคคลเกิดจากแรงจูงใจ เบื้องต้น คือ การได้รับ การยอมรับ การรู้ว่าตนเองมี ความสามารถ การเคารพและรู้จักตนเองอย่างแท้จริง</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>(2) บุคคลมีสิทธิในชีวิตและสิทธิในร่างกายของตนที่จะละเมิดมิได้ เสรีภาพของบุคคลจะถูกละเมิดมิได้ การกำจัดสิทธิดังกล่าวจะกระทำได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย</p>	<p>(อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 22)</p>
	<p><u>มาตรา 6</u></p> <p>(2) การอบรมและเลี้ยงดูบุตรเป็นสิทธิตามธรรมชาติของบิดามารดา และเป็นภาระหน้าที่ของบิดามารดา รัฐพึงให้ความสนใจแก่การปฏิบัติภาระหน้าที่นี้</p> <p>(3) การแยกเด็กออกจากครอบครัวโดยปราศจากการยินยอมของบุคคลผู้มีสิทธิเลี้ยงดูเด็กจะกระทำได้ก็โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย และในกรณีที่มีสิทธิไม่ปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนหรือในกรณีที่เด็กอาจถูกทอดทิ้ง หากรัฐไม่แยกเด็กออกจากครอบครัว</p> <p>(4) มารดาทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองและความดูแลจากประชาคม</p> <p>(5) บุตรนอกกฎหมายพึงได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมายเพื่อที่จะให้มีโอกาสเท่าเทียมกับบุตรชอบด้วยกฎหมายใน การพัฒนาร่างกายและจิตใจและในการมีฐานะทางสังคม</p>	<p>รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 6 สอดคล้องกับกลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา เนื่องจากนักทฤษฎีกลุ่มนี้เชื่อว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน ประเพณี ขนบธรรมเนียม และการประพฤติปฏิบัติ ต่าง ๆ จากการเรียนรู้นั้นจะทำให้บุคคลมีพฤติกรรม บุคลิกภาพ ค่านิยม เจตคติแรงจูงใจที่สอดคล้อง กับวัฒนธรรมในสังคมของตน รวมทั้งได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพกระบวนการ ขัดเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการที่สำคัญตลอดช่วงชีวิตของมนุษย์ที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมให้กับบุคคล ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อนและสื่อมวลชน (อ้อมเดือน สดมณี และ ฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 27) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดสังคมวิทยาสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่</p> <p>(1) การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ถือเป็นการบอกกล่าวอย่างชัดเจนถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรกระทำ ซึ่งวิธีการนี้ถือว่าเป็นวิธีที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาโครงสร้างทางบุคลิกภาพและการพัฒนาทางด้านต่างๆ ของบุคคล</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		(2) การเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่ถือเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่รู้ตัว กล่าวคือ บุคคลจะเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของพ่อแม่และ ซึมซับเข้าไปในจิตใจ จนหล่อหลอมมาเป็นบุคลิกภาพของบุคคล (งามตา วรินทร์านนท์, 2553 หน้า 23-25)
	<p><u>มาตรา 7</u></p> <p>(1) ระบบการศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ</p> <p>(2) บุคคลผู้มีหน้าที่เลี้ยงดูเด็กมีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าเด็กควรจะรับการอบรมทางศาสนาหรือไม่</p> <p>(3) การอบรมทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเทศบาลยกเว้นโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนตามศาสนา โดยที่ไม่เป็นการโอนสิทธิของรัฐในการควบคุมให้การอบรมทางศาสนาดำเนินไปตามความประสงค์ของประชาคมทางศาสนา การให้ครูคนใดคนหนึ่งมีกิจกรรมทางศาสนาโดยไม่สมัครใจจะกระทำไม่ได้</p>	<p>รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิพื้นฐาน มาตราที่ 7 สอดคล้องกับกลุ่มแนวคิดทางศาสนา ดังที่อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ (2554 หน้า 22) กล่าวว่า ปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบันสามารถแก้ไขหรือบรรเทาเบาบางลงได้ด้วยการ เนื่องจากต้นเหตุของปัญหาต่าง ๆ ในสังคมนั้น มาจากการกระทำของมนุษย์ การแก้ปัญหาจึงต้องแก้ไขที่ตัวมนุษย์เอง ศาสนาทุกศาสนาล้วนมี แนวคำสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาปัจเจกบุคคลด้านจิตสำนึกในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น เมื่อมนุษย์สามารถพัฒนาตนได้ก็สามารถช่วยตนเองได้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความสงบสุข และสามารถน่านไปสู่ความพ้นทุกข์ได้ในที่สุด ศาสนามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนในด้านต่างๆ ดังนี้ (ภัทรพร สิริกาญจน, 2536 หน้า 127-129)</p> <p>(1) การพัฒนาบุคคลด้านจิตสำนึกและเจตคติ หลักคำสอนทางศาสนาเป็นเครื่องมือที่สำคัญและหลักในการกล่อมเกลากุศลให้มีความสำนึกและเจตคติที่ถูกต้องดีงาม ศาสนาเป็นเครื่องต่อต้านและกำจัดสัญชาติญาณฝ่ายต่ำของมนุษย์ ทำให้มนุษย์ลดทอนกิเลสตัณหา ความเห็นแก่ตัวและการประทุษร้ายผู้อื่น ไม่เพียงแต่เท่านั้น ศาสนายังส่งเสริมคุณธรรมของมนุษย์ในทางสร้างสรรค์ มีความรัก ความเมตตา ความเสียสละ และความสงลเยือกเย็น ตลอดจนพร้อมที่จะทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เมื่อบุคคลมีพื้นฐานความความเห็นที่ถูกต้องและมีคุณธรรมในจิตแล้ว เขาย่อมกระทำตนเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นต่อไป</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>(2) การพัฒนาบุคคลในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น บุคคลผู้พัฒนาความคิดจิตใจของตนเองแล้ว จึงจะ เป็นผู้ดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุขและ ทำให้สังคมเจริญก้าวหน้า หลักคำสอนทางศาสนา เป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลผู้ที่ยึดถือและปฏิบัติตาม หลักคำสอนนั้น ๆ เป็นบุคคลที่สามารถพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมได้ วิธีการที่จะพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลโดยอาศัยหลักคำสอนทาง ศาสนานั้นก็ขึ้นอยู่กับหลักคำสอนของแต่ละ ศาสนาว่ามีสาระสำคัญและมีแนวทางการปฏิบัติ อย่างไรเพื่อให้บุคคลมีคุณธรรมจริยธรรม</p>
	<p><u>มาตรา 9</u></p> <p>(1) คนชาวเยอรมันมีสิทธิที่จะรวมกัน เป็นสมาคมและสโมสร</p> <p>(3) สิทธิของบุคคลที่จะรวมกันจัดตั้ง สมาคมเพื่อพิทักษ์และปรับปรุง สภาพการทำงานและสภาวะ เศรษฐกิจย่อมได้รับการคุ้มครอง ข้อตกลงที่จะจำกัดหรือขัดขวาง สิทธินี้ย่อมเป็นโมฆะใช้บังคับไม่ได้ มาตรการใด ๆ เพื่อให้มีข้อตกลงดังกล่าวย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p>	<p>รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิ มูลฐาน มาตราที่ 9 มีส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ชุมชน ของเยอรมนีดำเนินการจัดตั้งสมาคมและสโมสรในการ ล้อมกรอบให้เด็กมีระเบียบวินัย มีความสามัคคีร่วมกัน บำเพ็ญประโยชน์ โดยคนในชุมชนจะประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกีฬา ดนตรี สันทนาการ และบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ในวันหยุดสุดสัปดาห์จะเห็นเยาวชนบางส่วนหิ้ว เครื่องดนตรีไปเล่นในชมรมซึ่งมีผู้ใหญ่ช่วยสอนและดูแล ในวันที่มีอากาศดี ก็จะมีทั้งเด็กและผู้ใหญ่มาเล่น หรือ แข่งขันกีฬาในสนามกีฬาของชุมชนเป็นจำนวนมาก และเป็นแหล่งบ่มเพาะนักกีฬาที่มีชื่อเสียงเป็นจำนวน มาก รัฐธรรมนูญมาตราที่ 9 จึงสอดคล้องกับทฤษฎี พัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ เพียเจต์เชื่อว่า การที่บุคคลจะพัฒนาจากขั้นยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มี อำนาจเหนือตนมายังขั้นการยอมรับการเปลี่ยนแปลง ของกฎเกณฑ์เกิดจากการที่บุคคลได้สัมผัสกับสภาวะ รอบตัวที่กว้างขวางขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง การมีบทบาท ในกลุ่มเพื่อนและในกลุ่มคนในสังคม ประกอบกับ พัฒนาการทางสติปัญญาที่มีมากขึ้นตามวุฒิภาวะ สิ่งเหล่านี้ จะช่วยให้บุคคลสามารถใช้สติปัญญาและ</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>ประสบการณ์ของตนวิเคราะห์ปรากฏการณ์ต่าง ๆ จนในที่สุดบุคคลจะได้ข้อสรุปที่เป็นหลักการในใจตนเอง (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 23)</p>
	<p>มาตรา 12 (1) คนชาวเยอรมันมีสิทธิโดยเสรีที่จะเลือกอาชีพ หรือวิชาชีพ ที่ทำงาน และที่รับการฝึกอบรม การควบคุมวิชาชีพให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p>	<p>รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 12 ช่วยสนับสนุนให้นักเรียนสามารถเลือกเส้นทางที่จะประกอบอาชีพของตนเองตามที่ตนเองพึงพอใจจึงช่วยหนุนเสริมพัฒนาการทางการมีระเบียบวินัยของนักเรียน สอดคล้องกับนักคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม ที่เชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลของการกระทำได้แก่ ผลประเภทเสริมแรง ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น และผลประเภทถูกลงโทษซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราลดลงหรือหมดไป วิธีการพัฒนาระเบียบวินัยตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมนั้น พบว่าสามารถพัฒนาวินัยของนักเรียนได้ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาตามขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ (1) บ่งชี้หรือกำหนดพฤติกรรมของวินัยที่เป็นเป้าหมายให้ชัดเจน และมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ (2) ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการโดยใช้ตัวเสริมแรงทางสังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง เป็นต้น (3) ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการปรับพฤติกรรม (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 25)</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	ระบบประกันสังคมของเยอรมนี	<p>ระบบประกันสังคมของเยอรมนีช่วยให้พ่อแม่สามารถอบรมเลี้ยงดูลูกด้วยตนเองได้ การที่พ่อแม่สามารถอบรมเลี้ยงดูลูกด้วยตนเองได้ย่อมทำให้พ่อแม่สามารถพัฒนาวินัยให้แก่ลูกได้ ดังนั้น ระบบประกันสังคมของเยอรมนีสอดคล้องกับแนวคิดสังคมวิทยา คือที่เกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมให้กับบุคคลได้แก่ พ่อแม่ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่คือการบอกกับลูกอย่างชัดเจนถึงสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ วิธีการนี้ช่วยพัฒนาวินัยให้แก่ลูกได้ นอกจากนี้ การเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่ถือเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่รู้ตัว กล่าวคือ เด็กจะเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของพ่อแม่และซึมซับเข้าไปในจิตใจหล่อหลอมมาเป็นบุคลิกภาพของเด็ก (อ้อมเดือน สดมณี และรัฐศุภกร จันประเสริฐ, 2554 หน้า 27)</p>
	สิทธิและหน้าที่ของเด็กในเยอรมนี	<p>กฎหมายแพ่งมาตรา 1 ระบุไว้ว่า สิทธิของบุคคลเริ่มต้นตั้งแต่วันที่เด็กลืมตาดูโลก</p> <p>กฎหมายแพ่งมาตรา 2 ข้อ 2 ระบุไว้ว่า เด็กมีสิทธิได้รับรางวัลเมื่อเก็บของมีค่าแล้วนำไปคืน มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหาย มีสิทธิเรียกร้องค่าเลี้ยงดูจากพ่อแม่ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับลูก มีสิทธิขอเงินช่วยค่าเล่าเรียนจากรัฐบาล ถ้ามีเงื่อนไขถูกต้อง มีสิทธิทำใบขับขี่เมื่ออายุครบ 18 ปี และมีสิทธิขายสิ่งของและรับเงินเป็นค่าตอบแทน นอกจากนี้ กฎหมายเยอรมันระบุสิทธิและหน้าที่ของเด็กอายุ 7 – 10 ปี ไว้ เช่น เด็กอายุ 7 ปี มีสิทธิกระทำการทางกฎหมายได้จำกัด และรับผิดชอบในการกระทำโดยจำกัด หมายความว่า ถ้าเด็กกระทำผิดในสิ่งที่ตนเข้าใจแล้วว่าอะไรเป็นอะไร เด็กจะต้องรับผิดชอบในความผิดนั้น เป็นต้น สิทธิและหน้าที่ของเด็กในเยอรมนีสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ เพียเจต์เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์เป็นไปตามขั้นและขั้นอยู่กับวัยตลอดจนความ</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>ฉลาดของบุคคลในการที่จะรับรู้กฎเกณฑ์และลักษณะต่างๆ ของสังคมตามพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น โดยขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้</p> <p>(1) ชั้นยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 8 ปี ในขั้นนี้บุคคลยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน เช่น บิดา มารดา ครู และบุคคลอื่นที่มีอำนาจมากกว่าและเชื่อว่ากฎระเบียบเป็นสิ่งที่แน่นอนตายตัว ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้น ระเบียบนี้บิดามารดา และผู้ใหญ่จึงมีอิทธิพลต่อเด็กอย่างชัดเจน</p> <p>(2) ขั้นการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์ อายุตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไป ในขั้นนี้บุคคลจะมองสิ่งต่าง ๆ อย่างมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น และเชื่อว่ากฎระเบียบต่าง ๆ ไม่ใช่สิ่งที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดสมบูรณ์ แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าทุกคนยอมรับ การเปลี่ยนแปลงนั้น ในขั้นนี้เป็นระยะที่บุคคลเริ่มพัฒนาจริยธรรมขึ้นสู่ความคิดที่เป็นของตนเอง ใช้เหตุผลโดยคำนึงถึงความยุติธรรมและพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำ เพียเจต์เชื่อว่าการที่บุคคลจะพัฒนาจากชั้นยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตนมายังขั้นการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์นี้เกิดจากการที่บุคคลได้สัมผัสสภาวะรอบตัวที่กว้างขวางขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง การมีบทบาทในกลุ่มเพื่อน ในกลุ่มคนในสังคม ประกอบกับพัฒนาการทางสติปัญญาที่มีมากขึ้นตามวุฒิภาวะ สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้บุคคลสามารถใช้สติปัญญาและประสบการณ์ของตนเองวิเคราะห์ปรากฏการณ์ต่างๆ จนในที่สุดบุคคลก็จะได้ข้อสรุปต่างๆ ที่เป็นหลักการในใจตนเอง (อ้อมเดือน สดมณี และ ฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 22 - 23)</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า)	กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า) เกี่ยวกับการไม่ทำเสียงดัง การไม่รบกวนเวลาพักผ่อน การไม่ทำกลิ่นเหม็นรบกวนเพื่อนบ้าน ฯลฯ สอดคล้องกับการพัฒนาจริยธรรมของกลุ่มแนวคิด สังคมวิทยา ซึ่งเป็นแนวคิดที่มองว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่าน กระบวนการขัดเกลาทางสังคม หรือ Socialization ซึ่งกระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน จารีตประเพณี ขนบธรรมเนียม และการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ จากการเรียนรู้นั้นจะทำให้บุคคลมีพฤติกรรมบุคลิกภาพ ค่านิยม เจตคติ แรงจูงใจที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมของตน รวมทั้งได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ซึ่งกระบวนการขัดเกลาทางสังคมนี้จะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยชรา (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 27)
	กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ	การเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาของเด็กเยอรมันจะต้องเข้าโรงเรียนในเขตที่ตัวเองพำนักอยู่ ลักษณะนี้เรียกว่าเขตโรงเรียนประถมศึกษา (Grundschulbezirk) โดยจะมีการแบ่งเขตกันว่าเขตนั่นๆ เป็นเขตของโรงเรียนประถมศึกษาใด ระบบการแบ่งเขตโรงเรียนและการใช้กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับที่เข้มงวด เด็กจะไม่มีทางเลือกที่จะเข้าเรียน เพราะเมื่อเด็กมีอายุถึงเกณฑ์ ทางราชการก็จะมีจดหมายมาแจ้งว่าเด็กจะต้องเข้าเรียนโรงเรียนใด ให้ผู้ปกครองพาลูกไปติดต่อ และหากผู้ปกครองเฉยเมยไม่พาลูกไปเข้าเรียนก็จะได้รับโทษด้วย กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐนี้ สอดคล้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกลุ่ม แนวคิดพฤติกรรมนิยม ที่เชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>และจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลของการกระทำได้แก่ ผลประเภทเสริมแรง ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้นและผลประเภทถูกลงโทษซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราลดลงหรือหมดไป วิธีการพัฒนาระเบียบวินัยตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมนั้น พบว่าสามารถพัฒนาวินัยของนักเรียนได้ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาตามขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ (1) บ่งชี้หรือกำหนดพฤติกรรมของวินัยที่เป็นเป้าหมายให้ชัดเจนและมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ (2) ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการโดยใช้ตัวเสริมแรงทางสังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง เป็นต้น (3) ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการปรับพฤติกรรม (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 25)</p>
	<p>กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ</p>	<p>กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ สอดคล้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม ที่เชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลของการกระทำได้แก่ ผลประเภทเสริมแรง ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น และผลประเภทถูกลงโทษซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราลดลงหรือหมดไป วิธีการพัฒนาระเบียบวินัยตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมนั้น พบว่าสามารถพัฒนาวินัยของนักเรียนได้ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาตามขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ (1) บ่งชี้หรือกำหนดพฤติกรรมของวินัยที่เป็นเป้าหมายให้ชัดเจนและมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>สังเกตได้ (2) ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการโดยใช้ตัวเสริมแรงทางสังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง เป็นต้น (3) ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการปรับพฤติกรรม (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 25)</p>
	<p>กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสีงแวดล้อม - กฎระเบียบเกี่ยวกับการลดการใช้ถุงพลาสติก</p>	<p>กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสีงแวดล้อมสอดคล้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม ที่เชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับสีงแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลของการกระทำได้แก่ ผลประเภเสริมแรง ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น และผลประเภถูกลงโทษซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราลดลงหรือหมดไป วิธีการพัฒนาระเบียบวินัยตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมนั้น พบว่าสามารถพัฒนาวินัยของนักเรียนได้ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาตามขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ (1) บ่งชี้หรือกำหนดพฤติกรรมของวินัยที่เป็นเป้าหมายให้ชัดเจนและมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ (2) ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการโดยใช้ตัวเสริมแรงทางสังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง เป็นต้น (3) ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับ การปรับพฤติกรรม (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 25)</p>
<p>มาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของเยอรมนี</p>		<p>รัฐของเยอรมนีที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมของประเทศจะกำหนดมาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของรัฐให้ประชาชนทุกคนในรัฐถือปฏิบัติ การพัฒนาวินัยในข้อนี้สอดคล้องกับการพัฒนาจริยธรรมของกลุ่มแนวคิดสังคมนิยม</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>ซึ่งเป็นแนวคิดที่มองว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้ โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม หรือ Socialization ซึ่งกระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน จารีต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และ การประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ จาก การเรียนรู้จะทำให้บุคคลมีพฤติกรรม บุคลิกภาพ ค่านิยม เจตคติ แรงจูงใจที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมของตน รวมทั้งได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ใน การดำเนินชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ซึ่งกระบวนการขัดเกลาทางสังคมนี้จะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยชรา (อ้อมเดือน สดมณี และ ฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 27)</p>
2	1. การพัฒนาวินัยอย่างต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาระดับอนุบาล ระดับการศึกษาภาคบังคับ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ	<p>ประเทศเยอรมนีมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาระเบียบวินัยให้แก่ นักเรียนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เทียบเท่าแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เทียบเท่า คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ลำดับขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์กแบ่งออกเป็น 3 ระดับ และแต่ละระดับสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชั้นได้แก่</p> <p>ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎหมาย (2-10 ปี) หมายถึงระดับที่การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น มี 2 ชั้น ได้แก่</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>ขั้นที่ 1 ใช้หลักการหลบหลีกการลงโทษ คือ การมุ่งที่จะหลบหลีก มิให้ตนเองถูกลงโทษทางกาย เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับและจะยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เพราะเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือตน</p> <p>ขั้นที่ 2 ใช้หลักการแสวงหารางวัล คือ การเลือกกระทำในสิ่งที่จะนำความพอใจมาให้ตนเองเท่านั้น</p> <p>ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (10-16 ปี) หมายถึง การกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยๆ ของตน หรือทำตามกฎหมายและศาสนา บุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับนี้ยังต้อง มีการควบคุมจากภายนอก แต่ก็มีความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถที่จะแสดงบทบาททางสังคมได้ มี 2 ชั้น ได้แก่</p> <p>ขั้นที่ 3 ใช้หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ บุคคลยังไม่เป็นตัวของตัวเอง ชอบคล้อยตามการชักจูง ของผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อนๆ</p> <p>ขั้นที่ 4 ใช้หลักการทำตามหน้าที่ของสังคม บุคคลมีความรู้ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมของตน จึงถือว่าตนมีหน้าที่ตาม กฎ เกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือคาดหวัง</p> <p>ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ หมายถึง การตัดสินใจขัดแย้งด้วยการนำมาตริตrongซึ่งใจตนเอง และตัดสินใจไปตามแต่ว่าจะเห็นความสำคัญของสิ่งใดมากกว่ากัน มี 2 ชั้น ได้แก่</p> <p>ขั้นที่ 5 ใช้หลักการทำตามคำมั่นสัญญา บุคคลเห็นความสำคัญของคนส่วนใหญ่ ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงมีพึงได้ของบุคคลอื่นสามารถควบคุมบังคับใจตนเองได้</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>ขั้นที่ 6 ใช้หลักการยึดหลักอุดมคติสากลซึ่งเป็น ขั้นพัฒนาการที่สูงสุด แสดงทั้งการมีความรู้สากล นอกเหนือจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตน และการมีความ ยึดหยุ่น ทางจริยธรรมเพื่อจุดมุ่งหมายใน บั้นปลายอัน เป็นอุดมคติยิ่งใหญ่ (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 23-24)</p>
	<p>2. การพัฒนาวินัยในการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรระดับอาชีวศึกษา</p>	<p>การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของประเทศเยอรมนี เน้นการให้นักเรียนไปฝึกงานในโรงงาน บริษัท หรือสถานประกอบการ โดยโรงงาน บริษัท หรือสถานประกอบการจะจัดเตรียมพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญ การทำงานในโรงงาน บริษัท หรือสถานประกอบการนั้น ทำหน้าที่เป็นครูฝึกให้แก่ักเรียนที่มาฝึกงาน การพัฒนา วินัยให้แก่ักเรียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของ เยอรมันจึงสอดคล้องกับกลุ่มทฤษฎีพัฒนาการทาง จริยธรรมของโคลเบิร์กที่ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การให้ความรู้ขั้นสูง เป็นการจัดประสบการณ์ให้ นักเรียนได้รับเหตุผลใหม่และเหนือกว่าที่เคย เป็นอยู่ (ขั้นสูงกว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของ นักเรียน) (2) การมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสภาพแวดล้อม เป็นการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้มีโอกา สปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสภาพแวดล้อม (3) การให้แสดงบทบาทสมมติ เป็นการจัดให้นักเรียน ได้รับโอกาสสวมบทบาทอื่นนอกเหนือจากที่ตน เป็นอยู่และบทบาทนั้นเกี่ยวข้องกับจริยธรรม การรับ เอาความคิดและความรู้สึกของคนอื่นจะก่อให้เกิด ความคิดความเข้าใจแตกต่างไปจากเดิมและไม่ยึด ติดอยู่แต่ตนเอง (4) การฝึกเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งเชิงจริยธรรม กล่าวคือ การฝึกเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งเชิง จริยธรรมจะช่วยฝึกให้บุคคลได้คิดวิเคราะห์ อภิปราย โต้แย้ง และตัดสินใจโดยพิจารณาความ เห็นรวมทั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคมด้วย

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>(5) การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็น กล่าวคือ การที่บุคคลมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็น อภิปรายเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งจริยธรรมร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างเปิดเผย จะช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลให้สูงขึ้นได้ (ทีศนา แซมมณี, 2546 หน้า 6-7)</p>
3	<p>แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี</p> <p>1. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล</p>	<p>แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล ประกอบด้วยการเล่นและการเรียน รูปแบบการทำงาน และการร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและครู สอดคล้องทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ลำดับขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์กแบ่งออกเป็น 3 ระดับ และแต่ละระดับสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชั้น นักเรียนที่เรียนในระดับอนุบาลจะอยู่ในระดับที่ 1 ในขั้นที่ 1 และ 2 ได้แก่</p> <p>ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (2-10 ปี) หมายถึงระดับที่การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น มี 2 ชั้น ได้แก่</p> <p>ขั้นที่ 1 ใช้หลักการหลบหลีกการลงโทษ คือ การมุ่งที่จะหลบหลีก มิให้ตนเองถูกลงโทษทางกาย เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับและจะยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เพราะเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือตน</p> <p>ขั้นที่ 2 ใช้หลักการแสวงหารางวัล คือ การเลือกกระทำในสิ่งที่จะนำความพอใจมาให้ตนเอง เท่านั้น (อ้อมเดือน สดมณี และธวัชศุกร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 23-24)</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>2. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน การศึกษาภาคบังคับประกอบด้วย</p> <p>1. มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับมีหน้าที่ดูแลให้การดำเนินการในโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น มีระเบียบ เพื่อที่นักเรียนทุกคนจะได้รู้สึกสบายใจ และสามารถเรียนไปได้ดี นักเรียนทั้งหญิงและชายจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สำหรับการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน ได้แก่ กฎเกณฑ์เมื่ออยู่ในโรงเรียน และกฎของห้องเรียน และจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และพนักงานโรงเรียน หากมีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือละเมิดกฎอย่างรุนแรง ทางโรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ และจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น</p>	<p>มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับสอดคล้องกับกรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง คือนักคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยมเชื่อว่าพฤติกรรม ของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการ กระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลจากการ กระทำนั้นมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ ผลประเภทเสริมแรง ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น และ ผลประเภทถูกลงโทษ ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตรา ลดลงหรือหมดไป สำหรับวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมนั้นพบว่า สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลได้ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ตามขั้นตอนที่สำคัญดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) บ่งชี้หรือกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจน และมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ (2) ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการ โดยตัวเสริมแรงที่นำมาใช้อาจเป็นตัวเสริมแรงทาง สังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง ให้ความสนใจ ให้เกียรติ เป็นต้น หรืออาจเป็นตัวเสริมแรงที่เป็นรางวัล สิ่งของ หรือเบี้ย (Token) ที่สามารถนำมา แลก กับสิ่งของที่ผู้ปรับพฤติกรรมต้องการ หรืออาจจะให้แรงเสริมโดยการให้ทำกิจกรรมอื่นที่ชอบ ทั้งนี้วิธีการ เสริมแรงที่ใช้ต้องเหมาะสมกับอายุของผู้รับการปรับพฤติกรรม (3) ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของผู้รับการปรับ พฤติกรรม เมื่อมีพฤติกรรมที่ต้องการเกิดขึ้น ควรให้แรงเสริมทันทีในช่วงแรกๆ ของการปรับพฤติกรรม แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง แล้วการให้แรงเสริมควรจะเปลี่ยนเป็นแบบ ครึ่งคราว เพื่อให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่อย่างถาวร

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>จากแนวคิดพฤติกรรมนิยมจะเห็นได้ว่า ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้น ต้องกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่จะพัฒนาให้ชัดเจน สามารถวัดและสังเกตได้ โดยวิธีการสำคัญในการพัฒนาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตาม แนวคิดนี้คือ การปรับพฤติกรรมที่อาศัยตัวเสริมแรง หรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือที่สำคัญ (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 25-27)</p>
	<p>2. ขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น อาจเป็นไปได้ที่นักเรียนอาจจะรู้สึกว่าการเรียนไม่มีความสุขในชั้นเรียน หรือผลการเรียนของนักเรียนลดลงอย่างกระทันหัน หรือบางทีนักเรียนอาจจะมีปัญหากับนักเรียนด้วยกัน หรือผู้ปกครองอาจจะไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจของครูผู้สอน ในสถานการณ์ที่ยุ่งยากที่มีผลกระทบต่อนักเรียน ต่อครูผู้สอน หรือต่อชั้นเรียน จะต้องปฏิบัติดังนี้</p> <p>(1) ผู้ปกครองและครูผู้สอนติดต่อพูดคุยปรึกษาหารือกันถึงสถานการณ์ที่กำลังเป็นประเด็นอยู่และพยายามหาหนทางแก้ไขร่วมกัน โดยปกติมักจะหาทางออกที่เป็นที่น่าพอใจได้ด้วยวิธีนี้</p> <p>(2) ถ้าหากว่าผู้ปกครองและครูผู้สอนไม่สามารถจะหาทางออกได้ และหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าจำเป็นก็ให้มีการพูดคุยกันระหว่างผู้ปกครอง ครูผู้สอน และฝ่ายบริหารของโรงเรียน</p>	<p>แนวทางพัฒนาจริยธรรมของขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์เป็นแนวคิดที่ใช้ ในการอธิบายสาเหตุพฤติกรรมของบุคคลโดยใช้ รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) สำหรับวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตาม แนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์นั้นพบว่า ก่อนที่จะดำเนินการพัฒนานั้น นักพัฒนาจริยธรรมจะต้องตอบคำถามอย่างน้อย 3 ข้อต่อไปนี้ 1. จะพัฒนาอะไร 2. จะพัฒนาโดยมีขั้นตอนอย่างไร 3. จะพัฒนาอย่างไร หลังจากนั้นจึงนำคำตอบที่ได้มาประมวลเพื่อวางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลต่อไป จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าแนวคิดกลุ่มจิตพฤติกรรมศาสตร์เชื่อว่าสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์มาจากทั้งสาเหตุที่เป็นปัจจัยภายนอก อันได้แก่สถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ และปัจจัยภายใน คือจิตใจตัวบุคคลเอง ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิต ลักษณะเดิมและสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลประสบอยู่ (อ้อมเดือน สดมณี และ ฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 25-27) นอกจากนี้ยังเห็นว่า การจะพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลให้ประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยข้อมูลจากการวิจัยเป็นพื้นฐาน ดังนั้น ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดของกลุ่มนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>(3) ถ้าหากว่ายังไม่สามารถหาทางแก้ไขที่เป็นที่พอใจได้ ไม่ว่าจะในกรณีที่มีคำถามหรือปัญหาใดๆ เกิดขึ้น ผู้ปกครองสามารถนำเรื่องเข้าแจ้งต่อคณะกรรมการโรงเรียนได้</p> <p>(4) การขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ หากการใช้มาตรการที่ได้ตกลงกันไว้ไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทางโรงเรียนอาจขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ หากพฤติกรรมของนักเรียนหญิงหรือชายคนใดส่งผลกระทบต่อโรงเรียนอย่างรุนแรง จนทำให้ไม่สามารถดำเนินการเรียนการสอนไปตามปกติได้คณะกรรมการโรงเรียนสามารถมีหนังสือตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรได้ หรืออาจจะเตือนว่า ถ้าไม่เลิกพฤติกรรมเช่นนั้น ก็อาจจะถูกสั่งพักการเรียนได้</p> <p>(5) การสั่งพักการเรียนของนักเรียนเพื่อความมั่นใจว่าโรงเรียนจะสามารถดำเนินการไปได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย คณะกรรมการโรงเรียนสามารถสั่งให้นักเรียนหญิงและชายพักการเรียนได้นานถึงสิบสองสัปดาห์ ในกรณีที่นักเรียนถูกพักการเรียน ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนจะได้ร่วมกันกับผู้ปกครองและโรงเรียนจัดทำกิจกรรมที่เหมาะสมให้นักเรียนทำในระหว่างที่ถูกพักการเรียนต่อไป</p>	<p>เพื่อที่จะค้นหาลักษณะหรือประเภทของบุคคลกลุ่มเสี่ยง (มีจิตลักษณะและ/หรือพฤติกรรมบางประการที่ด้อยกว่ากลุ่มประเภทอื่น) และศึกษาปัจจัยเชิงเหตุหรือสาเหตุต่างๆ ของจิตลักษณะหรือพฤติกรรมจริยธรรมที่ต้องการพัฒนา (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภกร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 23 - 24)</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>3. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย</p> <p>1. การประเมินผลการเรียนของนักเรียนระหว่างเรียน ครูผู้สอนจะประเมินผลการเรียนของนักเรียนโดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระหว่างเรียน นักเรียนจะต้องแสดงความตั้งใจเรียนระหว่างเรียนโดยพยายามตอบคำถามของครู นักเรียนที่ตอบคำถามอย่างสม่ำเสมอมักจะได้คะแนนดี ดังนั้นนักเรียนทุกคนจึงตั้งใจเรียนตลอดเวลาที่ครูสอน ส่งผลให้ห้องเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของเยอรมันเป็นห้องเรียนที่มีระเบียบวินัยมาก (พราว์ปาพาทัวร์, 2559)</p> <p>2. การประเมินผลการเรียนของนักเรียนปลายภาคเรียน ในแต่ละภาคเรียนนักเรียนจะได้รับการประเมินด้วยการสอบข้อสอบแบบอัตนัย ครูจะแจกเฉพาะคำถามให้ นักเรียนต้องนำกระดาษเขียนตอบมาเอง โดยจะแบ่งกระดาษออกเป็น 2 ส่วน นักเรียนเขียนส่วนที่หนึ่งและเว้นอีกส่วนไว้ให้ครูเขียนให้คำแนะนำเพิ่มเติม และครูเยอรมันตรวจข้อสอบละเอียดมาก และเขียนอธิบายให้นักเรียนเข้าใจอย่างละเอียดอีกด้วย นอกจากนี้นักเรียนยังได้รับการประเมินเกี่ยวกับระเบียบวินัยในชั้นเรียน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนด้วย (พราว์ปาพาทัวร์, 2559) การประเมินผลการเรียนในลักษณะนี้ช่วยหนุนการเสริมสร้าง</p>	<p>แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสอดคล้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยมเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลจากการกระทำนั้นมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ ผลประเภทเสริมแรง ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น และผลประเภทถูกลงโทษ ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตรา ลดลงหรือหมดไป สำหรับวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมนั้น พบว่า สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลได้ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็น เครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ตามขั้นตอนที่สำคัญดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ปังชี้หรือกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจน และมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ (2) ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการ โดยตัวเสริมแรงที่นำมาใช้อาจเป็นตัวเสริมแรงทาง สังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง ให้ความสนใจ ให้เกียรติ เป็นต้น หรืออาจเป็นตัวเสริมแรงที่เป็นรางวัล สิ่งของ หรือเบี้ย (Token) ที่สามารถนำมาแลกเปลี่ยนกับสิ่งของที่ผู้ปรับพฤติกรรมต้องการ หรืออาจจะให้แรงเสริมโดยการให้ทำกิจกรรมอื่นที่ชอบ ทั้งนี้วิธีการเสริมแรงที่ใช้ต้องเหมาะสมกับอายุของผู้รับการปรับพฤติกรรม (3) ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของผู้รับการปรับพฤติกรรม เมื่อมีพฤติกรรมที่ ต้องการเกิดขึ้น ควรให้แรงเสริมทันทีในช่วงแรก ๆ ของการปรับพฤติกรรม แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งแล้วการให้แรงเสริมควรจะเปลี่ยนเป็นแบบครั้งคราว เพื่อให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่อย่างถาวร จาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>วินัยในชั้นเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</p> <p>3. การทดสอบนักเรียนเพื่อรับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายในช่วงปลายปีเกรด 13 รัฐ 14 รัฐของเยอรมนีจะมีการสอบรวมที่เรียกว่า Zentralabitur ซึ่งเป็นการสอบข้อเขียนโดยใช้ข้อสอบเดียวกันที่จัดทำโดยหน่วยราชการในกระทรวงวัฒนธรรมของแต่ละรัฐ เมื่อสอบผ่านนักเรียนจะได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งมีศักดิ์และสิทธิ์ที่จะเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยสาขาต่างๆ รวมทั้งมหาวิทยาลัยประยุกต์ศาสตร์หรือจะเรียนต่อสายอาชีพก็ได้ (ญานาเชือก, 2011 หน้า 22) การทดสอบนักเรียนในลักษณะนี้ส่งผลให้นักเรียนเยอรมันต้องตั้งใจเรียน ต้องมีวินัยในการเรียน มิฉะนั้นก็จะไม่สามารถเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้</p>	<p>แนวคิดพฤติกรรมนิยมจะเห็นได้ว่า ใน การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้น ต้องกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่จะพัฒนาให้ชัดเจน สามารถวัดและสังเกตได้ โดยวิธีการสำคัญในการพัฒนาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดนี้คือ การปรับพฤติกรรมที่อาศัยตัวเสริมแรง หรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือที่สำคัญ (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 23-24)</p>
	<p>4. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนระดับอาชีวศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเป็นการเรียนที่เรียกว่า เรียนแบบวิชาชีพควบคู่ (Duale Berufsausbildung) ต้องเรียนวิชาสามัญและภาคทฤษฎีพื้นฐานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นเวลา 1-2 วันต่อสัปดาห์ แล้วจึงไปฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการอีกระยะเวลาหนึ่ง นักเรียนที่เข้าเรียนและฝึกงานนี้จะต้องทำสัญญาระหว่างสถานประกอบการและนักเรียน โดย 	<p>แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนระดับอาชีวศึกษาสอดคล้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม เชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลจากการกระทำนั้นมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ ผลประเภเสริมแรงซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น และผลประเภถูกลงโทษ ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราลดลงหรือหมดไป สำหรับวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมนั้น พบว่า สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลได้ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรม</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>สถานประกอบการจะต้องจัดการฝึกอบรมให้แก่พนักงานให้มีความรู้และความสามารถตามมาตรฐานเพื่อเข้าทดสอบสมรรถนะจากสถาบันหอการค้าและอุตสาหกรรม และนักเรียนจะต้องตั้งใจเรียน/ฝึกงานตามแผนการเรียนที่ครูผู้ฝึกจัดทำร่วมกับโรงเรียนอาชีวศึกษา</p> <p>- การทดสอบสมรรถนะ ก่อนที่นักเรียนจะได้รับประกาศนียบัตรเป็นช่างฝีมือเฉพาะทาง นักเรียนจะต้องผ่านการทดสอบ ทั้งความรู้สามัญ ความรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติของแต่ละสาขาอาชีพที่จัดสอบโดยสถานศึกษาที่นักเรียนเข้าเรียน ผู้ที่ผ่านการทดสอบจะได้รับประกาศนียบัตรวุฒิสามัญจากสถานศึกษา ส่วนการทดสอบภาคปฏิบัตินั้น หอการค้าของแต่ละอาชีพจะเป็นผู้จัดการทดสอบสมรรถนะตามสาขาและให้ประกาศนียบัตรแก่นักเรียน</p>	<p>โดยใช้ตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็น เครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ตามขั้นตอนที่สำคัญดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) บังคับหรือกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจน และมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ (2) ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการ โดยตัวเสริมแรงที่นำมาใช้อาจเป็นตัวเสริมแรงทาง สังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง ให้ความสนใจ ให้เกียรติ เป็นต้น หรืออาจเป็นตัวเสริมแรงที่เป็นรางวัล สิ่งของ หรือเบี้ย (Token) ที่สามารถนำมาแลกเปลี่ยนกับสิ่งของที่ผู้ปรับพฤติกรรมต้องการ หรืออาจจะให้แรงเสริมโดยการให้ทำกิจกรรมอื่นที่ชอบ ทั้งนี้วิธีการ เสริมแรงที่ใช้ต้องเหมาะสมกับอายุของผู้รับการปรับพฤติกรรม (3) ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของผู้รับการปรับพฤติกรรม เมื่อมีพฤติกรรมที่ต้องการเกิดขึ้น ควรให้แรงเสริมทันทีในช่วงแรกๆ ของการปรับพฤติกรรม แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง แล้วการให้แรงเสริมควรจะเปลี่ยนเป็นแบบครั้งคราว เพื่อให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่อย่างถาวร จากแนวคิดพฤติกรรมนิยมจะเห็นได้ว่า ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้น ต้องกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่จะพัฒนาให้ชัดเจน สามารถวัดและสังเกตได้ โดยวิธีการสำคัญในการพัฒนาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตาม แนวคิดนี้คือ การปรับพฤติกรรมที่อาศัยตัวเสริมแรง หรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือที่สำคัญ (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 23-24)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
4	<p>สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา</p> <p>1. ความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงลูก</p>	<p>ความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงลูกสอดคล้องแนวคิดพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของกลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา เป็นแนวคิดที่เน้นการศึกษากระบวนการปฏิสังสรรค์และแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสังสรรค์และแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในกลุ่ม องค์กรและสังคม ซึ่งตามแนวคิดนี้มองว่าการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการ ชัดเภาทางสังคม การชัดเภาทางสังคม (Socialization) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน จารีต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และการประพฤติปฏิบัติ ต่างๆ จากการเรียนรู้นั้นจะทำให้บุคคลมีพฤติกรรม บุคลิกภาพ ค่านิยม เจตคติ แรงจูงใจที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมของตน รวมทั้งได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ ซึ่งกระบวนการชัดเภาทางสังคมนี้จะ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยชรา บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการชัดเภาทางสังคม การชัดเภาทางสังคมเป็นกระบวนการที่สำคัญตลอดช่วงชีวิตของมนุษย์ที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการชัดเภาทางสังคมให้กับบุคคล ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน พระ และสื่อมวลชน ฯลฯ (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 27-28)</p>
	<p>2. ความร่วมมือในการปลูกฝังวินัยของชุมชน และสังคม</p> <p>- การรวมตัวเป็นสมาคมหรือสโมสรทางด้านดนตรี กีฬา การทำอาหาร และอื่นๆ ที่สอดคล้องกับความสนใจของเด็กและเยาวชนในชุมชน โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถของสมาชิกในชุมชนหรือสังคม สมาคม</p>	<p>แนวคิด หลักการ ทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับสภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา คือ กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ด้านจิตใจจะครอบคลุมความสนใจ เจตคติค่านิยม ลักษณะนิสัยของบุคคล และเชื่อว่าการเกิดเจตคติและการพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลมีขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>หรือสโมสรจะมีการจัดกิจกรรม เช่น วันอาทิตย์จัดให้เด็กได้เล่นกีฬา เด็กคนไหนชอบเล่นดนตรีก็จัดให้เล่นดนตรี เข้าชมรมดนตรี สิ่งเหล่านี้ชุมชนแต่ละแห่งเป็นผู้จัด เพื่อให้เด็กมีกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมทักษะหรือความสามารถของเด็ก อาจจะมีเด็กบางส่วนไม่ได้เข้าร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ แต่มีน้อยมาก พ่อแม่บางคนก็พาลูกไปเข้าโบสถ์ แต่เด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่จะไม่เข้าโบสถ์ แต่จะไปเข้าชมรมต่างๆ ในชุมชนที่ตนเองถนัดและสนใจ (ชุมพล เทียงธรรม, 2549 หน้า 79)</p>	<ol style="list-style-type: none"> (1) ขั้นการรับรู้ หมายถึง การที่ผู้เรียนได้รับรู้เกี่ยวกับวินัยที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติ (2) ขั้นการตอบสนอง หมายถึง การที่ผู้เรียนได้รับรู้และเกิดความสนใจในวินัยนั้น แล้วมีโอกาสได้ตอบสนองในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง (3) ขั้นการเห็นคุณค่า หมายถึง การที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับวินัย แล้วเกิดเห็นคุณค่าของวินัยนั้น ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวินัยนั้น (4) ขั้นจัดระบบ หมายถึง การที่ผู้เรียนรับวินัยที่ตนเห็นว่ามีความค่านั้นเข้ามาในระบบวินัยของตน (5) ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย หมายถึง การที่ผู้เรียนปฏิบัติตนตามวินัยที่ตนรับมาอย่างสม่ำเสมอ และทำจนกลายเป็นนิสัย (ทิตินา แซมมณี, 2550 หน้า 237-238) และสอดคล้องกับการพัฒนาจริยธรรมตามกลุ่มแนวคิดสังคัมภีรวิทยาที่ว่า “การอบรมสั่งสอนจากพระ ถือเป็นความช่วยเหลือส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยอาศัยหลักคำสอนและการจัดกิจกรรมทางศาสนา” (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 27) และสอดคล้องกับการพัฒนาจริยธรรมตามกลุ่มแนวคิดทางศาสนา “ในศาสนาคริสต์มีหลักคำสอนที่ส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาจิตสำนึกและ เจตคติของตนให้ตั้งงาม เช่น คำสอนของพระเยซูที่ให้บุคคลหมดความเห็นแก่ตัว มีความรักผู้อื่นและเสียสละเพื่อผู้อื่น” (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 28)
	<p>- คนในชุมชนและสังคมเป็นแบบอย่างที่ดีของการมีวินัย เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนรุ่นหลัง สิ่งนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะคนเยอรมันเป็นคนที่ระเบียบรักความสะอาด เริ่มต้นจากการปฏิบัติภายในครอบครัวก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในบ้านเรือน แม่บ้านจะ</p>	<p>คนในชุมชนและสังคมเป็นแบบอย่างที่ดีของการมีวินัย สอดคล้องกับการพัฒนาจริยธรรมตามกลุ่มทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การให้ความรู้ขั้นสูงเป็นการจัด ประสบการณ์ให้บุคคลได้รับเหตุผลใหม่และเหนือกว่า ที่เคยเป็นอยู่ (ขั้นสูงกว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้น ๆ 1 ขั้น)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>เช็ดกระจกทุกวัน พอถึงฤดูกาลคริสต์มาส แม่บ้านก็จะทาสีบ้านใหม่ให้สดใส เด็กซึมซับการปฏิบัติเหล่านี้จากครอบครัว และยึดเป็นแนวปฏิบัตินำไปสู่การทำงานทุกอย่างอย่างมีมาตรฐาน ตั้งแต่การเดินสายไฟในบ้าน การเดินท่อน้ำและรางน้ำมีมาตรฐานทั้งหมด เพราะฉะนั้นทุกสิ่งทุกอย่างก็จะเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เกะกะเมื่อทุกคนมีวินัย สังคมที่อยู่อาศัยก็มีวินัยตามไปด้วย(ชุมพล เทียงธรรม, 2549 หน้า 81)</p>	<p>(2) การมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และสภาพแวดล้อม เป็นการจัดประสบการณ์ให้บุคคลได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสภาพแวดล้อมกับการพัฒนาจริยธรรมตามแนวคิดสังคมิวิทยาเป็นแนวคิดที่เน้นการศึกษากระบวนการ</p> <p>(3) การให้แสดงบทบาทสมมติ เป็นการจัดให้ บุคคลได้รับโอกาสสวมบทบาทอื่นนอกเหนือจากที่ตนเป็นอยู่และบทบาทนั้นควรเกี่ยวข้องกับจริยธรรม การรับเอาความคิดและความรู้สึกของคนอื่นจะก่อให้เกิดความคิดความเข้าใจแตกต่างไปจากเดิมและไม่ยึดติดอยู่แต่ตนเอง</p> <p>(4) การฝึกเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งเชิง จริยธรรม กล่าวคือ การฝึกเผชิญกับปัญหาความ ขัดแย้งเชิงจริยธรรมจะช่วยฝึกให้บุคคลได้คิดวิเคราะห์อภิปรายโต้แย้งกันและตัดสินใจโดยพิจารณาความเห็นรวมทั้งภูมณฑลต่างๆ ในสังคมด้วย โดยปัญหาที่นำมาใช้ในการอภิปรายนั้นควรเป็นปัญหาที่สามารถใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับที่ตรงกับระดับ พัฒนาการทางจริยธรรมที่เป็นอยู่และระดับที่สูงกว่าของ บุคคลนั้น</p> <p>(5) การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็น กล่าวคือ การที่บุคคลมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็น อภิปรายเกี่ยวกับปัญหาความ ขัดแย้งเชิงจริยธรรมร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างเปิดเผย จะช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลให้ สูงขึ้นได้ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าตามความเชื่อของกลุ่มทฤษฎีพัฒนาการทางความคิดนั้นเชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาและวัยของบุคคล นั้นๆ และเห็นว่าการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลควร จะพิจารณา รูปแบบการพัฒนาที่แตกต่างกันตาม ความสามารถทางการคิดและวัยของบุคคล (อ้อมเดือน สดมณี และ ฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 28)</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>- การเคารพกฎกติกาของสังคมและการรับผิดชอบต่อสังคมของคนเยอรมัน Patijjiachon (2552) กล่าวว่า จากการสังเกตลักษณะนิสัยในการข้ามถนนของคนเยอรมันตามเมืองใหญ่ เช่น เบอร์ลิน แฟรงค์เฟิร์ต เป็นต้น คนจะยืนรอข้ามถนน ณ จุดที่มีสัญญาณไฟจราจร เขาจะไม่เดินข้ามถนนตราบใดที่ยังไม่มีสัญญาณไฟเขียวให้ข้าม แม้ว่าในช่วงเวลานั้น จะไม่รถผ่านก็ตาม หันมามองคนที่ใช้รถบ้างคนที่ใช้รถก็จะจอดรอตามจังหวะสัญญาณให้คนข้ามไป เขาก็จะไม่วิน้อกรถโดยเด็ดขาด ตราบเท่าที่เขายังไม่ได้รับสัญญาณไฟเขียวให้ไป แม้จะไม่มีคนข้ามถนนแล้วก็ตาม เห็นวิธีการใช้ชีวิตในการข้ามถนนของคนเยอรมันแล้ว แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะที่เด่นชัดของคนประเทศนี้ คือ การเคารพกฎกติกาของสังคมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด” เสรี พงศ์พิศ (2558) กล่าวว่า “ขึ้นรถไฟใต้ดินที่ประเทศเยอรมนีไม่มีรั้วกัน มีแต่เสาสำหรับตอกบัตรไม่มีบัตรก็ขึ้นรถไฟได้และไม่มีคนขายตั๋ว ตรวจตั๋วเหมือนรถประจำทางในประเทศไทย แต่จะมีคนมาตรวจตั๋วเป็นครั้งคราวแบบสุ่มตรวจโดยมาแบบนอกเครื่องแบบ พอร์ตไฟออก อาจจะมีใครคนหนึ่งบนรถไฟที่แสดงบัตรเจ้าหน้าที่และขอตรวจตั๋ว ใครไม่มีตั๋วจะแก้ตัวหรืออ้างว่ามีตั๋วแต่ลืมตอกตั๋วหรือตั๋วหาย หรือเหตุผลอะไรก็ตามคนตรวจตั๋วไม่ฟังทั้งนั้น เขียนไปสั่ง</p>	<p>การเคารพกฎกติกาของสังคมและการรับผิดชอบต่อสังคมของคนเยอรมันสอดคล้องกับปฏิสังสรรค์และแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในกลุ่ม องค์การและ สังคม ซึ่งตามแนวคิดนี้มองว่าการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม (Socialization) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน จารีต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และ การประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ จากการเรียนรู้นั้น จะทำให้บุคคลมีพฤติกรรม บุคลิกภาพ ค่านิยม เจตคติ แรงจูงใจ ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมของตน รวมทั้งได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ใน การดำเนินชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ ซึ่งกระบวนการขัดเกลาทาง สังคมนี้จะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยชรา บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคม การขัดเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการที่สำคัญตลอดช่วงชีวิตของมนุษย์ที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมให้กับบุคคล ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน พระ และสื่อมวลชน ฯลฯ (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 28)</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็ง ให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>ปรับตรงนั้น คิดเป็นเงินไทยประมาณ 2,000 บาท แต่ที่แรงกว่าค่าปรับ คือ การอบรม หรือการประจานทำให้คนที่ถูกปรับหน้าแดงด้วยความอาย คนตรวจตั๋วพูดว่า “คุณต้องมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมโดยการจ่ายค่าโดยสาร ไม่เอาเปรียบคนอื่น รถไฟนี้มาจากภาษีอากรของประชาชนทุกคน เราทุกคนจะต้องช่วยกันทำให้รถไฟสามารถให้บริการได้ ถ้าทุกคนไม่จ่ายค่ารถไฟ วันหนึ่งรถไฟก็ต้องหยุดให้บริการ แล้วทุกคนก็จะเดินทางลำบากขึ้น” คนเยอรมันขึ้นชื่อว่าเป็นคนมีวินัย ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ อย่างเคร่งครัด” ชุมพล เทียงธรรม, (2549 หน้า 82) กล่าวไว้ว่า ผู้ใหญ่จะตักเตือนเด็กอยู่เสมอ เช่น ถ้ามีเด็กนักเรียนเดินหน้าโรงภาพยนตร์ ผู้ใหญ่จะตักเตือนว่าสถานที่แห่งนี้ไม่ใช่สถานที่ที่เด็กจะมา และบอกให้เด็กกลับบ้าน เด็กก็จะปฏิบัติตามโดยไม่ได้เถียง และผู้ปกครองเด็กก็จะไม่ว่ากล่าวผู้ใหญ่ที่ปฏิบัติเช่นนั้น เพราะทุกคนรู้และเข้าใจดีว่าเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ที่ต้องตักเตือนเด็ก เมื่อเห็นเด็กทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม จะเห็นว่า ในห้างสรรพสินค้าของคนเยอรมันจะไม่มีนักเรียนตัวเล็กๆ หรือนักเรียนมัธยมศึกษาไปเดินเล่น จะมีเฉพาะผู้ใหญ่ที่ไปเดินซื้อสินค้าเท่านั้น</p>	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<ul style="list-style-type: none"> - การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย - ความร่วมมือของสภาหอการค้า อุตสาหกรรมและบริษัท โรงงาน และสถานประกอบการในการปลูกฝังวินัยในการทำงานในการจัดการศึกษา ระดับอาชีวศึกษา 	<p>การพัฒนาวินัยของนักเรียนโดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ลำดับขั้นพัฒนาการทาง จริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์กแบ่งออกเป็น 3 ระดับ และแต่ละระดับสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ได้แก่ ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (2-10 ปี) หมายถึง ระดับที่การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น มี 2 ชั้น ได้แก่</p> <p>ขั้นที่ 1 ใช้หลักการหลบหลีกการลงโทษ คือ การมุ่งที่จะหลบหลีก มิให้ตนเองถูกลงโทษทางกาย เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับและจะยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เพราะเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือตน</p> <p>ขั้นที่ 2 ใช้หลักการแสวงหารางวัล คือ การเลือกกระทำในสิ่งที่จะนำความพอใจมาให้ตนเอง เท่านั้น</p> <p><u>ระดับที่ 2</u> ระดับตามกฎเกณฑ์ (10-16 ปี) หมายถึง การกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยๆ ของตน หรือทำตามกฎหมายและศาสนาบุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับนี้ยังต้อง มีการควบคุมจากภายนอก แต่ก็มีความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถที่จะแสดงบทบาททางสังคมได้ มี 2 ชั้น ได้แก่</p> <p>ขั้นที่ 3 ใช้หลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ บุคคลยังไม่เป็นตัวของตัวเอง ชอบคล้อยตามการชักจูง ของผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อน ๆ</p> <p>ขั้นที่ 4 ใช้หลักการทำตามหน้าที่ของสังคม บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมของตน จึงถือว่าตนมีหน้าที่ตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือคาดหวัง</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ หมายถึง การตัดสินใจขัดแย้งด้วยการนำมา ตริตรองซึ่งใจตนเอง และตัดสินใจไปตามแต่ว่าจะเห็นความสำคัญของสิ่งใดมากกว่ากัน มี 2 ชั้น ได้แก่</p> <p>ชั้นที่ 5 ใช้หลักการทำตามคำมั่นสัญญาบุคคลเห็นความสำคัญของคนส่วนใหญ่ ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงมีพึงได้ของบุคคลอื่น สามารถควบคุม บังคับใจตนเองได้</p> <p>ชั้นที่ 6 ใช้หลักการยึดหลักอุดมคติสากลซึ่งเป็นขั้นพัฒนาการที่สูงสุด แสดงทั้งการมีความรู้สากลนอกเหนือจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตน และการมีความยึดหยุ่นทางจริยธรรมเพื่อจุดมุ่งหมายในบั้นปลายอัน เป็นอุดมคติยิ่งใหญ่ (อ้อมเดือน สดมณี และธาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 23-24) ความร่วมมือของสภาหอการค้าอุตสาหกรรมและบริษัท โรงงาน และสถานประกอบการในการปลูกฝังวินัยในการทำงานในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาสอดคล้องกับกลุ่มทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์กที่ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การให้ความรู้ขั้นสูง เป็นการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้รับเหตุผลใหม่และเหนือกว่าที่เคยเป็นอยู่ (ขั้นสูงกว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียน) (2) การมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสภาพแวดล้อม เป็นการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้มีโอกาสนปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสภาพแวดล้อม (3) การให้แสดงบทบาทสมมติ เป็นการจัดให้นักเรียนได้รับโอกาสสวมบทบาทอื่นนอกจากที่ตนเป็นอยู่และบทบาทนั้นเกี่ยวข้องกับจริยธรรม การรับเอาความคิดและความรู้สึกของคนอื่นจะก่อให้เกิดความคิดความเข้าใจแตกต่างไปจากเดิมและไม่ยึดติดอยู่แต่ ตนเอง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>(4) การฝึกเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งเชิงจริยธรรม กล่าวคือ การฝึกเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งเชิงจริยธรรมจะช่วยฝึกให้บุคคลได้คิดวิเคราะห์ อภิปราย โต้แย้ง และตัดสินใจโดยพิจารณาความเห็นรวมทั้งกฎเกณฑ์ต่างๆ ในสังคมด้วย</p> <p>(5) การจัดบรรยายภาคที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็น กล่าวคือ การที่บุคคลมีบรรยายภาคที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็น อภิปรายเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งจริยธรรมร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างเปิดเผย จะช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลให้สูงขึ้นได้ (ทศนา แคมมณี, 2546 หน้า 6-7)</p>
5	<p>สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>1. การประเมินผลเพื่อการเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา</p>	<p>การประเมินผลเพื่อการเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษาสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ลำดับขั้นพัฒนาการทาง จริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์กแบ่งออกเป็น 3 ระดับ และแต่ละระดับสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ได้แก่</p> <p>ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (2-10 ปี) หมายถึงระดับที่การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น มี 2 ชั้น ได้แก่</p> <p>ขั้นที่ 1 ใช้หลักการหลบหลีกการลงโทษ คือ การมุ่งที่จะหลบหลีก มิให้ตนเองถูกลงโทษทางกาย เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับและจะยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เพราะเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือตน</p> <p>ขั้นที่ 2 ใช้หลักการแสวงหารางวัล คือ การเลือกกระทำในสิ่งที่จะนำความพอใจมาให้ตนเอง เท่านั้น</p> <p>ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (10-16 ปี) หมายถึง การกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตนหรือทำตามกฎหมายและศาสนา บุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับนี้ยังต้อง มีการควบคุมจากภายนอก แต่ก็มีความสามารถในการเอาใจเขามา</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>ใส่ใจเรา และ สามารถที่จะแสดงบทบาททางสังคมได้ มี 2 ชั้น ได้แก่</p> <p>ชั้นที่ 3 ใช้หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ บุคคลยังไม่เป็นตัวของตัวเอง ชอบคล้อยตามการชักจูง ของผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อน ๆ ชั้นที่ 4 ใช้หลักการทำตามหน้าที่ของสังคม บุคคลมีความรู้ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะ ที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมของตน จึงถือว่าตนมีหน้าที่ ตาม กฎ เกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือ คาดหมาย</p> <p>ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ หมายถึง การตัดสินใจขัดแย้งด้วยการนำมา ตริตตรองซึ่งใจตนเอง และตัดสินใจไปตามแต่ว่าจะเห็นความสำคัญของสิ่งใดมากกว่ากัน มี 2 ชั้น ได้แก่</p> <p>ชั้นที่ 5 ใช้หลักการทำตามคำมั่นสัญญาบุคคลเห็นความสำคัญของคนส่วนใหญ่ ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงมีพึงได้ของบุคคลอื่นสามารถควบคุม บังคับใจตนเองได้</p> <p>ชั้นที่ 6 ใช้หลักการยึดหลักอุดมคติสากลซึ่งเป็นขั้นพัฒนาการที่สูงสุด แสดงทั้งการมีความรู้สากล นอกเหนือจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตน และการมีความ ยึดหยุ่น ทางจริยธรรมเพื่อจุดมุ่งหมายใน บั้นปลายอัน เป็นอุดมคติยิ่งใหญ่ (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 23-24)</p>
	<p>2. การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน</p>	<p>กลไกการร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนสอดคล้องกับนักคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยมที่เชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการ กระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลจากการ กระทำนั้นมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ ผลประเภทเสริมแรง ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น และ ผลประเภทถูกลงโทษ ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตรา ลดลงหรือหมดไป สำหรับวิธีการ</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็ง ให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตาม แนวคิดพฤติกรรมนิยม นั้น พบว่า สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลได้ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็น เครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาตามขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) บ่งชี้หรือกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจน และมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ (2) ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการ โดยตัวเสริมแรงที่นำมาใช้อาจเป็นตัวเสริมแรงทาง สังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง ให้ความสนใจ ให้เกียรติ เป็นต้น หรืออาจเป็นตัวเสริมแรงที่เป็นรางวัล สิ่งของ หรือเบี้ย (Token) ที่สามารถนำมาแลกเปลี่ยนกับสิ่งของที่ผู้ปรับพฤติกรรมต้องการ หรืออาจจะให้แรง เสริมโดยการให้ทำกิจกรรมอื่นที่ชอบ ทั้งนี้วิธีการเสริมแรงที่ใช้ต้องเหมาะสมกับอายุของผู้รับการปรับพฤติกรรม (3) ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการปรับพฤติกรรม เมื่อมีพฤติกรรมที่ ต้องการเกิดขึ้น ควรให้แรงเสริมทันทีในช่วงแรก ๆ ของการปรับพฤติกรรม แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง แล้ว การให้แรงเสริมควรจะเป็นแบบครั้งคราว เพื่อให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่อย่างถาวร จากแนวคิดพฤติกรรมนิยมจะเห็นได้ว่า ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้น ต้องกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่จะพัฒนาให้ชัดเจนสามารถวัดและสังเกตได้ โดยวิธีการสำคัญในการพัฒนาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดนี้ คือ การปรับพฤติกรรมที่อาศัยตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือที่สำคัญ (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภกร์จันประเสริฐ, 2554 หน้า 23-24)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>3. การแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนภาคบังคับ</p>	<p>กลไกการแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนภาคบังคับสอดคล้องกับแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์เป็นแนวคิดที่ใช้ในการอธิบายสาเหตุพฤติกรรมของบุคคลโดยใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) และทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมมาเป็นกรอบในการกำหนดสาเหตุต่างๆ ของพฤติกรรม ซึ่งตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมเชื่อว่าสาเหตุ ของพฤติกรรมของบุคคลมีอย่างน้อย 4 สาขหลัก ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สาเหตุฝ่ายสถานการณ์ ซึ่งได้แก่ สิ่ง ต่าง ๆ ที่รอบตัวบุคคล เช่น ปทัสถานทางสังคม การสนับสนุนจากบุคคลรอบตัว เป็นต้น 2) สาเหตุฝ่ายจิตลักษณะเดิม ซึ่งเป็นจิตลักษณะหรือบุคลิกภาพที่ติดตัวมา หรืออาจเกิดจาก การถ่ายทอดทางสังคม เช่น สุขภาพจิต ประสบการณ์ทางสังคม สติปัญญา ค่านิยม เป็นต้น 3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุฝ่ายสถานการณ์กับฝ่ายจิตลักษณะเดิม ซึ่งเรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) 4) สาเหตุฝ่ายจิตลักษณะตามสถานการณ์หรือที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์ภายในตน (Organismic Interaction) เช่น เจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ ความเครียดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้น ส่วนทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมนั้นที่เชื่อว่า พฤติกรรมต่าง ๆ ของคนดีและคนเก่งนั้นก็เหมือนกับ ผลไม้บนต้น ซึ่งการที่จะทำให้ผลไม้บนต้นมีผลใหญ่ และหวานอร่อยนั้น ลำต้นและรากของต้นนั้นก็ต้อง สมบูรณ์ โดยลำต้นของต้นไม้ก็เปรียบได้กับลักษณะทาง จิตใจของบุคคล อันได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1) ทักษะคิด คุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่กำลังศึกษา 2) เหตุผลเชิงจริยธรรมหรือการเห็นแก่ผู้อื่นมากกว่า การเห็นแก่ตนเอง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<p>3) ลักษณะมุ่งอนาคตสามารถคาดการณ์ไกลและควบคุมตนให้รอดได้รอดได้อย่างเหมาะสม</p> <p>4) ความเชื่ออำนาจในตนว่าทำได้ดี ทำชั่วต้องได้รับโทษ</p> <p>5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ส่วนรากของต้นไม้อัจฉริยะธรรมก็เปรียบเสมือนลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สติปัญญา คือ ความเฉลียวฉลาด เหมาะสมกับอายุ 2) ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การเข้าใจมนุษย์และสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา 3) สุขภาพจิตที่ดี คือ การมีความ วิตกกังวลในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ซึ่ง ลักษณะของบุคคลทั้ง 8 ประการนั้น ถ้าพิจารณาตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมก็คือจิตลักษณะเดิมที่ติดตัวมากับมนุษย์และจิตลักษณะตามสถานการณ์ซึ่งเป็น ผลของจิตลักษณะเดิมของบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลประสบอยู่ และเป็นสถานการณ์ที่เกิดพฤติกรรมเป้าหมายนั้น นั่นเอง สำหรับวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตาม แนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์นั้นพบว่า ก่อนที่จะดำเนินการพัฒนานั้น นักพัฒนาจริยธรรมจะต้องตอบคำถามอย่างน้อย 3 ข้อต่อไปนี้ 1. จะต้องพัฒนาอะไร 2. จะพัฒนาโดยมีขั้นตอนอย่างไร และ 3. จะพัฒนาอย่างไร หลังจากนั้นจึงนำคำตอบที่ได้มาประมวลเพื่อวางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลต่อไป (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภกร จันประเสริฐ, 2554 หน้า 25-27)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
	<p>4. มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ</p>	<p>มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับสอดคล้องกับแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งแนวคิดกลุ่มจิตพฤติกรรมศาสตร์เชื่อว่าสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์มาจากทั้งสาเหตุที่เป็นปัจจัยภายนอก อันได้แก่ สถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ และปัจจัยภายใน คือ จิตใจตัวบุคคลเอง ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลประสบอยู่นอกจากนี้ยังเห็นว่า การจะพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลให้ประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยข้อมูลจากการวิจัยเป็นพื้นฐาน ดังนั้น ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดของกลุ่มนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม เพื่อที่จะค้นหาลักษณะหรือประเภทของบุคคลกลุ่มเสี่ยง (มีจิตลักษณะและ/ หรือพฤติกรรมบางประการที่ด้อยกว่ากลุ่มประเภทอื่น) และศึกษาปัจจัยเชิงเหตุหรือสาเหตุต่าง ๆ ของจิตลักษณะหรือพฤติกรรมจริยธรรมที่ต้องการพัฒนา (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 25-27)</p>
	<p>5. การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน</p>	<p>แนวการปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียนสอดคล้องกับแนวคิดพัฒนาการคุณธรรมจริยธรรมกลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา แนวคิดสังคมวิทยาเชื่อว่ากระบวนการทางสังคมเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน พระ และสื่อมวลชน ซึ่งในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดนี้จึงเชื่อว่าเกิดมาจากการที่บุคคลได้รับการขัดเกลาทางสังคมผ่านตัวแทนทางสังคมที่สำคัญ สำหรับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตาม แนวคิดสังคมวิทยาสามารถทำได้หลายวิธี ดังสรุปได้ ต่อไปนี้</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้คนเยอรมันมีวินัย	กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
		<ol style="list-style-type: none"> 1. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ถือเป็นการบอกกล่าวอย่างชัดเจนถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรกระทำ ซึ่งวิธีการนี้ถือว่าเป็นวิธีที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาโครงสร้างทางบุคลิกภาพและการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ของบุคคล 2. การเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่ถือเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่รู้ตัว กล่าวคือ บุคคลจะเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของพ่อแม่และซึมซับเข้าไปในจิตใจจนหล่อหลอมมาเป็นบุคลิกภาพของบุคคล 3. การอบรมสั่งสอนจากครูถือเป็นการชี้แนะแนวทางหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนดำเนินเข้าสู่ปัญญา ครูถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่รับช่วงต่อจากพ่อแม่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการหล่อหลอมขัดเกลาลักษณะนิสัยของนักเรียนและมีบทบาทในการเป็นต้นแบบให้แก่เด็กนักเรียนในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ 4. การอบรมสั่งสอนจากพระ ถือเป็นการช่วยส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยอาศัยหลักคำสอนและการจัดกิจกรรมทางศาสนา 5. การเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อนถือเป็นการพัฒนาและสร้างอัตมโนภาพแห่งตนที่แตกต่างจากพ่อแม่และครู เป็นการเปิดโอกาสที่สำคัญในการฝึกหัดทักษะในการสวมบทบาทของบุคคล และให้บุคคลได้เรียนรู้บทบาทและค่านิยมทางสังคมที่ใหญ่ไม่ต้องการสอน 6. การเรียนรู้จากสื่อมวลชน ถือเป็นการให้ต้นแบบที่สำคัญที่จะช่วยให้บุคคลสามารถรับรู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและสิ่งที่เป็นที่จำเป็นต้องพัฒนาเพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554 หน้า 27-28)

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมี 6 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก 2) กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย 3) กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม 4) กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ 5) กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา และ 6) กลุ่มแนวคิดทางศาสนา ทั้งนี้ สามารถจำแนกเป็นรายปัจจัยได้ดังนี้

1. กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้แก่

1) รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันหมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 1 คือกลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด มาตราที่ 2 คือ กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด มาตราที่ 6 คือ กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา มาตราที่ 7 คือ กลุ่มแนวคิดทางศาสนา มาตราที่ 9 คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ และมาตรา 12 คือ กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม

2) กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบประกันสังคมของเยอรมนี คือ กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา

3) กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของเด็กในเยอรมนี คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์

4) กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า) คือ กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา

5) กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ คือ กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม

6) กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ คือ กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม

7) กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม คือ กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม

8) กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ใน การพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของเยอรมนี คือ กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา

2. กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

- 1) หลักสูตรการศึกษาระดับอนุบาล
- 2) หลักสูตรระดับการศึกษาภาคบังคับ
- 3) หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
- 4) หลักสูตรอาชีวศึกษา คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

(Kohlberg)

3. กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี ได้แก่

1) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg)

2) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ ได้แก่

1) มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ คือ กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ (2) ขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น คือ กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์

3) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ กลุ่มนักคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม ได้แก่ 1) การประเมินผลการเรียนของนักเรียนระหว่างเรียน 2) การประเมินผลการเรียนของนักเรียนปลายภาคเรียน 3) การทดสอบนักเรียนเพื่อรับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

4) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนระดับอาชีวศึกษา คือ กลุ่มนักคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม ได้แก่ 1) การเรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเป็นการเรียนที่เรียกว่าเรียนแบบวิชาชีพควบคู่ คือ เรียนที่โรงเรียนอาชีวศึกษาและฝึกงานในสถานประกอบการ และ 2) การทดสอบสมรรถนะก่อนที่นักเรียนจะได้รับประกาศนียบัตรเป็นช่างฝีมือเฉพาะทาง

4. กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ได้แก่

- 1) ความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงลูก คือ กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา
- 2) ความร่วมมือในการปลูกฝังวินัยของชุมชน และสังคม คือ กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย
- 3) การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่

โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก(Kohlberg)

4) ความร่วมมือของสภาหอการค้าอุตสาหกรรมและบริษัท โรงงาน และสถานประกอบการในการปลูกฝังวินัยในการทำงานในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg)

5) สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้แก่ กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ 1) การประเมินผลเพื่อการเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) 2) การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการพัฒนาวินัยนักเรียน คือ กลุ่มพฤติกรรมนิยม 3) การแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนภาคบังคับ คือ แนวคิด จิตพฤติกรรมศาสตร์ 4) มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ คือ แนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ 5) การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน คือ กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ

1. ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ศึกษามาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ศึกษาแนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

4. ศึกษาสภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา

5. ศึกษาสภาพระบอบกลไกและความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และ

6. ศึกษาปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี คณะผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1) แบบศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) แบบสัมภาษณ์ชาวเยอรมันที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และ 3) ตัวผู้วิจัยเองซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นเวลา 5 ปี

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สรุปได้ดังนี้

1. นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีดังนี้

1) รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 1, 2, 6, 7, 9, และ 12
2) ระบบประกันสังคมของเยอรมนี 3) สิทธิและหน้าที่ของเด็ก 4) กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า) 5) กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ 6) กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ 7) กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม และ 8) มาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของเยอรมนี

2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) หลักสูตรระดับอนุบาลสำหรับเด็กที่มีอายุสามขวบถึงหกขวบ ในโรงเรียนอนุบาล 2) หลักสูตรระดับประถมศึกษา 3) หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และ 5) หลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาชีพ

3. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล 2) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา 3) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 4) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 5) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนสาขาวิชาชีพ

4. สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) ความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงลูก 2) ความร่วมมือในการปลูกฝังวินัยของชุมชนและสังคม 3) การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียน การศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 4) ความร่วมมือของ สภาหอการค้า อุตสาหกรรมและบริษัท โรงงาน และสถานประกอบการในการปลูกฝังวินัยในการทำงานในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

5. สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) การประเมินผลเพื่อการเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา 2) การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการพัฒนาวินัยนักเรียน 3) การแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนภาคบังคับ 4) มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียน

การศึกษาภาคบังคับ 5) การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน

6. กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมี 6 กลุ่ม ประกอบด้วย

1) กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (Piaget) และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg)

2) กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย

3) กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม

4) กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์

5) กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา และ

6) กลุ่มแนวคิดทางศาสนา

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยใคร่อภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ระบบประกันสังคมของเยอรมนี สิทธิและหน้าที่ของเด็ก กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า) กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม และมาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของเยอรมนี

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการที่จะเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจะทำให้การเสริมสร้างวินัยให้แก่วัยเรียนประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน ดังที่ สุทธิวรณ ตันตริจนาวงศ์ และศศิภาญจน์ ทวีสุวรรณ (2552) กล่าวว่า รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มเด็กเยาวชนและข้าราชการภาครัฐ คือ การกำหนดนโยบายแห่งชาติในการส่งเสริมคุณธรรมเยาวชน โดยรัฐบาลจัดประชุมบุคลากรภาครัฐภาคเอกชน ประชาชน เยาวชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องพิจารณาหลักธรรมของทุกศาสนา หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง หลักการศึกษา มาร่วมกันกำหนดเป็นนโยบายวาระแห่งชาติในการส่งเสริมคุณธรรมของเยาวชน โรงเรียนนำนโยบายแห่งชาติมากำหนดเป็นนโยบายการส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียนการกำหนดวิธีปฏิบัติ พันธกิจและเป้าประสงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

โรงเรียนกำหนดมาตรฐานคุณธรรมของผู้บริหาร ครู นักเรียนโดยองค์หลักที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ มีคณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรศาสนา ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน ผู้บริหาร และครู การกำหนดยุทธศาสตร์ ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมเยาวชน คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเป็นแบบอย่างที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การกำหนดกฎระเบียบที่ส่งเสริมคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้สื่อปลูกกระแสคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างเครือข่ายคุณธรรม สิ่งเหล่านี้จะช่วยพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ให้แก่เยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ พินโย พรหมเมือง, ปราณี คิมยะราช และทองคำ เกษจันทร์ (2559) ที่ได้กล่าวว่า เนื่องจากกระบวนการ KIT MODEL สามารถพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมได้ ฉะนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทางการศึกษา เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น ควรมีนโยบายในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้กระบวนการ KIT MODEL ซึ่งอาจจะบูรณาการกระบวนการ KIT MODEL ให้เข้ากับบริบทของแต่ละโรงเรียนในแต่ละพื้นที่ก็ได้ เพราะผลจากการวิจัย พบว่า การบูรณาการกระบวนการ KIT MODEL เข้ากับบริบทของโรงเรียน สามารถที่จะพัฒนาพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมได้ กล่าวคือ โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสว่างคงคา ใช้กิจกรรมการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ผลจากการใช้กิจกรรมนี้ผสมผสานกับกระบวนการ KIT MODEL มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลางในทิศทางบวก โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคมใช้บทละคร ซึ่งเป็นไปตามหลักการของกระบวนการ KITMODEL และให้บทบาทกลุ่มผู้นำเยาวชนมีบทบาทที่สำคัญเกือบทุกด้าน อีกทั้งยังน้อมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตอีกด้วย ผลการใช้กิจกรรม KIT MODEL สร้างความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม

ทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และวิทยานาฏศิลป์ปะกาฬสินธุ์ใช้กิจกรรมกตีกาสร้าง ความเป็นระเบียบวินัยในการอาศัยอยู่หอพัก การเดินเข้าแถว การถอดรองเท้า โดยมีกลุ่มผู้นำเยาวชนเป็นควบคุมดูแล พบว่า ความมีวินัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ รักษ์สิ่งแวดล้อม พอเพียง และเสียสละ เพื่อส่วนรวม

การกำหนดกฎเกณฑ์และนโยบายดังกล่าวข้างต้นยังสอดคล้องกับการวิจัยของสุซุม คำแหง ปริญญา ทองสอน และผลาดร สุวรรณโพธิ์ (2555) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย มีความมุ่งหมายในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง ผลการวิจัยข้อหนึ่งพบว่า ความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ การพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายแห่งชาติ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) หลักสูตรระดับอนุบาลสำหรับเด็กที่มีอายุสามขวบถึงหกขวบในโรงเรียนอนุบาล 2) หลักสูตรระดับประถมศึกษา 3) หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และ 5) หลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาชีพเป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริม การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศเยอรมนีช่วยส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนมีระเบียบวินัย สอดคล้องกับแนวคิดของนายแพทย์เกษม วัฒนชัย, 2549 หน้า 1) ซึ่งกล่าวว่า ปัจจัยและเป้าหมายในการออกแบบการศึกษาควรให้สอดคล้องกับประเทศและสอดคล้องกับการศึกษาระดับย่อย สำหรับ การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยนั้น ไม่เฉพาะมุ่งการพัฒนาทางกาย หรือสมองเท่านั้น แต่ยังรวมถึงอารมณ์และทักษะทางด้านสังคมด้วย ที่สำคัญคือการพัฒนาทางด้านจริยธรรม ส่วนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในระดับดังกล่าวเพื่อสร้างพลเมืองที่เหมาะสมกับประเทศชาติในอนาคต เช่น เมื่อเด็กสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วก็ได้พลเมืองไทยที่ดีในอนาคต โดยมีทั้งความรู้ ปัญญา ทักษะงาน ชีวิต ตลอดจนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับการจัดการอาชีวศึกษา จำเป็นต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าอยู่ที่การผลิตบุคลากรด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสายช่างฝีมือ ช่างด้านเทคนิค รวมทั้งการผลิตนักเทคโนโลยีผู้ชำนาญการ ส่วนการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น นอกเหนือจากการผลิตความรู้ และเทคโนโลยีใหม่แล้ว ยังรวมถึงการผลิตผู้รู้ นักวิชาการ นักวิชาชีพชั้นสูง เพื่อให้บริการแก่สังคม ทำนุบำรุงและเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติ ส่งเสริมสันติภาพ และอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดของแอนเดอร์สันและเฟลมมิ่ง (Anderson & Fleming, 1970) ที่กล่าวว่า บรรยากาศในชั้นเรียนดังต่อไปนี้ช่วยเสริมสร้างวินัยในชั้นเรียน 1) การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม การเรียนรู้ เช่น มีหนังสือ เครื่องมือ วัสดุ ฯลฯ พร้อมให้ใช้งานได้ตลอดเวลา 2) บรรยากาศในห้องเรียนมีความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิด

สนิทสนม ความคุ้นเคยของนักเรียนในห้องเรียน 3) การมีการแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อทำกิจกรรม การเรียนต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ 4) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และกิจกรรม การเรียนที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และมีประโยชน์ต่อนักเรียน 5) การดำเนินกิจกรรม การเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และ เหมาะสม 6) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน และมีความ พยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน 7) ผู้สอนและผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ อย่างชัดเจน 8) การสร้างความเป็นธรรมในชั้นเรียน และไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้เรียนของผู้สอน 9) ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถอยู่เสมอ 10) การสร้างความตื่นตัวและ ขจัดความเฉื่อยชาที่เป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน 11) การตัดสินใจของ การทำกิจกรรมต่าง ๆ ควรมาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ 12) ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรค แบ่งพวกใน กลุ่มผู้เรียน 13) ผู้เรียนมีความพึงพอใจกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน 14) การมีเสรีภาพ อย่างมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบวินัย และขาดความรับผิดชอบ

3. ผลสำเร็จในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษา ภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของเยอรมนีสอดคล้องกับแนวคิดของกลาสเซอร์ (Glasser, 1969 อ้างถึงใน Tauber, 2007) เชื่อว่าโรงเรียนต้องเป็นสถานที่ที่ดีและมีความ ยุติธรรม จึงจะเป็นโรงเรียนที่ไม่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมและระเบียบวินัย ซึ่งจะทำให้สามารถ บริหารโรงเรียนได้อย่างประสบความสำเร็จ ถ้านักเรียนรับรู้ว่าเป็นโรงเรียนที่เขาเลือกเรียนเป็นสถานที่ ที่ดีสำหรับเขา ก็จะไม่มีความกระตือรือร้นที่จะทำพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง โรงเรียนที่ดีตามแนวคิดของ กลาสเซอร์จะต้องมีลักษณะดังนี้ 1) ผู้บริหารโรงเรียน ครู พนักงานทุกคนมีความกระตือรือร้น ในการให้ความช่วยเหลือ มีส่วนร่วมในการสอนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในตนเอง 2) มักได้ยิน เสียงหัวเราะที่แสดงออกมาจากความสนุกสนานอย่างแท้จริง ซึ่งนำไปสู่ความรู้สึกผูกพันด้วยความ เอื้ออาทรของบุคคลในการทำงานที่เกี่ยวข้อง 3) มีการติดต่อสื่อสาร มีการพูดคุยกัน และมีการ วางกฎระเบียบร่วมกัน 4) โรงเรียนที่ดีจะต้องมีกฎข้อบังคับที่มีเหตุผลชัดเจนเป็นส่วนสำคัญที่จะ ช่วยให้นักเรียนกลายเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบอย่างพอเพียง และนักเรียนต้องรู้จักกฎระเบียบที่ กำหนดไว้ เนื่องจากมีการแสดงกฎระเบียบเหล่านั้นไว้อย่างชัดเจน และเป็นสิ่งที่กระทำตามได้ อย่างง่ายๆ กฎระเบียบจะต้องเขียนไว้ในคู่มือนักเรียน ส่งไปให้ผู้ปกครองที่บ้าน เขียนติดแสดงไว้ ตามทางเดิน ในห้องเรียน และสถานที่ที่สามารถเห็นได้ชัดเจน รวมทั้งนักเรียนควรต้องมีบทบาท ในการตั้งกฎระเบียบหรือเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบเมื่อจำเป็น ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจที่จะปฏิบัติ ตามกฎระเบียบและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ การมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม ประชาชนเป็น แบบอย่างที่ดีของกรณีวินัย และการรับผิดชอบต่อสังคมของคนเยอรมันช่วยหนุนการเสริมสร้าง วินัยในสถานศึกษาสอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537) ได้กล่าว

ถึงบุคคลและสถาบันต่างๆ ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาส่งเสริมวินัยในตนเองสำหรับเด็กและเยาวชน ได้แก่ 1) สถาบันครอบครัว บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูถือเป็นบุคคลและสถาบันที่สำคัญที่สุด และเป็นแหล่งแรกที่จะทำหน้าที่ในการปลูกฝัง หล่อหลอม ถ่ายทอดคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งระเบียบวินัยให้แก่สมาชิกในครอบครัวทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ซึ่งได้จากการอบรมสั่งสอนและการกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อให้เด็กเกิดการเลียนแบบ 2) ญาติผู้ใหญ่และสมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว จะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและหล่อหลอมจริยธรรมต่างๆ ให้แก่เด็กเช่นกันด้วยการเลียนแบบพฤติกรรมที่น่ายกย่องมากกว่าที่จะได้จากการอบรมสั่งสอน 3) เพื่อน จะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดค่านิยมทางจริยธรรมต่างๆ เช่นกัน ซึ่งวัยรุ่นมักจะมีการกระทำพฤติกรรมที่คล้ายคลึงตามเพื่อน มีการร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ และเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน 4) พระสงฆ์หรือผู้นำศาสนา จะเป็นผู้ที่อบรมสั่งสอนคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ประชาชนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่ง การปฏิบัติของพระสงฆ์หรือผู้นำทางศาสนา จะมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแก่บุคคลในท้องถิ่นนั้นด้วย 5) สื่อมวลชนทุกรูปแบบ มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการปลูกฝังหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติ ตลอดจนจรรยาบรรณพฤติกรรมของเด็กโดยเฉพาะวินัยในตนเอง ซึ่งถ้าสื่อมวลชนเหล่านี้เฝือกเฉยหรือไม่รับผิดชอบต่อการปลูกฝังจริยธรรมที่ดีให้แก่เด็ก ก็อาจเป็นเครื่องทำลายหรือขวางกั้นการปลูกฝังหล่อหลอมให้เด็กเป็นผู้มีจริยธรรมอันดีงาม โดยเฉพาะวินัยในตนเองด้วย 6) โรงเรียนหรือสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การบริหาร และการให้บริการต่างๆ การเป็นตัวอย่างอันดีงามของครู อาจารย์ การเรียนการสอนวิชาต่างๆ ตามหลักสูตร การเรียนการสอนที่เกี่ยวกับจริยศึกษา ได้แก่ สังคมศึกษา ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาก็มีอิทธิพลต่อ การปลูกฝังและสร้างเสริมจริยธรรมที่ดีโดยเฉพาะวินัยในตนเอง 7) สถาบันอาชีพ การเข้าสู่อาชีพใด ๆ ของบุคคลย่อมมีกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนปฏิบัติสำหรับกลุ่มอาชีพนั้นๆ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และปรับตัวอยู่ร่วมในกลุ่มอาชีวดังกล่าวได้ในที่สุด ดังนั้น สถาบันอาชีพแต่ละอาชีพจึงมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างวินัยให้กับผู้ประกอบอาชีพดังกล่าว 8) สถาบันการเมืองซึ่งหมายถึงคณะรัฐบาลและพรรคการเมือง มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการบริหารประเทศ ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการให้ตอบสนองต่อนโยบาย ดังนั้น การดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยของคนในชาติ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สถาบันการเมืองควรมีบทบาทด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของปัญญาวดี ชมสุวรรณ (2552) ที่ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต 2 ซึ่งปัจจัยบางประการที่ศึกษา ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพภายในครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง และความมีคุณธรรมประจำใจ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทั้งห้า

ปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครูส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ต่อความมีวินัยในตนเองจำนวนสองด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบของสังคม และด้านความตั้งใจจริง

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ สุขุม คำแหง ปริญญา ทองสอน และผลาดร สุวรรณโพธิ์ (2555) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย มีความมุ่งหมายในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง ผลการวิจัยข้อสองพบว่าการมีหลักสูตรการฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพและการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับเพิ่มขึ้น

4. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล 2) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา 3) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 4) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 5) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอาชีวศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนทุกระดับได้แก่ โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และโรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความรู้ พัฒนาทักษะ และปลูกฝังคุณธรรมเพื่อหล่อหลอมผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และเป็นคนดีของสังคม สถานศึกษาจึงเป็นองค์การสำคัญใน การปลูกฝังวินัยให้แก่เด็กและเยาวชน เนื่องจากสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่นักเรียนต้องไปใช้ชีวิตวันละหลายชั่วโมงเพื่อเรียนให้จบการศึกษา ซึ่งตลอดเวลาที่ใช้ชีวิตอยู่ในสถานศึกษา สภาพแวดล้อมต่างๆ ของสถานศึกษาล้วนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของผู้เรียน และถ้าสถานศึกษาได้ปลูกฝังวินัยให้แก่ผู้เรียนแล้ว จะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถจดจำแบบอย่างวินัยที่ดีที่สถานศึกษาจัดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อนำไปเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ดังที่ ญัฐธิดา สมบูรณ์ (2552 หน้า 12) กล่าวว่า การเสริมสร้างความมีวินัยควรเริ่มตั้งแต่เด็กอนุบาล เป็นภาระที่สำคัญยิ่งของครูอนุบาลที่ต้องอบรมและปลูกฝังวินัย และฝึกหัดให้เด็กอนุบาลที่อยู่ใน ความดูแลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เด็กอนุบาลจะเรียนรู้เกี่ยวกับการมีวินัยได้ดีจากการชมเชยและให้รางวัลมากกว่าการลงโทษ ครูอนุบาลจะใช้วิธีจูงใจมากกว่าการบังคับและต้องอาศัยเวลา ครูอนุบาลจะเปิดโอกาสให้เด็กอนุบาลได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง รู้จักช่วยเหลือตนเอง รู้จักการอดทน รอคอย รู้จักการมีวินัย ทำตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของ

กลุ่มจนกระทั่งเด็กคุ้นเคยและสามารถทำได้ด้วยตนเองกลายเป็นความมีวินัยในตนเอง ซึ่งส่งผลต่อบุคลิกภาพที่ดีเมื่อเติบโตขึ้น คงศักดิ์ รินทา, ไพศาล วรคำและปิยะธิดา ปัญญา (2557 หน้า 147) กล่าวว่า “สถาบันการศึกษาหรือโรงเรียนนับเป็นสถานที่แห่งที่สองที่สำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็ก เนื่องจากเด็กต้องอยู่ในโรงเรียนถึงสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละ 7-8 ชั่วโมง ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองให้กับเด็ก โดยจัดเตรียมห้องเรียนและหลักสูตรให้เหมาะสมเพื่อให้เด็กได้มีความเจริญงอกงามทางอารมณ์และสังคม อันจะส่งผลให้เด็กเป็นผู้มีวินัยในตนเองอีกด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของประสิทธิ์ ทองภู, วรวรรณ อุบลเลิศ และสุทัศน์ แก้วคำ (2014 หน้า 2174) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านผือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่มีปัญหาวินัยเกี่ยวกับด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา การทำความสะอาด และการเข้าแถว เมื่อทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมอบรมคุณธรรม กิจกรรมร่วมจิตร่วมใจ กิจกรรมนักเรียนต้นแบบ กิจกรรมคลินิกนักเรียน กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน และกิจกรรมครูประจำหมู่บ้านให้แก่ นักเรียน ปรากฏว่านักเรียนมีวินัยในตนเองมากขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอาจิรยพงษ์ คำตัน (2554 หน้า 120) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่า แนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม มี 5 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนาด้วยกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน 2) การพัฒนาด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดี 3) การพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 4) การพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และ 5) การพัฒนาด้วยการสร้างความมีส่วนร่วม นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551 หน้า 103-105) ได้ทำการวิจัย เรื่องรายงานการวิจัย ประเมินผลคุณธรรม 8 ประการของผู้เรียน พบว่าสถานศึกษามีอิทธิพลต่อคะแนนคุณธรรมของผู้เรียนโดยสถานศึกษาที่มีอิทธิพลมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาในระดับประถมศึกษา อิทธิพลของสถานศึกษาจะลดน้อยลงในระดับการศึกษาที่เพิ่มขึ้น จนกระทั่งน้อยที่สุดในระดับมหาวิทยาลัย

5. สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) ความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงลูก 2) ความร่วมมือในการปลูกฝังวินัยของชุมชน และสังคม 3) การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 4) ความร่วมมือของ สภาหอการค้าอุตสาหกรรมและบริษัท โรงงาน และสถานประกอบการในการปลูกฝังวินัยในการทำงานในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครอบครัวคนเยอรมันให้ความสำคัญกับ

การเลี้ยงดูลูก คนเยอรมันเชื่อว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูลูกที่มีประสิทธิภาพสามารถหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้มีความสามารถในการปรับตัว มีพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม มีความสามารถในการกำกับตนเอง และมีความฉลาดทางอารมณ์ สอดคล้องกับคำกล่าวของนภเนตรธรรมบวร (2541 หน้า 2) ที่ว่า พัฒนาการเด็กที่ดีเริ่มต้นจากครอบครัว เด็กจะเติบโตมีคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพเช่นไร จะเป็นคนดีมุ่งทำประโยชน์แก่สังคมหรือจะเป็นคนด้อยสมรรถภาพสร้างปัญหาแก่ตนและสังคม ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัวและวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวเป็นสำคัญ เพราะนอกจากครอบครัวจะถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมแล้วยังทำหน้าที่ดูแลเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตพึ่งตนเองได้ เป็นแบบอย่างที่หล่อหลอมความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรม ตลอดจนจิตสำนึกของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังค่านิยม ความรัก และคุณค่าของการมีชีวิต ด้วยเหตุนี้การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการด้านต่างๆ และเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลครอบคลุมชีวิตมากกว่าสิ่งอื่นใด และผู้ที่มีอิทธิพลที่สำคัญที่สุดต่อการอบรมเลี้ยงดูลูก คือ บิดามารดา หรือผู้ปกครอง และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของพรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์และคณะ (2545 หน้า 2-3) ที่กล่าวไว้ว่า จากการศึกษาทฤษฎีพัฒนาการมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ผนวกกับทฤษฎีและงานวิจัยทางการอบรมเลี้ยงดูอาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญที่จะสามารถยกระดับมาตรฐานทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในด้านคุณธรรม ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การเสียสละ และเห็นผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัวนั้นจะกระทำได้โดยผ่านกระบวนการของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู และความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสมาชิกของครอบครัวทั้งสิ้น ผลจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ชาวเยอรมันล้วนแต่ได้รับข้อมูลอย่างชัดเจนว่าการอบรมเลี้ยงดูของคนเยอรมันนั้นคนเยอรมันสนับสนุนให้เด็กมีพัฒนาการตามวุฒิภาวะ ไม่เร่งรัดให้เด็กเรียนหนังสือก่อนวัยอันควร พ่อแม่ชาวเยอรมันจะอนุญาตให้เด็กมีอิสระตามควรแก่วุฒิภาวะ แต่ในขณะที่เดียวกันพ่อแม่ชาวเยอรมันก็จะกำหนดขอบเขตพฤติกรรมของเด็ก และกำหนดให้เด็กเชื่อฟังและปฏิบัติตามแนวทางที่พ่อแม่กำหนดไว้อย่างมีเหตุผล พ่อแม่ชาวเยอรมันให้ความรักความอบอุ่นและใส่ใจต่อเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง รับฟังเหตุผลจากเด็ก และสนับสนุนให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจเรื่องต่างๆ ของครอบครัว แนวทางการเลี้ยงดูของคนเยอรมัน ประกอบด้วย การส่งลูกไปเรียนในโรงเรียนอนุบาลจะเน้นให้ลูกมีวินัยในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับเพื่อนที่โรงเรียน การส่งเสริมให้ลูกรู้จักป้องกันตนเองจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ที่บ้านโดยการสอนให้ลูกรู้จักวิธีการควบคุมอย่างถูกต้อง การฝึกให้ลูกทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ชาวเยอรมันให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ 3 เหตุการณ์ ได้แก่ การเลื่อนชั้นเรียนจากชั้นอนุบาลไปเรียนระดับประถมศึกษา วันที่ลูกอายุครบ 14 ปี และวันที่ลูกแต่งงาน พ่อแม่พาลูกออกไปวิ่งเล่นข้างนอกทุกวัน พ่อแม่สอนให้รู้จักการแบ่งงาน ทำงานเป็นทีม และสงสัยก็ต้องถาม เอาใจใส่และเข้าใจลูก และพ่อแม่เลี้ยงลูกให้

เจริญเติบโตในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ สอดคล้องกับทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของเมาเรอร์ (Mowrer, 1950 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิณ, 2527) ที่เชื่อว่าการเกิดวินัยในตนเองของบุคคลนั้น จะมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งโต โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับบิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดู ถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากที่จะทำให้เกิดความสามารถในการให้รางวัลตนเองหรือความสามารถในการควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น เด็กจะเกิดการเรียนรู้จากบิดา มารดาหรือผู้เลี้ยงดู โดยที่การเรียนรู้นี้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้น และได้รับการบำบัดความต้องการต่าง ๆ เช่น ความหิว และความสุขสบายต่าง ๆ ทำให้เด็กรู้สึกพึงพอใจ มีความสุข ซึ่งความรักความผูกพันของเด็กจะนำไปสู่การปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอน เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบการกระทำหรือคำพูดทั้งในทางที่ดีและไม่ดีของผู้ที่ตนรักและพึงพอใจจะกลายเป็นลักษณะที่เด่นชัดในจิตสำนึกของบุคคลนั้น เมาเรอร์เชื่อว่า ลักษณะที่แสดงถึงการบรรลุวุฒิภาวะทางจิตใจของบุคคลนั้นจะปรากฏขึ้นในเด็กที่มีอายุประมาณ 8-10 ปี และจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถควบคุมการปฏิบัติตนอย่างสมเหตุสมผลในสถานการณ์ต่างๆ ตามทฤษฎีของเมาเรอร์ การเกิดวินัยในตนเองจนกลายเป็นผู้ที่บรรลุวุฒิภาวะทางจิตนั้น จะต้องเริ่มต้นจากการเลี้ยงดูในวัยทารกอย่างมีความสุข ความอบอุ่นและผ่านการอบรมสั่งสอน หรือการเลียนแบบที่ดีงามจากผู้เลี้ยงดูตน จึงจะพัฒนาเป็นลักษณะที่เด่นชัดในจิตสำนึกของบุคคลนั้น และกลายเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง และมีเหตุผลของบุคคลนั้น ดังที่ ดุลยา จิตตยะโสธร (2552 หน้า 185) กล่าวว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีประสิทธิภาพสามารถหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนเจริญเติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพ ดังนั้นความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงดูจึงช่วยหนุนการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชุมชนเป็นสังคมที่มีอิทธิพลต่อค่านิยมและพฤติกรรมของนักเรียน บุคคลทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมใน การดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนในแนวทางที่เหมาะสม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2547 อ้างถึงใน คำพิ ดรงกลาง, 2551 หน้า 26-27) กำหนดไว้ว่า ชุมชนควรมีบทบาทดังนี้ 1) จัดสภาพแวดล้อมของชุมชนให้เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน 2) ช่วยสอดส่องดูแลนักเรียน 3) เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน 4) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน 5) ให้ข้อมูลข่าวสารพฤติกรรมของนักเรียนกับสถานศึกษา และ 6) เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังได้กำหนดไว้ด้วยว่าสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กรมสุขภาพจิต ศูนย์อนามัยเขต สาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การปกครองพิเศษ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สื่อมวลชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์กรเอกชน องค์กรอิสระ ซึ่งมีความสามารถให้การสนับสนุนและให้

ความร่วมมือ ดังนี้ 1) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ 2) สอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนทั้งด้านความปลอดภัยและการแก้ปัญหาพฤติกรรม 3) ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล 4) เป็นแหล่งการเรียนรู้และฝึกงาน และเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียนตามความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด 5) ติดตามผล สะท้อนปัญหา และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 6) ให้ ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจ และ 7) ให้การสนับสนุนและเป็นเครือข่ายในการพัฒนาและขยายผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าชุมชนของประเทศเยอรมนีได้ปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของชุมชนอย่างสมบูรณ์ จึงอาจกล่าวได้ว่าความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีช่วยหนุนการเสริมวินัยในสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับการวิจัยของสุทธิวรรณ ต้นตริจนาวงศ์ และคณะ (2551 หน้า 244-251) ที่ได้ศึกษารูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติแล้วพบว่าแนวทางในการส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมให้แก่สังคม ได้แก่ “...6) การใช้ประโยชน์จากเครือข่ายต่าง ๆ ในสังคม ได้แก่ เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กร ภาคเอกชน มูลนิธิทั้งในและนอกประเทศ 7) การกำหนดนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งร่วมกันจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม โอกาสที่จะเสริมสร้างให้คุณธรรมที่เหมาะสมเกิดขึ้นในประเทศชาติก็สำเร็จได้ง่ายขึ้น 8) การเสริมแรงด้วยการส่งเสริมและให้กำลังใจแก่คนดีมีคุณธรรมโดยหน่วยงานและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องส่งเสริมสนับสนุนให้เกียรติ ให้กำลังใจ และปกป้องคนดีมีคุณธรรม...”

6. สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) การประเมินผลเพื่อการเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา 2) การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการพัฒนาวินัยนักเรียน 3) การแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียน ภาคบังคับ 4) มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียน การศึกษาภาคบังคับ และ 5) การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว สอดคล้องกับหลักการเสริมสร้างวินัยในตนเองของพิชิต ฤทธิจรรุญ, 2537 หน้า 23-27) ที่กล่าวไว้ว่า การเสริมสร้างวินัยนักเรียนยึดตามหลักการดังนี้ 1) หลักการป้องกัน (Prevention) การเสริมสร้างวินัยนักเรียนตามหลักการข้อนี้ คือ เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนประพฤตินิสัย โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่า การป้องกันดีกว่าการแก้ไขเยียวยา โดยดำเนินการป้องกันด้วยวิธีการหลาย ๆ อย่าง 2) หลักการควบคุม (Control) การเสริมสร้างวินัยนักเรียนตามหลักการข้อนี้ คือ เพื่อควบคุมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของ

โรงเรียน โดยดำเนินการควบคุมดูแล หรือชักจูงให้นักเรียนประพฤติตามสิ่งที่กำหนดไว้ (3) หลักการแก้ไข (Correction) การเสริมสร้างวินัยนักเรียนตามหลักการข้อนี้ คือ เพื่อแก้ไขปรับปรุงการประพฤติผิดวินัยของนักเรียน โดยดำเนินการลงโทษ หรือแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม 4) หลักการพัฒนาและส่งเสริม (Development) การเสริมสร้างวินัยนักเรียนตามหลักการข้อนี้ คือ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้วยการให้นักเรียนประพฤติดียิ่งขึ้นและมากขึ้น โดยโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อม หรือกิจกรรมต่างๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาและการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 5) หลักการจูงใจ (Induction) การเสริมสร้างวินัยนักเรียนตามหลักการข้อนี้ คือ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการกระตุ้นจากภายในของนักเรียน ด้วยการดำเนินการโดยใช้สิ่งตอบแทนในเรื่องคะแนนความประพฤติ คำชมเชย หรือรางวัลที่สำคัญกว่าทรัพย์สินที่ตีราคาไม่ได้ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนา 6) หลักการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance) การเสริมสร้างวินัยนักเรียนตามหลักการข้อนี้ คือ เพื่อประเมินสมรรถภาพที่ได้พัฒนานักเรียน หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้เปลี่ยนแปลงไปตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดการพัฒนาไว้ และติดตามผลการพัฒนาต่อไป

กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมี 6 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (Piaget) และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) 2) กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย 3) กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม 4) กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ 5) กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา และ 6) กลุ่มแนวคิดทางศาสนา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้ชาวเยอรมันมีวินัยในตนเองทุกปัจจัย ได้แก่ 1) นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง 2) การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคม และ 5) สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นปัจจัยในการพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศเยอรมนีสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ The Six E's of Character Education ของรียอง (Ryan, 2002) ที่ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6 ประการที่เรียกว่า The Six E's of Character Education ได้แก่ 1) การยกตัวอย่างและปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (Example) การยกตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนคุณลักษณะที่พึงประสงค์นอกเหนือจากการอบรมสั่งสอนโดยยกตัวอย่างพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี พร้อมทั้งผลของการปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจ รวมถึงการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครูเพื่อให้นักเรียนเห็น การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีถือเป็นการยกตัวอย่างที่ดีที่นักเรียนสามารถเห็นและเลียนแบบการกระทำ และ ความประพฤติต่าง ๆ ได้โดยตรง 2) การอธิบายโดย

ใช้เหตุผล (Explanation) การอธิบายการปฏิบัติที่ดีโดยใช้เหตุและผลในการอธิบายเป็นการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดี อาจมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีและไม่ดี พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบเพื่อสร้างความตระหนักและการปรับพฤติกรรม อันสะท้อนถึงคุณลักษณะของเด็กออกมา การอธิบายโดยใช้เหตุผลดีกว่าการควบคุมความประพฤติโดยเน้น การท่องกฎแล้วปฏิบัติตามกฎ 3) การเชิญชวนให้ทำความดี (Exhortation) การเชิญชวนโดยใช้การเสริมแรงทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม (Moral courage development) โดยให้กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่อายหรือกลัวที่จะทำในสิ่งที่ควร 4) การจัดสิ่งแวดล้อมเชิงคุณธรรม (Ethos of Ethical Environment) สิ่งแวดล้อมเชิงคุณธรรมเอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่มีสิ่งยั่วยุให้ไปในทางเสื่อม โดยเฉพาะในห้องเรียนซึ่งเป็นสังคมย่อยเล็ก ๆ ที่นักเรียนจะต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ครูสามารถจำลองสังคมใหญ่เข้ามาไว้ในห้องเรียนได้โดยสร้างบรรยากาศเชิงคุณธรรม 5) การจัดประสบการณ์ให้สัมผัสกับสังคมภายนอก (Experience) การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสสังคมภายนอกอย่างจริงจังนอกโรงเรียน จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้และซึมซับแนวคิดในการปฏิบัติตนที่พึงประสงค์ และ 6) การคาดหวังความเป็นเลิศ (Expectations of Excellence) การวางเป้าหมายของตนเองของนักเรียนเป็นเสมือนการกำหนดหลักชัยในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตนเองให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

นอกจากนี้ แนวทางในการพัฒนานโยบายของเยอรมนียังสอดคล้องกับหลักการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้รวบรวมไว้ จำนวน 11 หลักการ (2551 อ้างถึงใน รุ่งฤดี กล้าหาญ, 2558 หน้า 20-22) ได้แก่ หลักการที่ 1 ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับค่านิยมเชิงจริยธรรม โดยทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการมีจริยธรรมที่เป็นคุณสมบัติของคนดีหรือคนที่มีคุณลักษณะที่ดี หลักการที่ 2 ให้นิยามคำว่า “คุณลักษณะ” ให้เข้าใจง่าย โดยรวมความหมายในเชิงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเข้าเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ของ “คุณลักษณะ” หลักการที่ 3 ใช้วิธีการพัฒนา “คุณลักษณะ” ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองโดยตรงอย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ หลักการที่ 4 สร้างเครือข่ายโรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน หลักการที่ 5 เปิดโอกาสและจัดประสบการณ์การแสดงออกในทางคุณธรรมให้แก่นักเรียน หลักการที่ 6 ผนวกการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนเข้ากับหลักสูตรวิชาการที่สอน หลักการที่ 7 พยายามส่งเสริมแรงจูงใจในตัวนักเรียน หลักการที่ 8 จัดให้บุคลากรทางการศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาคุณลักษณะที่ดีเช่นเดียวกับที่พัฒนานักเรียน หลักการที่ 9 ส่งเสริมการเป็นผู้นำในด้านคุณธรรมของนักเรียนและให้การสนับสนุนการพัฒนาคุณลักษณะอย่างต่อเนื่อง หลักการที่ 10 จัดให้สมาชิกในครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่เด็กนักเรียน หลักการที่ 11 ประเมินคุณลักษณะต่างๆ ของนักเรียนทั้ง

โรงเรียน และประเมินผล การดำเนินการของบุคลากรของโรงเรียนในการพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียน

อย่างไรก็ตามแม้ว่าปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัยของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีแต่ละปัจจัยจะใช้แนวคิดทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกัน เช่น แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาลยึดตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก (Kohlberg) ที่เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจะเป็นไปตามขั้นและขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น หรือการแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนภาคบังคับยึดตามแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมและศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ หรือ การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียนยึดตามกลุ่มแนวคิดสังคมวิทยาที่ใช้กระบวนการขัดเกลาทางสังคมผ่านตัวแทนทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน เป็นต้น แม้ว่าการพัฒนาจริยธรรมด้านวินัยนักเรียนจะใช้วิธีการที่ต่างกัน แต่กระบวนการพัฒนานักเรียนก็มีลักษณะที่สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ใช้กระบวนการพัฒนานักเรียนต่างกัน แต่ก็ประสบความสำเร็จเช่นเดียวกัน

ความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก็พบว่าการพัฒนาวินัยของประเทศเยอรมนีสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศไทย ได้แก่ การวิจัยของไพศาล มั่นอกและไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2557) ที่ศึกษาเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ในการวางแผนใช้กลยุทธ์ 5 อย่าง คือ การเข้าค่าย การสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม วันพุธพบพระละกิเลส ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในชีวิตประจำวัน และศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หรือพระมหาสายัณห์ วงศ์สุรินทร์ (2558 หน้า 141 – 142) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษามีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ประเทศไทยมีนโยบายรัฐบาล รัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบวินัยเด็กและเยาวชนที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนมาก แต่ยังคงขาดการปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาล รัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบวินัยเด็กและเยาวชน ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ดังนั้น สิ่งที่สำคัญ ชุมชน และสถานศึกษาพึงปฏิบัติ คือ การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของผู้นำทุกคนให้เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาล รัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบวินัย โดยผู้นำรัฐบาล ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานของรัฐ เจ้าของหน่วยงานในภาคเอกชน ผู้นำศาสนา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำชุมชน และหัวหน้าครอบครัวทุกคนจะต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของการรักษาระเบียบวินัย และกระตุ้นให้บุคคลที่อยู่ภายใต้การดูแลของผู้นำเหล่านั้นปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างมีเหตุผล หากผู้นำทุกฝ่ายปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของการรักษาระเบียบวินัยและกระตุ้นบุคคลที่อยู่ภายใต้การดูแลของผู้นำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง คนไทยจะเป็นคนที่มีระเบียบวินัยอย่างแน่นอน และสังคมไทยจะเป็นสังคมที่มีระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้เห็นได้จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ การศึกษาคลิวดีไอ และการสัมภาษณ์ชาวเยอรมัน รวมทั้งประสบการณ์ของผู้วิจัยเองพบว่านโยบายรัฐบาล รัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบวินัยเด็กและเยาวชนที่เป็นปัจจัยช่วยหนุนเสริมต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อประมาณยี่สิบปีที่ผ่านมาผู้นำของประเทศไทยก็เคยสามารถเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยเกี่ยวกับการห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ปัจจุบันนี้คนที่สูบบุหรี่มักจะต้องหลบซ่อนในการสูบบุหรี่ และไม่กล้าสูบบุหรี่ให้คนอื่น ๆ เห็น เพราะได้รับการแสดงความรังเกียจจากสังคม ดังนั้น หากผู้นำในประเทศไทยทุกคนมีความตั้งใจจริงในการปลูกฝังค่านิยมเกี่ยวกับความมีวินัยของคนไทย ย่อมสามารถทำได้เช่นเดียวกับการเปลี่ยนค่านิยมของการห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ค่านิยมเกี่ยวกับระเบียบวินัยที่คนไทยควรเปลี่ยนแปลงเป็นอันดับแรก คือ วินัยจราจร เนื่องจากเป็นปัญหาที่รุนแรงมากในประเทศไทย

2. กระทรวงศึกษาธิการจะต้องเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาการรักษาระเบียบวินัยของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยจะต้องเร่งรัดให้สถานศึกษาพัฒนาระเบียบวินัยของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้เรียน พัฒนาหลักสูตรรายวิชาที่มีการบูรณาการการรักษาระเบียบวินัย การจัดการเรียนรู้ตามรายวิชาที่เน้นการรักษาระเบียบวินัย การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการรักษาระเบียบวินัย และการจัดกิจกรรมต่างๆ

ที่ส่งเสริมการรักษาระเบียบวินัยในสถานศึกษา เช่นเดียวกับสถานศึกษาระดับการศึกษาของประเทศเยอรมนี เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยหนุนเสริมการสร้างเสริมวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. กระทรวงสาธารณสุขและโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั้งของรัฐและของเอกชนจะต้องเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีระเบียบวินัยให้แก่บิดามารดาของเด็ก ผู้เลี้ยงดูเด็ก และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ดูแลเด็ก เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กช่วยหนุนเสริมการสร้างเสริมวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศเยอรมนี

4. กระทรวงมหาดไทยจะต้องเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาระเบียบวินัยให้แก่ข้าราชการในหน่วยงานของรัฐ พนักงานในหน่วยงานเอกชน ผู้บริหารหน่วยงานในส่วนกลางและภูมิภาค และผู้นำในชุมชนต่าง ๆ ในระดับท้องถิ่น เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์จะต้องเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาการรักษาระเบียบวินัยให้แก่ผู้บริหารหน่วยงานเอกชน โรงงาน บริษัท และสถานประกอบการเป็นผู้นำในการรักษาระเบียบวินัยของผู้บริหารและพนักงานทุกคน เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคม ได้แก่ หน่วยงานเอกชน โรงงาน บริษัท และสถานประกอบการของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแนวปฏิบัติ แนวทาง หลักการ กระบวนการ รูปแบบ กลยุทธ์ กลไก โครงสร้าง และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคชุมชน และภาคเอกชนในแต่ละพื้นที่

2. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาบุคคลต้นแบบในการพัฒนาแนวปฏิบัติ แนวทาง หลักการ กระบวนการ รูปแบบ กลยุทธ์ กลไก โครงสร้าง และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของหน่วยงานต่างๆ ในแต่ละพื้นที่

3. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาผู้เรียนในระดับต่างๆ ที่เป็นต้นแบบในการพัฒนาแนวปฏิบัติ แนวทาง หลักการ กระบวนการ รูปแบบ กลยุทธ์ กลไก โครงสร้าง และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ในแต่ละพื้นที่

บทที่ 6

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ผลจากการวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ผู้วิจัยได้สรุปรูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีได้ ดังนี้

รูปแบบการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัย

ทั้งนี้ ในแต่ละองค์ประกอบหลัก มีองค์ประกอบย่อยดังนี้

1. นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่

1.1 รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน มาตราที่ 1, 2, 6, 7, 9 และ 12

มาตราที่ 1 ทุกคนมีเกียรติภูมิที่ผู้ใดจะละเมิดไม่ได้

มาตราที่ 2 ทุกคนมีสิทธิที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้โดยเสรี

มาตราที่ 6 การอบรมและเลี้ยงดูบุตรเป็นสิทธิและภาระหน้าที่ของบิดามารดา

มาตราที่ 7 ระบบการศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ และการอบรมทางศาสนา เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเทศบาล

มาตราที่ 9 คนเยอรมันมีสิทธิที่จะจัดตั้งสมาคมหรือสโมสร

มาตราที่ 12 คนเยอรมันมีสิทธิโดยเสรีที่จะเลือกอาชีพ หรือวิชาชีพ ที่ทำงาน และที่รับการฝึกอบรม

1.2 ระบบประกันสังคมของเยอรมนี

- สิทธิประโยชน์สำหรับบุตร
- สิทธิประโยชน์สำหรับบิดามารดา
- การลาหยุดเพื่อเลี้ยงดูบุตร
- เงินช่วยเหลือสำหรับเลี้ยงดูบุตร
- เงินเสริมสำหรับบุตร

1.3 สิทธิและหน้าที่ของเด็ก

- กฎหมายแพ่งมาตรา 1 สิทธิของบุคคลเริ่มต้นตั้งแต่วันที่เด็กลืมตาดูโลก

- กฎหมายแพ่งมาตรา 2 ข้อ 2 ระบุไว้ว่า เด็กมีสิทธิได้รับรางวัลเมื่อเก็บของมีค่าแล้วนำไปคืน มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหาย มีสิทธิเรียกร้องค่าเลี้ยงดูจากพ่อแม่ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับลูก มีสิทธิขอเงินช่วยค่าเล่าเรียนจากรัฐบาล

- กฎหมายเยอรมันระบุสิทธิและหน้าที่ของเด็กอายุ 7-10 ปี ไว้

1.4 กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (บ้านเช่า)

- ห้ามการทำเสียงดังรบกวนเพื่อนบ้าน
- ห้ามรบกวนเวลาการพักผ่อนของเพื่อนบ้าน
- แจ้งให้เพื่อนบ้านทราบล่วงหน้าเมื่อจะจัดงานสังสรรค์ที่บ้าน
- ห้ามทำกลิ่นเหม็นรบกวนเพื่อนบ้าน

เรียปร้อย

- ไม่ปล่อยให้เด็กเล่นในสถานที่ที่ไม่ใช่สนามเด็กเล่นและต้องเก็บของเล่นให้

1.5 กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ

- เด็กต้องเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับเมื่อมีอายุครบตามเกณฑ์ที่รัฐกำหนด
- เด็กต้องเข้าเรียนในโรงเรียนในเขตที่ตนพำนัก
- ผู้ปกครองจะถูกลงโทษหากไม่ส่งเด็กเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ

1.6 กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ

ก่อนนำไปทิ้ง

- ทุกคนจะต้องทิ้งขยะให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ และทุกบ้านจะต้องแยกขยะ
- คนในบ้านจะต้องจ่ายค่าเก็บขยะให้กับเทศบาล
- บ้านใดทิ้งขยะไม่ตรงตามประเภทของถังขยะ ถ้าพบหลักฐานจะต้องจ่าย

ค่าปรับสูงมาก

1.7 กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

- เมื่อคนเยอรมันไปซื้อของจะต้องเตรียมถุงผ้าหรือกระเป๋าไปด้วย
- ร้านค้าและห้างสรรพสินค้าจะคืนเงินให้ลูกค้าเมื่อนำขวดพลาสติกไปคืน

1.8 มาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรม

เชิงนิเวศของเยอรมนี

- การกำหนดระดับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม
- การขนส่งสาธารณะที่คำนึงถึงคุณภาพในการใช้พลังงานอย่างยั่งยืน
- การออกแบบอาคารที่คำนึงถึงการลดการใช้พลังงาน
- การมีส่วนร่วมของชุมชน
- การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจโดยพิจารณาโอกาสในการจ้างแรงงานในชุมชน

ท้องถิ่น

- การสร้างรายได้เสริมโดยการจัดตั้งสหกรณ์
- การดูแลเรื่องสุขภาพอนามัยของประชาชน
- การพิจารณาการใช้ประโยชน์จากที่ดินให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. มาตรฐานการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่

2.1 หลักสูตรระดับอนุบาลสำหรับเด็กที่มีอายุสามขวบถึงหกขวบในโรงเรียนอนุบาล

- ความสามารถทางสังคม
- ความสามารถแห่งตน
- ความสามารถเฉพาะด้าน

2.2 หลักสูตรระดับประถมศึกษา

- ทักษะพื้นฐาน
- วิชาเสริม
- นักเรียนจะเรียนรู้และทำความเข้าใจโลกรอบตัว เรียนรู้เทคนิคการทำงาน
- นักเรียนจะต้องรับผิดชอบทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง

2.3 หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- การจัดให้นักเรียนเลือกเข้าเรียนในสาขาต่างๆ 4 สาขา ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสนใจส่วนบุคคลและผลการเรียน
- การจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นอิสระด้วยตนเองมากขึ้น
- นักเรียนจะได้รับการเตรียมเพื่อการเลือกสาขาวิชาชีพ
- นักเรียนบางสาขาวิชาชีพจะต้องฝึกงานด้วย

2.4 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ

- การเรียนวิชาพื้นฐาน (Grundkurse) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เรียนรู้ถึงวิธีคิด วิเคราะห์และการสร้างงาน ทางวิชาการ ให้รู้ถึงข้อมูลที่แท้จริงและปัญหาที่ซับซ้อนของความรู้ที่สอนในวิชาหนึ่งๆ
- การเรียนวิชาหลัก หรือวิชาเอก (Leistungskurse) การสอนวิชาในกลุ่มนี้จะเน้นเนื้อหาที่มากและลึกกว่าในกลุ่มวิชาพื้นฐาน โดยนำเสนอให้เรียนรู้ถึงทฤษฎีและแบบแผนตามหลักวิชาการของสาขาวิชา

- การสอนรวมที่เรียกว่า Zentralabitur ซึ่งเป็นการสอบข้อเขียนโดยใช้ข้อสอบเดียวกัน เมื่อสอบผ่าน จะได้ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีศักดิ์และสิทธิที่จะเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย

2.5 หลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาชีพ

- การเรียนในระบบ Dual System คือ เรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา 1 – 2 วัน และไปฝึกงานในสถานประกอบการ เมื่อครบกำหนดตามหลักสูตรก็จะต้องมีการสอบภาคทฤษฎีที่โรงเรียนอาชีวศึกษา และสอบภาคปฏิบัติที่สถานประกอบการ เมื่อสอบผ่านก็จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

- การเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา มีการฝึกงานในโรงเรียนโดยมีครูฝึกจากสถานประกอบการไปฝึกให้ที่โรงเรียน ก่อนสำเร็จการศึกษาจะต้องมีการสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เมื่อสอบผ่านก็จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่

3.1 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล

- การเล่นและการเรียน
- รูปแบบการทำงาน
- การร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและครู

3.2 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา

- การสอนเกี่ยวกับศาสนาในชั้นเรียน
- การให้การบ้าน
- การจัดทำรายงานผลการเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร
- กิจกรรมเสริมทางการศึกษาและการใช้เวลาว่าง
- การประชุมผู้ปกครอง
- การเป็นตัวแทนผู้ปกครอง
- การเข้าพบพูดคุยหรือเกี่ยวกับตัวเด็กทุกภาคเรียน

3.3 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

- โรงเรียนจะจัดให้นักเรียนเข้าเรียนตามรูปแบบต่างๆ ทั้ง 4 แบบ ตามเงื่อนไขความสามารถของเด็กโดยดูจากผลการเรียนของนักเรียน และนักเรียนจะได้รับการช่วยเหลือโดยการจัดให้มีการสอนพิเศษและมีชั้นพิเศษ

- นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎของห้องเรียนอย่างเคร่งครัด
- ให้นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นอิสระด้วยตนเองมากขึ้น
- โรงเรียนสนับสนุนกระบวนการเลือกอาชีพบนพื้นฐานของความสนใจส่วนบุคคล

จุดแข็ง และผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน โดยมีผู้ปกครอง ครูประจำชั้น และศูนย์แนะแนว และให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

- ครูประจำชั้นจะให้ข้อมูลแก่นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและการหาสถานที่เรียนสำหรับการเรียนวิชาชีพ

- นักเรียนเรียนอยู่ในเกรด 9 จะเข้าสู่กระบวนการของการเลื่อนชั้น
- สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในบางด้าน ผู้ปกครองอาจจะขอให้ครูที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นพิเศษเป็นผู้สอน โดยให้หน่วยงานที่เชี่ยวชาญเฉพาะทางจะเป็นผู้พิจารณา

- การสอนเป็นกรณีพิเศษ อาจจะดำเนินการไปในระหว่างที่นักเรียนเรียนอยู่ในชั้นเรียนหรือในกลุ่ม นอกเวลาเรียนในชั้นก็ได้

- สำหรับนักเรียนที่มีพรสวรรค์เป็นพิเศษทั้งหญิงและชาย ทางโรงเรียนก็มีโปรแกรมพิเศษให้

- หากนักเรียนมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะเข้าเรียนอาชีวศึกษาได้ในสาขาที่ต้องการหลังจากเรียนจบเกรด 11 แล้ว นักเรียนสามารถเข้าเรียนเกรด 12 เพื่อเตรียมตัวในการประกอบอาชีพได้

3.4 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

- นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนอย่างเคร่งครัด
- นักเรียนจะต้องตั้งใจเรียนเพื่อให้สอบผ่านระบบการสอบรวม
- หากนักเรียนมีผลการเรียนไม่ดีเพียงพอก็ต้องเปลี่ยนไปเรียนทางอาชีวศึกษาแทน

3.5 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนสาขาวิชาชีพ

- นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนอย่างเคร่งครัดในช่วงที่เรียนในโรงเรียน
- นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัดในช่วงที่ฝึกงานอยู่ที่สถานประกอบการภายใต้การดูแลของครูฝึกประจำสถานประกอบการ
- ก่อนที่นักเรียนจะเรียนจบ นักเรียนจะต้องผ่านการสอบภาคทฤษฎี และการสอบภาคปฏิบัติที่ได้รับ การรับรองจากสภาหอการค้าของวิชาชีพที่ฝึกงาน

4. สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่

- 4.1 ความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงลูก
- 4.2 ความร่วมมือในการปลูกฝังวินัยของชุมชน และสังคม
- 4.3 การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 4.4 ความร่วมมือของสภาหอการค้าอุตสาหกรรมและบริษัท โรงงาน และสถานประกอบการในการปลูกฝังวินัยในการทำงานในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

5. สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบย่อยได้แก่

- 5.1 การประเมินผลเพื่อการเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา
 - การร่วมมือกัน
 - การเลื่อนไปเข้าเรียนในปีการศึกษาที่ 1 ของชั้นประถมศึกษา

- การตัดสินใจเกี่ยวกับเส้นทางการเรียนของเด็ก
- เอกสารบันทึกระดับพัฒนาการของเด็ก

5.2 การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการพัฒนาวินัยนักเรียน

- การร่วมมือกัน
- การให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน
- การตัดสินใจสำคัญ
- การมีส่วนร่วม

5.3 การแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนภาคบังคับ

- ผู้ปกครองและครูผู้สอนติดต่ออีกฝ่ายหนึ่งพูดคุยปรึกษาหารือกันถึงสถานการณ์ที่กำลังเป็นประเด็นปัญหา
- ถ้าหากว่าผู้ปกครองและครูผู้สอนไม่สามารถหาทางออกได้ ก็ให้มีการพูดคุยกันระหว่างผู้ปกครอง ครูผู้สอน และฝ่ายบริหารของโรงเรียน
- ถ้าหากว่าไม่อาจจะหาทางแก้ไขที่เป็นที่พอใจได้ ให้นำเรื่องเข้าแจ้งต่อคณะกรรมการโรงเรียนได้

5.4 มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ

- นักเรียนทุกคนจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สำหรับการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน (ประกอบด้วยกฎเกณฑ์เมื่ออยู่ในโรงเรียน และกฎของห้องเรียน) และจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และพนักงานโรงเรียน
- หากมีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือละเมิดกฎอย่างรุนแรงทางโรงเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ และจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ยุ่งยากในโรงเรียนภาคบังคับ
- หากการใช้มาตรการที่ได้ตกลงกันไว้แล้ว ไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทางโรงเรียนอาจขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ
- หากพฤติกรรมของนักเรียนคนใดส่งผลกระทบต่อโรงเรียนอย่างรุนแรง จนทำให้ไม่สามารถจะดำเนินการเรียนการสอนไปตามปกติได้ คณะกรรมการโรงเรียนสามารถมีหนังสือตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรได้
- ถ้าไม่เลิกพฤติกรรมเช่นนั้น คณะกรรมการโรงเรียนสามารถสั่งให้นักเรียนพักการเรียนได้นานถึงสิบสองสัปดาห์
- ในกรณีที่นักเรียนถูกสั่งพักการเรียน ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนจะได้ร่วมกันกับผู้ปกครองและโรงเรียนจัดหากิจกรรมที่เหมาะสมให้นักเรียนทำในระหว่างที่ถูกพักการเรียนต่อไป

5.5 การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน

- แสดงความสนใจ ได้แก่
 - ก. การรักษาความสัมพันธ์กับครูผู้สอนและเข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างของโรงเรียนเท่าที่จะเป็นไปได้
 - ข. การให้บุตรหลานเล่าให้ฟังว่าได้เรียนรู้และได้ประสบการณ์อะไรบ้างที่โรงเรียน
- สร้างแรงจูงใจและคอยช่วยเหลือสนับสนุน ได้แก่
 - ก. ควรดูแลบุตรได้นอนหลับอย่างเต็มอิ่ม รับประทานอาหารเข้าที่มีคุณค่าและมาโรงเรียนพร้อมกับอาหารเช้าในประเป๋า
 - ข. อย่าขับรถมาส่งบุตรที่โรงเรียน แต่ควรจะฝึกเดิน หรือถีบจักรยานมาโรงเรียนกับบุตร จนกว่าเขาจะสามารถเดินหรือขี่จักรยานมาโรงเรียนตามลำพัง
 - ค. ดูแลให้บุตรทำการบ้านให้เสร็จเรียบร้อย และให้บุตรเตรียมกระเป๋าสำหรับเรียนวันต่อไปให้เรียบร้อย
 - ง. จงมีความเชื่อมั่นในความสามารถที่จะเรียนรู้ของบุตร จงปล่อยให้เขาทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
 - จ. ชมเชยบุตรเมื่อเขาแสดงให้เห็นว่าเขาพยายามที่จะเรียนรู้ และชมเชยความอดทนของเขาเมื่อเขาประสบปัญหา
 - ฉ. อย่าตำหนิบุตรเมื่อเขาทำอะไรผิดพลาด แต่ควรช่วยเขาตรึกตรองว่าเขาสามารถเรียนรู้อะไรได้บ้างจากความผิดพลาดนั้น
- ส่งเสริมภาษาและประสบการณ์ให้แก่บุตรหลาน ได้แก่
 - ก. พูดคุยกับบุตรให้มากเล่าเรื่องตั้งแต่เมื่อเขายังเป็นทารก หรือเล่าให้เขาฟังว่าท่านกำลังทำอะไรอยู่ หรืออธิบายโลกที่อยู่รอบๆ ตัวเขาให้เขาฟังด้วย จงฟังเขาพูดด้วยความอดทนและตอบคำถามของเขา เล่านิทานต่างๆ ให้เขาฟัง และอ่านหนังสือให้เขาฟังด้วย
 - ข. ทำกิจกรรมร่วมกับบุตร พาเขาไปในสถานที่ต่างๆ บุตรของท่านจะได้เรียนรู้โลกด้วยสัมผัสต่างๆ ทุกสัมผัส และเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
 - ค. พาบุตรของท่านไปห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอและกระตุ้นเขาให้รักการอ่านหนังสือ
- วางกฎระเบียบการใช้สื่อใหม่ ๆ ได้แก่
 - ก. อย่าติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์และคอมพิวเตอร์ในห้องเด็ก แต่ให้ตั้งในห้องสำหรับทุกคนในครอบครัว

ข. ให้ความสนใจกิจกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ตของบุตร และให้เขาแสดงให้ท่านดูว่ากำลังเล่นเกมสไต และมีเวทีการสื่อสารและเว็บไซต์ใดบ้างที่เขาเข้าไปดูหรือร่วมสนทนาด้วย

ค. ตกลงกับบุตรของท่านเรื่องการบริโภคสื่อ โดยวางกฎเกณฑ์สำหรับการปฏิบัติและผลที่จะตามมาหากฝ่าฝืนกฎเกณฑ์นั้นไว้อย่างชัดเจน

ง. ระมัดระวังปฏิบัติตามอายุที่กำหนดไว้ในรายการโทรทัศน์หรือเกมส์คอมพิวเตอร์

จ. สนับสนุนให้บุตรของท่านได้ใช้เวลาว่างทำกิจกรรมกับครอบครัวหรือกับเด็กในวัยเดียวกัน และให้เขาได้ออกกำลังกายกลางแจ้งอย่างสม่ำเสมอ

6. กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัย มี 6 กลุ่ม

6.1 กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (Piaget)

และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg)

6.2 กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย

6.3 กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม

6.4 กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์

6.5 กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา

6.6 กลุ่มแนวคิดทางศาสนา

รายละเอียดของรูปแบบและกลไก ดังปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์การ หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
1. นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
1.1 รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หมวด 1 สิทธิมูลฐาน		
มาตรา 1 ทุกคนมีเกียรติภูมิที่ผู้ใดจะละเมิดไม่ได้	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ	สนับสนุน สนับสนุน
มาตรา 2 ทุกคนมีสิทธิที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้โดยเสรี	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา	สนับสนุน สนับสนุน สนับสนุนและ ลงมือปฏิบัติ
มาตรา 6 การอบรมและเลี้ยงดูบุตรเป็นสิทธิและภาระหน้าที่บิดามารดา	บิดามารดา รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ	อบรมและเลี้ยงดูลูก สนับสนุน สนับสนุน
มาตรา 7 ระบบการศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ และการอบรมทางศาสนา เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติ ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเทศบาล	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง	สนับสนุน ควบคุม ลงมือปฏิบัติ สนับสนุน
มาตรา 9 คนเยอรมันมีสิทธิที่จะจัดตั้งสมาคมหรือสโมสร	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ ชาวเยอรมัน	สนับสนุน สนับสนุนและควบคุม จัดตั้งสมาคมหรือ สโมสร
มาตรา 12 คนเยอรมันมีสิทธิโดยเสรีที่จะเลือกอาชีพ หรือวิชาชีพ ที่ทำงาน และที่รับการฝึกอบรม	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา ผู้ปกครอง เด็กและเยาวชน	สนับสนุน สนับสนุน สนับสนุนและ ลงมือปฏิบัติ สนับสนุนลงมือปฏิบัติ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์การ หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
1.2 ระบบประกันสังคม	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานประกอบการ ผู้ประกันตน	กำหนดนโยบาย สนับสนุนและ ลงมือปฏิบัติ สนับสนุนและ ลงมือปฏิบัติ ดำเนินการ เพื่อรักษาสีทธิ
1.3 สิทธิและหน้าที่ของเด็ก	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็กและเยาวชน	กำหนดนโยบาย สนับสนุน ควบคุม สนับสนุน สอนเด็ก และเยาวชน และควบคุม สนับสนุน สอนลูก และควบคุม รักษาสีทธิและลงมือ ปฏิบัติตามหน้าที่
1.4 กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ พ่อแม่ ผู้ปกครอง สถานศึกษา เด็กและเยาวชน	กำหนดนโยบาย สนับสนุน ควบคุม ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และสอนลูก สอนเด็กและเยาวชน เรียนรู้ ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ
1.5 กฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับของรัฐ	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็กและเยาวชน	กำหนดนโยบาย สนับสนุน ควบคุม จัดการศึกษาให้เด็ก และเยาวชน ปฏิบัติตามกฎหมาย ไปเข้าเรียนระดับ การศึกษาภาคบังคับ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์การ หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
1.6 กฎระเบียบเกี่ยวกับการทิ้งขยะ	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็กและเยาวชน	กำหนดนโยบาย กำหนดแนวปฏิบัติ ลงมือปฏิบัติ และควบคุม ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และสอนเด็ก และเยาวชน ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และสอนลูก ปฏิบัติตามกฎระเบียบ
1.7 กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาสีเสื้อ	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็กและเยาวชน	กำหนดนโยบาย กำหนดแนวปฏิบัติ ลงมือปฏิบัติ และควบคุม ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และสอนเด็ก และเยาวชน ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และสอนลูกปฏิบัติตาม กฎระเบียบ
1.8 มาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนา อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็กและเยาวชน	กำหนดนโยบาย กำหนดแนวปฏิบัติ ลงมือปฏิบัติ และควบคุม ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และสอนเด็ก และเยาวชน ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และสอนลูก ปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์กร หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
2. มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
2.1 หลักสูตรระดับอนุบาลสำหรับเด็กที่มีอายุสามขวบถึงหกขวบ ในโรงเรียนอนุบาล	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็ก	กำหนดนโยบาย กำหนดหลักสูตร และควบคุม จัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรและสอน เด็กระดับอนุบาล สอนวินัย ให้ความร่วมมือ กับสถานศึกษา เรียนและฝึกปฏิบัติ ในการรักษาวินัย
2.2 หลักสูตรระดับประถมศึกษา	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็ก	กำหนดนโยบาย กำหนดหลักสูตร และควบคุม จัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรและสอน เด็กระดับอนุบาล สอนวินัย ให้ความร่วมมือ กับสถานศึกษา เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ รักษาวินัย
2.3 หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา สถานประกอบการ/ โรงงาน	กำหนดนโยบาย กำหนดหลักสูตร และ ควบคุมจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร และสอนเด็กระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น จัดครูฝึก และรับนักเรียน ไปฝึกงาน สอนวินัย ให้ความร่วมมือ กับสถานศึกษาและ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์การ หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
	พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักเรียน	สถานประกอบการ/ โรงงาน เรียน ฝึกปฏิบัติ ฝึกงาน รักษาวินัย
2.4 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา สถานประกอบการ โรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักเรียน	กำหนดนโยบาย กำหนดหลักสูตร และ ควบคุมจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร และสอนเด็กระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ จัดครูฝึก และรับนักเรียน ไปฝึกงาน จัดทำข้อสอบกลาง ควบคุมวินัย ให้ความ ร่วมมือกับสถานศึกษา สถานประกอบการ/ โรงงาน เรียน ฝึกปฏิบัติ ฝึกงาน รักษาวินัย
2.5 หลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาชีพ	รัฐบาลกลาง รัฐบาลของรัฐ สภาหอการค้า สถานศึกษา สถานประกอบการ โรงงาน	กำหนดนโยบาย กำหนดหลักสูตร และ ควบคุม มีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตร ควบคุมคุณภาพ การฝึกงาน จัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรและ สอนเด็กภาคทฤษฎี จัดครูฝึก และรับนักเรียน ไปฝึกงาน

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์กร หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
	พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักเรียน	ควบคุมวินัย ให้ความร่วมมือกับ สถานศึกษาและ สถานศึกษา/ โรงงาน เรียน ฝึกปฏิบัติ ฝึกงาน
3. แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
3.1 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนอนุบาล	รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา ชุมชน สังคม พ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็ก	กำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา และควบคุม จัดทำแนวทาง เสริมสร้างวินัย ที่โรงเรียนประสานงาน กับผู้ปกครอง และประเมินผล ดูแล เสริมสร้างวินัย ที่บ้าน ให้ความร่วมมือ กับโรงเรียน เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติวินัย
3.2 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา	รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม	กำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา และควบคุม จัดทำแนวทาง เสริมสร้างวินัย ที่โรงเรียน ประสานงาน กับผู้ปกครอง และประเมินผล เสริมสร้างวินัยที่บ้าน ให้ความร่วมมือ กับโรงเรียน

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์กร หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
	เด็ก	เสริมสร้างวินัยในชุมชน สังคมในลักษณะ ของสมาคม/สโมสร กำกับดูแล เรียนรู้ ร่วมกิจกรรม ชุมชน ปฏิบัติจนเป็น นิสัย
3.3 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น	รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม สถานประกอบการ โรงงาน และสภาหอการค้า เด็กและเยาวชน	กำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา และควบคุม จัดทำแนวทาง เสริมสร้างวินัย ที่โรงเรียน ประสานงาน กับผู้ปกครอง และประเมินผล เสริมสร้างวินัยที่บ้าน ให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน เสริมสร้างวินัยในชุมชน สังคมในลักษณะ ของสมาคม/สโมสร กำกับดูแล เสริมสร้างวินัยในระหว่าง การฝึกงาน ทดสอบภาคปฏิบัติ เรียนรู้ ร่วมกิจกรรม ชุมชน เรียนรู้วินัยในระหว่าง ฝึกงาน ปฏิบัติ จนเป็นนิสัย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์กร หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
3.4 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย	<p>รัฐบาลของรัฐ สถานศึกษา</p> <p>พ่อแม่ ผู้ปกครอง</p> <p>ชุมชน สังคม</p> <p>สถานประกอบการ โรงงาน และสหภาพการค้า</p> <p>เยาวชน</p>	<p>กำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา และควบคุม จัดทำแนวทาง เสริมสร้างวินัยที่โรงเรียน ประสานงานกับ ผู้ปกครอง และ ประเมินผล</p> <p>เสริมสร้างวินัยที่บ้าน ให้ความร่วมมือ กับโรงเรียน</p> <p>เสริมสร้างวินัยในชุมชน สังคมในลักษณะของ สมาคม/สโมสร กำกับดูแล เสริมสร้างวินัย ในระหว่างการฝึกงาน (ถ้ามี)</p> <p>ทดสอบภาคปฏิบัติ เรียนรู้ ร่วมกิจกรรม ชุมชน</p> <p>รักษาวินัยในระหว่าง ฝึกงาน (ถ้ามี) ปฏิบัติ จนเป็นนิสัย</p>
3.5 แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนสาขาวิชาชีพ	<p>รัฐบาลของรัฐ</p> <p>สถานศึกษา</p>	<p>กำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา และควบคุม จัดทำแนวทาง เสริมสร้างวินัยที่โรงเรียน ประสานงานกับ ผู้ปกครอง และ ประเมินผล</p>

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์การ หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
	พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม สถานประกอบการ โรงงาน และสภาหอการค้า เยาวชน	เสริมสร้างวินัยที่บ้าน ให้ความร่วมมือ กับโรงเรียน เสริมสร้างวินัยในชุมชน สังคมในลักษณะ ของสมาคม /สโมสร กำกับดูแลเสริมสร้างวินัย ในระหว่างการฝึกงาน (ถ้ามี) ทดสอบภาคปฏิบัติ เรียนรู้ ร่วมกิจกรรม ชุมชน รักขาวินัยในระหว่าง ฝึกงาน (ถ้ามี) ปฏิบัติ จนเป็นนิสัย
4. สภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนของสังคมในการเสริมสร้าง วินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
4.1 ความร่วมมือจากครอบครัวในการเลี้ยงลูก	พ่อแม่ ผู้ปกครอง	เป็นตัวอย่างที่ดี เสริมสร้างวินัยที่บ้าน ให้ความร่วมมือ กับโรงเรียน
4.2 ความร่วมมือในการปลูกฝังวินัยของชุมชน และสังคม	พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม	ให้ความร่วมมือ กับชุมชน สังคม เสริมสร้างวินัยในชุมชน สังคมในลักษณะของ สมาคม /สโมสร กำกับดูแล เป็นตัวอย่างที่ดี

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์กร หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
4.3 ความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	พ่อแม่ ผู้ปกครอง โรงเรียน	เป็นตัวอย่างที่ดี เสริมสร้างวินัยที่บ้าน ให้ความร่วมมือ กับโรงเรียน ประสานงาน ความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง
4.4 ความร่วมมือของสภาหอการค้าอุตสาหกรรมและบริษัท โรงงาน และสถานประกอบการในการปลูกฝังวินัยในการทำงาน ในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา	สภาหอการค้า อุตสาหกรรม บริษัท/โรงงาน/ สถานประกอบการ	ประสานงาน ความร่วมมือกับ บริษัท/โรงงาน/ สถานประกอบการ ประสานงาน ความร่วมมือกับโรงเรียน ปลูกฝังวินัย ในการทำงาน ให้แก่นักเรียน
5. สภาพระบบกลไกและความร่วมมือในการเสริมสร้างวินัย ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
5.1 การประเมินผลเพื่อการเลื่อนชั้นจากชั้นอนุบาลขึ้นไปเรียน ชั้นประถมศึกษา	ครูประจำชั้น / โรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง	ศึกษาการปฏิบัติตน อย่างมีวินัยของนักเรียน พิจารณาผลการเรียน ของนักเรียน ให้ข้อมูล แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้ข้อมูลแก่นักเรียน

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์การ หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
5.2 การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน	โรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง	เป็นตัวอย่างที่ดี สอนวินัยนักเรียน ควบคุม กำกับ ประเมินผล ให้ข้อมูล แก่พ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นตัวอย่างที่ดี สอนวินัยนักเรียน ควบคุม กำกับ ประเมินผล ให้ข้อมูล แก่โรงเรียน ให้ความร่วมมือ กับโรงเรียน
5.3 การแก้ไขปัญหาทางด้านวินัยเมื่อเผชิญสถานการณ์ยุ่งยาก ในโรงเรียนภาคบังคับ	โรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการ โรงเรียน	ดำเนินการตามขั้นตอน ให้ความร่วมมือกับ ทางโรงเรียน ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ประสานงาน
5.4 มาตรการเมื่อมีปัญหาทางวินัยในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ	โรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการ โรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญจาก รัฐบาลของรัฐ	ดำเนินการตามขั้นตอน ให้ความร่วมมือ กับทางโรงเรียน ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ประสานงาน ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์การ หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
5.5 การปฏิบัติของผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในการเรียน	พ่อแม่ ผู้ปกครอง	ปฏิบัติตาม ข้อควรปฏิบัติ ของโรงเรียน ได้แก่ 1) การแสดงความสนใจ ต่อบุตรหลาน 2) การสร้างแรงจูงใจและ คอยช่วยเหลือสนับสนุน 3) ส่งเสริมภาษาและ ประสบการณ์ แก่บุตรหลาน และ 4) วางกฎระเบียบ การใช้สื่อเทคโนโลยี ใหม่ ๆ
6. กรอบความคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สร้างความเข้มแข็งให้บุคคลมีวินัย แบ่งได้ออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่	โรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง	ขึ้นอยู่กับแนวคิด ทฤษฎีที่โรงเรียนเลือกใช้
6.1 กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด มี 2 ทฤษฎี ได้แก่		
6.1.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (Piaget)	โรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง	จัดกิจกรรมพัฒนา จริยธรรมของผู้เรียน ตามทฤษฎีพัฒนา การทางจริยธรรม ของเพียเจต์
6.1.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก (Kohlberg)	โรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง	จัดกิจกรรมพัฒนา จริยธรรมของผู้เรียน ตามทฤษฎีพัฒนา การทางจริยธรรม ของโคลเบิร์ก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์การ หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
6.2 กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย	โรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง	จัดกิจกรรมพัฒนา จริยธรรมของผู้เรียน ที่มีลักษณะเป็น กระบวนการที่ต่อเนื่อง กันไป เริ่มจากการ ให้บุคคลมี โอกาสรับรู้ และสนใจในเรื่องที่จะ ปลูกฝัง มีโอกาส ในการตอบสนองต่อสิ่ง ที่สนใจ เห็นคุณค่าของ สิ่งที่ปฏิบัติ และนำไป ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ และ การพัฒนาเป็นลักษณะ นิสัย
6.3 กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม	โรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง	จัดกิจกรรมพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของ ผู้เรียนโดยต้อง กำหนด พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ที่จะพัฒนา ให้ชัดเจน สามารถวัดและ สังเกตได้ แล้วใช้วิธีการ คือการปรับพฤติกรรม ที่อาศัยตัวเสริมแรง หรือตัวลงโทษเป็น เครื่องมือที่สำคัญ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	องค์การ หน่วยงาน ผู้ดำเนินการ	กลไก การดำเนินการ
6.4 กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์	โรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง	จัดกิจกรรมพัฒนา คุณธรรม ของนักเรียน โดยศึกษาสาเหตุของ พฤติกรรมตามรูปแบบ ปฏิสัมพันธ์นิยมเพื่อที่จะ ค้นหาลักษณะหรือ ประเภทของพฤติกรรม ไม่เหมาะสมศึกษาสาเหตุ ของพฤติกรรมและ ดำเนินการแก้ไข ตามสาเหตุ
6.5 กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา	สังคม	จัดกิจกรรมพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน ผ่านตัวแทน ทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน พระหรือผู้นำทางศาสนา และสื่อมวลชน
6.6 กลุ่มแนวคิดทางศาสนา	ผู้นำศาสนา	จัดกิจกรรมพัฒนา คุณธรรมนักเรียน โดยอาศัยหลักคำสอน ทางศาสนาวิธีการ ที่จะพัฒนาก็ขึ้นอยู่กับ หลักคำสอนของแต่ละ ศาสนาว่ามีสาระสำคัญ และมีแนวทางการปฏิบัติ อย่างไร เพื่อให้ นักเรียน เป็นผู้ที่มีคุณธรรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2544). วินัยนักเรียน. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 22. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กลุ่มวินัยและเสริมสร้างระบบคุณธรรม กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2555). รายงานการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2560). มาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี. เข้าถึงได้จาก <http://ecocenter.diw.go.th/index.php/germany/107-Germany>
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). หนังสือเด็กพัฒนาชีวิตเพื่อเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรกช วรรณไชย. (2559). รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดขอนแก่น. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, Supplementary.
- กระปุกดอตคอม. (2017). คำขวัญวันเด็ก 2560 : ประวัติวันเด็กแห่งชาติ. เข้าถึงได้จาก <https://highlight.kapook.com/view/17298>
- กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ก. (2013). โรงเรียนอนุบาล : ข้อมูลสำหรับผู้ปกครอง.
- กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐเปิร์น ข. (2013). การศึกษาภาคบังคับในรัฐเปิร์น : ข้อมูลสำหรับผู้ปกครอง.
- ซันคำ เสาร์แก้ว. (2011). การศึกษาสาขาวิชาชีพ Berufsausbildung. นิตยสารดี, 6.

- คงศักดิ์ รินทา, ไพศาล วรคำ และปิยธิดา ปัญญา. (2557). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ”. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ (Proceedings) เครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- คำพิ ตรงกลาง. (2551). การศึกษาปัญหาการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- งามตา วนิทานนท์. (2553). ชุดงานวิจัยเพื่อสร้างดัชนีคุณภาพชีวิตครอบครัวไทยและประยุกต์ใช้ผลการวิจัย. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 16(1), 17-40.
- จรรยา กุลสุทธิชัย. (2547). การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านลำโรง (วิทยุ อนุสรณ์) อำเภอเกสัง จังหวัดสุรินทร์. ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนาธิป หุ้ยแป. (2559). การพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3. รายงานการวิจัยหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคงสำหรับผู้บริหารการศึกษา สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. เข้าถึงได้จาก www.ispthai.ac.th/wp-content/uploads/2017/1702077spt3.pdf
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2544). บรรยากาศในชั้นเรียนและการจูงใจ. *วารสารวิชาการ*, 4(4), 46.
- ชนาธิป หุ้ยแป. (2559). การพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. งานวิจัยหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- ชุมพล เทียงธรรม. (2548). *คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศเยอรมัน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.
- ชีวเทียน. (2012). *ในเยอรมัน กฎหมายบางอย่าง*. เข้าถึงได้จาก <https://www.bloggang.com/mainblog.php/>

- ซีอาร์ไอ ก. (2015). *ผลสำเร็จในการพัฒนาสติปัญญาเด็กปฐมวัยของเยอรมันตอนต้น*.
- ซีอาร์ไอ ข. (2015). *ผลสำเร็จในการพัฒนาสติปัญญาเด็กปฐมวัยของเยอรมันตอนจบ*.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2524). *พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 จิตวิทยาจริยและจิตวิทยาภาษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2539). *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
- ดูลยา จิตตะโยศธร. (2552). รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู: แนวคิดของ Diana Baumrind, Diana Baumrind's Parenting Styles. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 29(4), 173-187.
- แดเนียล บุษเลอร์. (2560). บทสัมภาษณ์ชาวเยอรมันเกี่ยวกับการสร้างเสริมวินัยของนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ทศนา แคมมณี. (2546). *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- ทศนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองพูล ภูสิม, ศักดิ์พงษ์ หอมหวาน และสมบัติ ฤทธิเดช. (2554). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 5(1), 175-186.
- ธวัช วิวัฒน์ปฐพี, ประจิตร มหาหิง, โกศล ศรีสังข์ และไพโรจน์ พรหมมีเนตร. (2558). *รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามโครงการฟื้นฟูศีลธรรมโลกจังหวัดอุดรธานี*. สารอาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์.
- ธิดารัตน์ ธนะคำดี. (2552). *การพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1*. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2541). *บทบาทของครอบครัวกับการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- นัยนา เดชะ. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ตำบลเลม็ด อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สงขลา: สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นายแพทย์เกษม วัฒนชัย. (2549). *พระเทพฯ ทรงแนะนำคุณธรรมจริยธรรมสร้างสังคมแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน* กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ.
- นพดล กรรณิกา. (2559). “โพลชี้คนไร้วินัย-ฝ่าฝืนกฎจราจร ตัวการรถติด หนุนเพิ่มโทษค่าปรับให้สูง” *ข่าวทั่วไป สำนักข่าวอินโฟเควสท์*. เข้าถึงได้จาก <http://www.ryt9.com/s/iq01/2511678>
- นิต้าโพล. (2559). *สถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทย*. ผลการสำรวจของนิต้าโพล, เข้าถึงได้จาก <http://nidapoll.nida.ac.th/index>
- นิตี นวรัตน์. (2554). *นิสัยที่คนเยอรมันและฟินแลนด์ได้จากโรงเรียน*. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์. เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/content/>
- บริษัทเซนทอรี่จำกัด. (2017). *เรียนต่อเยอรมัน ประเทศเยอรมนี เรียนภาษาเยอรมัน*. เข้าถึงได้จาก www.educatepark.com/เรียนต่อเยอรมัน.
- บรรณาธิการนิตยสารคดี. (2010). *กฎระเบียบสำหรับการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนบ้าน (เช่า) นิตยสารคดี, 2*.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2555). *วินัยในตนเองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง*. *วารสารการวัดผลการศึกษา*. 17(1).
- เบญจมาศ คลิงเลอร์. (2010). *เยอรมนี*. เข้าถึงได้จาก <http://www.benjamas.de.th>
- ปาติจจาชน (Patijjachon). (2552). “อ่านนิสัยคนเยอรมันจากการข้ามถนน” *หนังสือเดอะเนชั่นออนไลน์*. กันยายน 2552.
- ประสิทธิ์ ทองภู. (2014). *การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านผือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2*. Graduate Research Conference 2014.
- ประวีณ ฦ นคร. (2557). “หน่วยที่ 10 วินัยและคุณธรรมของข้าราชการ” *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานบุคคลภาครัฐ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ประหยัด ยางกลาง. (2546). *การปฏิบัติงานตามระเบียบวินัยและการส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปราณี วิธรวานิชย์. (2542). *จริยธรรมกับชีวิต*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- ณัฐธีรา สมบูรณ์. (2552). *ผลของการจัดการชั้นเรียนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการจัดการการปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ญาติา นาเชือก ก. (2010). *โรงเรียนประถมศึกษา*. นิตยสารดี, 3.
- ญาติา นาเชือก ข. (2010). *โรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนที่ 1*. นิตยสารดี, 4.
- ญาติา นาเชือก. (2011). *โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตอนที่ 2*. นิตยสารดี, 5.
- ญาติา นาเชือก. (2012). *การศึกษาขั้นอุดมศึกษาในเยอรมนี*. เข้าถึงได้จาก www.d.magazine, 21-23.
- ญาติา สว่างจิตร์. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายปอเต๋อชาร์ด*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ฝ่ายแรงงานประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน. (2558). *ระบบประกันสังคมของเยอรมนี*. ข่าวแรงงาน ลำดับที่ 35/2558.
- ฝ่าย. (2014). *7 ปีได้ปีกอินทรีเหล็ก*. เข้าถึงได้จาก <http://chronicleofphaiy.blogspot.com/>
- พนัส หันนาคินทร์. (2542). *การสร้างเสริมลักษณะนิสัย*. กรุงเทพฯ: แม็คการพิมพ์.
- พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ. (2558). *วินัย คือพื้นฐานความสำเร็จ*. หนังสือ “ทันโลกทันธรรม 2” เข้าถึงได้จาก http://www.kalyanamitra.org/th/article_detail.php
- พระมหาสายัณห์ วงศ์สุรินทร์, บุญเรือง ศรีเทรัญ และอุษา คงทอง. (2558). *การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา*. *ลักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)*, 21(3).

- พระมหาอาจารย์พงษ์ คำตัน. (2554). การปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิชิต ฤทธิจรรย์. (2537). เทคนิคการปกครองนักเรียน. *สารพัฒนาหลักสูตร* 2(2), 26-27.
- พินโย พรหมเมือง,ปราณี คิมยะราช และทองคำ เกษจันทร์. (2559). รายงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของตัวแทนผู้นำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเยาวชนในสถานศึกษาโดยใช้ KIT MODEL. กรุงเทพฯ: สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน.
- พรทิพย์ มูลประการ. (2552). การติดตามพฤติกรรมทางสังคม หลังการเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณะ. (2545). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของคนไทยกับกระบวนการทางสังคมประกิตของครอบครัวในปัจจุบันที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณรุจี สะอาด. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียนของโรงเรียนบ้านแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พ่อบ้านเยอรมัน. (2017). แนวทางการเลี้ยงลูกแบบคนเยอรมัน. เข้าถึงได้จาก <https://phorbangerman.com>
- เพ็ญแข ประจันปัจฉินิก. (2551). การยกระดับคุณธรรม จริยธรรมของสังคมไทยเพื่อการปฏิรูป: แนวทางและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ไพศาล มั่นอกและไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก: กรณีศึกษาของนักเรียนโรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคม. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 28(88), 99-117.
- เฟื่องอรุณ ปรีดีดิลก. (2555). การพัฒนาที่ยั่งยืนในวิถีชีวิตชาวเบอร์ลิน. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 18(2).
- แฟรงค์ (นามสมมติ). (2560). บทสัมภาษณ์ชาวเยอรมันเกี่ยวกับการสร้างเสริมวินัยของนักเรียนในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา.

- มันนี่ฮับ (MoneyHub). (2015). *มองเศรษฐกิจต่างประเทศ ตอน เศรษฐกิจของเยอรมัน*. เข้าถึงได้จาก <https://moneyhub.in.th/article/germany-economic/>
- มันนี่ฮับ (MoneyHub). (2016). *ความมีวินัยคนในชาติ ส่งผลต่อเศรษฐกิจในประเทศอย่างไร*. เข้าถึงได้จาก <https://moneyhub.in.th/article/discipline-germany/>
- แม่ลูกสอง ก. (2010). *โรงเรียนอนุบาล ตอนที่ 1. นิตยสารดี, 1.*
- แม่ลูกสอง ข. (2010). *โรงเรียนอนุบาล ตอนที่ 2. นิตยสารดี, 1.*
- ยูภา เกิดศิริ. (2558). *การพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยประเมินผลการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.*
- รุ่งฤดี กล้าหาญ, ดวงเดือน ศาสตรภัทร และพันเอกหญิงสายสมร เฉลยภิตติ. (2558). *รายงานวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).*
- แรบบิท ไฟแนนซ์ (Rabbit Finance). (2560). *ล้างความลับคนเยอรมันทำงานน้อยและได้งานมาก*. เข้าถึงได้จาก <https://today.line.me/th/pc/article/>
- รณวีร์ พาผล. (2556). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อการบริโภคสื่อและข่าวสารอย่างชาญฉลาดของเยาวชนในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.*
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2017). *เยอรมัน*. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>
- วีณา ประชากุล. (2549). *รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยของนักเรียนระดับประถมศึกษา. ศูนย์วิจัยและพัฒนาแผ่นดินเชิงคุณธรรม.*
- ศศิมา สุขสว่าง. (2012). *ระบบการศึกษาในเยอรมนี*. เข้าถึงได้จาก <http://dtan.thaiembassy.de/sonderartike>
- สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน. (2552). *อยู่เยอรมนี: คู่มือสำหรับคนไทยฉบับกระเป๋*.
- สถาบันเกอเธ่. (2560). *เริ่มต้น-ใช้ชีวิตในประเทศเยอรมนี*. เข้าถึงได้จาก <http://www.goethe.de/lrn/wnd/idl/grl/thindex.htm>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *ความรู้เบื้องต้นสะเต็ม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสศ. ลาดพร้าว.

สมปอง ภัคดีกิจ. (2552). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านทุ่งบก อำเภोजุฬารามณ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารนวัตกรรมการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

สุวิมล ว่องวานิชและคณะ. (2549). รายงานวิจัยโครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) และสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).

เสนห์ จามริก. (2017). German PBS Series (1) “สหพันธรัฐ: ระบบประชาธิปไตยในโครงสร้าง”. สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

สิริกร สีนสม. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตรมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ และศศิภาญจน์ ทวีสุวรรณ. (2552). การส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ: กรณีศึกษากลุ่มเด็ก/เยาวชนและข้าราชการภาครัฐ. รายงานการวิจัยกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.

สุขุม คำแหง, ปริญญา ทองสอน และผลาดร สุวรรณโพธิ์. (2555). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3: กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 6(1), 62-73.

สุเทพ แสงธรรม. (2553). การบริหารการประพฤติผิดวินัยของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ และศศิภาญจน์ ทวีสุวรรณ (2552). การส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ: กรณีศึกษากลุ่มเด็ก/เยาวชนและข้าราชการภาครัฐ. รายงานการวิจัยกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.

เสรี พงศ์พิศ. (2558). “มีวินัยแฉง แต่ไม่มีวินัยแฉงกว่า”. หนังสือพิมพ์สยามรัฐออนไลน์ วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ.2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.phongphit.com>

- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2010). รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน แปลจาก *The Basic Law of the Federal Republic of Germany (revised edition : 31 December 1961) by German Information Center*. ลิขสิทธิ์ภาษาไทยเป็นของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557*. นนทบุรี: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน และสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครแฟรงก์เฟิร์ต. (2559). *ข้อมูลประเทศเยอรมนี (Country Profile) ประจำปี 2559*.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *รายงานการวิจัยประเมินผลคุณธรรม 8 ประการของผู้เรียน: เจตคติและพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: บริษัทเพลีนสตูดิโอ จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *รายงานผลการประเมินการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการศึกษาให้สอดคล้องและสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาของชาติ ปีงบประมาณ 2559*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- หนูพัด ลูกพ่อเพิ่ม. (2012). “เยอรมัน เยอรมัน: ความเป็นเยอรมันที่เห็นได้”. *เรื่องดีจากปก. นิตยสารดี, 10*.
- อรชร. (2010). “เรื่องของขยะ”. *นิตยสารดี, 2*.
- อัญชิสา สุรีย์แสง. (2553). *การใช้กิจกรรมพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อาจารย์พงษ์ คำตัน. (2554). *การปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- อ้อมเดือน สดมณี และธัญญาศุภร์ จันประเสริฐ. (2554). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม: จากแนวคิดสู่แนวทางปฏิบัติ*. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 17(1).

ภาษาอังกฤษ

- Amarin Baby & Kids. (2015). *Way of raising kids*. Retrieved, from <http://amarinbabyandkids.com/family-news/german-way-of-raising-kids/>.
- Hurlock, Elizabeth B. (1984). *Child Development*. New York: McGraw-Hill.
- Ryan, Kevin. (2015). Character education. Retrieved, from <https://www.scu.edu/character/resources/the-six-es-of-character-education>.
- Textor, Martin R. (2005). *Elementary Education in Germany*. Retrieved, from <https://eric.ed.gov/?id=ED490577>.
- Tauber. (2007). *Classroom Management: Sound Theory and Effective Practice*. Greenwood Publishing Group.
- Willkommen, H. (2007). *กฎหมายเยอรมัน*. Retrieved, from www.koosangkoosom.com/home.

คลิป์วิดีโอ

- ปวีณา สิงห์บุรณา ก. (2558). *รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “สร้างชาติด้วยการศึกษา สร้างการพัฒนาด้วยทุนมนุษย์”*
- ปวีณา สิงห์บุรณา ข. (2558). *รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “Developing Science and Technology for the nation”*
- ปวีณา สิงห์บุรณา ค. (2558). *รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “Dual System: When education and industry come to collaboration”*
- ปวีณา สิงห์บุรณา ง. (2558). *รายการโลก 360 องศา ชุดเยอรมนี ตอน “เทียวเพลินเดินชม Mannheim: City of the squares”*
- QLF Thailand. (2556). *รายการต้นแบบการจัดการศึกษา: เยอรมนี*. Retrieved, from https://www.youtube.com/watch?v=ZulqU7o1d_Y
- Jajar Mekatz. (2560). *10 ข้อห้าม อย่าทำในเยอรมนี*. Retrieved, from <https://www.youtube.com/watch?v=RzaGSu6AGBA>

Exchast Channel A. (2559). *พราวข้าพาทัวร์โรงเรียน : เรื่องที่ฉันต้องรู้เกี่ยวกับโรงเรียนที่เยอรมัน และยุโรป*. Retrieved, from <https://www.youtube.com/watch?v=nlkz9TA1b5c>

Exchast Channel B. (2559). *พราวข้าพาทัวร์โรงเรียน: โรงเรียน high school ที่เยอรมัน*. Retrieved, from www.learningenglishvideo.info/video/germany-high.../edn_8Jr-YA

คณะผู้จัดทำรายงานการวิจัย

รูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ที่ปรึกษา

ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์

เลขาธิการสภาการศึกษา

ดร.ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

นางเกื้อกุล ชั่งใจ

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา
และพัฒนการเรียนรู้

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์งานวิจัย

ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์

คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

นายวรัท พุกษากุลนันท์

ผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด
และกิจการนักเรียน

ดร.บุญลือ ทองอยู่

ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ดร. ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร

อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

นายสมควร วรสันต์

ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

นายทองสุข รวยสูงเนิน

ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

นายจิรัฏฐ์ แจ่มสว่าง

ข้าราชการบำนาญ

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ดร.ศิริลักษณ์ เส็งมี

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบุญญราตรี

นางพยุศรี วังโส

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาชีจรรย์

นายวันชัย ทองเกิด

ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม

นายนพดล เต๋นดวง

ผู้อำนวยการ

โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม
(พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม)

นายวิทยา อรุณแสงฉาน

ผู้อำนวยการ

โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ชลบุรี

นางชไมพร งามยิ่งยวด

ครูประจำการโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม

นางสาวเกศินี หล้าปิ่นตา

ครูประจำการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

รายชื่อวิทยากร

ดร.มณฑิยา ชมดอกไม้

มหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์กมลวรรณ พลรักดี

มหาวิทยาลัยบูรพา

บรรณาธิการเอกสาร

นายสำเนา เนื้อทอง

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเรียนรู้

ประสานการจัดพิมพ์

นายสุภสิทธิ์ ภูภักดี

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นายสำเนา เนื้อทอง

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเรียนรู้

นางสาวจักษณา อธิรัตน์ปัญญา

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นางสาวจันทิมา ศุภรพงษ์

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นางสาวสมพร พรหมดี

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางสาวณัฐตรา แทนขำ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นายสมชาย นัยเนตร

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นายสุภสิทธิ์ ภูภักดี

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเรียนรู้ สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โทร. 02 668 7123 ต่อ 2516 และ 2560 โทรสาร 02 243 1129

